

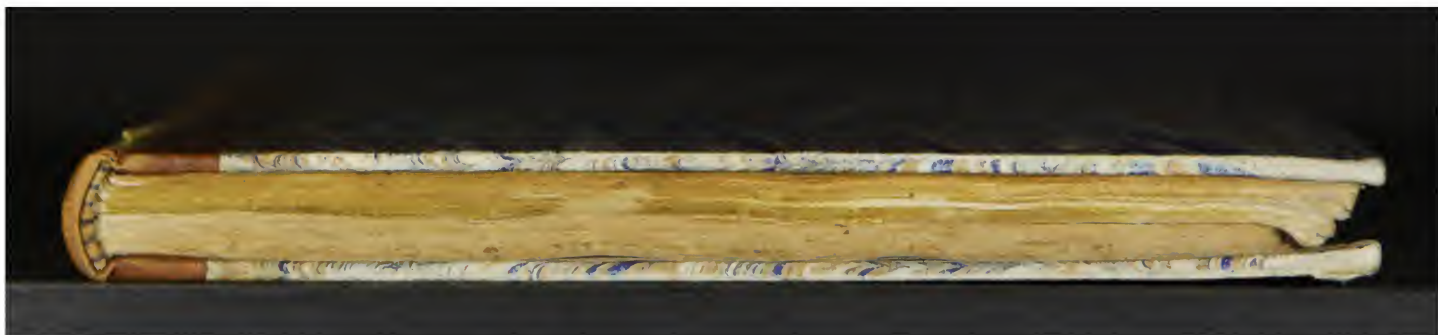

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Pal. 25.3.3.13 (I)

Incipiunt quedam obiectiones et an-
notata super logica Pauli Veneti edita p-
egregium artium et medicæ doctorem Ma-
gistrum Jacobum Riccium de Aretio.

Erminus est Signus ora-
tionis constitutum etc.

Circa diffinitum est notan-
dum quod hic diffinitio illa di-
ctio terminus que est se-
cundum intentionem habet so-
lum significatum formale quod
se formaliter significat et diffinitur per omni-
suo significato tam in voce quam in scripto quam
in mente quod hec omnia sunt signa orationis co-
stitutiva quod ex terminis scriptis ab intellectu
fit oratio scripta ex vocalibus vocalis et ex
mentalibus mentalis et puerterat hoc diffi-
nitur cum diffinitione sequente sic quod ois
terminus est signum etc. et omne signum orationis
etc. est terminus. Circa diffinitionem nota
quod bona diffinitio debet converteri cum diffini-
to et habere aliquid pro genere et aliquid vel
aliqua pro differentiis et sic est in ista quod con-
vertitur cum diffinito ut patet et ibi ly signum
pro genere quod omnis terminus est signum et
non e converso. Secundo est ibi ly orationis con-
stitutivum pro differentia prima per quam ter-
minus differat a statuis et signis non consti-
tutivis orationis. Tertio est ibi ly per pro-
pinquum eiusdem pro secunda differentia ut per istam
terminus differat a litteris et syllabis que non
sunt termini secundum magistrum eo quod sunt
partes remote et non propinquas orationis.

Pro quo nota quod duplex est pars. scilicet per
propinqua et remota pars propinqua est illa ex qua
in mediate fit aliquid ut paries et tectum respec-
tu domus et littere respectu syllabarum pars
remota est illa ex qua mediate fit aliquid ut te-
gule et lapides respectu eiusdem domus et lit-
tere respectu orationis. ad propositum quod ex
litteris in mediate fiunt syllabe et ex syllabis
dictiones seu termini et ex terminis orationes.
littere sunt partes propinquas syllabarum syllabe
terminorum et termini orationum. Et si arguitur
igitur syllabe essent simul partes propinque
et remote quod propinquas respectu terminorum
et remote respectu orationis. Respondetur
quod non est inconsequens quod ly propinquum et
remotum sunt termini relativi qui possunt si

mul de eodem verificari respectu diversorum si-
cut ly pater et ly filius. Contra diffinitionem
arguitur primo sic ly signum non puenienter
ponitur per genere igitur diffinitio mala etc.
et alio probatur quod ly signum aut est secunde aut
prime intentionis. non secundum quod tunc puerteretur
cum ly terminus et sic non esset genus nec per
mutum per duo. primo quod paulus in 2. cap. super
positionem dicit quod est 2. secundo quod tunc logi-
cus diffiniret per primas intentiones cuius om-
ni communiter dicitur. Secundo principaliter argui-
tur contra ly orationis constitutivum sic non ois
terminus est orationis constitutivus igitur dif-
finitio mala per 3. et alio probatur quod da oppo-
situm et arguitur sic. ois terminus est constitutivus
orationis et ois oratio est terminus igitur
ois oratio est constitutiva orationis per 3. et con-
sequens est falsum quod iretur in infinitum igitur et
aliquod permissum et non minor igitur maior. Et co-
firmatur quod ly constitutivum dicit actionem. Sicut
alia nota terminata in ius: Sed nullus termi-
nus in heritate facit orationem sed solum intelle-
ctus vel sensus ex terminis igitur etc. Tertio
arguitur sic littere et syllabe sunt partes propin-
que orationis igitur frustra ponit illa pericula
per consequentia et antecedens probatur quod sunt
subiecta ut in istis a. et littera ba. et syllaba
Ad primum respondetur quod ly signum du-
pliciter describitur uno modo sic. Signum est
quo apprehenso. id est quod si apprehendatur facit
nos venire in cognitionem alicuius et sic quod
libet ens mundi siue sit terminus siue non: est
signum quod eo apprehenso venimus in cognitionem
nem alicuius puta ad minus sui ipsius et sic
ly signum est prime intentionis. Alio modo descri-
bitur sic signum est illud quo apprehenso veni-
mus in cognitionem alicuius pro quo potest in pro-
positione supponere: vel est unum quod potest ad-
di per determinativum illi tamquam habes offi-
cium circa illud vel est aggregativum ex abobus
Exemplum primum ly homo et ois termini categorice
matici exemplum secundum ly ois et termini fini ca-
thegorematici exemplum tertium ly ois homo et ois
orationes: tunc ad argumentum Respondetur
quod in diffinitione termini capitur primo modo
et in suppositionibus secundo modo. et cum dicitur quod
logica diffiniret per primas intentiones pcedetur
et dicitur quod auctores dicentes quod logi-
ca est de secundis intentionibus intelligunt quod

Diffinitio

Nota: i. i. i.

Signum

Dialectica. i. Diffinitio

diffinit solum secundas intentiones ut pa-
 ter non tamē negant quin quādoq; possit
 eas diffinire per primas et hoc semel tātūz
 .s. i. diffinitione cōfīsimi termini secūde intē-
 tionis q est ly terminus et sic patet solutio.
 ¶ Ad scdm negatur quod illud cōfīqns
 sit falsum. .s. ois oratio ē orationis cōstitutū
 va qz nulla ē oratio qn illa sit constitutiva
 orationis longioris cui? ipsa sit pars. et cū
 arguit quod ibitur in infinitum rñ. quod
 nō iter nec ibitur nec iri potest in infinitū ne
 que cathegorematicē neq; sim cathegore-
 maticē qz neq; a te neq; a me neq; ab alijs
 iri pōt. bene tamē concedit quod nō repu-
 gnat et ē imaginabile iri in infinitū i cōstituē-
 do ut si ponat quod ora futura dividatur i
 ptes proportionales minoribus tminatis
 versus finē et i qualibet parte pportionali
 huic. hō est. copulet alia cathegorica tūc i
 fine illud aggregatū foret vna copulativa
 ifinita qz ex ifinitis cathegoricis cōposita.
 ¶ Sed ptra istā solutionē arguitur primo
 sic illud aggregatū i fine hōre nō ēē copu-
 lativa igitur responsio mala t3^a et antecē-
 dens probatur qz illud nō ēē propositio
 quia nulli ēē significatiū veri vel falsi ex
 quo nulli itellect^o posset illud intelligere cū
 sit ifinitū secūdo arguitur probādo quod in
 fine illud aggregatū nō ēē copulativa infi-
 nita qz vñ i fine illud aggregatū ēē pstitu-
 tiū oratiōis aut nō. si nō et illud pte ifine
 ēē ppositio et oratio et tmin^o igit aligs ter-
 min^o nō ēē pstitutū oratiōis. Si sic igit
 ēē pstitutū vñ^o alteri^o quod hēret plu-
 res ptes quā ipsūz et sic ipsūz nō fuit ifinitū
 quod fuit pbādū. ¶ Ad p^m negat qd
 ifine illud nō ēē ppositio et dī quod ēē signi-
 ficatiū veri vel falsi. et tāquā seqns pcedit
 quod dā itellect^o ifinite virtutis i intelligē-
 do. et si dī quod hoc ē falsum et ipossibile dī
 quod nō qz iā de facto itellect^o dīmin^o ē hu-
 iusmodi. et dato ēē quod hoc ēē f^m et ipossi-
 bile hēt pcedi tāquā seqns exposito quod
 ēē ipossibile scdm ēē et nō scdm imagina-
 tionē. vnde amissō ipossibili scdm ēē sicut
 ēē hic nō ēē icōueniēti pcedere vñ aliud im-
 possibile scdm ēē s3 bene scdm imaginatio-
 nem. ¶ Ad scdm responderetur quod in fine
 bore illud ēē propositio et pstitutū oratio

nis et cū arguitur quod ēē pstitutū vñ^o
 habētis plures ptes negatur imodico qd
 ēē pstitutū vñ^o quod non haberet tot
 ptes neq; plures neq; pauciores qz vñq;
 ēē ifinitū et si arguitur omnis pars que
 ēē in primo ēē in scdo. et non econuerso
 qz ēē addita vna igitur plures ēēent par-
 tes in secūdo quam in primo Respondetur
 quod non v3^a sicut non sequitur omnis
 pars q est imedietate digiti est in toto et nō
 econuerso igitur plures partes sunt in toto
 qz vñq; infinite sunt ptes. ¶ Ad cōfir-
 mationēz scdi pncipalis Respondetur quod
 bñ probat nam sicut lapides non sunt pro-
 prie cōstitutui domus s3 domificatoz sunt
 tñ lapides illa ex qbus pstitutur dom^o ita
 termini nō sunt proprie pstitutui oratiōis
 s3 sunt illa ex qbus ab intellectu vel sensu
 pstitutur oratio. et sic intellexit Paul^o. dicit
 tur tñ quod illud quod assumitur in argu-
 mento ē falsū. .s. quod omnia terminata in
 iuu dicāt actionez qz ly visu^o dicit passio-
 nez. secūdo d aīa s3 hoc ē vñ plurimūz sicut
 etiam vñ plurimū terminata imbilis dicit
 passionez s3 non semp vtq; de ly vñbilis.
 ¶ Ad 3^m principale dicunt qdaz quod ly
 a: et b: sumpta materialiter et pro se sunt ter-
 mini et ptes propinq; s3 sumpta formaliter
 et pro quāto pstitutū dictiones non sunt ter-
 mini neq; ptes propinq; oratiōis et dicunt
 quod magister intellexit scdo modo: S3 cō-
 tra dupliciter primo non plus significat ly a
 duz materialiter capitur quā dū formaliter
 capitur quia semper s^m se ipsūz significat
 igitur si vno modo est terminus etiā et alio
 p3^a et aīa patet igitur et psequens. Secun-
 do ly a. et hīs incōpositione adhuc ē tminūz
 igitur rñ. p3^a psequētia et aīa pbat qz ly a.
 i cōpositiōe ē signū et ē pstitutū orationis
 vt p^r ppiq; ex quo ly pstitutū dicit aptitu-
 dinez igit. et. ¶ Ideo alit Rñ. et suppono
 quod in logica nulla sit orō explicita nisi sit
 grāmatica. isto stāte dī quod ly a. si ē ps p-
 pinq; orōis. et ad pbationē dī qd ista. a. ē. a
 nō ē orō n3 ppō qz ly a. nō ē ps orōis sed se
 hēt in isto cōplexo sic se hēt isti duo triāgli
 i hac pīctura itcposito et bo ē. vñ sicut illis
 triāgul^o nō ē datū qd significet et ideo nō sunt
 noīa s3 res ita p cadē rationē ly a. nō ē no /

uis fminat

not

me neq; terminus. Sigo tamē pderet aliā
spēs ofonis preter grāmaticale hēt dicere
qd nulla ē citra aut pictura in mūdo q non
sit terminus utz interposito xbo qd licet for
te sit verū nō tñ est secundū itētiōē magi
stri hic: ¶ Prima diuisio terminorum.

Terminorum. ¶ Circa p̄mū diffinitū
nota qd ē li t̄min⁹ p se significati⁹
z ē secūde itētiōis hēns sō^m signi
ficatū formale z diffinitū p omni tali z ex p̄
te p se z cūz illo p̄uertit diffinitio. Circa dif
finitioez nota q̄ intelligit sic. terminus p se
significat⁹ ē ille. s. tius z pōit loco gēris
q p se sumptis. i. si solitarie z extra orōez su
mas ē significati⁹ alicui⁹ vt li hō z hoc s̄m
significatiōez personalem aut secundum si
gnificationem p quā terminus ē tius q̄ idē
est. dicit autē hoc quia li ois n̄ ē p se signifi
cati⁹ z tñ p se sūpt⁹ aliqd significat vt se
ipsū nō tñ secūduz significatiōez faciētem
ipsū ē terminū ē. n. li ois terminus ppter
officiū z nō ppter significare se vtz. Si. n.
ēēt termin⁹ ppter significare se tūc ois res
esset terminus ex quo omnis res significat
se. Circa secundum diffinitum nota qd ite
rum ē secūde habēs duo significata z non
diffinitū p se aut sibi simili sed pro suo signi
ficato formali. z intelligit sua diffinitio sicut
pcedens. Cōtra istā diuisiōez arguit primo
probādo qd li termin⁹ n̄ potest diuidi p p se
significatiuum z non per se significatiuum
quia si sic diuideretur oportet q̄ diuideret
i duas partes quarz vna ēēt per se signifi
catiua z alia nō p se q̄ns s^m qz li termin⁹ ē
vna dictio cui⁹ p̄tes n̄ signānt k̄pate. Se/
cūdo arguit sic aliq̄ ē termin⁹ q neq; ē p
se significatiuus nec n̄ p se significatiuus.
igitur diuisio mala tenet psequētia z aūs
probat quia terminus qui diuiditur nec
ē p se significati⁹ nec n̄ p se significatiuus
z termin⁹ q diuiditur ē aliquis termin⁹ igitur
tē. t. z^a cū maiori qz terminus q diuidi
tur ē li termin⁹ z maior probatur qz da tu
quod sit vnus illoz puta p se significati⁹.
z arguitur sic termin⁹ q diuiditur ē p se si
gnificati⁹ z diuis p p se significatiū z n̄
p se significatiū igitur terminus p se signi
ficatiuus diuiditur p p se significatiū z nō
p se significatiū z sic idē diuideret se ipsūz

¶ Tercio arguitur sic ex ista diuisiōe Seq
tur q̄ diuisi⁹ p̄tetur sub diuidēte igitur di
uisio mala patet psequētia z ātcedēs pro
batur sic. ois t̄min⁹ p se significatiuus p̄ti
nctur sub li t̄min⁹ p se significati⁹ sed di
uisum ē t̄min⁹ p se significatiuus igitur p
tinetur sub illo q̄ ē diuidēs tenet p^a cū mi
nori z maior probat qz oē significatū cōti
nēt sub suo significāte. ¶ Quarto sic ois
terminus ē p se significatiuus igitur diuisio
nulla tenet p^a z ātcedēs probatur. ois t̄mi
nus ē signū z oē signū ē illd quo apphēso
deueniūz icognitiōē alicuius igitur ois ter
min⁹ ē illud quo apphēso veniūz icogniti
ōē alicuius z p psequēs omis terminus est
p se significatiuus. ¶ Quito sic ois termi
nus est p se significatiuus igitur diuisio mala
patet p^a z ātcedēs probatur sic li ois secū
dū significatiōē psonalē quā iā hēt ē ali
cuius representatiuus igitur apari ratiōe gli
bz alius tenet p^a z ātcedēs probatur: z po
no q̄ li ois sit a lōge z appareat forti q̄ sit
ille t̄min⁹ hō sic q̄ deceptus p illū appre
hēdat hoiez z sequit intētiū. ¶ Ad p̄mū rñ.
q̄ duplex est diuisio. s. realis z logicalis. di
uisio realis ē qū totius vt caro sup scanno
diuiditur in partes q̄ vere p̄dēbant totū.
Sed logicalis est cū sub uno termino cōi
sumuntur duo aut plures termini quoz
nullus ē ita cōmūis sicut fuit ille p̄mus: z
qlibet illoz significat aliqd vel aliq̄ que si
gnificatur per illū z n̄ omnia z distictū ex
illis p̄uertitur cū diuiso exemplū dicimus
q̄ psequētia diuiditur per bōam z malā
qz sub h̄ nomine psequētia sumuntur isti
duo termini bōa z mala quoz p̄mus signi
ficat partem eozū q̄ signīf per li psequen
tia z si omnia z sūlt secūduz sed h̄ distictū
bona vel mala p̄uertitur cū li psequētia
vt patet: z sic illud q̄ diuiditur n̄ diuiditur
in partes q̄ p̄dant ipsū sed diuiditur in
terminos qui apellātur partes subiectiue
z ipsū diuisum appellatur totū vniuersa
le. ad propositū dico q̄ cū diuiditur termi
n⁹ in per se significatiū z n̄ per se signifi
catiū n̄ diuiditur vere z diuisiōe reali in par
tes p̄dēntes ipsū quaz vna sit per se si
gnificatiua z alia n̄ sed diuiditur diuisiōe
logicali sic q̄ sub h̄ q̄ dico terminus sumū

Omni

Diuisio

Consequētia

Diuisum

tur duo termini minus cōco. .i. li p se signi-
ficatiuus .i. li n p se significatiuus quoz q
lz significat aliq .i. n oia q significat p li ter-
minus. unū b vbi diuiditur. Secūdo modo
sumptū ē terminus secūde limitis terminos
ad stāduz p dictōe vi si dicā cōsequētia
diuidit i bonā .i. malā sensus ē q d illa dic-
tio psequētia diuidit p istas duas dictōes
bona .i. mala diuisiōe logicali .i. hoc ē verū
z sic p3 solutio primi. .i. d sū negat aūs .i.
ad pbatōez dicē qd illud diuisū ē illa di-
ctio tēius q ē p se significatiua: .i. cū argui-
tur illud qd diuidit ē terminus p se signifi-
cantiū .i. diuiditur p perse significatiuus .i.
non per se significatiuus igit terminus per
se significatiuus diuiditur p perse signifi-
cat^m .i. n per se significat^m .i. n. quod n v3^a
qz vt dictum fuit li diuidit limitat terminū
ad stādu p se ipso .i. sic ista propositio ter-
minus p se significatiū diuiditur p perse
significat^m .i. n p se significat^m significat qd
illa dictio terminus per se significatiuus diui-
ditur diuisiōe logicali p istas duas .i. per
se significatiuus .i. n p se significatiuus qd
est f^m qz n dicimus terminus aut terminoz
per se significatiuoz aliū per se significati-
uus aliū n per se significatiuus Sz bene
cōceditur quod ex illo antecedente sequitur
quod aliquis terminus qui ē per se significa-
tiuus diuiditur per perse significat^m .i. n p
se significat^m .i. ex hoc n sequitur quod idē di-
uidat se ipsum .i. multa ē differentia inter
istas. terminus per se significatiuus diuidi-
tur .i. .i. aliq terminus p se significatiuus
diuiditur .i. qz prima est f^a .i. secunda vera
vtz ppter limitationē factā i pma a li diui-
ditur .i. n i secūda. .i. d. iii. dicitur qd dupli-
citer aliquid p̄tinetur sub alio vno nō qn
ipsū ē terminus cois hēns supra se vnum
terminū magis cōm sicut dicimus qd li
hō p̄tinetur sub li animal .i. tūc p̄tine aut
p̄tineri isto mō limitat terminos ad stā-
dū p se ipso vt i exēplo supiori alio nō di-
citur aliquid cōtineri sub alio qz significat
ab illo .i. sic dicimus quod veri hoies p̄tinē-
tur sub li homo qz per ipsum significantur
z ista modus cōtinētie ē valde i proprius.
tunc ad argumētū dicitur distinguēdo istā
diuisiū cōtinetur sub diuidēte qz vel loquif

primo modo aut secūdo modo. .i. si primo ne-
garur ista: nec hoc sequitur qz diuisum n est
minus comune quā diuidēs sed e3^o Si se-
cūdo modo p̄ceditur illa qz diuisiū signifi-
catur per mēbrū diuidēs nec hoc ē in con-
ueniens immo quādoqz idē cōtinetur sub
se ipso isto modo qz idem significat se ipso
vt patet de li nomen. .i. d. quartū. Respon-
detur qd aliqū terminū esse per se signifi-
cantiū ē duobus modis vno modo qz p
se sumptus aliqū significat quomodo cūqz
significet. alio modo qz per se sumptus se-
cundum significationē facientēz ipsū esse
terminum aliquid significat. p̄ primo mō
omnis terminus ē per se significatiuus qz
saltem se ipsum representat. sed n secundo
mō .i. sic accipit magis vt patet supra. Sz
dices qd ad ar^m dē qd pcludit qd ois tē-
nus ē significatiuus primo modo quod n
ē contra magistrū .i. d. quintum cōceditur
tamquā sequens ex casu quod li omnis ē
per se significatiuus qz significat hominē
vt pōit casus .i. nego quod apari quilibet
cēt per se significatiuus qz casus n ponit d
quolibet. Et si arguitur p̄datur qd n sit ca-
sus .i. arguitur sic multotiens aliquis deci-
pitur i significatione .i. per terminum qui ē
n per se significatiuus representat sibi ali-
quid qz credit vnum terminū ē aliū qd di-
cēdm. Respondetur qd vbi sic cēt qd ali-
quis deciperetur in terminis terminus ille
sibi esset p se significatiuus .i. alijs n. Sed
dices contra nulla ē facta noua impositio.
Respondet qd licet n sit facta impositio qz
tamen ille credit qd in p̄cipio fuerit facta
talis impositio illi termino sibi est ac si fuisset
facta .i. ideo sibi est per se significatiuus.

Secunda diuisio terminorum.
Terminorum .i. cetera Circa primū
diffinitum nota quod ē terminus
secūde habens duo significata qz
secūdm significationē faciētem ipsum cē
terminū non significat se .i. quod dicit sibi si-
mile .i. diffinitur pro omni significato for-
mali .i. ex consequente pro se ipso in mente
solum .i. in voce. Circa scdm diffinitum
dicas similiter quod est secūde hns duo
significata .i. diffinitur pro se ipso solum in
voce vel in scripto. Sed arguitur cōtra

diffinitiones et primo contra primam sicut
omnis in scripto non est terminus natura
liter significativus ex quo non est mentalis
et tamen est apud omnes eiusdem represen
tativus quia ad minus sui ipsius igitur dif
finitio mala. **S**ecundo arguitur sicut ho
mo in mente mea est naturaliter significati
vus et tamen non est apud omnes eiusdem
representativus igitur diffinitio mala tenet
consequentia cum maiori et minori probat
quia si homo in mente mea nulli represen
tat aut representare potest nisi mihi. **T**er
tio arguitur contra secundam diffinitionem
quia pono quod omnes homines in ponant
si bos ad significandum bovem et arguitur
sicut bos in scripto est ad placitum signifi
cativus et tamen est apud omnes eiusdem re
presentativus igitur diffinitio mala. **P**ro
solutione est sciendum quod diffinitiones
date a magistro non sunt bone de virtute ser
monis sed habet sic intelligi terminus na
turaliter significativus est ille. scilicet terminus
qui secundum significationem facientem
ipsum esse terminum quantum ex se et non ex
alio est apud omnes eiusdem representati
vus. Terminus autem ad placitum signifi
cativus est ille qui secundum significatio
nem facientem ipsum esse terminum non
est quantum est ex se apud omnes eiusdem
representativus: Sed ex alio habet quod
sit significativus et sic intellexit magister in
de terminus qui est significativus natura
liter significat rem ex naturali convenien
tia quam habet secum sicut vestigium in
pulvere significat pedem. et terminus ad pla
citum significativus significat rem non ex
similitudine quam habeat secum sed pro
pter nostram vel antiquorum impositionem.
Isto stante restat ad argumenta. Ad primum
quod si omnis licet sit apud omnes eiusdem
representativus non tamen secundum significatio
nem facientem ipsum esse terminum videtur.
Ad secundum dico quod si homo in mente est terminus
naturaliter significativus quia quantum est ex se secundum
significationem facientem ipsum esse terminum est apud
omnes et. et cum dicitur non potest representare nisi
mihi concedo tamen dico quod est representa
tivus omnibus quantum est ex se Unde si
talibus terminus poneretur in mente greci et

grecus de eo consideraret formaliter Se
quitur quod idem mihi et greco representa
ret non sic autem est de illo termino homo
in voce aut in scripto. **A**d tertium dicitur quod
licet si bos in casu illo sit representativus
eiusdem apud omnes non tamen quantum
est ex se sed ex alio. scilicet ex impositione et patet
solutio. Sed hic sunt aliquae petitiones pri
ma an sit aliquis terminus qui nec sit signi
ficativus ad placitum nec naturaliter. **r**es.
quod sic quia termini sunt categorizmatici
ut patet ex diffinitione magistri quia isti non
sunt significativi. Secunda an isti termini
naturaliter significativi sint. **R**esponde
tur quod sic quia aliter tu non posses assi
gnare causam quare ante quam videres
me ego non representabar tibi distincte et
postea sic nisi quia ex mei presentia habes
terminum mentales significantem me distin
cte quem non habebas. **T**ertia petitio
quod sunt isti termini respondetur quod sunt
quidam similitudines rerum in sensu vel intellectu
representative rerum quarum sunt similitudines.
Quarta a quo causantur isti. **r**es. quod a rebus
quarum sunt similitudines. **T**ertia divisio.
Terminus quodam catholice. **C**irca pri
mum diffinitum nota quod est terminus
secunde habens secundum significatum
formale et diffinitur pro omni tali et ex se
quere pro se et sibi simili. Secundum vero dif
finitum est terminus habens duo significata
et diffinitur solum pro formali et ex se quere
non pro se ipso. **C**irca primam diffinitionem
dico quod sic intelligitur. terminus catholice est
ille. scilicet terminus qui tam per se quam cum
alio. id est in orationem habet proprium signi
ficatum. id est habent significatum secundum
significationem facientem terminum esse ter
minum ut si homo. secunda autem sic intel
ligitur. terminus simpliciter est terminus ha
bens officium et per se sumptus nullius est
significativus secundum significationem
facientem illum esse terminum ut si omnis
et si et cetera. **P**rima petitio an si qui et si al
bus sint simpliciter categorizmatici. **r**es. quod si al
bus secundum dicta est terminus categori
zmaticus quia ut patet intelligenti sibi co
petit diffinitio illius quod si est significativus
albedinis ubique potest sed de li qui dicitur secun
da

petitur

Cum alio
per se ipso

petitur
Albus

Qui

dum dicta qd est summac⁹ qz p se sumpt⁹ ni
 bul significat z bz officiū referēdi. Alij tñ z
 n male sed n fm dicta supiora dicūt q li q
 nec ē tminus catce⁹ neqz sume⁹ qz sibi non
 puenit diffinitō tmi cathegorēaticā vt pz ne
 qz sim cathegorēaticū q probāt qz diffini
 tio tmi sim cathegorēmatici vt dicūt dz sic
 itelligi tminus sume⁹ ē tminus hñs officiū q
 tminus p se sumptus illi⁹ ē significatiuus
 nec ēt cū alio isto stāte dicūt pmo q li q nō
 bz officiū qz referre ahs n ē hēre officiū fm
 eos sō dato qd referre ēt officiū sibi deficit
 itia cōditio qz li q cū alio sumptū aliqd si
 gnificat. s. dū sumit cū ante z vtraqz via ē
 bona. Secūda petitiō q differētia ē int
 terminū p se significatiuū z cac^m z n p se si
 gnificatiuū z summac^m. **T**ñ. tenēdo q li
 q sit summac⁹ vt dixit pma via qd nulla est
 differētia int ista qz ois tminus p se signifi
 catiu⁹ ē cac⁹ z eo⁹ z ois n p se significatiu⁹
 est summac⁹ z eo⁹ z sic significata p mēbra
 istaz diuisionū nullo mō differunt. Sed te
 nēdo secūda viā dī q ē aliq differētia qz li
 cet n sit differētia iter p se significatiuū z ca
 cathegorēmaticū tñ ē differētia iter n p se
 significatiuū z sim cathegorēmaticū qz ois
 tminus sumacathegorēmaticus ē n p se signi
 ficatiuus z n cōuerso vt patet de li q z sic
 n significatiuus est coius qz li sume⁹ Sed
 ptra pma viā arguitur pmo qz si nulla ēt
 differētia iter p se significatiuū zē. igr vna
 illaz diuisionū ēt supflua. sō aliqs est ter
 minus n p se significatiuus q n ē summac⁹
 igr ibi ē dīa tenet⁹ z asis probatur qz li
 bus ē n p se significatiu⁹ vt patet z n ē sim
 cac⁹ ex quo nullū hēt officiū Ad pma ne
 gatur psequētia z dī qd stat qd ex parte rei
 nulla sit dīa int illa z tñ nulla illaz dīonū
 sit supflua. z do tibi ex^m. Si arguit diuida
 tur istis duab⁹ diuisionib⁹. s. aialū ali⁹ rō
 nale ali⁹ i rōnale z aialū ali⁹ risibile ali⁹
 si risibile qz tūcūqz mēbra istaz dīonū puer
 tantur vtz tñ nulla istaz est supflua qz mē
 bra istaz diuisionū licet sint puerabilia nō
 tñ sunt sinonima z aliqd pnotatur p vnuz
 mēbz puta p li rōnale q n pnotatur p ali
 ud puta p li risibile vtz. Silr in propōito
 licet ois tminus p se significatiuus sit cac⁹
 z cōuerso tñ aliqd pnotatur p istud mem

bz cac⁹ q n pnotatur p li p se significatiu⁹
 qz p li cac⁹ pnotatur q tal tminus pōt po
 ni pro pdicato aut pte pdicari aliqd signi
 ficādo q n pnotatur per li p se significatiu⁹
 z ita dicatur de non per se significatiuus z
 sim cathegorēmatico. z i b⁹ differt vna diui
 sio ab alia. Ad fm dī q li bus n ē tminus
 sicut nec li aut patet supā z breuit dicatur
 de vno sicut de alio.

Tercia diuisiō. Circa pma diuisionū
 nota q ē li tminus pme intētiōis
 q ē se intētiōis hñs duo significa
 ta z diffinitur pro formali solū z ex psequēte
 nō diffinitur pro se ipso. De sō diffinito dic
 itex q ē se intētiōis si sit in mte hñs duo si
 gnificata z diffinitur pro formali. solū z ex
 psequēte pro se ipso z quolibet sibi sili in mē
 te z si in voce a vt scripto. Circa pma
 diuisionem nota qz in ea debet poni pro
 parte li dato qz ēt q pōitur ad b⁹ vt termi
 nus pme differt a tmino se qz ista dictio
 nom⁹ q ē se bñ significat rē q n ē terminus
 qz nomina pterita z futura sed n significat
 rē q n ē terminus dato qz ēt sed significat
 solū: rē q dato qz ēt esset tminus qz signifi
 cat rē q dato qz esset esset nom⁹ vt patet igr
 terminus. Silr in sō diffinitione debet
 pōi: dato qz esset sic vt dicamus tminus se
 intētiōis est tminus italis significās so
 lū mō tminū dato qz esset z nū apponere
 tur illa paricula esset diffinitio mala qz no
 men se significat rem q n ē terminus z n
 terminū z ita nō significat solū mō tminū.
 Sed n significat n terminum dato qz esset
 sed solū mō terminū dato qz es est: Et ptra
 istas diffinitōes sic intellectas de intētiōe
 mgi n. pcedit vnū argumētū qz qdā faciūt
Ec sunt due petitiōes. pma an sit aliq
 terminus italia q nec sit prime nec se in
 tētiōis. **T**ñ. q sic qz termini n per se
 significatiui exceptis relatiuis nec sunt pri
 me neque se vt patet de li omnis q nec si
 gnificat terminū nec rem. Secūda peti
 tiō in quo differt ista diuisiō: a sō. **T**ñ.
 q ista continetur sub primo membro secū
 de vt patet quia terminorum naturaliter si
 gnificatiuorum quidam est prime intētiō
 nis z quidam secunde.

Quinta diuisiō.

ref

dato

33. 10. 10.

non

signifi

est signifi

non

non

est signifi

non

est signifi

est signifi

Erminoꝝ ꝛc. Circa ista diffinita ꝛ
diffinitioes repetere illa q̄ dicta sunt
in q̄ta: aliter iste diffinitioes non
essent bone. ꝛ iō pone ibi in vtrifq; li dato
q̄ esset q; ista diuisio i nullo differ ta q̄ta
nisi q; membra illius significāt terminos
naturaliter significatiuos ꝛ membra istius
terminos ad placitū significatiuos ꝛ sicut
q̄ta diuisio cōtinebatur sub p̄mo membro
be. s. sub b̄ membro naturaliter significati
uus ita ista q̄ta p̄tinetur sub b̄o membro
s. sub b̄o membro ad placitū significatiuus
Et si d̄ est ne aliq; terminus vocalis aut
scriptus q̄ nec sit prime in positiois aut be
Respondetur quod sic quia termini non si
gnificatiui vt dictum est in quarta.

¶ Sexta diuisio.

Erminoꝝ ꝛc. Circa ista diuisio
nem nota q; li terminus ꝓplexus
est terminus be h̄is solum forma
le significatum ꝛ diffinitur pro omni tali ꝛ
ex cōseque pro se ipso. Sed li terminus in
ꝓplexus habet duo significata ꝛ diffinitur
pro formali solum ꝛ n̄ pro se aut sibi simili.
Circā diffinitioes nota q; ipse n̄ sunt dif
finitioes q; n̄ dātur per genus ꝛ differentia
nec per aliqd loco generis aut loco differen
tie sed dātur per vnum simplex p̄uēibile
cum diffinito d̄ enim terminus in ꝓplexus
est dictio ꝛ ꝓplexus est oīo: ꝛ iō potius ap
pellātur notificationes. ¶ Sed est vna pe
titio. s. an li ꝓpetrus paulus in scripto sit ter
minus in ꝓplexus vel ꝓplexus ꝛ sibi li ni
hil. ¶ Ad istud d̄ q; difficile est soluere q̄
situm sed in diffinitioe propōis tractabi
tur ista materia pro nunc tñ d̄ probali
q; li ꝓpetrus paulus est terminus simplex
q; subordinatur vni cōceptui simplici ꝛ li
nihil est ꝓplexum q; duobus cōceptibus
subordinatur. Sciendum est tamen circa
diffinitiones precedentes istam quod ipse
date sunt de termino simplici ꝛ n̄ cōplexo.

¶ Capitulum de nomine.

¶ Nomen est terminus ꝛc. Circa dif
finitū nota p̄mū q; ipsum est secū
de sicut ꝛ alij tmini logicales ꝛ h̄z
solū significatū formale ꝛ pro oī tali diffini
tur ꝛ ex p̄nte pro se ꝛ quolibet sibi sibi. Se
cūdo nota q; itēto pauli ē qd hic diffiniatur

nomen pro eo q; potest poni pro subiecto
aut pro propositionis: vt patet ab eo in ter
tu cum dicit: quia de nomine ꝛ verbo ex q /
bus oratio componitur ꝛ propositio ꝛc. ꝛ
sic intentio sua est quod nullum adiectiuū
sit nomen in logica: ꝛ similiter nullus obli
qui ex quo nullum istorum potest esse sub
iectus aut predicatum vt infra patebit. sed
vt ista diffinitio sane intelligatur arguitur
contra multipliciter: primo sic: li nomen nō
potest diffiniri: igitur diffinitio nulla: patet
consequētia ꝛ antecedens probatur: sup
posito q; diffiniantur termini pro suis si
gnificatis tunc sic nullus terminus secūde:
potest diffiniri: igitur li nomen non potest
diffiniri: patet consequētia ꝛ antecedens
probatur omne diffinibile debet habere ge
nus supra se: ꝛ ex ꝓseque coordinari i linea
presentali sed termini secunde intentionis
non coordinantur in p̄nto. igitur ꝛ cetera
patet consequētia maiori ꝛ minor proba
tur per aristotilem in ante p̄ntis vbi vult
quod termini coordinati in p̄nto sint p̄i
me intentionis. dicit enim sic singulum in
complexorum aut significat substantiā aut
quantitatem ꝛ cetera: ꝛ sic vult q; termini
qui sunt in p̄nto significante rem que nō
est terminus. ¶ Secundo arguitur quod
obliq; ꝛ adiectiua sint nomina de intentioe
ꝓpauli: q; illa sunt nomina quibus cōpetit
diffinitio data a ꝓpaulo: sed istis ꝓpetit dif
finitio ꝓpauli igitur ꝛc. patet cōsequētia
cum maiori: ꝛ minor probatur quia obliq;
ꝛ adiectiua sunt termini significatiui sine
tempore ꝛc. ¶ Tercio arguitur sic illud qd
est predicatum est nōm: sed adiectiua sunt
predicatum: igitur ꝛc. patet consequētia
cum maiori: ꝛ minor probatur: q; dicēdo
for: est albus li albus est predicatū vt ꝓꝛ
¶ Quarto li omnis nō est nomen ꝛ tñ
est terminus significatiu? sine tempore ꝛc.
ex quo se ipsum significat: igitur diffinitio
mala consequētia tenet cum maiori ꝛ mi
nor est etiā nota. ¶ Quinto li dies est no
mē ꝛ tñ significat euz tempore igitur dif
finitio mala. ¶ Sexto li ꝓpetrus paulus est
nomen ꝛ tamen parte significat separa
te igitur diffinitio mala patet cōsequētia
ꝛ antecedens similiter. ¶ Ad ista Rñ. ad

Hebre

Arg

Secūda nota

¶ Nota

Notificatio
petrus paulus
Nihil

De
diffinitio

De
significandi
modis

amen

subordinari

De
significandi
modis

mentales
termini
Vocales
Scripti

primum dicitur quod duplex est diffinitio: una quod est proprie dicta et illa quod datur per verum genus et vera differentia notata per essentialem eius pro quo supponit diffinitum sicut si diffiniret homo ista diffinitio: animal rationale: et tali diffinitio non diffinitur nisi quodam species de primo substantie. et de ista loquitur septimo methaphisice. **A**lia est diffinitio quod non est proprie dicta et est illa quod non datur per verum genus et vera differentia sed per aliquid quod tenet locum generis aut differentie. et tali diffinitio ne diffinitur tamen illa quod sunt substantie quas accidentia. Isti sunt status de quibus ar^m p^ocludit quod illa non est diffinitio proprie sumpta: sed in proprie quod datur per aliquid loco generis: et per aliquid loco differentie et non per genus et differentias. **A**d secundum negatur quod obliqua et adiectiva sint nomina de intentione Pauli: et cum probatur dicitur quod eis competit diffinitio data quia sunt termini significativi et rationis. quod aliqui termini esse per se significativi est dupliciter. scilicet quiescenter et non quiescenter termini significativi quiescenter sunt illi qui possunt reddere suppositum verbo sicut substantivi in casu recto. Sed termini significativi non quiescenter sunt illi qui significant per modum dependentis et non possunt reddere suppositum verbo sicut sunt adiectiva et obliqua. tunc ad ar^m dicitur quod in diffinitione nominis debet iungi si quiescenter de intentione Pauli et si talis diffinitio non competit illis ut patet. **A**d tertium negatur minor. et negatur quod in ista. sor. est albus si albus sit predicatum imo dicitur quod ibi non est predicatum nisi sub intelligatur unum substantivum sic. Sor. est albus. i. sor. est sor. albus. ut patet ab eo in primo dubio argumento quanto. et sic predicatum erit si sor. albus et non si albus. **A**d quartum negatur minor. scilicet quod si omnis sit significativus et. loquendo de significativum proprie et eo modo quo logici. scilicet de eo quod est significativum alicuius et hoc secundum significationem facientem ipsum esse terminum. **A**d quantum negatur minor et ad probandum dicitur quod est differentia inter significare tempus et significare cum tempore. Si significare enim tempus est representare res quod si esset eum tempus significare autem cum tempore seu temporaliter est representare per modum fluxus ut dicunt grammatici aut

sub alijs verbis per modum presentis preteriti vel futuri. Et tunc ad argumentum dicitur quod si dies et annus bene significant tempus sed non cum tempore. id est per modum fluxus et patet solutio. **A**d ultimum rationem. dupliciter primo dicitur quod diffinitio nominis ut verba sonant non est completa sed dum ibi ponitur quod partes nominis non significant separate sed sic intelligi quod partes nominis non significant separate aliquid quod per totum significetur. et sic patet solutio: quia licet partes illius dictiois Petrus paulus significant separate non tamen aliquid quod significaretur per totum quia totum significabat unum hominem. et si Petrus non illum sed alium et similiter si Paulus. non autem sic est de partibus orationis utrumque. Secundo potest responderi petendo an opponens velit quod si Petrus paulus subordinetur pluribus concessibus sicut si sor. plo. an vni tantum. **S**i primo dicitur quod non est nomen sed duo nomina si secundum dicatur consequenter quod siue partes non significant separate ut patet ex casu. Et si dicitur ab opponente volo quod tibi subordinetur vni conceptui et platonem duobus dicis in isto casu quod illud vocale tibi est nomen et platonem est oratio quia duo nomina et ista solutio. apud mihi melior. Colligendo igitur descriptio nominis erit ista nomen est terminus et hoc loco generis significativus. ut differat a non significativis quiescenter ut differat ab adiectivis et obliquis sine tempore. id est non per modum fluxus. ad differentiam verbi et participij: cuius nulla pars et. ad differentiam orationis Signis autem velit quod illa descriptio competat obliquis de mat de descriptione si quiescenter: Sed hic est una petitio quod est subordinari. rationem. quod quia sunt duo termini synonymi quorum unus est vocalis vel scriptus et alter mentalis dicimus illud vocalem aut scriptum subordinari mentali. id est ordinari sub mentali prius. non sunt termini mentales quam vocales aut scripti et ita vocales subordinantur mentalibus et non converso. Et breviter subordinari est si significare ad placitum illud vel illa vel illo modo quod vel que vel quo modo significatur naturaliter per terminum mentalem sibi synonymum.

Capitulum tertium de verbo.

Verbum 7c. Circa diffinitum nota qd est scde habens duo significata 7 diffinitur s^m pro formali 7 non pro se ipso quia ipsum est vnum nomen.

Circa descriptionem est notandū qd in / telligitur sic verbū est terminus 7 hoc loco generis. significatiuus temporaliter. i. per modū fluxus. 7 in hoc differt a noie 7 mul tis alijs partibus orōis 7 extremorū vnti uis. i. vntiuus subiecti 7 predicati 7 p hoc differt a participio. cuius nulla pars 7c. in hoc differt ab oratiōe. Sed iusta istā de scriptionē est bona dubitatio. s. an li amat sit verbū. 7 arguitur quod sic quia est pars orationis 7 non nisi verbū vt p3 igitur 7c. In o^m arguitur qz magister ista dicit copu la autē semper est sum ea ē. Pro soluti one istius dubitationis 7 vt ide appareāt multe cōclusiones p^suppono duo. p^m qd oē verbū est extremorū vntiu^m. i. subiecti 7 p^d dicati istud patet per oēs. scdo p^suppono quod si est aliqua propositio cathgorica affirmatiua vera habens subiectum 7 p^d catū tunc subiectū 7 p^d catum supponunt pro eodē. istud p^supponit p3 per multos lo / gicos 7 si negaretur probatur ratione nam cū propositio cathgorica affirmatiua vt il la hō ē al sit compositio 7 significet hoc esse hoc aut igitur significet hoc esse hoc qz su / biectū sit predicatū aut hoc cē hoc qz illud pro quo supponit subiectus sit illud p quo supponit predicatum sed non p^mū vt pa tet qz dictio que est subiectū non est illa q est predicatū igitur scdm ista stantibus.

Rñ. ad dubium ponendo septē conclu sionens. Prima nullū verbum adiecti uum in logica ē verbū probatur nullū ver bum adiectiuū est vntiuum extremorū igit^r p^o vera patet p^sequentiā 7 antecedēs pro batur qz si aliquid tale sit vntiuū extremo rum sit quod li creauit in ista deus creauit celū. 7 arguitur sic li creauit non vni^o nisi li deus 7 li celū Sed ista non sunt extrema igitur 7c. p^sequentiā patet cū maiori 7 mi / nor probatur sic quā docunqz in aliqua ca thgorica affirmatiua vera sunt duo termi ni qui non possunt supponere pro eodem il

li non sunt extrema sed in ista deus creauit celū que est huiusmodi sunt duo termini q non possunt supponere pro eodem. s. li de^o 7 li celum igitur illi non sunt extrema cōse quentiā patet cū maiori per suppositum 7 minor de se patet 7 sic patet prima p^o. Exi / sta sequitur p^mo hoc corolariū. s. quod sol^m verbum substantiuum est verbum in logi ca. probatur aliquod verbum est verbum in logica 7 nullum adiectiuum est verbum in logica igitur solum substantiuū est hu iusmodi. Secūdo sequitur quod ois ca thgorica de verbo adiectiuo debet reduci 7 subordinari vni de substantiuo probat. omnis cathgorica debet habere verbum per quod vniuntur extrema aut subordina ri vni habenti ipsum: sed illa de adiectiuo non habet verbum per quod vniuntur ex tremā quia per nullum sit ista vniō nisi per substantiuum vt patet in conclusione: igit^r omnis talis debet subordinari vni habēti verbum substantiuum per quod vniuntur extrema. tenet consequentiā cum minori 7 maior probatur qz omnis cathgorica de bet habere subiectus predicatum 7 copulā principales partes sui simplicitate vel expli cite per Paulū in littera. Tercio sequitur quod in mente non ē verbū adiectiuū 7 sic li. currit: li inapit. li promittitur non sunt i mente licet ap3. p3 hoc intelligenti. Se cunda conclusio li amat in voce subordina tur huic complexio est amans probatur sic ista propositio for. amat Johānez subordi natur huic for. est amans Johannem per tertium corolariū sed li for. subordinatur solum illi termino for. 7 li Johānem illi ter mino Johānem igitur li amat illi cōceptui est amans. Tercia p^sclusio verbū logica le non regit obliquos probatur solū extre ma reguntur a verbo sed obliqui nō sunt extrema igitur p^o vera patet consequentiā cum maiori 7 minor probatur quia li non sit vera da oppositum 7 sit grana exempli quod in ista deus est in celo li in celo sit ex / tremum 7 arguitur quod non sic quando / cunque in propositione affirmatiua vera sūt duo termini q n possūt sup^sedere p eodē illi n sunt extrema s3 li de^o 7 li i celo n poss

inflammas

Cathg

Su es est

probat

Verba

sunt supponere pro eodem ut p3 igitur non sunt ex-
trema quod sunt probandum. Si arguitur de ista
sor. e. asin⁹. **¶** Ex ista conclusio sequitur: primo
quod si in propositione est aliquis casus obliquus ille re-
gitur a nomine vel ab alia prepositione probatur quod
ab aliquo debet regere et non a verbo logico igitur
tur et. et ista est sententia. B. augustinus et al-
bertus et multorum aliorum. **¶** Secundo sequitur quod
ois categorica quod p3 de extremo obliquo debet
reducere ad rectum. probatur ois categorica
debet habere extrema: aut subordinari uni huius-
modi. Si illa de obliquo non habet extrema ut p3 in
propositione igitur debet reduci et subordinari uni ha-
benti: p3 cum minori et maiori p3 per diffinitionem
nec propositio categorice. **¶** Quarta propositio quod
obliquus in propositione vocalis precedit rectum rectus
se t3 ex prepositione ut gratia exempli ista et p3
milibus cuiuslibet huiusmodi asinus currit li asinus
se t3 ex prepositione probatur quod una propositio vocalis
subordinatur in tali modo quo terminus se t3
in tali modo se t3 in vocali scilicet ista cuiuslibet
huiusmodi asinus currit est vocalis et p3 nec subor-
dinatur huic in tali de recto quod huiusmodi est huiusmodi
asinus currit igitur sicut li asinus se t3 in una se t3
in alia scilicet in tali se t3 ex prepositione igitur et
in vocali et p3 propositio. **¶** Quinta propositio nulla propositio
de secundo adiacente in interpositione probatur ois propositio voca-
lis subordinatur in tali in qua est verbum unius ex-
trema scilicet ubi est verbum unius extrema ibi non est
propositio. de secundo adiacente scilicet de tertio igitur propositio non habet.
¶ Sexta conclusio li est et li est in istis vocalibus
asinus est sortis et asinus est sortis si sunt synoni-
ma p3 quod li est in prima subordinatur verbo et nomi-
ni in secunda verbo tamen igitur et. p3 et asinus probatur
quod ista asinus est sortis subordinatur isti asinus
est asinus sortis ut supra. Et sic p3 solutio du-
bii quod dicitur quod li amat non est verbum logicale scilicet gra-
maticale. **¶** Ultima propositio aliquid est categorica
quod non habet verbum logicale p3 de ista sor. amat pe-
trum. **¶** Si arguitur contra propositio quod non quanta proban-
do quod in interpositione sit propositio de secundo adiacente quod in
interpositione est propositio de tertio scilicet ubi est totum est quod est
propositio igitur in interpositione est quod est propositio de tertio ad-
iacente scilicet una propositio est illa de secundo igitur propositio facta:
¶ Secundo arguitur contra ultimas propositio quod illa
contradictio diffinitionis in propositione categorice ubi
dicitur quod illa quod habet subiectum primum et copulam.
¶ Ad primum procedit quod in interpositione propositio
de tertio adiacente scilicet de quod illa propositio non est propositio

quod non est propositio aut diffinitio. **¶** Ad secundum dicitur
in diffinitione categorice. **¶** C. 4. de oratione.

O Ratio est terminus et. Contra istam de-
scriptionem arguitur dupliciter primo sic
ista diffinitio petit alteri a diffini-
to igitur non est bona p3 et asinus probatur quod li petr⁹
paul⁹ non est oratio et tamen partes separate significant igitur
et. **¶** Secundo sic illa diffinitio non petit orationem
non igitur est mala p3 et asinus probatur quod subordi-
natus li a huic sor. est huiusmodi et arguitur sic li a. est oratio
et tamen nulla pars separata significat igitur et. t3
cum maiori quod est oratio perfecta et minor est p3 quod li
a non habet partes. **¶** Ad primum istorum respondetur. sic est deinde in
diffinitione nominis. **¶** Ad secundum dicitur infra in dif-
finitione categorice. **¶** Fonu alia et. con-
tra istas diffinitiones arguitur sic istis datis se-
quitur quod nulla est oratio perfecta aut imperfecta nisi vocalis
sequitur quod nullus et propositio probatur quod nulla gene-
rat perfectum aut imperfectum sensum in auro auditoris
nisi illa quod auditur: igitur tamen vocalis erit perfecta aut
imperfecta. **¶** R. si. breuit quod utraque diffinitio est
falsa de virtute sermonis sed debet sic dici
oratio perfecta est illa que est acta generare
perfectum sensum in auro auditoris. i. intelligentis.

¶ Capitulum quintum de propositione.

Ropos et. Circa diffinitionem nota quod
est secundum intentionem habens duo signifi-
cata sicut. li oratio et diffinitio solus pro-
formalis et non pro seipso quod ipsum est unum nomen.
¶ Contra istam diffinitionem arguitur multipli-
ter primo sic ista sor. currit: interrogatiue teta est
oratio indicativa verum vel falsum significans et tamen
non est propositio igitur diffinitio mala p3 cum minori
quod illa non est oratio perfecta et non est vera vel falsa et maior
probatur quod est oratio indicativa ut p3 et quod signifi-
ficat verum vel falsum probatur sic quod signifi-
ficat p illa sor. currit non interrogatiue teta si
igitur p illa interrogatiue teta sed verum vel fal-
sum figit p illa non interrogatiue tentam igitur
verum vel falsum figit p illa interrogatiue te-
tam p3 cum minori et maior probatur quod il-
le orationes sunt sine oratione ut p3. **¶** Secundo ar-
guitur sic li deum esse est propositio et tamen non est oratio in-
dicativa igitur diffinitio mala p3 cum mio-
ri et maior probatur sic quod quicunque sunt due
orationes sic se habentes quod quod figit p unam
figit p aliam et e converso tunc si una est pro-
positio a pari alia est propositio sed li de⁹ est et
li deum esse sunt huiusmodi quia utraque signi-

thg

propos

ad hanc
ad hanc
ad hanc

ficat deū cē vt pz igit si vna ē ppō z alia si
 militer sz illa de^o est ē; ppō igitur z illa deū
 esse tenet psequētia cū minori z maior argui
 tur qz si nō detur cā diuersitatis. **T**ertio
 sic ista canis currit. ē oratio indicatiua zē z
 tñ nō est ppōsitio igitur zē. psequētia pz cuz
 minori z maior pbat qz ē equeua z ita nō
 est ppō. **Q**uarto sic illa ego vellē mille
 ducatos ē ppō z tñ nō est indicatiua igit zē.
 psequētia pz cū minori z maior pbat. qz
 illa est hā z ab oib^o pcederet. **A**ltimo sic
 subordinet ly a huic hō est al^o z sequitur qd
 ē ppō z tñ nō est indicatiua igitur zē. **A**d
 ista rñ. z pmo ad pñm dī quod ar^m xbalr
 pcludit sz nō ptra sensū diffinitionis qz diffi
 nitio sic intelligitur. ppō est orō indicati
 ua vey vl^m significā gescēt z sic pz solu
 tio qz dī qd li lor currit interrogatiue nō signi
 ficat vey vel^m gescēt. **A**d 3^m dī filr
 qd illa orō deū esse lz significet vey nō tñ ge
 scēt vt pz ex grāmatica. nec sequitur quic
 qd significatur p istā de^o est significatur p
 istā deū esse z illa de^o est ppō igitur z illa
 deū esse. sz oz in antecedente pōere qd idēz z
 eo dē mō significet quod si ponatur nega
 tur aūs. **E**l dicatur alr ad vtrūqz qd ma
 gister loco de ly vey vl^m intellexit xē vel
 false z tūc pz solutio qz lz ista deū esse signi
 ficet vey nō tñ xē z mō xō cū nō sit orō pfe
 cta. **A**d 3^m dī qd illa canis currit est pro
 positio equoca qz nō est ppō vna sz ppō
 plures qz subordinatur plurib^o vñ audita
 ista canis currit l mēte generātur iste tres
 sine nota. s. latrabile currit. marin^o currit. sy
 d^o celeste currit. qz sunt vñū aggregatū z nō
 ppō sz ppōnes z ita de vocali dī z cū dī qz
 ipsa ē orō negatur z dī qd ē orōnes. **A**d
 qrtū rñ. duplicat. pmo qz illa ego vellē mil
 le ducatos nō ē ppō z ē hā neqz falsā. sz orō
 imperfecta nisi aliū sub intelligatur. s. aūs cō
 ditionāl^o puta hoc si posses. **S**cdo dī qd
 illa est ppō z negatur qz nō sit indicatiua
 qz cōmunit in illo pplexo ly vellez subordi
 natur xbo indicatiuo. s. illi xbo volo mō il
 lud qz sub ordinatur xbo indicatiuo ē ver
 bū indicatiuum: Sīgo dicat qz ei sic subor
 dinatur qz de hoc nō possumus disputare te
 near hoc: Si aūt teneat qz nō est propositio.
Ad quintum z vltimum dicetur infra.

De propositione cathégorica.
Propositio cathégorica est illa zē.
Cōtra istā diffinitōez arguitur
 sic qz istāz iscripto for. currit for.
 amat Johānez: For. est alin^o. for. est bon^o
 est cathégorica z tñ pme deficiat pdicatū z
 scōe filr qz obliqu^o nō pōt esse pdicatū z tñ
 deficiat subiectū qz est ibi obliqu^o z qñte de
 ficiat pdicatū qz adiectiua nō sunt pdicatum
 igitur diffinitio mala tenet psequētia cū ma
 iori z minor probatur qz ipse sunt orōnes i
 dicatiue significātes vey vl^m gescēt igit
 tur sunt propōnes z nō hyppotēce igitur
 cathégorice. **A**d istud ar^m dicit magist^r
 i textu quod illa for. currit est cathégorica z
 dicit quod hēt pdicatū iplicate z hoc sufficit
 qz ista for. currit resoluitur sic for. ē currens.
Sz dubitaret aliqz qñt i ly currit in scri
 pto ē ly currens iplicatū nā hoc nō videtur
 vey vt pz ad sensū. **E**t iō dī de intētiōe
 magistri in 2° argumēto pñi dubij qz pro
 rāto dicimus quod in ly currit iscripto est
 ly currens qz ly currit subordinatur huic ē
 currens: z sic dicim^o quod in ly currit est h
 bū z pdicatū iplicatū: tñ i veritate ly currens
 nō est i ly currit nec sequitur ista for. currit ha
 bet pdicatum iplicate igitur habet plica
 tū. sz sequitur oppositū. s. quod nō habet pre
 dicatū z subordinatur vñ habenti est igit
 tur diffinitio propositōis cathégorice scōm
 magist^r talis propositio cathégorica est il
 la qz hēt subiectū pdicatū z copulā ptes pñ
 cipales sui explicite vel iplicate. i. est illa qz
 habet ista tria vl^m subordinatur vñ habēti
 z ex hoc pz solutio aliaz dī. n. qz ista for. est
 nō habet pdicatū sed subordinatur vñ ha
 benti z hoc sufficit z ita dicatur de illa for.
 est bon^o z de similib^o. **S**ed cōtra solutio
 nem magist^r arguitur qz ea data sequitur
 quod ly econuerso in illa for. est hō z econuer
 so est propositio cathégorica cōsequētia ē f^m
 z consequentia pbat qz omne habens
 s^m pdicatū z copulā pñcipales ptes sui
 explicite vel iplicate est propositio cathe
 górica sed ly econuerso habet bec omnia im
 plicite igitur est cathégorica tenet psequētia
 cum maiori per magist^r z minor etiam
 patet quia ly econuerso subordinatur vñ
 habenti. **H**uic argumēto respōdet magi

Diffinitio

Subordinatur

A.
 Rer argumēto q̄dragesimo sexto p̄mi dubij
 p̄cedēdo q̄ ly ecōuerso ē. p̄positio ⁊ ita est
 itētio sua exp̄sse ⁊ p̄ Pauli p̄gulēsis ⁊ petri.
 2da. i. cap. p̄uersionū vbi dicit quod ly a da
 to q̄ subordinet p̄positiōi ē. p̄positio ⁊ ita
 scōm istos negat p̄seq̄ns eē. f^m. ¶ S³ cir
 ca dicta istoz doctor monel talis q̄stio. s.
 an ly ecōuerso vocale ⁊ li a. in casu supioze
 sit p̄plexū ⁊ arguit qd n̄ auctoritate ⁊ rōne
 qz hēnsibet sophisimate vigesimoprio ⁊ ali
 q̄ alij sunt hui⁹ opinionis: S³ arguit rōne
 p̄mo sic illud qd ē pura dictio n̄ ē p̄plexum
 S³ ly ecōuerso vocale ē pura dictio vt seu
 su pz igit n̄ ē p̄plexū t³ p̄seq̄ntia ⁊ a⁹ pro
 bat. qz pura dictio ⁊ o⁹ ex opositio distigu
 tur. ¶ Et p̄firmat qz si ly ecōuerso sit cōple
 xū da ex q⁹ ⁊ si poterit dici ex q⁹. ¶ In
 opposituz arguit auctoritate illoz doctor
 ⁊ ratioib⁹ p̄mo sic ly ecōuerso ē o⁹ ⁊ p̄pō
 igit t̄min⁹ p̄plexus p̄seq̄ntia pz ⁊ a⁹ pro
 bat qz ly econuerso hēt subin p̄dicatū ⁊ co
 pulā p̄ncipales p̄tes sui explicite vel iplici
 te igitur ē p̄pō tenet p̄seq̄ntia de itentioe
 istoz doctor ⁊ a⁹ est vep igit ⁊ p̄seq̄ns.
 ¶ S³do arguitur sic nullū i cōplexū ē ve
 rū vel f^m sed ly e⁹ ⁊ ly a est vep vel falsū
 igit illa nō sunt i cōplexa p³ cū minori qz
 ly a i casu cōcederet sicut ly e⁹ ⁊ minor ē
 ari. in ātē p̄ntis. ¶ T³rtio sic omne cōcedē
 dū aut negādū est affirmatiuū aut negati
 uū cū intellectus ei assentiat aut dissentiat:
 sed ly. a. est cōcedēdū aut negādū igit est
 affi^m vel negatiuū: tūc vltra oē affirmati
 uū vel negatiuū ē cōplexū a ē huiusmodi
 igit ē p̄ple^m igit nō in p̄plexū pz p̄ma ⁊
 scōda silr: arguit ei⁹ maior p̄ ari. i. an p̄ntis
 vbi dixit qd nullū i p̄plexorū f^m se est affir
 matio vel negatio. ¶ Q⁴uarto sic oē qd ē
 nomē ⁊ verbū ē cōplexū: sed ly a i casu vbi
 subordinaret isti for. ē. ē nomē ⁊ h̄bū: igit
 cōplexū p³ pz cū maiori ⁊ minori probatur
 sic. illud qd subordinat nomini ⁊ h̄bo col
 lectiue est nomē ⁊ h̄bū sed ly: a. ē huiusmo
 di igitur tē. t³ cū minori ⁊ maiori proba
 tur qz non potest assignari causā q̄re aliqd
 sit nomē nisi qz subordinatur nomini ⁊ ita
 apari non potest assignari causā quod ali
 qd sit nomē ⁊ h̄bū nisi qz subordinatur no
 mini ⁊ h̄bo. ¶ Q⁵uito: Si ly a esset i cōple

xū apari dato qd ly vel subordinaretur hu
 ic hō ē for. eēt i p̄plexū p̄seq̄ns ē falsū igitur
 ⁊ illud ex quo seq̄tur: qd p̄seq̄ns sit falsum
 probat qz ly vel nō eēt pars oratiōis igit
 tur si i p̄plexū p³ ⁊ a⁹ probatur qz si eēt
 ps o⁹is eēt cōiunctio S³ arguitur qd non
 sit p̄iunctio qz si eēt p̄iunctio ista eēt i cōgrua
 for. ē hō ⁊ vel q̄ tū nō ē i cōgrua igitur tē.
 ¶ S³exto sic si li a eēt i p̄plex^m maxim eēt
 nomē s³ n̄ ē nomē igitur n̄ ē i p̄plexuz p³ cū
 maiori ⁊ minor probatur sic oē vocale q̄ est
 nomē subordinaretur solo nōi s³ li. a. n̄ sub
 ordiatur solum nōi igitur n̄ ē nomē p³ cū
 minori ⁊ maior ē pz. Sed forte negatur illa
 maior ⁊ dē q̄ ad h̄ q̄ aliqd sit nomē sufficiat
 qz subordinetur nōi ⁊ n̄ requiritur qd subordi
 netur nomini solum: S³ p̄tra istā r̄n. argui
 tur qz ea data seq̄tur qz li currit vocale ē p̄
 nicipium probatur qz subordinatur partici
 pio. ¶ Itē illa data seq̄tur qz li a apari ē h̄
 bum qz subordinatur h̄bo licet si soli h̄bo
 qz si p̄ceditur arguitur h̄ eē falsum sic nullū
 nomē ē h̄bum sed li a ē nomē igitur li a n̄ ē h̄
 bum pz³ cum minori p̄te ⁊ maior probatur
 sic nihil qz significat sine tpe significat cum
 tpe sed oē nomē significat sine tpe ⁊ oē h̄bū
 cum tpe igitur nullum nomen est h̄bum.
 ¶ S³eptio arguitur sic li nihil ē p̄plexū igit
 tur ap̄ li a ⁊ li e⁹ in casu supiori p³ ⁊ a⁹
 p̄batur qz si n̄ datu opposituz. s. qz li nihil
 sit in complexum ⁊ seq̄tur qz ip̄m eēt nomē.
 Sed arguitur h̄ eē falsuz qz capio istā nihil
 ē chimera in scripto ⁊ arguitur sic. si li nihil
 hic eēt nomē aut eēt nomē hēns hic officiū
 vniuersalizādi aut n̄ h̄ns hic officium vni
 uersalizādi sed nec p̄mum nec scōm igitur
 n̄ ē nomē qz n̄ p̄mum probatur qz si hic hē
 ret tale officium aut supra se aut supra aliū
 t̄minum sed n̄ supra se vt pz: nec supra ali
 um t̄minum qz nullus ē ibi alius t̄minus a
 p̄te subiecti igitur tē. qz nō scōm probatur
 qz si eēt nomē n̄ h̄ns hic tale officiu igitur
 ista n̄ eēt vi alio nihil ē chimera qd orōnes
 negāt. ¶ A⁸ltimo arguitur sic sicut se hēt li
 petrus paulus dato qz subordinetur vni cō
 ceptui ad eē simplex ita li a ⁊ li ecōuerso ad
 esse complexum sed li petrus paulus: in tali
 casu est simplex igitur ⁊ li a ⁊ li econuerso
 cōplexum cōseq̄ntia patet cū maiori ex cō

Nihil
conuenit

Compl.

Oratio

Compl.

uenienti similitudine et minor est de iterum de marfilij
i an pntis et apparebit vera consideranti.
Cista dubitatio pp rones et auctoritates
multu difficil'io difficile est sine distinctioe sol
ueret rñ. tñ dupliciter pmo sine distinctioe se
cundo cum distinctione primo sine distincti
one dicitur quod ly econuerso est proposi
tio et coplexum: et ad ar^m i opposituz dñ ne
gatio maiorē. qd ly econuerso sit pura di
ctio imo dñ q ly econuerso ē nom aut nomia
et hñbū collectivē: et tñ nec ē nom nec ē hñbū:
et rō ē qz subordinat illis collectivē et nō di
uisivē et sic nō ē pura dictio: Et ad confirmatio
nez cū dñ dñ ex qb^o ē pplexū: dñ q ad hoc
qd aliqd sit pplexū si requiritur q pponatur
ex duab^o aut ex plurib^o pñb^o ordinis sz re
gritur q pponatur ex duab^o aut pluribus
pñb^o orationis aut sit due vel plures ptes
orationis collectivē sumendo et sic i pposito
de ly ep^o et iō ē pplexū. Sz ptra istā solutio
nē arguitur pmo sic si ly ep^o ē pplexū igitur
oratio igitur tmin^o cui^o aliq ps aliqd sepa
rata significat psequē falsum igitur illd ex
quo sequitur. Secūdo arguitur sic si ly econ
uerso sub ordinatur nōi et hñbō et plurib^o p
ñb^o ordinis igitur ly econuerso erit equocu
igitur nō erit propo cuius oppositū diceba
tur. Ad pñm rñ. q diffinitio orōnis ē in
plexa sz itelligitur sic scd^o p Paulū oratio
ē tmin^o cui^o aliq ps aliqd sepaata significat
vl' ē illud q subordinatur vni tali: et sic est in
proposito qz licet ptes de ly econuerso nō si
gnificēt sepaate tñ subordinatur vni cui^o aliq
ps sepaate significat et ita sibi ppetit diffini
tio orōnis et est oio. Ad scdm cū dñ si ly
econuerso subordinatur duab^o pñb^o orōnis
et nō vni tñ igitur ē equocu nego psequētiā
et adducitur istāna qz ista hñbō ē subordinatur
duab^o pñb^o et tñ nō ē equoca: Tñ ista ē dis
ferētia inter ly econuerso et tminū equocum
puta ly canis qz ly econuerso subordinatur
pluribus ordine quodā: Sz ly canis nō cū
ordine vt pz: Secdo et melius ad dubiū rñ.
distingūdo de pplexo et i pplexo qz duplex ē
plexū. s. grāmaticale et logicale. Coplexū
logicale est illud q ē aggregatiū ex pluri
bus pceptibus vl' subordinatur pluribus
conceptibus ordine quodā. et sic loquendo
de pplexo ly hñbō ē al' i mte ē pplexū qz ē ag

gregatū ex pluribus. et ly hñbō cūrit et ly ni
hil et ly econuerso in voce aut scripto sunt co
plexa qz sz nō sint pposita ex pluribus cōce
ptibus eo q sunt vocalia tñ subordinatur
pluribus pceptib^o ordie quodā. Silt p op
posituz i pplexū logicale ē illd qd nō ē cōpo
situz ex pluribus pceptib^o nō subordinatur
ordine quodā vni cōposito ex pluribus. et
sic ly hñbō tā i voce quā i scripto ē i pplexū lo
gicale. Sz pplexū grāmaticale ē illud qz ē
aggregatū ex pluribus quoz aliq tenetur
pro dictioibus in grāmatica siue illud tale
subordinatur pluribus cōceptibus siue nō
ex^m dicimus qd ly hñbō ē al' siue i voce siue i
scripto siue i mte est pplexū grāmaticale. et
silt ly Petrus paulus et ly leopardus in vo
ce ē pplexū grāmaticale. et hñbō siue ly Petrus
paulus subordinatur pluribus pceptibus
siue nō: et hñbō qz ly Petrus paulus pponitur ex
pluribus quoz aliq in grāmatica tenentur
pro dictioibus silt p oīuz i pplexū grāmati
cale ē illud qz nō ē scñ ex pluribus quoz ali
q cōiter teneatur pro dictioibus i grāmati
ca: seu qbus grāmatica cōiter vtatur tāquā
dictioibus et isto mō loqndo li hñbō ē i cōple
xuz grāmaticale: sz li leopardus et li Petrus
paulus ē pplexū qzuis subordinentur sim
plici pceptui et hñbō qz grāmaticus cōiter vti
tur illa pte leo et ille pte pñus pro dictioibus
et cas declinat. et silt illa dictioe Petrus et illa
dictioe Paulus. Et si dicitur quō cognos
cas si grāmaticus vtatur pñibus alicuius
pro dictioibus aut hñbō qz grāmaticus
attribuit ill' pñb^o accidenā q cōit tribuit p
ñbus oiois. s. cāuz aut gen^o aut psonā aut
moduz: aut alia tunc dicas q vtatur ill' pro
pñbus orōnis vt i pposito de li Petrus pau
lus. ex qbus pz solutio ad dubiū: dñ. n. qz li
ep^o ē i pplexuz grāmaticale et pplexuz logi
cale. et p oppositū li Petrus paulus ē pplexū
grāmaticale et i pplexū logicale dato q vni
pceptui subordinatur. Et sic poteris solvere
argumēta scā supius cum ista distinctioe. Et
si dñ quō accipit magis cōplexum qñ dicit
qz oio ē tminus pplexus dñ qz capit logica
liter et nō grāmicalit. Prima diuisio
propositionis categorice.
Circā istas diffinitiones scias

*Necessario
possibile*

quod sic debent limitari. propositio cathegorica affirmativa est illa in qua verbum principale affirmatur id est non negatur per negationem existentem in ea vel est illa que subordinatur vni tali. pu^m dicitur pp^a p^aria ceterum istius nullus homo est qua est affirmativa et tñ verbis negat a ly nullus sed non a ly nullus exite ip^ariacete vtz secundum dicitur pp^a ly a. posito quod subordinetur illi homo e asinus. Similiter li mite tur diffinitio negatiue.

Secunda diuifio.

Propositiuum cathegoricarum alia vera et. Contra istas diffinitiones arguitur dupliciter primo sic aliqua est propositio vera cuius primarium et adequatum significatum non est verum igitur diffinitio mala p^a a^o p^abat^r de ista nulla chimera est cuius significatum nec est verum nec falsum quia non e. Et confirmatur quia ista chimera est. est falsa et tñ suum significatum non est falsum ex quo non est. forte dicit aliquis quid suum significatum est falsum quia ly falsum idem sonat quod non ens sicut ly v^ex. Contra ista responsio concedit quod illud significatur. s. chimera esse est. non ens s. ista propositio implicat contradictionem in logica quod cumq^{ue} capiatur ly ens igitur responsio nulla. Secundo arguitur sic datus illis diffinitionibus sequitur quod illa duo contradictoria sunt simul vera. s. aliquis homo est. et non aliquis homo est consequens falsum et consequentia probatur sic significata istarum sunt simul vera. igitur ista sunt simul et tenet consequentia per diffinitionem et a^o p^abat^r q^{uod} significatum prime est verum vt dicitur posmo ex quo ipsa est vera: s. quicquid est significatum prime est significatum s^ec^unde et e^o p^auer^{so} igitur significatum s^ec^unde et e^o verum tenet consequentia cum maiori et minori. probatur sic quicunq^{ue} sunt due propositioes sic se habentes quod o^mnⁱs termini significati qui sunt in vna sunt in alia et e^o p^auer^{so} tunc quicquid significatur per vnam significatur per aliam s. sic est in proposito de istis quod o^mnⁱs termini significati qui sunt in vna sunt in alia et e^o p^auer^{so} igitur quicquid significatur per aliam consequentia patet cum maiori et minori probatur quia nihil plus est in vna quam in alia nisi ly n^{on} modo ly non. non est terminus significati igitur et. Et istis argumentis po

falsum

veritas

teris arguere protra diffinitionem propositiois necessarie et possibilis. Terno specialiter arguitur protra diffinitionem propositiois necessarie quia ista chimera non est: e^o necessaria et tñ suum significatum non est necessarium quia non est igitur et. p^aso loquutione arguitur o^mnⁱs declarare diffinitiones propositiois vere false et necessarie. dico igitur quod diffinitio propositiois vere sic intelligitur. propositio vera est illa cui^{us} primarium et adequatum significatum est verum. i. est significatum verum eo modo quo reputat^r per propositiorem tale. Et f^o est illa cui^{us} primarium et adequatum significatum est f^o. i. est significatum f^o eo modo quo reputat^r per illa. et ita de necessaria dicat. Istos tñ ad primū dicitur quod illa nulla chimera est. est vera et quod significatum suū est verū et quod nulla chimera esse est verū. i. significatum verū. et ulterius negatur ista consequentia nulla chimera esse nihil est igitur non est si significat^r verum quia li significatum verum ampliat usq^{ue} ad imaginabilia. Et ad confirmationem nego quod significatum istius chimera est non sit f^o et cum probatur arguitur. non est. igitur non est f^o nego p^antia q^{uod} ly f^o ampliat et vsq^{ue} ad imaginabilia. Ad secundū conceditur quod id est significat^r duorum contradictoriorum et nego quod duo contradictoria sint simul vera et ad probatorem conceditur quod ista est vera aliquis homo est. s. nego quod ista sit vera si aliquis homo est. et cum arguitur ei^{us} primarium et adequatum significatum est verum igitur ipsa est vera de quod non valet p^a. Sed o^mnⁱs sic argue re ei^{us} primarium et adequatum significatum eo modo quo representatur per illa est v^ex igitur illa est et tñ negatur a^o p^abat^r q^{uod} ista est necessaria chimera non est et significatum est necessarium. et cum arguitur chimera non esse nihil est igitur non est necessarium negatur p^a quia li necessarium ampliat vsq^{ue} ad imaginabilia ex quo includit ly v^ex et ly v^ex includit ly itelligi aplias vsq^{ue} ad imaginabilia. s. d^o b^o f^o dicit^r alibi. s. hic tu quod res quo cognoscā ego si significatum eo modo quod significat^r per propositiorem v^ex vel falsum: n^{on}. quod quoniam intellectus adequat^r per illa propositiorem illi si significato tñ illud significatum eo modo representatur erit v^ex quia veritas est adequatio intellectus ad re. Et ite^m quod res quo adequat^r intellectus rei per propositiorem n^{on}. quod quoniam intellectus per aliquā pro

que est aut erit: aut posse esse vel intelligi q
eē pōt aut intelligi: vel etiā non eē q nō est
aut nō fuisse q n fuit re. tunc adeq̃tur rei z
ipse intellectus ē verus z intellectio vera z p
positio vera qz p illā adequatur rei z res ē
vera qz adequatur intellectui s^m intellectōez

De propositione vniuersali.

Propositio vniuersalis re. **M**o
ta qd ista diffinitio habet sic limi /
tari. propositio vniuersalis ē illa i
q subiecti termin⁹ cōmunis de terminat⁹
figito vniuersali. i. stas distributiue mobi
liter ratione signi exstis in ea: vel est illa q
subordinatur vni tali z sic solues oēs istan
tias. **P**ic sunt due petitiones prima qd
est subiectū i ista vterqz hōium ē animal.

Rn. quod ista vocalis aut scripta non
habet subiectū qd probat qz si hēret ma
ximū eēt li hōium sed id nō ē subiectū igitur
nō habet p^a p³ cū maiori z minor probatur
sic omne subiectū regit a verbo s³ li hōiūz
non regit a s³bo qz ē obliqu⁹ z expresse p³
qd regit a li vterqz igit⁹ re. sed bñ dicit qd
ista subordinat vni habenti subiectū puta
isti vterqz homo ē alial. **S**ecda petitiō q
diffērentia ē inter istas vt rāz hominū currit
z qlibet hō currit. **R**n. qd ex prima seq̃
tur scda z nō econuerso probatur qz seq̃tur
vterqz hōiūz currit. z qlibet hō ē alter hō
minū igitur qlibet homo currit s³ econuer
so nō seq̃tur qz posito qd non sit miū vnius
hō i mundo z currat ista eēt vera quilibet
hō currit z ista f^a vterqz hōiūz currit. qz po
nit plures eē hoies Sed arguit p³ra tertiā
figuraz de sensu cōposito. pbādo qd si stet
vt iacet duo p³radictoria sunt simul f^a. z ar
guitur sic ista sunt simul f^a necesse est te eē
asinus p³tingens ē te nō eē asinus: z ista sunt cō
tradictoria igitur re. p^a p³ cū minori p³ ma
gist⁹ z maior probat qz prima ē falsa vtz:
z scda sili⁹ qz non ē p³tingens quod tu nō sis
asinus z illa sic adequare significat igit⁹ illa
ē f^a p^a p³ cū minori z maior probat qz ne
cesse ē te non eē asinus igitur non p³tingens ē
te nō eē asinus. **D**uic argumēto dicit ma
gister i dubijs qd loco de li cōtingens debet
poni li possibile z sic p³ rñso ad ar^m qz dici
tur quod illa ē vera p³tingens ē te non eē asi
num. i. possibile ē te nō eē asinus qz tā non es

asinus. **S**ed adhuc arguitur probando
duo p³radictoria eē simul vera qz ista sunt
simul vera necesse est aliquod ens fuisse. z
possibile ē aliquod ens non fuisse: z ista sūt
contradictoria igitur re. p^a p³ cū minori
z maior probatur nam illa ē vera necesse ē
aliquod ens fuisse vtz officiando. z secūda
similiter. i. possibile est aliqd ens non fuisse
quod probatur qz ista propositio ē possibi
lis aliqd ens non fuit z ista adequare signi
ficat sic igitur possibile ē aliquod ens non
fuisse patet p³sequentia cū mino⁹ ab officiā
tibus ad officiataz z maior probat sic hoc
non fuit demonstrando istans dñs z hoc ē
vel fuit aliqd ens igitur aliqd ens non fuit
patet consequentia a resoluētibz ad res
solutaz z añs ē possibile igitur z consequē
quod fuit probanduz. **A**d istud argumē
tum dicitur quod bene probat qd ille sunt
simul vere sed negatur quod sint contradi
ctorie. pro quo nota quod ad formandā ter
tiam figuram o³ summere istos q̃tuor ter
minos. i. necesse: impossibile: possibile z pos
sibile z tres primi debent semper cadere su
per vno z eodez dicto sed quartus super di
cto propositionis contradictorie ex^m dice
mus sic. necesse ē aliquod ens fuisse impos
sibile ē aliquod ens fuisse. possibile ē aliqd
ens fuisse. possibile est non aliqd ens. fuisse
seu nullum ens fuisse z sic patet qd ille pō
res adducte i argumento non sunt cōtradi
ctorie ideo non mirū si sint simul vere Sed
iste bene sunt cōtradictorie necesse ē aliqd
ens fuisse z possibile ē non aliqd seu nullū
ens fuisse que vt patet neqz possunt simul
eē vere neqz falsē z patet solutio.

Capitulum de equipollentijs.

Equipollentiaruz re. **C**irca hoc
capitulu nota quod causa quare h
cap^m ē iuentuz z c⁹ utilitas ē quia
multotiens in proposicione ponunt multe
negationes pp quas talis propositio fit ob
scura z difficilis intellectu quānam ad sui
veritatem vel falsitatem vt igitur plures ne
gationes reducuntur ad nullaz vel ad vnā
sō^m iuentum ē hoc capitulum. **E**x quos
sequitur quod proprie z conuenienter dici
mus quod ista non omnis homo non cur
rit equiualeat isti aliquis homo currit z nō

Ita p³uz

Tertia p³uz

Ita p³uz

De Sese

Ita p³uz

Sinonima
conuertibilis
pp
equipollentia
pp

Subgr

Negatio
proposita
postposita

proposita
postposita

conuersio

econuerso qz propositio difficilior reducit
ad faciliore & n̄ econuerso vnde si aliquis pe
tat cui equiuu ista aliquis hō currit dices
nulli s; si petā cui equiuu ista n̄ quilibet hō
n̄ currit dices isti aliquis hō currit. Et vt
tollāmus h̄ba dicimus qd equipollentia est
duplex. s. propria & impropria. Equipollē
tia ppria describitur sic. equipollentia ē pro
positionis ignotioris ratioe negatiōis aut
negatiōis ad ppositionē notiorē i figu
ra equiualentia. In propria autē sic descri
bitur equipollētia ē equiualentia ppositiōis
ignotioris ad notiorē i figura vel econuer
so vi negatiōis vel negatiōis. Et si di
citur quō loquitur magister de equipollētia.
Dicitur quod pmo modo & hic ē qd ipe
n̄ posuit regulam de sub contrariis qz post
ponēdo negatiōem huic aliquis hō ē al
non dicimus proprie quod equiualeat illi
aliquis hō non ē al qz vna non ē difficilior
alia sed sinonima. Paulus autem pergu
lensis loquutus ē de secunda equipollētia
& ideo posuit regulam in sub contrariis vt
patet ab eo. Sed hic sunt q̄ttuor petitiō
nes. Prima pp quid negatio proposita
huic nullus homo currit facit equipollere
suo p̄dictorio. s. huic aliquis hō currit.
Rn̄. quod vt dicit sanctus augustin⁹ &
auctor modorū negatio destruit q̄quid in
uenit & oppositum ponit. cū igitur negatio
ibi inueniat vniuersalē negatiuā destruit &
ponit particularē affirmatiuā. Secūda
petitiō pp qd negatio post posita huic qui
libet hō currit facit equipollē p̄trario. s. huic
nullus hō currit. Rn̄. qd negatio post
posita n̄ habet vim destruēdi vniuersalem
sed bene affirmatiōē verbi & ideo restabit
vniuersalis negatiua. Tertia petitiō pp
qd negatio p̄posita & post posita huic aliq
hō currit facit equipollē suo sub alterno. s. hu
ic quilibet hō currit. Rn̄. quod ē qz p^a ne
gatio. s. p̄posita inueniebat affirmatiuam
particularē & destruebat oīa ponendo vni
uersalem negatiuam. Sed secūda negati
uō. s. postposita inuenit vniuersalem nega
tiuam & n̄ potuit destruere vniuersalē quia
erat postposita Sed bene destruxit negati
onem verbi ideo restatibi vniuersalis afir
matiua. Quarta petitiō q̄ dicitur ē inter di

cere sinonimū. conuertibile & equipollens.
Rn̄. quod loquendo de terminis inco
plexis illi sunt sinonimi qui sic se habēt qd
non significatur aliquid vel aliqua vel ali
qualiter per vnum qn̄ significetur per aliū
& sic li hō in libro meo ē sinonimū. cū li
homo in libro tuo & similiter li omnis & ge
neraliter omnis terminus vocalis ē sinoni
mus cum mentali cui subordinatur. Et li
vero termini dicuntur conuertibiles qui
sic se habent quod pro quocunq; in propo
sitione supponit vnus supponit alter siue i
portet aliquid plus siue non: & sic dicimus
quod li hō & li rationale sunt conuertibiles
qz pro quocunq; stat vnus in p̄positiōe
stat alter non tamen sunt sinonimi quia per
vnum puta per li rationale p̄notatur ani
ma que non connotatur per li hō vt patet.
Et sic omnes termini sinonimi sunt con
uertibiles & non econuersi. Sed dices qd
de equipollentibus. Dicitur quod in
logica non dicimus proprie quod termini
simplices equipollent. Si vero loqua
mur de p̄positionibus dicitur qd ille pro
positiones sunt conuertibiles q̄ sic se habēt
qd vna infert aliam de forma & econuerso
vt hō currit & rōalē currit. Ille vero sūt
sinonime q̄ sic se habent qd ab vna ad aliā
vz^a de forma & vltra hoc q̄quid iportatur
per vnam & eo mō quo iportatur iportat
p̄ aliam vt patet de istis hō currit in libro
tuo. & hō currit in mō. P̄positiones
autē equipollentes loquendo coiter de eq
pollentia sunt ille q̄ sunt in figura & vi nega
tionis vel negationum ab vna ad aliam
vz^a de forma & econuerso. vt nonnullus hō
currit & aliq; homo currit. Et ex hoc p̄
qd p̄uertibile diuiditur: per sinonimū & eq
pollens sicut animal per rationale & in rati
onale & est superius ad illa.

Capitulum conuersionum.

Conuersio sc. Circa diffinitum no
ta quod p̄uersio dupliciter accipit
s. formaliter & mali. Conuersio for
maliter ē duo actus vniui aliquarū inten
tionum transposita & vel duo actus vniui
aliquarū intentionum transposito & cū duo
bus actibus negatiuis vel vnum subordi
natum illis. Et sic conuersio isto modo non

9
ē aliqd s; aliqua q; vel ē duo verba substā
tiua si sim⁹ in affirmatiuis vel ē duo verba
substātiua cūz duab⁹ negationib⁹ si sim⁹
in negatiuis. 2 sic ē q̄tuor actus. i. operati
ones intellectus ex^m primi dicendo hō est
animal aīal ē homo illa duo vba sunt con
uersio formaliter sumpta. ex^m secūdi dicen
do. nullus hō ē asinus nullus asinus ē hō
hic conuersio formaliter loquendo non est
nisi duo verba 2 due negationes q̄ oīa sunt
q̄tuor actus. Conuersio autem mal⁹ est ag
gregatum ex illis actibus 2 intentionibus
q̄ per illos actus transponebātur. 2 sic con
uersio adhuc non ē aliqd nec est propositio
sed ē due propositiones nec ē consequentia
cū ibi deficiat licet ergo. ex^m tot^m hoc homo ē
al. aīal est homo ē cōuersio 2 prima dicitur
puersa 2 secunda puerrens 2 isto nō capis
in logica 2 non primo 2 ē terminus secūde
habens duo significata. ¶ Circa diffinitio
nem intellige eam sic. Conuersio ē transposi
tio. i. due ppositiones transposite sic qd ille
terminus q̄ est subiectum in prima q̄ dicit
conuersa ponitur a parte pti in secūda q̄ di
citur conuertens 2 econuerso. ¶ Conuersio
simplex 2c. Contra istam descriptionem ar
guitur primo argumento magistri sic ista ē
puersa simplex for. ē homo hō est for. 2 tū
mutatur quātitas q; prima ē singularis 2
secūda i definita igitur descriptio mala. Se
cundo sic data ista descriptiones sequitur qd
omnis puerisio simplex ē per cōtra positio
nem psequens falsus 2 probatur psequen
tia sic oīs transpositio subiecti in pti 2 ex
uerso manente eadez q̄tate 2 quātitate est
puersio simplex sed oīs cōuersio per contra
positionem est huiusmodi. igitur 2c. ¶ Ad
p^m dicite magister qd illa est conuersio sim
plex 2 negat qd non remaneat eadem quā
titas dicens quod per quantitatē intelli
git suppositionem terminoz modo suppo
sitiō manet consimilis in pueria 2 puerren
te. ¶ Ad secūdu dicitur qd diffinitio con
uersionis simplicis habet intelligi cum pre
cisione sic. Conuersio simplex ē transpositio
subiecti in pti 2 econuerso manente eadē
qualitate 2 quantitate. i. suppositione 2c. nō
mutatis 2 sic intellecta nō competit pueris
ioni p contra positionem. ¶ Sed ptra solu

tionem magistri arguitur primo qd sequitur
istam cō conuersionem simplicem omnis hō
ē al. nō al. ē homo probatur q; est transposi
tio 2c. manente eadem q̄tate 2 q̄titate. i.
suppositione si p q̄titatez intelligit suppo
sitionem psequens ē falsam q; illa non est
vniuersalis negatiua aut particularis affir
matiua 2 sic nō debet conuerti simpliciter.
¶ Secundo data ista rñ. sequitur qd a singu
lari ad vniuersalem v3⁹ de forma pbat q; 2
illa psequentia ē de forma for. est omnis hō
igitur omnis hō ē for. cum sit puerisio sim
plex per magist^r. ¶ Tertio sequitur qd oīs
cathgorica cōt pueritib⁹ simpliciter vel
p accidens pbat omnis cathgorica sic
se habet qd potest fieri in ea transpositio su
biecti in pti 2 econuerso vel manente ea
dem qualitate 2 q̄tate vel mutata q̄tita
te sed si primū ipsa ē conuertibilis simplici
ter: si secūdu p accidens igitur 2c. ¶ Ad
primum cōcedo qd illa secundum intentio
nem magistri 2 ocham 2 aliorum est cōuer
sio simplex neq; illud est in psequens: 2 cō
ceditur qd vniuersalis affirmatiua puerit⁹
simpliciter 2 etiam ppositio nō quanta vt
exclusiua. 2 dicitur qd ille versus feci simpli
citer: nō ponitur pro regula sed p exemplo
ad discendum. ¶ Ad secundum ceditur qd
vniuersalis sequitur de forma ex singli sed nō
de tali forma a singulari ad vniuersale sed
de tali a pueria ad pueritatem neq; incōue
nit qd vna cōsequentia s^m vnam regulam
sit de forma 2 secundum aliam non. ¶ Ad
3^m nego psequentia q; multe sunt cathgo
rice nō pueritibiles vt ille q̄ nō habent pti 2
vt statim patebit conceditur tamen qd oīs
cathgorica sic se habet qd ipsa vel illa cui
subordinat⁹ ē pueritibilis simplir vel p acci
dens data diffinitōe mgi. ¶ Sic sit q̄tuor
petitōes. pma pp qd ē iuctū b cap^m rñ. qd
ideo ē iuctū vt sillogismi nō cū dētes q. s. nō
sūt scī i q̄tuor modis pmiis pme figure re
ducāt ad q̄tuor pmos. pme figure vt pa
tebit infra. Seda petitio q̄ sūt ille ppōnes q̄
nullo mō possūt pueriri. pmo qd nulle p
pōes hyppotēce possūt pueri l3 bñ cathe
gorice i ill⁹ cōs: Sēdo nlla vocal⁹ pōt puer
ti q; trāsīt. Tertio nlla cathe. q̄ ē ppō p su
bordiatōez vt li ep⁹. Quarto nlla dōbliq̄
b 2

extremo. **Q**uinto nulla de verbo adiecti
uo qz iste nō habent extrema sed bene dici
tur qd ille qbus subordinantur sunt pueri
biles. **T**ertia petitio qd propositiones o
ut sciamus puertere nō. qd pp reductionē
sillogismo expedit ut omnes propositione
nes pōibiles i sillogismo vel ille qbus sub
ordinant puerantur a nobis i ista ppo
sitionū aliqz pueriuntur simpliciter ut vni
uersalis negatiua et particularis affirmati
ua et valet cōsequētia ab vna ad aliam et
econuerso. et aliqz p accidens ut vniuersa
liter affirmatiua et valet cōsequētia ab illa
ad puerentes lz non econuerso. et hoc suffi
cit nobis quantum ad intentionem capituli.
Quarta petitio q sunt pōideranda cū of
feritur propositio a nobis puereda. nō. qd
multa pmo si ē ibi verbum adiectiuū redu
cas ad substantiuū vt sor. currit dic sor est
currēs et post puerit. Secūdo si ē ibi casus
obliquus reducās ad rectū qz alr illa non ē
pueritibilis ex^m sortis asinus ē aīal reducās
sic. sor ē sor. cuius asinus est animal ocide
puerit. **T**ertio sua i puerit. nre cōsimilē
suppōz gñalē que sunt i pueris. ex^m chime
ra ē dictio dicas dictio ē li chimera similē
nō signat et terminus dicas terminus ē li nō
signat sic qd li chimera et li non signum nēt i
vtraqz malr. Itē sua ampliatiōes et appel
latiōes ex^m sor. sunt alr puerit sic qd sunt alr
ē vel sunt sor. similiter albu videbit nigrus
dic qd erit vidēs nigrus et vlt erit albu. Sz di
ces quō cōuertā istaz i currit sor. curē dico
qd ista non ē locabilis i sillogismo ideo nō
expedit puerit illā et i veritate nō video qd
possit pueri qz mibi subordinat vni hyppo
teticē et credo qd etiā ubi sic subordinetur
qd nō pōt probari et ideo ē dicendum de mul
tis alijs ppositionibus exponibilib⁹ que
apparent cathegoricē et non sunt.

De ppositione hyppotetica.

Propositio hyppotetica et. Circa
diffinitū nota qd ē terminus sede
habēs duo significata et diffinitur
nō pro se lz pro oib⁹ signis formalib⁹. **C**ir
ca diffinitionē intellige eā sic. ppo hyppote
tica ē illa i q pūngunt plures cathegorice
p nō i pditionis copulatiōis vel disunctio
nis vel illa i q pūngūtur plures ppositi

onēs qrum aliq vel aliq icludit cathegori
cas vel ē ille qd subordinat vni tali. dixi
scdm pp istam si tu volas tu habes alas et
si tu es asinus tu si es hō q ē copulatiua et ta
men i ea si cōiungunt plures cathegorice
p notaz copulatiōis sz p aliam notā vt pa
ter sz i ea pūngunt plures oratiōes qrum
aliq vel aliq icludunt cathegoricas. Dixi
3^m pp li a et li econuerso q dato qd subordi
nent hyppoteticē sunt hyppoteticē secūdu
magistrū argumēto. xvi. pmi dubij et tñ i
eis si cōiungunt cathegorice sed bene sub
ordinant vni tali et sufficit. Tres sunt spēs
hyppoteticar⁹ et. intellige sic qd sub hoc coi
hyppothetica immediate ponunt tres termi
ni nū⁹ cōdē. si pditionalis copulatiua et
disiunctiua: que p nullus significat aliq d
qd significet p alium et qlibet illoz signat
aliq q significat p li hyppothetica et nō oīa
sz isti tres diffinitioes sumpti puerunt⁹ cū
li hyppothetica et ideo qlibet illoz de p se
appellat spēs isti tres diffinitioes sumpti cō
uertūt cū li hyppothetica et ideo qlibet illo
rum de p se appellat spēs Ad veritatē pdi
tiōalis affirmatiue et. De tra istud arguit.
et pmo sic sit ita de facto qd illa tu es alr nō
habeat o^m et arguit sic. ista pditionalis ē bo
na si tu es hō tu es alr vt p3 et tñ o^m pñtis
nō repugnat aīti ex quo ipm nō ē igit diffini
tio mala. **S**ecūdo arguit sic ista pditional
ē f⁹ et affirmatiua ptingit si tu es hō tu es
alr et tñ o^m pñtis repugnat antecedenti igit
diffinitio mala p3 p3 cū minori et maior p
bat qz necessārio si tu es hō tu es alr. vt p3
exponēdo. **T**ertio ista ē bona pditional
si tu es hō tu es alr et tñ oppositū psequen
tis nō repugnat antecedenti igit et. p3 cū
maiori et minor pbat qz ista nō repugnat
tu es hō et nō es alr qz sunt orōes iperfecte
Quarto subordinet li a vni cōditionali
se tñ li a ē vna pditionalis et tñ oppositū
psequētis nō repugnat antecedenti. **A**d ista
dicatur qd diffinitio ista d3 limitari sic pdi
tiōalis et ē illa i q oppositū psequētis indi
catue sumptū ē aptū natū repugnare ante
cedenti i dicatiue sumptū. i. facere cū illo co
pulatiuā iposibile vel ē illa q subordinet
vni tali et sic intelligēdo p3 solutio ad p^muz
qz dicatur quōd oppositū psequētis ē aptū

nam repugnante antecedenti licet nō sit p³
etiam rñ. ad tertium q³ dicitur quod debet
illa summi indicatue. ¶ Ad quartū dicit
q³ li a subordinatur vni tali et hoc sufficit
et p hoc posset etiam rñ. ad tertium. ¶ Ad
secūm aut dicitur quod duplex ē conditio a
lio. s. cathogorice probabilis vt ē illa addu
cta q³ probatur ratione de li ptingēter expo
nibiliter et de ista non tenet diffinitio data.
¶ Alia ē hyppotetice p³abilis. s. q³ proba
ri habet ratione sue note: Sicut esset ista si
tu es hō tu es al³: Cuius prim³. terminus
probabilis ē li si et d³ ista t³ diffinitio m³grī.

¶ De copulatiua copulatiua.

Copulatiua et. Circa diffinitiones
positas In hoc cap³ et etiā in cap³
diffinitioes sunt ponēde q³ daz limi
tationes sup³ poite i conditōali vt p te ip
sum videbis Sed arguitur ptra diffinitio
nem copulatiue negatiue et arguitur sic in
ista non tu nō es asinus et tu nō es bos nega
tur nota copulatiōis vt p³ et tñ ista non est
negatiua igitur diffinitio mala p³ et cū ma
iori et minor pbat³ q³ ista equalēt vni i q³
nulla ē negatio. s. huic diffinitioe facit de
partib³ oppositiuis tu es asinus vel tu es
bos igitur ipsa ē affirmatiua. Secundo ar
guitur ptra diffinitioem copulatiue vere et
falsē Quia ista ē falsā necessario tu es hō et
tu es al³ et tñ q³libet pars pñcipalis ē vera
igitur diffinitioes nulle p³ et cū maiori ex
ponendo illam et minor p³ de se. ¶ Tercio
arguitur ptra diffinitioes diffinitioe vere
et falsē q³ ista ē falsā cōtingens tu es vel tu
nō es Et tñ vna pars ē vera igitur diffinitio
ōmnia nulle p³ et cū maiori et minor probat³
q³ necessario tu es vel tu nō es igitur nō con
tingent. ¶ Quarto arguit cōtra diffini
tiones diffinitioe ptingentis In q³ dicitur
quod ē illa q³ q³libet pars ē ptingēs et vna
alteri nō repugnat nec ptradictoria partium
repugnant. Cōtra ista ē cōtingēs deus nō
ē vel ego scribo Et nō tñ sunt illic pditiones
igitur diffinitio mala p³ et cū maiori q³ a
illa ē vera et q³q³ erit falsā. s. me nō scribete
et minor probatur q³ ibi deficit prima et sa
pditio vt p³. ¶ Ad ista rñ. ad primū dicit
negando minozē. s. quod illa non sit negati
ua Et ad probationē cum dicitur ista puer

tur cū vna affirmatiua Igitur nō ē nega
tiua negatur psequentiā et dicitur q³ i hyp
pothetico nō est incoueniens q³ et negatiua
sequitur affirmatiua imo ē satis pueniens vt i
multis exēplis videre poteris. ¶ Ad scd³
conceditur q³ illa ē falsā: Necessario tu es
hō et tu es al³ Et cum dicitur q³ q³libet p³ ē
vna pceditur et dicitur q³ argumētum ver
baliter pbat sed nō ptra mentē regule q³ re
gula nō datur deōi copulatiua. Sed de copu
latiua affirmatiua hyppothetice probabili
et nō cathogorice cuiusmodi ē illa. Ad tertiu
rñ. arguitur q³ illa ē falsā cōtingens tu es
vel tu nō es et dicitur q³ arg³ verbaliter cō
cludit q³ ista diffinitio et regula datur de di
finitioe hyppothetice et nō cathogorice. p
babili. Ad q³ dicitur q³ illa si sit diffi
nō ē bona vt probat arg³ Et magister s³
cognouit ideo posuit aliā regulā in q³ ē stā
dum. s. q³ diffinitio ptingens ē illa cui³
copulatiua de parib³ oppositis ē etiā con
tingens vt p³ et t³ textu. ¶ Sed hic sunt due
petitōes p³ q³re ad veritatē copulatiue re
quiritur quālibet partem eē verā et ad veri
tatem diffinitioe vnam: rñ. Quod ē ex na
tura note q³ copulatiua est q³ copulat tam
sensūs quā verba vt dicit. grāmaticus et di
finitio ē q³ quāuis voces ptingat sensūs
tñ diffinitio. Secūda q³re ē q³ ad negandā
hyppotheticā oz negare notā. rñ. quod sic
in cathogorica ad hoc vt esset negatiua eo
q³ verbū erat pñcipalior pars oportebat
negare verbū ita in hyppothetica eo q³ no
ta ē pñcipalior pars oz negare notam.

Capitulum de predicabilibus.

Predicabile et. Cōtra illa q³ dicit³
i hoc cap³ arguit. Et p psequentiā
diffinitionē predicabilis p³ue sum
pti sicuti albū i voce ē predicabile p³rie et tñ
nō ē vniuocū igit³ diffinitio mala et p³ cū ma
iori et minor pbat³ q³ li albū aut ē p³lerum
aut in cōplexū si primū nō ē termin³ vni e³
vt p³ Si s³m: Ite³ nō ē vni³ q³ tūc eēt vni³
simplex subor³ p³ceptib³ puta huic
orñi hōis albedinē loquēdo de albedie sūf³
ficiēte denotare Secūdo arguit p³ diffini
tione generis sic li colorat³ ē gñs et tñ non
p³dicat i q³ s³ i quale vt q³le ē corp³ ē colo³
igitur diffinitio mala. Tercio arguitur ptra

b 3

ex negatiua
p³ q³ arg³

Diffinitio

Cathog³

Substantia
Aurea

7 accidente non sit vnū vt pz ab Aristotile
in ante pñio dicente quod partes substan
tie sunt substantie Et vltra hoc non implicat
ptra dictionē nigredinē separari a coruo 7 i
cē sibi albedinē vt pz 7 eodē mō distinguat

de proprio. Quinto notandum quod ali
que terminum predicari in qd de alio est du /
pliciter. Uno modo proprie. alio modo in
proprie. Ille proprie predicatur in qd, q vere
et affirmatiue predicatur de alio et ultra hoc si
pnotat aliqd quod sit pars essentialis aut
extrinsecu illi pro quo supponit ille terminus
de quo predicatur. Ipoportat primo totu et sic
dicimus quod li ho et li al predicatur in qd d
forte et li color de li albedo vt pz sed non di
cimus quod rationale predicatur de sor. In qd
nec etiam li albus qz primum connotat par
tem essentialem fortis. et secundum albedi
nem fortis. Ille autem terminus predica
tur in quid in proprie qui vere predicatur
de alio et affirmatiue et pnotat aliqd quod
est pars essentialis aut extrinsecum illi pro
quo supponit ille terminus de quo predica
tur sed tamen illud pnotatum non est extri
secum illi pnotato p subiectum sed id cum
illo et sic dicimus quod li coloratum predi
catur. In quid de li album connotando colo
rem qui est extrinsecus rei pro qua stat li al
bum non tamen est extrinsecus albedini q
connotatur per li album. Ultimo notan
dum quod aliquem terminum esse genus
aut speciem est dupliciter. s. proprie vel in p
prie. Ille terminus e proprie genus aut spe
cies qui pprie predicatur i quid sicut li ho
et li animal et li albedo et li color. Ille autem
terminus est in proprie genus aut species
qui i proprie predicatur in quid vt li albu
et li coloratum. His stantibus rñ. ad ar
gumenta. Ad primu dicit. p. m. quod li al
bum in voce est in complexum et negatur
quod sit equiuocum et cum dicitur qd sub
ordinatur pluribus conceptibus hoc negat
et dicit quod subordinatur vni conceptui et
non orationi et sic est in complexum tam lo
gicaliter quam gramaticaliter et patet solu
tio. Sed quia alij tenent quod li album su
bordinatur complexo rñ. alij ad argumen
tum. Cum petitur an li album in voce sit in
complexum dicitur quod est in complexu
gramaticaliter et cum dicitur li album sub
ordinatur pluribus conceptibus igitur est
equiuocum negatur p. quia subordinatur
illis ordine quo dam et vni in recto alteri in
obliquo sed si subordinaretur eque primo

pluribus conceptibus in recto aut pluribus
in obliquo bene esset equiuocum. Ad se
cundum cum dicitur quod li coloratum est
genus distingo quia vel loquens de ge
nere proprie dicto aut in proprie si p. nego
ans vt patet ex notabili quinto. si secundu
concedo quod li coloratum est genus et cum
dicitur quod predicatur in quale concedit
sed magister non intellexit de isto sed descri
psit genus proprie sumptum quia gñs in
proprie sumptum simil predicatur in quid
et in quale respectu diuersorum et in proprie
non debet dici gñs sed potius accis. Ad
tertium cum dicitur li album est species et
rñ. distinguendo d. sp. p. se sicut de genere i
solutione argumenti. Ad quartum dicit
tur qd illud argumentum concludit licet q
dam putet qd non et dicitur qd diffinitio il
la est diuina et in ea opz ponere bis li so
lum vnum super li pluribus de rebus aliud
super li numero vt dicatur species specialis
sima est ille terminus qui predicatur in qd
solum de pluribus differentibus soluz nu
mero. et sic intellecta non conuenit illi termi
no animal nam licet ille terminus animal
predicetur de differentibus seu de his que
differunt solum numero vt dicit argumen
tum non tamen predicatur solum de diffe
rentibus seu solu de his que differunt so
numero sed etiam de differentibus specie vt
pz. Ad quintum negatur quod aliq sit
differentia que non predicetur in quale cen
tiale loquedo de differentia logicaliter et p
priissime dicta et ad probationem negatur
p. quia arguitur ab inferiori ad suu supe
rius negatioe post posita sine debito medio
sed oporteret sic arguere differentia albedi
nis non predicatur in quale et. et differentia
albedinis e differentia igit et. et tunc negat
minor quia albedo non hz differentiam es
sentialem et que predicetur in quale centia
le. i. pnotet parte centiale albedis ex quo al
bedo non habet illas vt probat argumen
tum. Ad sextum rñ. distinguendo illam
risibilitas est proprium quia vel li propriu
accipitur realiter pro termino prime inten
tionis sic quod li risibilitas a parte subiecti
stet personaliter vel li proprium accipitur
logicaliter pro termino secunde sic quod

li risibilitas stet materialiter si p^m dicitur
quod magister nō loquitur de tali proprio
et tale propriū ē res que non ē terminus et
sic nō ē p^ddicabile nec i qd nec i quale si aut
dicitur secundū negatur illa risibilitas est
propriū qz ista significat quod li risibilitas
ē propriū quod ē f^m qz f^m coia dicta nō pre
dicatur i quale sed bene li risibile ē propri
um et predicatur in quale. Possit etiā di
ci aliter scilicet quod li risibilitas ē propriū
et quod p^ddicatur in quale si bene notabis
notāda sup^{iora}. Ad septimū dicemus
quod ista est distinguēda albedo ē acciēs
qz vel li acciēs accipit realiter pro termi
no prime intentionis: aut logicaliter pro ter
mino secūde si p^m pceditur p^po qz li albe
do stat psonaliter et ē sens^{us} quod res illa q
ē albedo ē acciēs. i. vna forma que pōt ad
esse alicui subiecto cū quo nō facit p se v^m
et hoc est verū et cum dicitur quod nō pre
dicatur i quale pceditur et dicitur qd nullo
modo p^ddicat^{ur} qz res que nō sunt termini
nō p^ddicat^{ur} nec hoc ē contra magistrū qz
magister nō diffinit acciēs realiter sed logi
caliter. Si aut li acciēs sumat logicaliter
p terminio secūde negat ista albedo ē acciēs
quia li acciēs limitat subiectū ad standū
materialiter. Et est sens^{us} quod ille terminus
albedo ē acciēs. i. terminus p^dicabilis i qle
acciēs nō p^uertibiliter qd ē f^m quia p^op^oe
ptū in quid et ē spēs. Ad vltimū potest
duppliciter Responderi vno modo tenēdo illa
tria p^dicabilia esse substantia et tūc rñ. sic
rñ. ē in primo argumēto. Alio modo tenēdo
illa cē adiectiua sicut credo et cū dicitur qd
non sunt p^dicabilia qz adiectiua nō p^di
cāt^{ur} dicat quod nō sunt p^dicabilia capi
endo p^dicabile p eo quod potest esse tot^m
pre^m in sunt p^dicabilia capiēdo p^di
cabile pro eo quod potest ē p^o p^oti aliquid
significādo vt patet i secūdo notato et hoc
sufficit f^m magistrū. Sed hic sunt peti
tiones p^a an poito quod li albus subordiet
p^oplexo illud mētale cui subordinatur sit p^d
dicabile cū sit nō p^oplex^m rñ. quod tenēdo
quod li alb^m sit substantiā et subordinet cō
plexo in veritate tū duo p^dicabilia sunt
vere et logicalit^{er} i p^oplexa. s. gēus et spēs alia
sunt tū vocaliter et grāmāticalit^{er} i p^oplexa

et sic dicitur quod illud cui subordinatur ē
p^dicabile et licet i veritate nō sit i p^oplex^m qz
tamen f^m institutionē atiquā grāmāticalit^{er}
ci cō respōdet vnū i p^oplexū in voce potest
dici p^dicabile et sufficit qz etiā nostri logi
ci dum dixerūt quod omne p^dicabile est
terminus simplex attendebāt magis ad vo
cem quam ad mētem. Secūda petitiō
si gēus et spēs sunt termini vt li al^m et li hō
quomodo sunt vere iste p^opositiōes gēus
est de essentia spēs: et de quiditate speciei et
pars speciei: et gēus cōstituit speciem rñ. qd
prima p^op^o sic intelligitur gēus p^o essen
tialiter d^{icitur} specie vt hō est animal Et secūda
intelligit sic gēus p^oti i quid de specie Et
3ª sic gēus ē pars i spēs s. diffinitōis spe
ciei vt p^oz dicēdo hō est animal rōale. Et
quarta sic intelligitur gēus et diffērentia p^oti
tūnt spēs i. diffōez spēs 3ª quis istoz termi
norum significat plura. s. qn li hō an li ani
mal rñ. quod neuter qz vterqz infinita signi
ficat Nam li hō omīs hoies p^otes p^oter
tos et futuros et imaginabiles significat et
ita infinita significat illi li animal Unde
generalit^{er} qn sunt duo tū cōmunes null^{us}
significat plura quaz alter Et sic dicitur i
gi tur vnus nō erit color et sup^{ior} ad aliū qd
est f^m rñ. negādo p^osequētiā. quia ad hoc
quod termin^{us} sit sup^{ior} ad aliū nō requi
ritur qd significet plura s. quod p^odicet^{ur}
de eo in quid et vtra hoc oia que significā
tur per aliū significantur p istū et nō everso
Verbigra iste termin^{us} animal ē cōmuni^{us}
isto termino hō qz omnia que significāt^{ur}
p li hō significant^{ur} p li animal et nō everso
Quarta petitiō quō li rationale logit^{er} lo
quendo sit diffērentia cū per illum terminū
nō diffērat hō ab asino rñ. qd res ad extra i
veritate nō diffērūt per diffērentiā logicalē
s. per diffērentiā realē puta p partes suas
aut acciētiā aut per se ipsas Et dato quod
nō esset ille terminus rationale adhuc diffēret
hō ab asino per aiām intellectiua s. li rati
onale duplici de causā dicitur diffērentia pri
mo qz significat et p^onotat illud p quod res
distingūt^{ur} essentialit^{er} puta qz p^onotat ra
tionē. i. animā intellectiua per quā hō dif
fert spēs ab asino Secūda causā ē qz li ratio
nale est mediū p^ocludēdi i sillogismo vnā

negativaz in qua remouetur vna species ab alia exemplū. Si formauero hunc sillogismū Nullum rationale est eiusdem speciei cum asino. quilibet homo est rationalis igitur non homo est &c. patet quod li ratio a le est ibi medius terminus & ideo dicitur differentia logicalis. ¶ **Quia** petitio an in omni pñto sint differentie essentialis. i. predicabiles in quale cēntiale seu pnotantes partes cēntiales. rñ. quod i nullo pñto sunt iste tales nisi in pñto substantie qz res alie a substantia non habent partes essentialis & ita non habent differentias essentialis. Ex quo sequitur quod si omnia bona diffinitio debet dari per genus & differentiam essentialem nullus terminus de pñto accidētium est proprie diffinibilis sed solum species specialissime vel sub alterne de genere substantie figure tantum modo res cōpositas ex materia & forma sunt diffinibiles vt li homo li animal & li bos &c. & hoc est quod dixit. 7°. septimo methaphysice qd solius substantie est diffinitio & solius species est diffinitio non tamen dicit qd omnes species de predicamēto substantie essent diffinibiles & multe sunt que non diffiniuntur puta ille que significant res carentes partibus essentialibus id est materia & forma.

Capitulum sillogismorum.

Sillogismus &c. Circa hoc capitulum notandum est primo quod sillogismus capitur tripliciter vno modo capitur sillogismus vt dicitur isti formaliter sicut etiā li propositio & li cōsequentia & sic sillo non est nisi quidam actus. i. operatio intellectus discursiva per quā intellectus ex copulatiua duarum pñmissarum in modo & in figura infert conclusionem & sic sillogismus est quoddam simeathegorematicum & in complexum quia est nota rationis tantum Secundo modo capis sillo pro aggregato ex copulatiua duarum partium & conclusionem cum nota rationis in modo & figura & isto modo sumit sillo mali. Tercio modo sumitur sillo p copulatiua ex duabus pñmissis tantum que antecedit notaz rationis & isto modo omnis sillogismus est propositio copulatiua. & non cōuerso. Et de isto locutus est Aristoteles in libro propriū

dicens quod potestas sillogismi ē plura cōcludere. i. due pñmissę possunt plures pñnes concludere ex^m iste due omnis homo currit omne rationale est homo possunt cōcludere istam omne rationale currit Et ista etiam aliquod rationale currit vt patet.

¶ **Secundum** notandum quod hic diffinitur li sillo secundo modo sumptum & est terminus secunde habēs duo significata & non diffinitur pro se sed pro suis significatis personalibus que significata sunt quidam propositiones rationales que in logica sunt hypotheticę & nō distinguuntur a cōditionalibus. ¶ **Tercio** notandum quod sua descriptio intelligitur sic. Sillogismus est orō in qua positis in modo & in figura & pñmissis quibusdā vt duabus pñmissis. i. si ponatur & cōcedatur due pñpōes pñmissę se necesse est aliquid aliud euēire per ea que posita sunt & concessa. i. necesse est per viam pñtie tertię in pñpōem que est p^o se qui & bene aduertentem illam saltem mente concederet vt si concedantur iste omnis homo est asinus & tu es homo supposita de bita aduertentia & intellectione concedetur etiam ista tu es asinus. ¶ **Quarto** notandum quod omnis sillogismus cōstat ex tribus propositionibus. s. maiore & minore & conclusionem Et ex tribus terminis capiēdo terminum non generaliter sed pro termino cathegorematico: qui est subiectū vt pñtz quorum terminorum quilibet bis repetitur & ille qui repetitur ante conclusionem ē medius terminus ille autem qui est cū medio termino in maiori propositione est maior extremitas & ille qui est cum eodem in secunda propositione est minor extremitas vt patet in textu. ¶ **Contra** diffinitionem sillogismi arguitur pmo sic hec cōpetit alteri & diffinitio igitur nō ē bona p^a & asinus probat Et capio istam consequentiam. s. omne animal est corpus & sor. est homo igitur sor. ē corpus & arguitur sic ista consequentia nō est sillogismus quia nō est ex tribus terminis tantum sed quattuor. & tamē ei cōpetit diffinitio sillogismi quia est oratio in qua positis & concessis necesse est &c. Secundo arguitur sic subordinatur li a vni sillogismo & sequitur qd li a est sillogismus & tamen nō

Medius terminus
Maior extremitas
Minor extremitas

*pñmissa & conclusio sunt ex opposito & hanc conclusionem nō aliter pñmissa
pñmissa opposita hanc conclusionem pñmissa. s. maiore opposita conclusionem
omnis homo. ē at. qd lapis nō ē at. ergo quidā lapis nō ē homo
concludit pñmissa. sic omnis lapis ē homo. nō maiore hanc quā
maiore & sillogismus ē barbarus omnis homo. ē at. omnis lapis ē homo. ergo
omnis lapis ē at.*

est oratio in qua quibusdam re. igitur dif-
fō mala. Tercio arguitur cōtra figuras
pbatō quod sunt quattuor arguēto ma-
gistrī qz iste sillogismus. Omnis hō ē ani-
mal Et omne animal ē substantia igitur ois
hō est substantia est bonno et n̄ est i aliqua
figura vt patet discurrendo igitur re. Quar-
to arguitur cōtra modus qz iste sillogism⁹
est in prima figura omne animal est substā-
tia Omnis hō est animal igitur aliquis hō
est substantia et tamen n̄ est i aliquo modo
vt patet igitur re. Sz forte dicitur quod ē
in baralipton. ptra qz baralipton pcludit
i directe et iste direpte vt pz. Ad p^m rñ.
negādo quod hec diffō cōpetat alteri a dif-
finitio et ad probatōem pceditur quod illa
psequētia assumpta n̄ ē sillogism⁹ et negat
quod ei ppetat diffinitio filii qz diffō filii
nō est oratio in qua quibusdā positis et cō-
cessis necē est aliquid euenire sz ista oratio
in qua quibusdā positis et concessis in mō et
in figura necesse est re. qualiter n̄ est in pse-
quētia data qz ipsa nō ordinatur in figura
et sic pz solutio. Ad sec^m patet solutio ex
dictis supra. Ad tertium dicit magister
quod ille sillogismus ē i prima figura et sic
non datur quarta figura vnde sillogismus
prime figure secūduz magistrū est quādo
illud qd est subiectu et prima ē predicatu et
in secūda vel ep^o et sic est in isto ideo est pri-
me figure et in barbara sed cōtra magistrū
arguitur dupliciter pzo sic sequitur quod
fills facūs in barbara pcluderet in directe
pñs cōtra ipsū et cōsequētia pz de fillō da-
to quem dicitur esse in barbara. Secundo
et forti⁹ arguitur sic quia data sua rñ. sequi-
tur quod iste fills est bon⁹. scō animal est
substantia et aliqua substā. ē la pis igitur ali-
quis lapis est animal pñs s^m qz premisse
sunt vere et p^o f^a et p^a probatur qz est in da-
rū cūseruetur s^m ip^m ordo prime figure et
sint ibi cetera requisita. Ad quartū et i-
am dicit magister quod ille sillogismus est
in barbara mediate quia ille due premisse
omne animal est substantia et ois hō est ani-
mal in mediate concludūt istam ois homo
est substantia ex qua sequitur quod aliquis
hō est substantia ideo ille sillogismus est in
barbara mediate. Sed cōtra magrū ar-

guitur qz istud nō soluit quia queratur an
esse i barbara mediate facit vnū modū di-
stinctum a barbara vel nō si p^m igitur da-
buntur plures modi in prima figura quā
nouē si secūduz igitur baralipton non erit
modus distinctus a barbara qz premisse i
barbara cōcludūt mediate p^o nem baralipt-
ton vt videbatur statim infra et generaliter
nullus mod⁹ reducibilis ad quattuor pri-
me figure preter barocco et broccardo face-
ret moduz distinctū ab illis qz pmissē i bar-
bara pcludūt mediate p^o nes illorūz modo-
rū vt patebit infra et sic nō essent nisi quat-
tuor aut ad plus sermodi in his tribus fi-
guris quod est ptra illū et ideo credo quod
metius ēt ponere plures figuras et plures
modos quā posuerit magister sicut posuit
p. ad. Sed hic sunt quinqz pentiones
prima que sunt seruāda ad vidēdum boni-
tatē aut falsitatē sillogismi rñ. quod oblatō
sillogismo et vis pmissa veris et p^o ne fal-
sa statim dicēduz est ipsum n̄ esse bonū et
quod n̄ est in mō et figura quātuncūqz tibi
appeat et p cognoscēda ei⁹ fallacia habes
notare multa que possunt ēē causa erroris.
Primo aduerte si i sillogismo tuo sit ca-
sus obliqu⁹ et reduceas ad rectū et quo facto
patebit error istius sillogismi qui apparet
i darapti cuiuslibet hois asin⁹ currit et cui⁹
lz hois asinus quiescit igit quiescens ē cur-
rens dicit. n. quod n̄ est bon⁹ et quod pmiss-
se in casu isto quod quilibz hō habeat en-
os asinos vnūz currentē et aliūz quiescētē
sunt vere et p^o f^a et cā erroris ē quia maior
extremitas. n. predicatur de minori i p^o ne
vt pz reducēdo sic quilibet hō ē hō cuius
asin⁹ currit et quibz hō ē homo cuius asi-
nus quiescit ex quibus pcludt debet igitur
hō cuius asinus quiescit ē hō cuius asin⁹
currit. patet ēt falsitas ist⁹ in qualz ciuita-
te est lapis tu es in ciuitate igitur tu es la-
pis dicitur. n. quod plus ptū i minori quā
subiciatur in maiori. vt pz resoluendo sic.
Quelz ciuitas est ciuitas i qua ē lapis et tu
es in ciuitate igitur tu es eo i ciuitate et sic
ē p^o p pto minoris: sed minor deberet ēē
ista et tu es ciuitas. Tercio patet error ist⁹
cuiuslibet contradictionis altera pars est
vera homo est asinus est contradictionis

Sillogism⁹

Aliaque magis
cuiuslibet hois
asin⁹ currit

maior autem
lapis

cuiuslibet hois
asin⁹ currit

altera pars igitur homo est asinus ē vera
dicitur. n. quod plus p̄tur in minori quam
subiciatur in maiori vt patet reducēdo ad
rectum. **Quarto** patet error istius cui?
libet hoīs asinus currit. brunellus ē asin?
hominis igitur brunellus currit quia dici
tur quod p̄t p̄tū in minori quam subiciat
in maiori & sic etiam de multis dicere pote
ris. **Secundo** auerte si in sillogismo sit
verbum adiectiuum & quia tale posset esse
causam erroris reducās ad substantiuum
& sic patet quod iste sillogismus si est bon?
q̄ apparet i celarent Nullū rudibile differt
ab asino omnis homo differt a rudibile igitur
nullus homo differt ab asino. Simili
ter & iste alius nullus denari? valez argen
tum omnis floren? valz denarium igitur nul
lus floren? valet argentum sunt. n. premis
se vere & conclusiones false. Et hoc ideo qz
plus p̄tur in minori quam subiciatur in
maiore quia in prima maiori. subiectum ē
li rudibile & p̄tū minoris li differēs a ru
dibili vt patet resoluēdo sed deberet sic ar
gui Nullum rudibile est differens ab asino
& omnis homo est rudibilis igitur nullus
homo est differens ab asino & minor erit fal
sa & similiter de secundo sillogismo dicatur
& consimilibus. Tercio respice si in premis
sis aliquis terminus sit materialiter & in
conclusionē personaliter aut econuerso & p
hoc patet quod sillogismi infra scripti non
erunt boni & premisse erunt vere & conclusiōes
false. eo qd̄ minor extremitas i minori stabit
materialit̄ & i conclusiōe p̄sonalit̄ illi sunt isti.
Omne nomen est ens chymera est nomen
igitur chymera est ens. Sed debent conclu
di igitur li chymera ē ens. Similiter nullū
nomen est animal homo est nomen igitur
homo non est animal. Omne nomen est n̄
homo homo est nomen igitur homo est nō
homo. Omne significans est: chymera est
significans igitur chymera est similiter & isti
infra scripti non erunt boni quia econclusio
minor extremitas stabit in minori persona
liter & in conclusiōe materialiter. Exemplū
Nullū animal est species homo ē animal
igitur homo non est species. Similiter nul
lum sensitiuum est genus animal est sensiti

uum igitur animal non est genus & sic de i
finis dicere poteris. **Sed** si voles recte
concludere iunge subiectis conuersionum
signū & personalitatis sic vt dicas igitur ali
quis homo non est species vel aliquod ani
mal non est genus. **Quarto** caue ne ter
mini stent ampliatiue in premis & con
clusionē non aut econclusio & sic videbis qd̄
iste sillogismus non est bonus. Quicquid
heri vidisti nunc tu vides sed laicūz heri vi
disti igitur laicū nunc vides & hoc quia
laicū in minori stat ampliatiue & non in
conclusionē & premisse sunt vere posito qd̄
heri videris solum sortem qui tunc erat lai
cus & nunc videas solū eundem qui sit pa
pa & conclusio est falsa sed debet econcludi igitur
illum qui est vel fuit laicus tu vides si
militer nec iste est bonus omne preteritū
est adam est preteritū igitur adam est si
militer nec iste omne significatum est chy
meram esse est significatum igitur chyme
raz esse est & hoc qz termini i minori stat am
pliatiue & n̄ i p̄ne qm̄ ē t̄min? i p̄ne staret
ampliatiue & non in premis non valet sillo
gismus & propter hoc non valet iste. Nihil
quod est animal fuit in Archa noe omnis
homo est animal igitur nullus homo fuit
in archa noe & premisse sunt vere & conclu
sio falsa sed debet econcludi igitur nullus ho
mo qui est fuit in archa noe similiter neque
iste valet. Omne quod currit curret omnis
homo currit igitur omnis homo curret qz
premissa i isto casu scilicet quod omnis ho
mo qui est currat & curret per horam decide
cras nascatur sor. qui nunquāz curret sunt
vere vt patet & conclusio facta quia signifi
cat quod omnis homo qui est vel erit cur
ret quod est falsum pro sorte. Similiter nec
iste valet omne disputans est disputaturus
omnis homo est disputans igitur omnis ho
mo est disputaturus & hoc patet in casu li
mili & quia li homo in conclusiōe stat am
pliatiue & non i premis & sic de multis di
cere possumus. **Quinto** caue ne esset ibi
aliqua premissarum non quanta & sic patet
falsitas huius oīs homo est al' i m̄ risibile ē
homo igitur t̄m̄ risibile est al'. Sicut patet de
fectu huius oē quod est sor differta capra

*Currit lib. hōm
asinus currit
Abec. tunc 126*

solus seu tantū sor. est sor. igitur solus sor.
 differt a capra sunt enī premisse vere et cō
 clusio falsa et minores nō sunt alicuius q̄
 titatis. iste etiam non valebit. Nullo homi
 ne corrente nullum risibile currit sed sor. est
 homo corrente igitur sor. corrente nullum
 risibile currit et hoc ideo q̄ maior nō est quā
 ta nec vniuersalis q̄ subiectū nō stat vñ /
 butine mobiliter quod requiritur ad vniuer
 salem sunt etiā et alie regule particulares s̄
 poteris ex te cognoscere quā vna ē quod
 minor in p̄ma figura nō debet ēē negatiua et
 sic nō valet iste oīs hō est al' brunellus nō ē
 hō igitur brunellus nō est aial et nō mix ga
 nō est in mōsimiliter est alia regula. s. quod
 i sillogismo debet ēē aliq̄ vniuersalis et s̄
 voluit Aristoteles dicens quod sillogismi
 regulantur per dici de oī vel de nullo. i. i eis
 d̄z ēē vniuersalis affirmatiua aut negati
 ua et sic nō valebit iste tu querebas aliquē ho
 minē et sor. erat hō igitur tu querebas sorte
 re. s̄ bñ valebūt oīs isti. Quicqd emisti
 p̄cedisti carnes crudas emisti igit' carnes
 crudas comedisti. Silr q̄cqd ptūr i a. ptūr
 in b. dato quod a sit ista asin' est asinus Et
 b. ista: hō est asinus sed idez de se ipso ptūr
 in a. igitur idem de se ipso ptūr in b. similiter
 q̄cūqz dicit te esse al' dicit ver' et q̄cūqz di
 cit te esse asinū dicit te esse al'. igitur q̄cūqz
 dicit te esse asinū dicit ver' Et in p̄mo p̄mis
 se et 2° sunt xē q̄z li carnes crudas stat am
 pliatiue et in secūdo maior ē falsa et minor ē
 falsa duplici de causa vt p̄siderāti parebit:
 et in tercio minor est f̄. Mā sensus illius mi
 noris est q̄d q̄cūqz dicit illā tu es asin' dī
 cit etiā istā tu es al' q̄z li dicit limitat ad sup
 positionē materialiē q̄d etiā p̄tingebat de li
 p̄dicatur in minori secūdi sillogismi nec s̄
 est fugere arg^m sed soluere: donec ille dete
 gat errorem suū sed de hoc forte dicetur infra.
 Secūda petitio qd est dicere quod oīs mo
 di incipientes a. b. reducunt ad Barbara
 rñ. quod duplex est sillogismus p̄fectus et i
 p̄fectus p̄fectus est ille cuius bonitas statim
 intellectus terminis est nota nobis bñ ad
 uertentib' sic q̄d intellectus nō naturaliter
 inclinat assentire illi et iste erit oīs sillogism'
 fact' in vno ex q̄ttuor primis modis p̄me
 figure ip̄fectus aut est ille q̄ bonus est s̄

eius bonitas nō est nobis multū euidente: et
 huiusmodi sunt oēs sillogismi facit i alijs
 modis ab illis q̄ttuor: Reducere igitur sil
 logismū nū aliud est quā p̄ sillogismū per
 fectum q̄ fiet in vno q̄ttuor modor' ostende
 re bonitates sillogismi ip̄fecti exemplū
 in p̄ima figura. Iste sillogismus est bonus
 Omne album est coloratum nullum nigrū
 est album igitur coloratum non est nigrū
 et si debet ostendi eius bonitas ostenditur
 redacendo ad sillogismū in tercio. Pro cui'
 et alior' reductione suppono istas regulas
 Quicqd sequitur ex p̄sequente p̄ne bone
 sequitur etiā ex antecedente: patet a Stro
 do. Secunda a p̄uersa ad cōuertentem
 simplicem valet 2^a p̄z q̄z sequitur hō est al'
 igitur aial est hō Tercia a p̄uersa per accē
 que est vniuersalis ad cōuertentes valz 2^a
 patet q̄z sequitur oīs homo est aial igit' ali
 quod al' est hō. Quarta q̄n ex contradi
 ctorio p̄ntis cum aliqua p̄missā sequit'
 cōtradict' antecedentis illa cōsequentiā ē
 bona Quib' stantibus ostēdo bonitatē p̄e
 dicti sillogismi et sumo istas duas p̄missas.
 Omne albū est coloratū et nullū nigrū est
 albū Et arguitur q̄d ex hys sequit' q̄d colo
 ratum nō est nigrum quia sequitur omne al
 buz est coloratū et nullū nigrum est albu
 igitur nullum albū est nigrum et aliq̄d colo
 ratum est albū igitur aliquod coloratū nō ē
 nigrū. Tūc sic ex p̄missis p̄mis sequit' alie
 due tanquā a cōuersis ad cōuertentes et
 ex illis sequitur illa conclusio inferio qui ē
 sillogismus tibi notus et quez tu non nega
 res et quicquid sequitur ex consequente se
 quitur ex ante igitur illa eadem conclusio
 sequitur ex p̄missis duabus p̄mis. et ille
 fuit. sillogismus in sapēmo igit' sillogism'
 factus in sapēmo est bonus et sic per sillo
 gismum inferio ostēdo bonitatem sillogis
 mi in sapēmo. Simili modo reduces sillo
 gismum secūde figure exemplū iste sil
 logismus est in cāmetres omnis homo est
 animal. nullus lapis est animal igitur nul
 lus homo est lapis et est bonus et eius bo
 nitas ostenditur per sillogismum factum i
 cesare sic quia capio illas d̄ctas p̄missas
 .s. oīs hō est animal nullus lapis est al'. Et
 probo q̄d sequitur ex illis ista conclusio nullus

Regula

Alia regula

in p̄ma figura

Sua petitio

Sillogismus p̄fectus
et i p̄fectus

homo ē lapis qz seqtur. ois hō ē animal z
nullus lapis ē al: igitur nullū al' ē lapis z
ois hō ē al' z igitur nullus homo est lapis
Tūc sic ex duab' p'mis p'missis sequit' alie
due vt pz qz nūq' ibi mutatur nisi qd vna
cōuertitur simplr z ex illis alijs sequit' illa
p'clusio icelaret' z q'qd seqtur ex p'nte seqf
ex ascedere igitur illa vltima p'clusio seqf
ex p'missis p'mis z ille fuit silogismus in ca
mestres igitur p' silogismū i celaret' q est ti
bi notus z eundē z quē tu n' negares oñdi
tur bonitas silogismi facti i camestres simi
li etiā mō reduces silogismū tertie figure.
Tertia petitio qd ē baroco z broccardo
reduci ad Barbara p' impossibile rñ. quod ē
oñdere bonitatē istoz silogismoz ex eo qd
argumentādo a p'radictorio p'ntis cū vna
p'missā seqtur o'm' alterā p'missā i barbara
z sic sequitur p'radictio. Ex ois hō ē al' la
pis n' ē al' igitur lapis n' ē hō. iste silogism' ē
i baroco z ē bon' qd p'bo qz si n' igit' stat
qd añs sit vcz z p'seqns f'm. ponatur igitur
i cē z deduco p'radictionez p' silogismū fac
tus i barbara qa sequit' añs p'dicti silogis
mi ē vcz z p'seqns f'm igitur illa maior. s.
s. lapis n' ē al'. Sed arguitur qd etiā sua
cōtradictoria sit hā qz si añs p'dicti silogis
mi ē vcz z cōseqns f'm igitur illa maior. s.
ois hō ē al' ē hā z etiā o'm' p'ntis vcz. s. qui
libet lapis ē hō. Sz ex his duab'. s. ois hō
ē al' z qlibet lapis ē hō seqtur quod qlibet
lapis ē al' i barbara igitur ista qlibet la
pis ē al' ē etiā hā tenet p'seqntia qz ex hō
n' seqtur nisi vcz Et ita seqtur negato filo
gismo i baroco quod duo p'radictoria sūt
simul hā quod ē impossibile Et ita p' barba
ra ostēditur eius bonitas. Simili mō dica
tur de broccardo. Quarta petitio An
oēs modi icipientes a. b. reducant ad bar
bara z a. c. ad celarent rñ. quod non qz iste
ois asinus ē rudibilis z sor. non ē rudibilis
igitur sor. n' ē asin' q ē i baroco n' pōt redu
ci ad barbara vt pz qz erūt ibi due singula
res. Sz sufficit quod rducatur p' impossibile
ad aliquē modū p'ime figure. Et sic ē qz re
ducitur ad darii sic ois asinus est rudibilis
que fuit maior Sor. ē asinus que ē o'm' p'clu
sione igitur sor. ē rudibilis qd ē o'm' mino
ris. Quinta petitio. An ois mō imper

fecti possint reduci p' impossibile ad aliquē
illoz quatuor rñ. quod oīs poterūt sic re
duci n' patebit volēti iquirere qz semper ex
opposito p'ntis sequitur o'm' añtis.

Tractatus suppositionum.

Suppositio ē. Circa diffinitio
ne nota quod itelligitur sic suppo
sitio ē acceptio termini. i. termin'
accept' i propositione ab ipso intellectu vel
virtute cognoscitua p' aliquo vel pro ali
quibus. Tūc primo ponitur genus. s. li
terminus acceptus. Secundo ponitur
ista differentia. s. in propositione vt diff'rat a
terminis acceptis extra propositionē q nō
supponunt. Tercio ponitur li p' aliquo
vel pro aliquibus vt p' istā diff'rat a terminis
simcathegorematicis q non supponūt si p
sonaliter sumantur vt ē li omnis i ista ois
homo currit. Sed dices quomodo acci' ter
minus i propositione vocali aut scripta ab
intellectu nunquid ponitur in intellectu.

Rñ. qd non. sed terminum accipi in p
positione ab intellectu ē terminum existen
tem in propositione siue vocali siue scripta
representare intellectui: Et sic terminus sup
ponit tam in voce z in scripto quāz in men
te lz prius in mente. Ex qua diffinitione
sequitur primo quod omnis terminus ca
thegorematicus exis in propositione sup
ponit patet de se. Secundo sequitur qd
li suppo ē suppo patet in illa propōne sup
positio ē acceptio. Tercio sequitur quod li
suppositio ē terminus secunde habēs solū
significatū formale Et diff' pro omni tali
z ex p'sequenti pro se z quolibet sibi simili.
Secundo notādum quod isti tres termini se
habent secundum sub z supra. s. significat.
suppōit. z verificatur sic quod sequitur iste
termin' verificatur igitur suppōit z signifi
cat z seqtur iste terminus suppōit igitur si
gnificat z n' epuerso sequitur iste terminus
significat igitur suppōit vt pz de termino
extra p'positionem nec etiā sequitur iste ter
minus supponit igitur verificatur pz nam
in propositione f' aut in ista homo est asin'
li asinus supponit vt patet z n' verificatur
quot probatur qz verificari de aliquo ē ve
re z affirmative de illo p'dicari seqtur etiā
iste terminus verificatur pro hoc igit' sup

inb. vobis

Categoriam

Suppositio

Significat
Supposit
Verificat

Verificat

Significat

Sinthez

ponit pro hoc et significat hoc ex^{mo} dicendo
hō ē for. li for verificatur de illo termino hō
pro for. et etiā pro for. supponit et forte si
gnificat ut patet Sed everso nō sequitur li
homo significat hoc demonstrato for igitur
supponit pro hoc p3 dato quod li hō sum
matur p se. Sed tu dicis quid ē significare
rñ. quod ē aliquid vel aliqua vel aliqñliter
potentie cognitive representare vbi pmo
dicitur aliquit pp terminos singulares si
cut ē li for. secūdo dicitur aliqua propē ter
minos cōmunes sicut ē li homo. Tercio
dicitur aliqñliter pp terminos simcathego
rematicos qui nihil nec aliqñ proprie signi
ficāt s3 aliqualiter significāt. i. hūc officiu3
circa finē significātē ut est3 li ois et simi
lis. Contra descriptionē suppois arguit
¶ Primo qz ista data sequitur quod aliqñ
terminus posset supporre materialiter qui
tamē nō posset supporre psonaliter psequē
videtur esse falsum et nō de intentione magi
stri et cōsequētia probatur qz termini simca
thegorematici materialit3 bñ possunt sup
ponere qz possunt accipi pro aliquo ut pro
se ipsis et psonaliter nō possunt supporre qz
nō possunt accipi pro aliquo vel pro aliquo
bus ex quo psonaliter nihil significat igitur
et c. Secūdo arguitur sic aliqñ termi
nus accipitur i propōe pro aliquo vñ p ali
quid et tamē nō supponit igitur diffiō ma
la psequētia tenet et añs pbat qz in ista
qñ hō albus ē animal li homo accipitur i
ppōne ut patet et tamē nō suppoit qd pba
tur quod si supponit maxime supponeret
distributive mobiliter s3 nō suppoit sic igit
nō suppoit psequētia tenet cū maiori et mi
nor probatur qz sub li hō nō licet descēdere
copulatiue igitur nō stat distributive mobili
ter p3 p3. Iterū et antecedēs probatur qz nō
sequitur ois hō albus ē animal et isti sunt
ois homines igitur iste hō albus ē animal
et iste hō albus ē aial qz veniendo ad ethi
opem est añs verū et psequens fñ. Terc
tio arguitur sic aliqñ terminus cathego
rematicus accipitur i propōne et tamen nō
supponit igitur diffiō mala psequētia p3
et añs probatur qz li chimera in ista chime
ra currit accipitur pro aliquo et tñ nō suppo
nit forte dicitur quod supponit et supponit

pro chimera S3 ptra dupliciter pmo chime
ra nihil ē igitur li chimera nō supponit pro
chimera. secūdo qz si supponeret p chime
ra et nō supponit nisi pro eo quod est fñ regu
las appellationum igitur iaz chimera ē qd
ē impossibile. Quarto arguitur ptra de
scriptōe3 datā d significare sic termini sim
cathegorematici nō significāt aliqualiter p
sonalit3 sumpti igitur frustra pōitur illa pri
cula psequētia t3 et añs probatur qz da tu
oppositū. i. quod significēt aliqñlit et argui
tur sic significāt aliqualit igitur significant
aliquid aliqualiter p3 psequētia sicut se q
tur isti hoies vident aut audiūt aut intelli
gunt aliqualiter igitur vidēt aut itelligūt
aliquid aliqualit et sic posito qd termi sim
cathegorematici significēt aliqualit sequi
tur quod isti termini significēt aliqd cuius
o^{mo} dicebat. Et cōfirmat qz li significat fñ
sui naturā regit post se accusatiū igitur si
isti termini significāt ut tu dicis aliqualit
ipsi significabūt aliquid aliqualit. Ad
ista rñ. ad p^{mo} dicitur quod argumētū vñ
pcludit ex dcis. et ideo pcedit illud ad quod
deducit n3 ē in pueniēs n3 appet ptra ma
grām Siquis tñ hēret hoc p pueniēti de
mat de diffinitōe illa li pro aliquo vel ali
qbus et dicat sic suppo est acceptio termini
. i. terminus acceptus i propōne. Ad se
cūdū duplex ē respōsio dicūt quidā quod
i illa ois hō albus ē animal li hō nō suppo
nit ut probat ar^m et tenet qd pars extremi
nō suppoat qñq3. s3 bene totū extremū ut
puta li hō albus et respondēdo ad ar^m dice
rēt quod diffinitio magistri et dimiuta S3
oz eaz sic intelligere suppositiū ē acceptio
termini qui est totale extremū p aliquo vel
per aliquibus. Ista respōsio nō ē de intēti
one magistri in capitulo relatiōe3 nec de i
tentione petri mantuani nec etiā mihi pla
cet qz si recte cōsiderabitur difficile erit te
nere quod terminus talis accipiat i pro
positione et nō supponat. Ideo aliter re
spondetur et dicitur quod li hō stat distribu
tine mobiliter nō absolute s3 in respectu ad
suā determinationem. i. in respectu ad adie
ctiū. Et dicitur quod sub li hō nō debet de
scēdi absolute s3 i respectu et debet summi
debitū medū si i isti sūt oīs hoies albis

Sed tu dices stat ne li hō in ista oīs hō est animal pro pluribus quā in ista omīs hō albus ē animal. n̄. qđ nō imo dicitur qđ pro tot p̄cise. qz pro omnibus presentibus i yragz s; bene pro pluribus distribuitur in p̄ia quā in secūda. Unde aliud ē dicere iste terminus sup̄pōit aut stat pro plurib; et distribuitur pro pluribus stat pro omib; et distribuitur pro omnibus In ista. n. hō ē animal: stat li hō pro omnibus hominibus presentibus vt p̄z qz stat pro omnibus his ad quos l; descendere distīctiue s; ad oēs l; descendere igitur stat pro omnibus et tñ li hō nō distribuitur et similiter i ista omnis homo albus ē animal sed in ista omīs hō ē animal stat li hō pro omnibus et distribu- itur pro omnibus valz igitur ista cōsequē- tia iste terminus distribuit p̄ omnibus igitur sup̄pōit pro omnibus s; n̄ eodē uerbo s; de hoc forte dicitur infra: Quid tertiū ne- gatur qđ in ista chimera currit li chimera nō supponat et dicitur qđ supponit pro chi- mera. Et cum arguitur chimera nihil ē igitur iste terminus chimera non supponit p̄ chimera negatur p̄sequentia qz li suppo- nit ampliāt vtz ad imaginabilia ex quo est verbū cernens actū mentis sicut li sigāt. Cū sicut n̄ sequit Aldaz nō ē igitur ille terminus adam n̄ significat Aldam. Ita n̄ sequitur chimera n̄ est: igitur ille terminus chimera n̄ sup̄pōit pro chimera Et ad secū- dam in probationē cū dicitur supponit pro chimera igitur sup̄pōit pro chimera que ē igitur iam ē chimera Potest dupliciter re- spōderi vno mō negando secundā p̄sequē- tiā. s. li chimera supponit p̄ chimera q̄ est igitur iam chimera ē qz in ista ppōne chi- mera que ē non fuit li chimera que ē suppo- nit p̄ chimera que ē vtz et tñ nulla chime- ra ē. Aliter potest dici negando primāz consequentiā. s. si li chimera supponeret supponeret p̄ chimera que est: Sed dicitur quod supponit pro chimera que est vel po- test esse vel potest intelligi denotando chi- meram esse et hoc est quod vult regula illa appellationum. Quid q̄rum dicitur qđ i- ueritate termini sicut cathegorematici nō si- gnificant et cum dictum fuit quod significāt aliquāliter ex hoc nolo habere quod signifi-

cent sed per hoc non intelligo nisi quod ha- bent officium circa terminum significātem Unde li significare aliquāliter ē terminus distrabens et nō sequitur iste terminus omnis significat aliquāliter igitur significat s; se- q̄tur igitur habet officium circa terminum significantem n̄. igitur formaliter ad argu- mentum negatur ista p̄sequentia iste termi- nus significat aliquāliter igitur significat aliqd aliquāliter et ad similitudinem nega- tur similitudo et causa est qz significat aliq̄- liter n̄ ē significare: Sed videre aliquāliter bene ē videre et ad p̄firmationem cum dicit li significat regit accusatiuum cōcedo s; dē qđ tmini sicut cathegorematici n̄ significāt.

De significato personali.

Significatū p̄sonale et. Circa hoc nota quod magister pōit duas re- gulas ad cognoscendū significatū p̄sōale. Quāz p̄ia pōt iacē duob; mo- dis vno mō sic significatū p̄sonale ē illud quod tminus significat et de eo dē est verifi- cabilis affirmatiue et. et tñ n̄ esset bōa qz tñc fere oīs tminus significaret se formali- ter qz verificatur de se ipso l; n̄ pro se ipso vt dicēdo hō ē hō for. est for. et. Secun- do mō pōt sic intelligi significatū persona- le est illud qđ terminus significat et dē eodē ac p̄ eodē ē verificabilis affirmatiue et. et sic in- telligēdo regula ē bōa. Secūda regula est illa sigtūz p̄sōale ē ill dē de e; p̄ noie demō- strāte et. i. ē illud qđ significat a tmino et de p̄ noie demōstrāte tale sigtūz est verificabilis tal' tmin' affirmatiue et. Pōt ēt' addi 3^a regula. s. sigtūz p̄sonale alic' tmini est il- lud qđ significat a tminos s^m significatōez faciētē ipm eē tminū et sigtūz māle est illud qđ significat a tmino et n̄ significat p̄ signi- ficatōez faciētē ipm eē tminū ex^m iste tmi- n' bō significat se et qđ l; sibi sile: et n̄ pp id qđ se et qđ l; sibi sile significat dē esse tmin' qz b̄ fac oīs res mūdi: et tñ n̄ q̄l; res mūdi est tmin' iō ipemz et qđ l; sibi sile est sigtū māle sui. s; iste idē tmin' bō pp id qđ hos hoies significat vt for. et pla. bñ ē tmin' et iō xi hoies si significata p̄sonalia cuiusde; Sz arguit cōtra scdaz regulā sic aliqd ē significatū p̄sonale et tñ tmin' n̄ est verifica- bilis dē p̄nomine demōstrāte illud igitur et

gula f^a p^osequentia p^oz et a^ois p^obatur q^o ve
ra chymera est significat^{us} personale istius
termini chymera et tamen li chymera n^o ve
rificatur de p^onomine demonstrante illa ad
intellectu^m dicendo hoc est chymera v^oz igit^{ur}
et. Ad hoc n^o quod definitio est diminuta et
debet suppleri sic sign^{ificat}u^m personale est
illud de cuius p^onoie demonstrante est talis
terminus verificabil^{is} affirmat^{us} supposito
q^od tale significat^{us} sit et talis p^opo de p^ono
mine demonstrante sic sign^{ificat}u^m sit vel est possit
et tunc dico quod vera chymera est significat^{us}
p^osonale istius termini chymera q^o si tale si
gnificat^{us} est et est talis p^opo sic sign^{ificat}u^m hoc
est chymera formaliter et n^o solu^m ex impossi
bilis seg^{uitur} illa est vera simili modo potest
argui contra significat^{um} materiale s^z ex
te soluce.

Q De suppositione mali et p^oali.
Et aut^{em} cognoscat^{ur} In hoc capit^{ulo} /
lo magist^{er} p^oit sept^{em} regulas c^otra
q^os arguitur et primo contra prim^{am} vbi di
citur terminus habens vnum sign^{ificat}u^m sem
per stat personaliter c^otra q^oz dic^{endo} li ens
est li ens stat li ens materialiter et t^u habet
vnu^m sign^{ificat}u^m igitur regula f^a p^osequentia t^z
cu^m m^oiori et m^oiori p^obat q^oz vel li ens p^ot
supp^oere materialiter aut n^o si sic et ei addi
tur dictio materialit^{er} igitur stat materia
liter Si n^o igitur ista est iⁿ p^opria li ens est li
ens probatur p^osequentia o^{io} p^opo in qua
t^u b^ons off^{icium} additur t^uo circa que n^o p^ot
exercere suu^m off^{icium} est in p^opria sicut p^oz in illa
omnis ego curro sed ista est huiusmodi cu^m i
ea ponatur li li iⁿtra terminum n^o p^otem
recipere officiu^m suu^m vt tu dic^{as} igitur ista
est in p^opria. Et confirmatur q^oz n^o li ens
staret materialiter tunc iste p^opositiones c^o
uerteretur li ens est ens et ens est ens patet
q^oz subiecta et predicata p^ouertuntur et termi
ni seruant eadem suppositi^oem et est p^osimi
lis de nominatio p^opositi^ois vt patet. Ad
primu^m dicitur quod li ens stat personaliter
et quod p^opositio illa n^o est impropria et cu^m
arguitur omnis p^opositio in qua et. conce
ditur sed negatur minor et dicitur quod of
ficiu^m illius dictionis li n^o est limitandi ter
minu^m cui additur ad standu^m materiali
ter s^z ad standu^m p^o se aut sibi simili et hoc

off^{icium} ibi exercet vt p^oz et si dic^{as} quod q^uq^{ue}
facit stare materialiter conceditur s^z hoc est
per accidens. s. cum additur termino hab^{et}
ti duo significata et ad c^ofirmationem ne
gatur quod ille c^ouertatur et dicitur quod
licet subiecta et predicata conuertantur et.
ex hoc tamen n^o sequitur quod ille c^ouertatur
quia stricte stat et d^o articulatur li ens
iⁿ prima qua^m iⁿ secunda q^oz iⁿ prima stat p^o se
vel sibi simili et iⁿ secunda p^o omnibus estib^{us}
et est ex^{tra} simile iⁿ istis quib^{us} h^o currit et quel^{is}
h^o currit vbi li h^o de articulatur iⁿ vna p^o
masculi et n^o iⁿ alia quatuor que li h^o et li h^o
conuertantur. Tertia regula et. C^otra ista
arguitur sic extrema istius ada est ens sunt
p^onie et tamen subiectum stat materialiter
igitur regula f^a patet p^osequentia cu^m maiori
et minor probatur q^oz predicat^{us} verificatur
de subiecto et hoc p^o significato materiali
tantu^m igitur subiectu^m supposit^{us} materialiter
patet p^osequentia q^oz verificari est inferius ad
supponere et ideo seg^{uitur} verificatur mate
rialiter igitur supponit materialiter ab in
feriori et. C^oSecundo arguitur c^otra qui
tam p^osimili fundamento q^oz dic^{endo} p^opo
est terminus dicit regula quod ambo stat
personaliter c^otra predicat^{um} verificatur
de subiecto t^u p^o significato materiali qua^m
p^o personali vt patet igitur subiectu^m sup
ponit vtroque modo. s. formaliter et mate
rialiter. C^oTertio arguitur contra sexta si
mili modo q^oz dic^{endo} ens est oratio p^o regula
li oratio stat personaliter s^z arguitur quod
materialiter q^oz li oratio verificatur de sub
iecto et hoc p^o significato materiali ipsius
predicati. C^oQuarto arguit^{ur} p^otra septima
q^oz dic^{endo} homo qui legit est nomeⁿ stat li
homo personaliter et tamen per regula^m de
beret stare materialiter igitur regula f^a p^o
p^osequentia cu^m minor et maior p^obatur q^oz ni
si staret personaliter n^o adderetur ei p^oueni^{re}
ter relatiuum in masculino. C^oQuinto ar
guitur contra eandem q^oz ea dato sequitur
quod idem significat^{um} est personale et ma
teriale. p^osequens videtur f^a et p^osequentia p^o
batur q^oz capio istam homo est nomen et ar
guitur sic per regulam subiectum stat ma
terialiter et predicat^{um} formaliter et p^opo
est vera et affirmatiua igitur subiectu^m et p^oum

Ens

Conuersio

Veritas
Supponit

Li

stant pro eodē et ultra subiectū et pūz stant
pro eodē et qdā p quo stat subiectū ē signi-
ficatum male et qdā p quo stat pūz ē for-
male igitur idē ē significatū formale et mā-
le. ¶ Ad ista rñ. ad p^m dñ negando qd in
ista adā ē ens pñm significatur de subiecto p
signū māli ipsius subiecti. Imo dñ qd pñm
nūlō mō significatur de subiecto et p^o ē sim-
pliciter f^a et loici acceptant eam p f^a et sic n̄
sequitur qd supponat li adāz māliter et breui-
ter li adāz stat psonalr qz loici ex coi p sue-
tudine et ex mō intelligendi et n̄ absqz rōne
n̄ acceptant quod p̄dicata p̄me intentiōis
limitent subiectum ad standū materialiter
¶ Ad scdm dñ sili negando quod illa p
positio ē terminus. pñm significatur de sub-
iecto p vtroqz significato Sed tñ p signi-
ficato formali et b qz loici ex p̄suetudie cō-
cipiunt p illam quod xā p^o ē terminus.
¶ Ad 3^m rñ. eodem mō p̄cise. ¶ Ad q̄r-
tum dñ quod in ista hō q legit est nomen li
hō stat psonalr et p̄positio ē f^a et cum dñ
quod ē contra regulam dñ negādo qz regu-
la dicit quod qñ subiectum ē prime et pūz
secunde et subiectum n̄ significat formaliter
se. i. habet duo significata nec ei addatur li-
mitatio limitans ad sup̄pōez psonalē tunc
subiectum stat materialr mō hic aditur li-
mitatio. s. illud rñ q in masculino quod li-
mitat ad sup̄pōem psonalem vt pz. ¶ Ad
q̄ntum cōceditur totum nec ē incōueniens
quod idem sit significatū formale et māle
respectu diuersorū nam li hō est significatū
materiale sui ipsius et formale illius termi-
ni nomen vt pz. ¶ Sed circa dicta sunt pe-
titiones prima vnde ē quod xi hoies sunt
significata psonalia istius termini hō et ille
dictōes hō sunt significata māli. Rñ. qd b
ideo ē qz xi hoies significant ab illo termi-
no hō scdm significatiōē psonalē seu faciē-
tem terminū eē terminū seu formale q oia
pro eodē habeo. Sed ille dictōes hō signi-
ficant ab illo termino hō non scdm signifi-
cationem facientē illū eē terminū aut secu-
dum significatiōē psonalē. ¶ Pro quo
ē notandum quod ille terminus hō et quili-
bet alius terminus cathegorematicus hēt
duplicē significatiōē vnam p quaz signifi-
cat tñ se et qdā sibi simile et p istam non ha-

bet ille terminus hō qd si finitus sicut ne-
res illa q ē for. habet p id quod significat
se et qdā sibi simile qd sit terminus et ista si-
gnificatiō dñ significatiō materialis illi^o ter-
mini. Alia significatiō ē p quaz iste termin^o
hō significat aliud p̄ter se et ista appellatur
formalis et psonalis. vt puta significatiō q
significat xos hoies et hic ē qd significata
p primā appellant materialia et p secundā
formalia Sed dices qre secūda significatiō
appellatur formalis et prima materialiter.
rñ. qd sicut in naturalibus omne illud ap-
pellatur forma qd est cōplēmentum rei sicut
aia intellectiua ē forma hois qz ē illud per
cuius aduentum in materia p̄supposita fit
hō et illud p̄suppositū aie appellat materia
ita in proposito qz p secundam significatiō-
nem superuenientem prime terminus sit ter-
minus sicut hō sit hō p aiam. secūda signi-
ficatiō dicitur formalis et prima materialis
¶ Secunda petitiō an sicut li hō hz duo si-
gnificata. ita scus terminus infinitus. s. li n̄
hō habeat duo. ¶ Rñ. qd non imo dicit
pro regula qd semp aut quasi semp ois di-
ctio cathegorematica habēs duo significa-
ta. infinitata habebit vnū tñ patet de li hō
et li non hō et 2° ois dictio cathegoremati-
ca habēs vnū significatū infinitata habe-
bit duo sicut patet de li terminus et li nō ter-
minus. ¶ Tertia petitiō an li ens sit signi-
ficatū sui ipsius. Rñ. qd nō sed psonale. qz
signū formale dñm ē qd ē illud qd signifi-
catur a termino scdm significatiōē facien-
tes terminū eē terminū mō sic ē in proposi-
to. qz li ens significat se scdm significatiōē
facientē ipsum eē terminū. Nam secundū il-
lam significatiōē significat oia entia. sicut
li hō oēs hoies et ip̄met ē vnū ens Ideo
secundū talē significatiōē significat se ip̄z
Et si dñ qd a pari ē materiale etiam qz signi-
ficat a se ip̄so secundū significatiōē nō fa-
cientē ipsum eē terminū dicitur quod non ē
significatū materiale n̄ valet consequētia
ista li ens significatur a se s^m significatiōē
non facientē ipsum eē terminū igitur est
signū materiale sui sed oportet sic argui si
bene aduertis dicta superiora li ens signifi-
catur a se et nō significatur secundū signifi-
cationē facientem ipsū eē terminū igitur est

Significatiō
Materialis
Formalis
primū i. tñ

Homo
No homo
Cathegorematica
qui infinitata

Homo
Significatiō
termini sui
Cathegorematica

significatum materiale sui sed antecedens
est falsum vt patet.

De suppositione materiali. Capitulum.

Quoniam sequitur et. Contra illa q
dicuntur in h cap°. **A**rguitur
p contra diffinitiones suppositionis
Arguitur sic subiectu istius propositionis
talis hō currit demonstratio for. albo nō sup
ponit discrete: et tñ accipitur ibi cum prono
mine demonstratio singularis numeri igit
diffinitio mala 2ª tenet cum minori qz li ta
lis est pronomen demonstratiuū et maior p
batur qz li hō supposit coiter qz pro oibus
talibus et libus for. vt patet. **S**ecundo
arguitur ptra diffinitionem determinate sic.
subiectu in ista omnis hō est al' n stat deter
minate et tñ sub eo licet descendere de forma
ad oia supposita diffinitio igitur diffinitio
mala 2ª tenet cum maiori quia li hō stat di
stributiue et minor probatur qz sub illo su
biecto licet descendere copulatiue igitur a
fortiori diffinitio. **T**ertio arguitur con
tra diffinitionem cōfuse tñ mobilis sic sub
iectum in ista hō est al' n stat cōfuse tñ mo
biliter ex quo stat determinate. et tñ sibi cō
petit diffinitio suppois cōfuse tñ mobilis
igitur diffinitio mala 2ª tenet cum maiori
et minor probatur qz sub eo lz descendere de
forma ad oia sua supposita diffinitio vt pz.
Quarto arguitur contra cōfusalit tñ in
mobilem sic in ista necessario hō est al' stat
li hō cōfuse tñ in mobiliter et tñ sibi n com
petit diffinitio mgti: igitur illa diffinitio est
mala 2ª tenet cum maiori et minor probat
qz diffinitio mgti est ista suppo cōfusa tñ i
mobilis est acceptio et. sub quo nō licet de
scendere diffinitum tñ si liceret. i. si eēt dem
ptum impedimentū descenderetur diffin
ctim mō sub illo subiecto. s. sub li hō nō lz
descendere diffinitum vt patet n3 si eēt de
ptum impedimentum descenderetur diffi
ctim sed diffinitio vt patet qz restaret pro
positio indefinita igitur et. **Q**uinto ar
guitur ptra diffinitionem distributiue sic. su
biectum in ista hō est al' n stat distributiue
vt patet et tñ lz descendere copulatiue vt pz
igitur diffinitio mala. **S**exto et ultimo
arguitur ptra illā regulā in q dē qd cuiuslz
proposi vniuersaliter affirmatiue pdicatu

stat cōfuse tñ mobiliter. **C**ontra pñ in ista
ois hō est hec substantia vl hec substantia et.
n stat cōfuse tñ et tñ est pdicatum propositi
vniuersalis affirmatiue et est capax cōfusio
nis igitur diffinitio mala 2ª tenet cum ma
iori qz dato oppo. s. quod starei cōfuse et. se
quitur quod sub eo liceret descendere in infi
nitum et minor probatur qz si illud pñ nō
eēt capax confusionis hō ideo eēt qz ipm eēt
terminus discretus sed hō n obstat qa illud
pñ est terminus cois supponens pro tot
pro quos supponebat ille terminus substan
tia in ista sub cuius pdicato descendebatur
s. ois hō est substantia. **P**ro rñ. ad ista ē
sciendum quod diffinitiones date a mgtio i
h cap° sic intellecte vt vba sonāt n sunt bo
ne et ideo opus est limitare illas qbus limi
tatis patebit solutio argumentor. **P**onen
do igit diffinitiones limitatas p ordinem et
quod suppositio discreta est acceptio termi
discreti in propōne aut cois cu3 pronōie de
mostratiue substantie singularis numeri. **E**t
suppositio cois est acceptio termini cois in
propōne sine tali pronōie **S**uppo aut cois
diuiditur qz qdā est determinata qdā cōfu
sa. **S**uppositio determinata est acceptio ter
mini et. sub quo licet descendere ad oia sua
supposita. i. singularia diffinitio et econ
so ascendere exemplum dicimus quod in
ista hō est albus li hō stat determinate qa
sub eo licet de forma descendere cum debi
to medio ad oia sua supposita diffinitio et
econuerso ascendere idest ex propositione
qua est li homo licet cum debito medio de
forma inferre vnam diffinitiuam et econ
uerso ex illa diffinitiuā inferre illam pro
positionem exemplum licet sic arguere ho
mo est albus et isti sunt omnes homines igit
tur iste homo est albus vel iste homo est al
bus et sic de alijs et 2° iste hō est albus vel
iste hō est albus et. et isti sunt oēs hoies igit
tur hō est albus. **S**ed suppositio pñsa ē
acceptio termini et. sub quo nō licet descen
dere de forma ad oia sua supposita diffinitio
ue vel si licet descendere nō licet 2° ascēder
ex^m dicimus quod in illa ois hō est albus
li hō stat cōfuse et nō determinate qz licet sub
eo liceat descendere diffinitio sic ois hō ē
albus et isti sunt oēs hoies igitur iste hō est

albus vel iste hō est albus &c. n̄ tñ lz ascen-
dere sic iste hō est albus vel iste hō est alb⁹
vel iste homo est albus & isti sunt omnes
homines igitur omnis homo est albus. qz
antecedens est verum & consequens fal-
sum vt patet. ¶ Suppositio confusa diui-
ditur quia quodaz est confusa distributua
& quedam confusa tñ. ¶ Suppositio con-
fusa distributua est acceptio termini &c. sub
quo tā licet descendere copulatiue & ecōuer-
so ascendere. vel si iam non licet licebit dem-
pro impedimento signi non distribuentis il-
lum terminum exemplum in vtraqz istarū
omnis hō est animal & necessario omnis hō
est animal stat li homo confuse. qz sub vno
licet descendere & ascendere. s. sub primo &
sub secundo iam non licet sed licebit dem-
pro signo non distribuyente. s. dempto li ne-
cessario. ¶ Et notanter dixi dempto signo
non distribuyente quia in ista nō nullus ho-
mo currit li homo non stat confuse & tamen
dempto li nō licebit descendere copulatiue
¶ Suppositio autem confusa tantum est il-
la que est confusa solum sic quod non est di-
tributua Suppō confusa distributua di-
uiditur quia quedam est mobilis & quedā
in mobilis mobilis est illa sub qua iam lz
descendere copulatiue & ascēdere de forma
vt omnis homo est animal. ¶ Immo-
bilis autem est illa que est confusa distributi-
ua sed iam sub ea nō licet descendere sic &
ascēdere vt necessario omnis homo est ani-
mal. ¶ Suppositio confusa tantum diui-
ditur quedam enim est mobilis & quedam
in mobilis. ¶ Mobilis est illa que est cō-
fusa & non distributua & sub ea licet descen-
dere disiunctiue & ecōuerso ascendere exem-
plum de predicato istius omnis homo est
animal Immoibilis autem est illa que est
confusa & non distributua & sub ea non li-
cet descendere disiunctim & ascendere sed
dempto in pedimēto licet descendere & ascē-
dere disiunctim vel disiunctiue Et sic intel-
lexit Paulus istam vel aliter suppositio p-
fusa tantum in mobilis est illa que est cōfu-
sa. & non distributua & sub ea nō licet descē-
dere disiunctim de forma. statibus istis dis-
tinctionibus quarum licet aliquę non sint
omnino satisfaccientes sunt tamen satis ho-

ne. ¶ Rñ. ad argumēta ad primū p3 solu-
tio quia dicitur quod illud pronomen de-
monstratiuum non est pronomen substan-
tię & sic argumentū non procedit. ¶ Ad
secundum dicitur quod li homo stat distri-
butiue & non determinate & dicitur quod
quamuis liceat descendere disiunctiue nō
tamen licet ecōuerso ascendere. quod re-
quirebatur quia non sequitur iste homo ē
albus vel iste homo ē albus igitur omnis
homo est albus. ¶ Ad tertium dicitur qd
in illa homo est animal li homo stat deter-
minate & cum dicitur quod stat confuse tñ
mobilitate quia licet descendere disiunctim
dicitur quod vltra requiritur quod stet cō-
fuse vt patet i diffinitōe. ¶ Ad quartū di-
citur quod in ista necessario homo est ani-
mal li homo stat confuse tantum in mobi-
liter & cum probatur quod non quia dēpto
ipēdimēto nō licebit descendere disiunctiue lz di-
siunctiue dicitur quod magist. r p disiunctiue
intellexit disiunctum vel disiunctiue. ¶ Ad
quintū dicitur quod subiectum istius ho-
mo est animal stat determinate & cum dici-
tur quodlibet descendere copulatiue respō.
quod hoc non est de forma quod require-
batur de intentione magistri. ¶ Ad vlti-
mum dicitur quod illud predicatū suppo-
nit discrete & supponit cōmuniter Sed cir-
ca solutionem huius vltimi argumēti mo-
uetur talis questio an scilicet pūm in ista
vniuersali omnis homo est hec vel hec vlt
hec substantia sit terminus communis vel
discretus & qualiter in ista propositiōe sup-
ponat & arguitur ad partes & primo probā-
do quod ille nō sit terminus discretus & ap-
pellatur illud predicatū. a. & arguitur sic
primo illud quod non est terminus nō est
terminus discretus sed. a. non est termin⁹
igitur non est terminus discretus consequē-
tia tenet cum maiori & minor probatur. Mā
aggregatum ex lapidibus non est igitur a
simili aggregatum ex terminis non est ter-
minus. ¶ Secūdo sic nullus terminus di-
cretus verificatur de termino cōmuni di-
tributo habente plura supposita sed li. a.
verificatur de termino cōi distributo & hūte
plura supposita igitur nō est termin⁹ discre-
tus p⁹ lz cū maiori qz alie vniū cēt mltā &

Confusa distributua

Disiunctiue

Mobilis

m. noz patet in illa ois hō ē hec vel hec vel
 hei substantia. **T**ertio arguitur sic illud
 qd supponit pro multis n̄ ē termin⁹ discre-
 tus sed a. suppoit pro multis igitur zc. cōse-
 quentia patet cū maiori z minor probatur
 qz. a. dīficatur de subiecto suo pro multis z
 possit pfirmari arg⁹ fact⁹ supra. **Q**uar-
 to ille terminus q ē supra aliū non ē termi-
 nus discretus sed. a. ē supra aliū igitur nō ē
 terminus discretus p³ p³ cū maiori z mior
 probat p logicos dicētes disunctū cē supe-
 rius ad quāz sui partē. **Q**uinto nullus
 terminus stās cōfise ē terminus discretus
 sed. a. stat p fise igitur zc. p³ tenet cū maio-
 ri z minor probat qz. a. non ē resolvable i di-
 stinctiā cuius nlla potest assignari causa
 nisi qd stat p fise vt patet Sexto. a. ē vnus
 purus terminus z non ē purus termin⁹ di-
 cretus igitur crit cois p³ tenet cū minori z
 maior probatur ois terminus cōplexus est
 vnus purus terminus. a. ē terminus cōple-
 xus igitur zc. p³ tenet cū minori z maior p-
 batur z suppono quod termini se habeant
 in oratione sicut lapides in cumulo quo stā-
 te arguit sic qz lapis aggregatus i cumu-
 lo ē lapis igit qz terminus cōplexus ē ter-
 minus. tenet p³ ex similitudine z aīis pro-
 bat qz sit ille cumulus scūs ex lapidib⁹ al-
 bis z arguit sic qz lapis aggregatus ē al-
 b⁹ igit qz talis ē lapis alb⁹ z vltra igit q
 liber talis ē lapis z vnus lapis quia lapis
 z vnus lapis conuertuntur **M**nes conse-
 quentie sunt note pter primā q est de inten-
 tione magistri arg⁹ qnto pūmi dubij vbi
 vult qd ista for. ē alb⁹ subordinet isti for. ē
 for. alb⁹. **I**n o^m arguit si. a. n̄ ēē termi-
 nus discretus cū sit terminus igit cēt termi-
 nus cois psequēs f^m igitur z aīis quod cō-
 sequens sit f^m probat qz si. a. cēt terminus
 cois tūc p funderetur cōfise tūc z ires in infi-
 nitū vt argutū ē supra. **S**ecdo arguit sic
 a. n̄ est terminus cois z ē terminus igit est
 discretus p³ tenet cū minori z maior pbat
 sic cuilibet termino cōi substantiuo in propo-
 sitione potest cōgrue addi signū distributi-
 uum nullo alio sub intellectu sed. a. nō con-
 grue pōt addi sig^m tale igitur n̄ est cois p³
 tenet cū maiori z minor probat qz nō con-
 grue dī ois hec substantia vel hec substan-

tia vel hec substantia ē hō nisi sub intelligat
 ens sicut n̄ cōgrue dī ois for. vel plō. vel ei-
 cero ē al. **T**er. ad istud dubiū pmitto qd
 tuor distinctiones prima duplex ē termin⁹
 proprie dictus z coiter seu i proprie dictus
Terminus proprie dictus ē ille q ē sim-
 plex logicaliter loquendo de simplici vt
 li hō Terminus coiter dictus ē ois termin⁹
 siue sit cōplexus siue in cōplexus. **S**ecū-
 da distinctio duplex ē terminus cois. s. pro-
 prie sumptus z coiter sumptus terminus
 cois proprie sumptus ē ille q ē simplex seu
 in cōplexus logicaliter z significat multa sz
 terminus cois coiter sumptus ē ille q signi-
 ficat multa z h̄ siue ipse sit pplex⁹ logicali-
 siue si sicut cēt istud disunctū for. vel pla-
 siue in voce siue in mente qd ratione partiū
 significat multa z p multis i propōne sup-
 ponit 3^a distinctio ē qd a sili duplex ē termi-
 nus discretus. s. pzie sumptus z ē ille q ē
 i cōplex⁹ logicali z significat tūc vnū vt li
 for. z coiter sumptus ē ille q cōponit ex ml-
 tis terminis discretis pzie sumptis vt li
 for vel pla. **Q**uarta distinctio ē illa aliqz
 terminū suppoere coiter aut discrete ē duo-
 b⁹ modis. s. ppe z i prope z h̄ iuxta psonā-
 tiā tmini cois aut discreti ppe vlti proprie
 sumpti. **I**stis vñs ponat qtuor p^ones
 pma illud disunctū n̄ ē ppe tmini p³ ex pri-
 ma distinctione z pbat rōne **N**ā sicut aggre-
 gatū ex lapidib⁹ n̄ ē lapis sz lapides ita ag-
 gregatū ex tminis qle ē illud disunctū n̄ ē ter-
 minus sed tmini. **L**oc^m. a. n̄ ē termin⁹ cois
 n̄ discretus prope pbat qz prope nō ē ter-
 minus igit zc. **S**ecunda p^o rñ. a. ē termi-
 nus cois in prope pbat ois tminus cōple-
 xus stās i ppōne pro multis ē cois i ppe
 a. ē h⁹ igit zc. p³ z cū minori z maior p³ ex
 distinctiōe secūda. **T**ertia p^o. a. ē tminus
 discretus i ppe. pbat oē cōplexū ex terminis
 discretis ppe sumptis ē termin⁹ discret⁹ in
 ppe. a. ē huiusmodi igitur zc. p³ tenet cum
 minori z maior p³ ex 3^a distinctiōe. **L**oc^m. illd
 disunctū. s. a. i ppōne suppoit coiter z discre-
 te loquēdo de suppositionib⁹ i proprijs p³
 ex secunda z tertia pclusiōe. **Q**uarta p^o
 a. supponit collectivē plurib⁹ supponib⁹
 discretis proprie sumptis z n̄ vna pbat
 oē cōpositū ex plurib⁹ terminis cathegore

Termi
 Terminus

Aggregatu

Termi cois

manis quoz qlibet est discretus supponit
multis suppositionib⁹ discretis et in una
sed. a. e. huiusmodi igitur et. 2^a et cum mi/
nor et maior p³ ex diffinitione suppositio. Ma
cum suppo sit acceptio termini. i. terminus
acceptus in ppone segtur quod qñcuq³ i
ppone ponetur unum discretum ex mul
tis terminis discretis ibi erunt multe sappo
nes discrete et illud discretum supponet mul
tis suppositiōibus discretis. Ex his segtar
rñ. ad argumenta. Ad 1^m d^r quod pro
bat quod. a. inuicem et pprie n̄ est termi
nus nec cois nec discretus et quod pprie
n̄ est terminus quod pceditur vt dixit p³ia
2°. Ad 2^m d^r quod maior illa. s. nullus
terminus discretus verificatur de termino
coi et. n̄ est vera absolute sed tñ de termino
discreto pprie sumpto qñ n̄ est illud disi
unctus. Ad 3^m d^r filr quod illa maior n̄
est absolute et. Sed h³ veritatem de termino
discreto pprie sumpto. Ad 4^m rñ. filr
oio. dici tñ posset qd discretum n̄ est pro
prie sumptus cum non sit in pñto sed ista so
lutio non iret ad viz argumenti. Ad 5^m
d^r quod illa maior h³ veritatem de termino
discreto pprie sumpto qñ n̄ est illud disi
unctum de quo dici potest qd supponit coiter
et confuse tñ mobiliter et si arguitur igitur
licet descendere discretum negatur 2^a q² n̄
subquolibet termino stante confuse tantū
mobiliter l³ descendere discretum sed bñ
subquolibet termino coi pprie sumpto qua
liter n̄ est in proposito. Ad 6^m negatur
quod a sit vnus purus terminus et ad pro
bationē negatur minor de virtute hñonis
s. a est terminus complexus sed bñ pcedit
quod a est complexus ex terminis illud vo
lunt logici cum dicat qd a est terminus co
plexus. Ad argumenta etiā post o^m rñ.
tenendo qd a sit terminus cois. Ad p³m
patet solutio ex solutione ferti argumenti
an o^m. Ad 1^m d^r qd illa maior h³ verita
tē de termino coi pprie sumpto et nō absolu
te. Sed dubitatur p³ia pñmā pclusionem
pbandō qd illud discretum. s. ista substantia
vel ista substantia vel ista substantia ē pro
prie terminus pñmo sic illud discretum est
et et pprie oratio igitur ē vere et pprie ter
minus tenet 2^a ab inferiori ad suū superius

affirmative. Secundo illud discretum
ē vere sig^m oratiōis pñtatiuū vt pars et.
igitur ē vere terminus tenet 2^a et añs pba
tur q² ē vere illud quo apphensio venim⁹
et. Tercio illud discretum ē predicatū igitur
ē vere et pprie terminus tenet 2ª itē
ab inferiori ad suū superius. q² nō tenem⁹
predicata nisi terminos. Quarto illud
discretum subordinatur vere vni termino
simplici et vni intentioni igitur ē vere termi
nus tenet 2^a et añs probatur sic qñcuq³
subiectum alicuius propois ē intentio aut
subordinatur intentioni simplici etiā pñmā
ē huiusmodi sed subiectū istius vocalis. s.
ois hō ē ista substantia vel ista substantia
et. subordinatur vni intentioni simplici igitur
pñmā. Ad ista rñ. ad p³m negatur ista 2^a ē
et oratio et pprie igitur ē terminus pprie cū d^r qd
arguitur et. negat. Imo dicitur quod termi
nus pprie sumptus non est superius ad
orationē et si dicitur oratio diffinitur p³er ter
minū dicitur quod non sed p terminū cui⁹
aliqua pars aliqd separate significat sic qd
tota illa descriptio sonat hoc oratio ē com
plexum ex terminis si bene considerabis.
Ad 2^m negatur quod illud discretum sit
vere signū sed ē signa nec ē illud quo app
hensio deuenimus in cognitionē alicuius
Sed bene ē illa qbus apphensio et. Ad
3^m dicitur pro nunc negando illam psequē
tiam illud discretum ē predicatum igitur
ē terminus pprie sumptus et dicitur quod
terminus pprie sumptus non ē superius
ad li predicatum. Ad 4^m filr negatur il
la 2ª subiectum subordinatur vni simplici
intentioni igitur et predicatū et sic p³ solutio.

Capitulum de signis confudentib⁹.
Ro maiori euidētia et. In h³ cap^o
magister pos. xij. regulas qñm p
ma est a omne signū vniuersale
affirmatiuū confundit terminū in mediate
sequentē confuse distributivē et mediate se
quentē si sit capax confusions confuse tantū
mobiliter. Et p³o cuius notitia ē sciendū
quod ista signa vniuersalia affirmatiua. s.
bigratia li ois et li qlibet hñt duplex offici
um et duplicem vim. vna ē confundendū di
tributivē mobiliter terminū sub quo i me
diate cadunt. Et ista vis ē essentialis istis

Supp^o diffinitio

terminus

Signa vniuersalia

Regula

signis sic quod cum in propositione ponunt
iuxta terminum circa quem si possunt exer
cere tale vim tunc cadunt a modo significa
di et a vi eorum et reddunt ordinem in propria
ut si dicatur ois ego currit vel curro. Alia vis
istorum signorum est confundendi tamen mobiliter
terminum super quo cadunt mediate et ista
non est eis essentialis. Et possunt poni con
grue in propositione dato quod istam vim non
exerceant possunt autem istam triplici casu
primo quando terminus ille est discretus ut ois
homo est sor. Secundo quando terminus ille est
relativum ut aliquis homo currit et quilibet
homo est ille ubi si ille non stat confuse sed de
terminare. Tertio possunt illam quando prima
vis, scilicet distributivam non exercent circa ter
minum rectum a verbo sed a nomine ex
asinus cuiuslibet hominis est alius animal
stat determinate. et quod si cuiuslibet non exer
cet primam vim super li asinus recto a verbo
sed super li hois recto a nomine hinc est quod
li cuiuslibet non potest dare suppositionem
confusam illi termino alius quantumcumque li alius
sit capax confusionis et defectus hic secundum est ex
parte signi et non ex parte termini ut dicitur Paulus
quod terminus ille est capax confusionis
ut patet quando verum non est aliquis istorum trium
casuum tunc non potest illam ut si dicatur ois
homo est alius. Et si queratur que est causa
quod in ista asinus cuiuslibet hois est alius li cu
iuslibet potest secunda vim et in ista quilibet
homo est alius non potest. rursus. quod hoc est ideo quia
vis ista secunda que est accidentalis est data
illi signo non absolute sed supposito quod
primam exerceat super terminum recto a verbo
et hinc est quod in prima propositione po
dit et in secunda non potest illam. Et si ite
rum petatur unde est quod illis signis da
ta est secunda vis non absolute sed sic sup
posita prima rursus. quod hoc est ex eo quod nos
comuniter concedimus quodam proposi
tione in quibus subiectum est terminus distri
butus affirmativus pro multis ut ista quilibet
homo est alius modo quod si alius non potest veri
ficari de li hois habere multa supposita et pro
his distributo nisi li alius stet confuse tantum ut
patet hinc est quod ex nostro modo intellige
di huius ille terminus ois seu quilibet quod sup
posita prima vi in termino recto a verbo ex

Signum ipse

ercreat secundam in terminum eodem media
te sequente. Supposito igitur quod ista
signa exerceant duplicem vim erit regula ta
lis. Signum univiale affirmativum profundit ter
minum in mediate sequentem. id est oem termi
num tantum a parte subiecti confuse distribui
de mobiliter et mediate sequentem. id est tantum
a parte parti confuse tantum mobiliter ex quolibet
asinus hois est alius hois li asinus et li hois
stant distributive et li alius et li hois confuse tan
tum mobiliter. Sed contra predicta argu
itur et primo sic li omnis in ista non omnis
homo est alius non exerceat primam vim et tamen oratio
est propria igitur dictum in regula fuit
et confirmatur fortius quod in ista non ois sor
currit li omnis non exerceat nec exercere potest
primam vim circa li sor. et tamen illa non est in pro
pria igitur vis illa non fuit illi essentialis.
Secundo arguitur contra regulam sic in
ista quilibet asinus hominis currit li hominis
se tenet ex parte subiecti et tamen non distribuit
igitur regula falsa primo tenet cum maiori quia
prologicos et per regulam positam supra in
capitulo de verbo quando rectus precedit obli
quum quilibet se tenet ex eodem extremo et mi
nor probatur quod non licet descendere eorum
latine quod probatur. et suppono quod quilibet
asinus est hominis currit Et cum hoc sit
sor. qui non habeat asinum et tunc est antee
dens sum ut patet per exponentes. scilicet quilibet
asinus hois currit et primo falsum. scilicet quilibet
asinus istius hois currit et quilibet asinus
istius hois currit et. quia veniendo ad sor.
erit illa falsa. scilicet quilibet asinus istius hois
currit ex quo ipse non habet asinum. Et ter
tio arguitur contra regulas de impedimento
signorum et primo contra illam que dicit quod
duo signa distributiva et affirmativa faciunt
stare determinate contra in ista omnis homo
differt ab omni homine li hois non stat de
terminare ut patet quod non licet descendere
et tamen super illo cadunt duo signa igitur regu
la falsa. et confirmatur quod in ista quilibet asi
nus cuiuslibet hois cur. ut. li hominis stat di
tributive et tamen cadunt duo signa igitur et.
primo tenet cum minori et maior est de intenti
one magistri argumenti. xv. secundi dubij
et per mantuanum in suppositionibus.
Quarto arguitur contra illud quod dicitur

atur in secunda regula sic in ista nullus hō
differt ab hoīe li hoīe nō stat determinate
et tñ cadunt duo signa vnum affirmatiuū
et aliud negatiuū igitur regula falsa 2ª tenet
cum minori et maior probatur qz non licet
descendere qz descensus eēt falsus et illa rō
vt patet. Quinto arguitur p̄ra tertiā
regulam qz in ista omnis hō est non nullus
homo li hō non stat determinate et tamen
cadunt duo signa negatiua in mediate igitur
regula falsa 2^a tenet cuz minor maior pro
batur qz non licet descendere vt p̄z. Sexto
arguitur contra quartā regulam itaz
dicendo non omnis hō non est animal in
p̄ra li al cadunt duo signa negatiua me
diatē et tamē li animal non stat confuse tā
tum igitur regula falsa 2ª patet cum maio
ri et minor probatur qz li animal stat deter
minate vt patet in equialente. Ad ista
rñ. ad primum dicitur quod in ista nō oīs
homo est animal li omnis exerceat suā vim
et dicitur quod li hō stat distributue et si ar
guatur quod stat determinate conceditur.
neqz est inconueniens quod idem t̄mi
nus fiet determinate et distributue respectu
diuersorū vt dicit magister in obiectionib⁹
et etiam Petrus mantuanus in suppositio
nibus suis et ad cōfirmationē dicitur quod
ista nō omnis for. currit non est propositio
sicut nec etiam ista que apparet sua contra
dictoria. s. omnis for. currit. Aliter pos
set rñ. ad argumentū sed non eēt secundum
dicta communia logicorū. Ad secūdū sunt
duo modi dicendi p̄mus est magistri Pa
uli in. xv. argumento secundi dubij et p̄se
tri mantuan in suppositionibus et multorū
aliorū qui dicunt quod li hoīs stat distri
butue mobilit̄. Secundus modus ē
aliorū dicentium quod li hoīs stat confuse
tantum mobilit̄. Tercio prime positi
onis est multiplex prima qā li hoīs se tenet
ex parte subiecti. Secunda qz in contra
dictoria. s. in ista al. quis asinus hominis nō
currit li hoīs nō distribuitur igitur oportet
quod distribuat̄ in ista. Tercia qz in p̄
ma exponente distribuitur. Quarto autē
prima secunde opinionis est argumentū
factus supra. Et secunda est qz sub li hō

licet descendere solum disiunctum sequēda
viam magistri rñ. ad argumentum pro cu
ius solutione sunt duo notanda primum ē
quod ista consequentia non valet iste termi
nus supponit pro omnib⁹ igitur ista distri
butue seu distribuitur pro omnibus quod
declaratur quia dicendo homo est animal
li homo non distribuitur nec stat distributi
ue et tamen supponit pro oībus igitur nota
tum est verum tenet consequentia cum ma
iori et minor probatur quia li homo suppo
nit pro his ad que potest disiunctue descen
di Sed ad omnes potest disiunctue descen
di vt patet igitur pro omnibus supponit et
quod dictum est de illa dicatur etiam de su
biceto istius Omnis homo albus currit. s.
quod li homo stat pro omnibus presentib⁹
et non distribuitur pro omnibus presentib⁹
Similiter etiam dicatur de ista quilibet asi
nas hominis currit. Secundum notandū
est quod quando in propositione sunt duo
termini communes quorum vnus est limita
tio alterius. et ambo suscipiunt distributio
nem ab vno tertio neuter illorum absolute
distribuitur sed vnus in respectu ad aliū
et ita sub neutro illorum debet absolute de
scendi Sed in respectu ad aliū exemplū
in casu nostro Quilibet asinus hominis cur
rit tam li asinus quam li hominis stat pro
omnibus presentibus vt patet ex p̄mo no
tato et nullus illorum absolute distribuitur
sed in respectu ad aliū quia. s. li asinus di
stribuitur pro asino hominis et li hominis
pro homine habente asinum istis stantib⁹
dicitur ad argumentum qd sub li hominis
debet descendere copulatiue ad omnia illa p
quibus distribuitur sic quilibet asinus ho
minis currit et isti sunt omnes homines ha
bentes asinum igitur quilibet asinus ist⁹
hominis currit et quilibet asinus et c. Ad
tertium respōdetur quod li homine stat cō
fuse tantum mobilit̄. Nec hoc est contra
regulā: quia regula intelligitur nullo alio
signo existente in propositione quod non
est hic: vnde in ista sunt tria signa duo vlti
ma se impediunt et tertius. s. li omnis a par
te subiecti confundit confuse tñ mobilit̄
qz ē terminus mediate sequens et si quis de

Ois ho differt
ab oi fite

Nullus ho differt
ab oi fite

Ois ho e ra na
Nullus ho

Na ois ho na e
at

Signa

Non
Nullus

descēsu dicit qđ nō dz descēdi i ppa forma
sed p unā dei p̄suetō mō loq̄ndi sic oīs hō
differt ab omni hoīe: 2 isti sunt oēs hoīes
igit omnia hō ab isto ul' isto ul' isto homīe
differt. ¶ Ad q̄rtū dicit quod i istā nullus
homo differt ab hoīe li hoīe stat cōfute tñ
mobilit 2 cū dicit quod est cōtra regulā dī
quod nō q: regulā intelligit quod qñ sunt
duo signa quorū unū est negatiuū 2 aliud
affirmatiuū 2 cadūt i mediate tunc faciunt
stare determinate. Adō nō est sic in p̄posito
quia mediat terminus distributus inter li
nullus 2 li differt idē dicatur de ista: nullus
hō ē quilibet homo qđ li hō stat p̄fute tñ
et equialet huic quilibz hō aliqis homo
nō ē 2 debet descēdi d i cōfuto mō loq̄ndi
¶ Ad q̄ntū dicit qđ li hō i p̄tō istius oīs
hō ē n̄ nullus hō stat p̄fute tñ 2 ad regulā
dī quod intelligit nullo alio signo exiēte
i p̄positiōe: Adōdo hic sunt tria signa duo
negatiua vltima que se ipediūt et tertiam
postea qđ dat p̄fusiōē tñ. ¶ Ad vltimū
cōceditur quod i ista nō omnis homo nō
ē animal: li animal stat determinate nec hoc
est p̄tra regulā q: regulā intelligit sic Adō
qñ cadunt duo signa negatiua mediate sic
quod iter illa est t̄minus distribut9 faciūt
stare cōfute tñ Adō i p̄posito li homo qđ
mediat non ē terminus distribut9 sed stat
determinate. ¶ Secūda reglā Dia signa
negatiua 2 c. ¶ Circa istā regulā ē sciēdum
quod est differētia Int signū quod est tñ
negatiuū 2 sigm quod est negatiuū 2 vni
uersale verbigratia: Int li non 2 li nullus
Nam li nō p se 2 essētiāl'r habet solū unū
officiū. s. de sciēdi seu negandi a quo non
pōt i p̄positiōe absolui: La aut nullus ha
bet plura officia essēntialia. s. negandi seu
destruendi 2 distribuēdi 2 a nullo istorum
pōt in p̄positiōe absolui et hinc est quod
non pueniēt dīcīm9 null9 ego currit aut
curro sed bene dicimus nō ego curro 2 de
omib9 istis loquif magister i regulā. Sz
ē sciēdū qđ signis negatiuis vniuersalib9
in est duplex vis distributiua. vna i est eis
sup termino i mediate sequēte 2 istā nūqz
p̄dūt nisi reddat propō i cōgrua vt dicēdo
null9 ego currit. Alia i ē eis sup t̄io mediate
sequēte 2 istā in trib9 casib9 p̄dunt primo

Asinus nullus dicit e at

Nullus dicitur

quādo terminus mediate sequēs effēt dif
cretus vt dicēdo nullus hō est brunellus.
Secundo quādo effēt relatiuū vt infecū
da p̄te istius copulatiue. ¶ Aliquis hō
est nullus homo ē ille vbi li ille stat deter
minate Tertio quando termin9 mediate se
quēs n̄ effēt rectus ab illo termino a quo re
gitur termin9 distributiū seu in media
te sequēs. Exm̄plum asin9 null9 hominis
ē animal li animal stat determinate 2 hoc
quia n̄ regitur ab illo a quo regit li homi
nis vbi autē nō sint ista impedimenta n̄ p
dunt istam secundam vim. exm̄ nullus
ē asinus. 2 breuiter de istis dicatur sicut a
pra d signō vniuersali affirmatiuo. ¶ Sz
cōtra dicta arguitur quadupliciter primo
p̄bando quod li nullus nō habet officiū
negādi sicut nihil habet offm negādi nisi ad
uerbiū aut negatiū Sz li nullus n̄ est hui9
modi cū sit nomen grāmaticale igitur 2c.
¶ Szdo arguitur qđ offm distribuēdi nō
ē essēntiale signo vniuersali negatiuo 2 ar
guitur sic illud a quo termin9 potest absol
ui in p̄pōne n̄ est sibi essēntiale. sed ab isto
officio distribuēdi absoluitur li nullus con
grue in p̄pōne vt i ista n̄ nullus hō currit
igitur 2c. ¶ Tertio videtur quod offm di
tribuēdi conueniat negationi essēntialiter
¶ Quarto arguitur p̄tra regulā magistri
sici ista nullū animal preter hominē currit
li hominē n̄ stat distribuēte 2 tamē ē termi
n9 mediate sequēs signū negatiuū igitur
2c. forte dicitur quod li nullū ipeditur ab
illa nota preter p̄tra nullū signm p̄fundēs
p̄fute tātz impedit distributionem sz li p
ter ē huiusmodi igitur nō impedit sigm di
tributiū. ¶ Ad p̄m rñ. quod li nullus in
veritate i voce est terminus pregnā sub
ordinatus duab9 partib9 orationis sicut
theozematis qđ p̄z ex eo quod hēt duo
officia essēntialia n̄ potētia p̄petere vni p̄i
orois 2 ideo subordinatur huic p̄plexo nō
aliqis seu n̄ vnus 2 ad ar9 dicitur negādo
illā maiore. Nihil negat nisi sit aduerbiū
sz vñ nihil negat nisi sit aduerbiū aut idē
denis illud sicut est de li null9. ¶ Ad secun
dū p̄z solutio ex dictis in alia regulā q: di
citur quod li hō stat p̄fute distribuēte 2 de
terminare: ¶ Ad 3m dicitur qđ n̄ ē verus

nales impossibiles. Similit̃ ista ē falsa ego
in dīgeo pecunia ad emendūz vēstē qz pos
sūz emere vēstē dādo frumētūz. Similit̃
ista ē falsa lapis in diget aure a d audēdūz
qz fecūda expōens ē falsa. l. lapis ē aptus
natus audire. sed bene ista ē uera Ego in di
geo oculo a dūi dēdum posito quod ego ha
beam duos bonos oculos ut patet ex pōne
do illam nec ex ipsa sequitur quod ego non
habeam oculum. quia in digemus taz his
que habemus quam his que non habem⁹
ut patet ex cōmuni modo loquēdi. ¶ Qui
ta regula dictio exceptiua zc. Dicit magi
ster in ista regula quod casuale. i. casus re
ctus a dictione exceptiua stat confuse tan
tum mobiliter z de alijs nihil dicit. ¶ Tu
antez dicere debes quod subiectum stat cō
fuse distributiue immobiliter z predicatū cō
fuse tantum mobiliter cuius ratio ē quia p
dicatum regitur ab eodem uerbo a quo re
gatur terminus distributus qui ē subiectū
z iō dz stare p̃fuse tñ mobil p̃ fūglā p̃mā
¶ Sed dicis a quo habet subiectū excep
tiue quod stat in mobiliter z uidetur quod
a nullo quia n̄ ab illo signo omnis. qz nō
habet istam vim Nec a li predicatūz quia
li predicatum n̄ habet vim super terminū
precedēte rñ. quod a nullo illorū de perse
z tanquā a causa totali sed ab amobus si
mul z cum dicitur quod li predicatum non
habet vim super terminū precedente dicit
quod verum ē se solo. Sz cum alio habent
vt in proposito cum li omnis. ¶ Sexta re
gula dictio reduplicatiua zc. Circa dicta
magistri in hac regula dubitatur z p̃mo
an casuale in ista sor. in quantum homo est
animal stat confuse tantum mobiliter ut di
cit magister z arguitur quod non. ¶ Pri
mo quia illud casuale vt li homo stat deter
minat igitur regula falsa consequentia re
net z antecedens probatur quia sub illo li
cet descendere disunctiue. ut patet. ¶ Se
cundo sic si li homo statet cōfuse tantū mo
biliter ista consequentia deberet esse bona
sor. in quantum homo ē animal igitur sor.
in quantum substantia ē animal sed hec cō
sequentia non ualet igitur li homo nō stat
confuse tantum mobiliter patet p̃sequētia
cum minori quia antecedens illius ē verū

Index

(9373)

Ego nuptio pueris
et electis tui

Sorites i q. m. 70 e at
Igitur sorites i q. m. 70 substantia e at

Ab inferiori
ad superius

Confutatio

Supposita

et consequens falsus ut patet exponendo et maior probatur quia argueretur ubi ab inferiori ad superius confuse tantum mobiliter et affirmative quem modum arguendi approbat magister in obiectionibus contra consequentias in capitulo quinto. Et secundo dubitatur an si animal quod est ibi predicatum sit confuse tantum in mobili ter et videtur quod non quia si staret sic hec consequentia non deberet esse bona for. i quantum hoc est animal igitur for. in quantum homo est substantia sed hec est bona igitur si animal non stat illo modo consequentia tenet cum maiori et minor probatur quia ubi argueretur ab inferiori ad suum superius confuse tantum immobiliter. quem modum arguendi magister non approbat. Et ad ista ratio. cum suppositione quod si si homo quam si animal stat confuse tantum immobiliter ad quod probandum adducuntur tres rationes quarum prime est ista taliter confunditur termini a nota reduplicatiōis qualiter a nota conditionis quamcludit in suis exponentibus. sed nota conditionis ut patebit infra in regula propria confundit confuse tantum i mobiliter igitur et nota reduplicatiōis confundit confuse tantum in mobiliter. Secunda ratio adducitur a quibusdam sic quodcumque sub aliquo termino communi non distributo non licet descendere ille terminus stat confuse tantum i mobiliter sed sub termino communi non distributo in reduplicatiōe non licet descendere igitur et. 3^a et cum maiori et minor probatur supponendo unum. scilicet quod quando dicimus quod sub aliquo termino licet descendere ad omnia sua supposita per supposita intelligimus duo. scilicet supposita cum termino communi et pronomine demonstratiua singularis numeri et supposita per solum pronomen demonstratiua verbi gratia. cum dicimus quod sub si homo in ista homo currit licet descendere ad sua supposita disunctive volumus dicere quod licet sic arguere homo currit et isti sunt omnes homines igitur iste homo currit vel iste homo currit vel iste homo currit et. et etiam sic homo currit isti sunt omnes homines igitur hoc currit vel hoc currit et. demonstrando semper hominem ubi in primo

descensu descendimus ad supposita de termino communi cum pronomine. et in secundo ad supposita de solo pronomine. Et ita per omni cum dicimus quod sub a li quo termino non licet descendere volumus dicere quod altero illorum duorum modorum non licet descendere et hoc sufficit isto stante probatur illa minor et capio istam homo in quantum albus est albus. Et arguitur sic sub li. album quod est causale non licet descendere disunctim et est terminus communis non distributus igitur et. consequentia tenet cum minori et maior probatur quia non sequitur homo in quantum albus est albus et ista sunt omnia alba igitur in quantum hoc vel hoc vel hoc est album demonstrando rem albam ubi descenditur per sola pronomia demonstratiua et quod non sequatur probatur Antecedens est verum et consequens falsus quia tertia eius exponentis est falsa ut patet et ista ratione poterit probari multitergule infra quam tamen pro nunc non approbo. Tertia ratio est ista in ista for. in quantum omnis homo est omne risibile si homo stat immobiliter et non a li omnis igitur a li in quantum 3^a et cum minori et maior probatur quia non sequitur for. in quantum omnis homo est omne risibile et isti sunt omnes homines igitur for. in quantum iste homo est omne risibile quia antecedens in casu isto quod solus for. sit homo et verum ut patet et consequens falsum ut patet exponendo. Quarta ratio posset esse argumens factum supra quod est satis difficile. et tunc ad rationes oppositas ad primam cum dicitur quod si homo stat determinare negatur et cum dicitur quod licet descendere et. dicitur quod non de forma ad aliam quia probatur quod predicatum non stat confuse tantum in mobiliter dicitur negando illud et dicitur quod illa consequentia est bona sed non de forma quia non omnis i qua arguitur ab inferiori ad suum superius confuse tantum in mobiliter ut et hoc voluit regula. Septima regula termini concernentes actum metis et. de ista regula dicitur in capitulo de officiabilibus et descriptibilibus. Octava regula ad verba numerata et. Circa istam regulam nota quod

Sic est et sic homo est risibile

de intentione. p. ad. non soⁿ ad verba nū
meralia sed etiā li. z. tentum diuisiue. i. euz
sumitur in categorica de extremo copu
lato que equiuz vni copulatiue confundit
confuse tantuz mobiliter vt hic z. rome est
aliquis homo stat li homo confuse tantū
mobiliter z. etiam casus pluralis numeri s
idem faciūt vt homines sunt animal stat
li animal confuse tantum mobiliter. z. idē
sentit. p. pergulensis de li. z. magister antē
noster in secundo dubio argumento. xiiij.
tenet quod li. z. nūquam confundit quod
bona ratione probat. ideo vult quod dicen
do for. z. plato sunt ho mo li homo stet de
terminare z. propositio sit s^a z. quod cōuer
tatur sic homo est for. z. plato que tamen
secundum alios erat vera nec sic habet cō
uerit. Sed quia ratō magistri iudicio meo
peteret aliam difficultatem de qua sorte in
fra dicetur ideo eam non pono ad presens.
¶ Nonā regula termi modales z. cetera.
¶ Contra istam regulam arguitur z. pmo
sic li. verum z. li falsum non confundunt cō
fise tantuz in mobiliter igitur regula falsa
patet cōsequētia z. antecedens probatur
quia quacūque propositio de data de li. verū
aut li falsum patebit quod sub termino eoi
existente in ea licebit descendere si non su
perueniat aliud impedimentum vnde be
ne sequitur verum est hominem cē animal
z. isti sunt omnes homines igitur verum ē
istum hominem esse animal vel verum est
istum hominem cē animal zc. z. sic dicitur
de li falsum. **¶** Secundo arguitur sic li im
possibile nunquam confundit confuse tan
tum immobiliter igitur regula falsa patet p^a
z. antecedens probatur qz semper licebit d
scendere ut p3 adducendo exēpla. **¶** Pro
solutione argumentoz est sciendum quod
istoz sex terminoz qui appellantur moda
les quidam sunt qui sunt vere modales z.
quidam sunt qui sunt tñi apparenter moda
les illi qui sunt vere modales secundū bur
leuz z. plerosque alios sunt tñi quatuor. s.
possibile impossibile necessariū z. contin
gens sed secundum p^{er}petrum. ad. soluz li
necessariū. illi vero termini qui sunt moda
les solum apparenter sunt isti duos. ueruz

z. falsum isto stante possēt dici. **¶** Ad argu
mentum primum dicendo quod regula n
dixit omnes termini modales sed dixit ter
mini modales ut p hoc intelligeres quod
illi q non sunt vere modales sicut li. xum z.
li falsum non pfundunt sed bene illi q sunt
vere modales z. sic patet solutio pmi. **¶** Ad
secundum dicitur quod li impossibile con
fundit confuse tantum z. similiter li possibi
le quod dupliciter pbat. **¶** Et primo sic
ista impossibile est album esse nigrum sub
li albus non licet descendere disiunctim igi
tur regula vera patet z. antecedens proba
tur quia non licet descendere per sola pro
nomina demonstratiua ut dicebatur supra
in sexta regula sic arguendo impossibile est
album esse nigrum z. ista sunt omnia alba
igitur impossibile est hoc vel hoc vel hoc
esse nigrum demonstrando album quia an
tecedens est verum z. consequens falsum.
¶ Secundo probatur idem sic in ista im
possibile est omne contradictorium esse ue
rum li contradictorium stat immobiliter ex
quo non licet descendere z. nō a li omne igi
tur a li impossibile quod fuit probandum
patet consequētia cum minori z. maior p
batur. s. quod non liceat descendere quia n
sequitur impossibile est omne contradicto
rium esse verum z. ista sunt omnia contradi
ctoria igitur impossibile est hoc cōtradicto
rium esse verum z. impossibile est hoc con
tradictorium esse verum quia antecedens ē
uerum z. consequens falsum quia est una
copulatiua cui⁹ multe partes sunt false pu
ta ille in qbus demonstrat unū p^{er}adictorium
p^{er}tingēs aut xum. **¶** Decima regula zc.
¶ In ista regula dicit magister quod inci
pit z. desinit confundunt confuse tantum i
mobiliter sed quōd hoc sit verū non decla
rat. Ideo possumus persuadere regulam
tribus vijs quarum forte aliqua erit suffi
ciens. **¶** Prima igitur via est ista capio
istā tu icipis esse album z. arguitur. sic sub
li album non licet descendere disiunctim igi
tur regula vera patet consequētia z. ante
cedens probatur quia sub li album non l3
descendere p pronōia demonstratiua sic. tu in
cipis ēē album z. ista sunt oia que sunt uel

Aliter

Et.

Mobiles

Inap

Definit

incipiunt esse alba igitur tu incipis esse hoc
 vel hoc vel hoc demonstratio albis qz añs
 ē vep posito quod tu n̄ incipias esse sed bñ
 incipias esse albas ⁊ psequēs ē falsum vt
 patet. ¶ Secūdo pbat̄ regula sic ista p^a
 non v3 tu incipis videre aliquē hominem
 ⁊ isti sunt oēs hoies q sunt vel incipiunt eē
 igitur tu incipis videre istuz vel istum vel
 istuz hoiem igitur regula vera p3 p^a ⁊ añs
 probatur qz añs ē verum in casu ⁊ psequē
 falsum quod pbo ⁊ pono quod in mundo
 nō sunt nisi duo hoies. s. tu ⁊ for. ⁊ pono qd
 tu nec videas te nec for. nec videbis ⁊ cum
 hoc pono qd hora futura diuidatur in ptes
 proportionales minorib⁹ terminatis ⁊ suis
 .o. pñs ⁊ pono qd in q̄libet parte proporti
 onali deus creet vnū hominē ⁊ qd q̄libet
 hō q creabitur duret so^m ppartem i q̄ crea
 bitur ⁊ vt deatur a te p illam partē ⁊ sumus
 nunc in .o. presenti ⁊ patet qd prima pars
 añtis ē vera. s. tu incipis videre aliquē ho
 minē qz in .o. qd ē presens n̄ vides aliquē
 hominē ⁊ in mediate post. o. qd ē presens
 videbis aliquē hominē vt ponit casus. Se
 cunda ps s̄t patet. s. isti sunt oēs hoies q
 sunt vel incipiunt esse demonstrato te ⁊ for.
 qd probatur qz oēs hoies q sunt vel incipi
 unt esse sunt isti igitur isti sunt oēs hoies q
 sunt vel incipiunt esse p3 p^a ⁊ añs probat
 ex ponendo sic hoies q sunt vel incipiunt eē
 sunt isti ⁊ nulla sunt hoies q sunt vel incipi
 unt esse qn isti sunt illi igitur ⁊c. p3 p^a ⁊ añs
 ē vep vt p3 igitur ⁊ psequēs. ¶ Tertio p^a
 batur regula sic in ista tu incipis videre quē
 libet hoiem li hominē stat immobiliter sed
 n̄ a li oēm igit a li in currit igit regula ⁊a
 p^a p3 cū minori qz li oēm n̄ habet vim imo
 bilitadi ⁊ maior pbat qz sub li hoiem non
 lz descendere in casu vt posito qd cōtinue
 añ fuerint .x. hoies in mūdo quoz nonē vi
 deas videris ⁊ videbis decimus aut que3
 nunq3 vidisti nūc pmo nō sit tūc ista ē ⁊a
 tu incipis videre quemlibet hoiem vt p3 ⁊
 psequēs falsuz. s. tu incipis videre istū ho
 minē ⁊ incipis videre istū hoiem ⁊c. ¶ Duo
 decima regula nota pditionis ⁊c. ¶ Circa
 istam nota qd. p. ad. dicit qd li si ⁊ li igitur
 distribuūt mobilr subiectum añtis. ¶ De
 subiecto aut pñtis dicit qd stat p̄fise tantū

immobiliter. ⁊ ad agister autē vult qd li si vel
 igitur p̄fundant p̄fise tantū immobiliter oēs
 terminos cōes siue fuerint añ notam siue
 post. ⁊ dicit qd si qñq3 licet descendere erit
 gratia mē. ¶ Probatur igitur regula s^m ip
 sum ⁊ primo sic in ista si albu ē albu ē li al
 bum stat immobiliter igitur regula ⁊a p^a p3
 ⁊ añs pbat qz sub li albu n̄ licet descēde
 re p. pnoia demonstratiua sic arguendo si al
 bum ē albu ē ⁊ ista sunt oia alba igitur si b
 vel hoc uel hoc ē albu ē qz añs ē sum ⁊ cō
 sequēs ē una pditionalis impossibilis ⁊ p ta
 le3 descendum i pro noibus xificabis mul
 tas regulas ⁊ hoc ubi termin⁹ sub quo d3
 descendit sit pnotatiuus sicut ē li albu in p
 posito s3 hoc n̄ approbo nisi in uocalibus ⁊
 apparent tātū. ¶ Secūdo pbat regula sic
 in ista si ois hō currit oē rōnale currit stat li
 hō immobilr ut p3 ⁊ n̄ a li ois igitur a li si igi
 tur regula ⁊a. ¶ Tertio pbat regula. exē
 plo p̄pauli p̄gulensis sic in ista si hō n̄ ē rō
 nale n̄ ē stat li hō immobilr ⁊ n̄ potest dici a
 quo nisi a li. si. qz li n̄. n̄ h3 uim sup termino
 pcedēte igit regula ⁊a p^a p3 cū miou ⁊ ma
 ior pbat qz h3 descendere sic hō n̄ ē rōna
 le n̄ ē ⁊ isti sunt oēs hoies igit si iste uel iste
 uel iste hō nō ē rōnale nō ē qz añs ē sum ⁊
 cōsequens ē una condicionalis in polis ex
 quo oppositum consequentis stat cū añte.

Capitulum de reatiuis.

O E suppositiōe ⁊c. In b cap^o magi
 ster ponit qnq3 regulas cōtra qñ
 arguit ⁊ pmo ptra p̄mā ubi dicit
 qd reatiuū diuersitatis substantie ⁊ reati
 uū possessiū n̄ supponūt pro illo pro quo
 supponit añs cōtra li homo ⁊ li alter in ista
 unus hō currit ⁊ alter disputat supponunt
 p eodē igit regula falsa p^a p3 ⁊ añs pbat
 qz li hō suppd̄t p oib⁹ hoib⁹ pñtib⁹ ⁊ li al
 ter p aliquo hoie p̄sente igit supponūt pro
 eodē p^a p3 cū miou ⁊ maior pbat duplr ⁊
 primo sic li hō in ista unus hō currit suppo
 nit respectu ⁊ bi de pñti ⁊ psonaliter ⁊ nō ē
 restrictus ab aliquo igit sub ponit p oib⁹
 hoib⁹ pñtib⁹. ¶ Secūdo sic p̄vmbibus his
 supponit li homo que significant per sup
 posita ad que licet descendere disunctue.
 sed ad supposita significantia omnes ho
 mines p̄sentes licet descendere. igitur

pro oibus hoibus pñtibus supponit li hō.
 2ª patet cum minori et maiore est euidēs se
 cūdo pñcipalit arguitur ptra secūda pñem
 regule sic li for. et li suus in ista for. disputat
 et suus asinus currit supponit p eodē igit
 regula 1^a 2^a 3^a p 3 et añs pbat qz li for. sup
 ponit p sorte et li suus p sorte igitur suppo
 nunt pro eodē 2^a 3^a p 3 cū maiore et minor pro
 batur qz illa suus asinus currit subordina
 tur isti asinus fortiscurrit vt p 3 volenti pñ
 derare. Et confirmatur qd li suus stat pro
 sorte et si pro asino qz in ista ego sedeo et me
 us asinus currit li me^o stat pro eo pro quo
 li ego igitur a fili pro eodē stabit li for. et li
 suus 2^a 3^a p 3 et añs probat sic qñcunqz sunt
 due dictioes qñ vna ē adiectiua et alia sua
 substantiua sic qd vna descendit ab alia tunc
 ille stat pro eodē sicut p 3 de li albus et li al
 bedo sed sic ē d li ego et li me^o igitur ille stat
 pro eodē 2^a 3^a p 3 cū minori et maiore ē de intē
 tiōe grāmaticorū et maxime auctoris modo
 rum significādi. Et confirmatur illud idē
 fortius qz aut li suus i illa supponit pro for.
 aut pro asino for. si pro for. habetur itentū
 si pro asino igitur si stabit discrete qd ē con
 tra regulā mgnī quod relatiuū referēs añs
 discretū stat discrete. Tercio pñcipaliter
 arguitur ptra secūda regulā dicentē qd re
 latiū idēnitatis substantie si possēsiuū
 stat pro eo pro quo suū añs ptra li q in ista
 hō q currit mouetur si supponit igitur si sup
 ponit pro eo pro quo suū añs et sic regula 1^a
 2ª patet et añs probatur qz si supponeret sta
 ret determinate sed si stat sic igitur et. 2^a pa
 tet cū maiore et minor probatur qz sub eo si
 licet descendere vñ si licet dicatur quomodo
 Quarto arguitur ptra regulā tertiā vbi
 dñ qd relatiū idēnitatis accidētis supponit
 pro fili illi pro quo suū añs. ptra tale relati
 uū supponit pñse pro illo pro quo suū añs
 igitur si supponit pro fili patet 2^a qz idē nō ē
 sñtē sibi et añs probatur qz dicēdo for. est al
 bus et talis ē cign^o li alb^o et li talis stat pro
 eodē igitur et. 2ª patet et añs probatur qz
 li alb^o stat pro omni albedie pñti et li talis
 similiter igitur stat pro eodē 2ª patet et an
 tecedens patet supra in argumento secūdo
 Quinto arguitur contra qñtā regulā sic
 rñm diuersitatis accidētis supponit pro eo

pro quo suū añs igitur nō pro dissimili igi
 tur regula 1^a 2^a 3^a p 3 et añs pbat sic de rñz
 signū illud quod suū añs et expñti in pñdē
 supponit p eo pro quo suū añs sed rñm diuer
 sitatis accidētis ē rñz igitur significat et i pro
 pñdē supponit pro eo pro quo suū añs Et cō
 firmatur regulā cē 1^a nā relatiū diuersita
 tis accidētis supponit pro simili igitur reglā
 1^a 2ª patet et añs probat qz si magistru
 stat pro dissimili sed oē dissimile alicui ē illi
 sñtē ut patet a mgnō in illa 2^a ne oia in qñtū
 cōueniūt differrūt igitur stabit tale rñz pro
 fili. Ad p^m dñ qd arg^m pcludit qz i rñta
 te ibi relatiū stat pro illo pro quo suū añs
 et ad regulā dñ qd intellexit qd relatiū diuer
 sitatis substantie qñqz si dñco semp sic se ha
 bet qd ptūm verificatur de illo pro aliquo
 pro quo si significatur ptūm añtis d añte ex^m
 dicēdo vñ al^o ē rñnale et aliud i rñnale li in
 rñnale significatur de li aliud pro asino et bo
 ne et li rñnale qd ē ptūm añtis significatur de
 li al^o pro hoie et ita pro alio licet supponant
 pro eodē et si voluit regula et sic et patet solu
 tio ad cōfirmationē. Ad secūda pñcipa
 le dñ sñtē qd relatiū possēsiuū stat semper
 pro eo pro quo suū añs tñ qz relatiū pos
 sēsiuū semp egrū vñ obliquo qui additur
 vñ recto supponenti qñqz pro alio quam
 suū añs hic ē quod mgnī attendēs ad rectū
 casum dixit quod relatiū supponit pro alio
 ex^m dicēdo for. ē al^o et suus asin^o currit. ista
 subordinatur huic for. ē al^o et asin^o for. currit
 vbi subiectū i ista secūda ē to^m h asin^o for.
 cuius pñcipalior ps ē li asin^o stās pro di
 so et pro alio a supposito añtis Ex q solutio
 nes sequitur quod 1^a ē quod relatiū possē
 siuū iporet possēsiōrem et possēsiōnem
 sicut communiter dicitur sed in portat so^m
 possēsiōrem vt dicit auctor modorū signifi
 cādi sed bene ē vñ quod relatiū possē
 siuū simul cū vno alio tñ a quo si ab solui
 tur in propñdē importat possēsiōrē et possē
 siōnē et hoc voluerunt illi qui dicunt istud.
 Ad 3^m multi dicūt qd relatiū si suppo
 nit nec ē añs sed tor^m aggregatū ex relati
 uo et añte. et sic dñ descendit sub toto aggrega
 to quorū ratio est ar^m scūm magister aut
 hic dicit o^m et credo qd bñ dicat et sequen
 do cum oportet dicere qd si sub quolibet

Simile

*Quod dicitur
una albedie
et alia pñtione*

Relatiuū

possēsiuū

Defect

Relatiua

Chimera qd currit
non mouetur

Simile

Relatiua

termino si ite determinate licet descendere
disiunctiue sed bene sub quolibet termino
absoluto et non relatiua Si qd tamen habet
hoc pro inconuenienti et uelit omnino descē
dere o3 quod istas vocales de relatiua re
ducatur ad hypotheticas et dicat qd iste sub
ordinatur hypotheticis et sunt hypothe
ticae sed hoc licet forte sit uerum non tamen
est secundum eodem regulas. Ad qrtum d
quod in ueritate relatiuum identitatis acci
dentis supponit pro eodem cum suo ante ut
argumentum probat sed magister intellexit
qd non significatur pro eodem sed pro simili ex
m for. est albus et cignus est talis li albus si
ficatur tanquam ps prim de for. pro albedie
for. et li talis de cigno pro albedine cigni q
sunt similes uel dicatur quod magister in
tellexit quod illud cui additur li albus tan
quam adiectiuum stat pro simili illi pro quo
supponit illud cui additur li talis quia unus
pro cigno et alud pro sorte ut pz. Ad qn
tum probabiliter d negando illa consequen
tiam. scilicet relatiuum diuersitatis accidentis si
gnificat illud quod summam igitur in pro
positione supponit pro eo pro quo suu ante
qz arguitur a superiori ad suu inferius sine
distributione et adducitur instatia qz n seq
tur li homo in ista ho est animal significat
omnia li ho et significat etia homines futu
ros igitur supponit pro illis dictionibus ho
aut pro hominibus futuris. non etia sequi
tur li album in ista albu currit significat al
bedinem igitur supponit pro albedine et li
secundum coia dicta. Ego n credo quod li
albu suppoat pro albedine et pro re alba et
qd ista albu currit subordinatur isti. Res
hns albedinem currit. Loqndo de albedie
sufficere denotare et ad pfirmatione d qd
pcludit qd si relatiuum supponit pro fili et sup
ponit pro dissili. Sz qz p tales propones me
diare relatiua apphndim? pot? similitudine
qz dissimilitudine. hic est qd mgi potius dixit
qd supponit pro fili quam pro dissimili. Sed
hic sunt petitiones An illud relatiuum qui sit
terminus cois. n. quod qz relatiuum est ter
minus de pndeno ipm erit terminus cois:
aut discret? secundum qd suu ante erit termi
nus cois aut discretus. sed tu dices sint due

proponen

propones sic scripte. Sortes ho qui currit
mouetur. Et qro de li q n. quod li q i casu
isto est equocuz ut pz. Secunda petitio
quod est quod relatiuum cu sit pronomem cer
ta significet psona. scilicet rem ut dicunt grama
tici. n. quod pronomem diuiditur in demo
stratiuum et relatiuum sicut nome in adiectiuum
et substantiuum et quod istoz significat cer
ta rem. Ma si sit demonstratiuum significat re
p modum pntis et ideo certa. Si relatiuum sifr
qz illa de q facta est pma notitia p suu ante
et ideo dicitur gramatici quod demonstratiuum
facit pma notitia de re. et relatiuum secundaz
et ideo est anilate rei representatiuum. Et d
tur aliter. scilicet quod ideo relatiuum significat cer
tam rem. qz secundum gramaticos est inuen
tum ad tollenda vltatem sui antis: et ad re
stringendum ante. sed hoc n e secundum loicos
qz loici addunt relatiuum termino discreto.
ut dicendo for. q currit mouetur. qd frustra
faceret si relatiuum eet inuentu ad tollenda
vltatem antis qz nulla est vltas in ante
ex quo est termin? discretus Tertia petitio
an ista sit ha chimera q currit non mouet.
n. secundum mgi argumentum. xxi. secundi
dabz et secundum ppetru mantuanu et mul
tos alios loicos. quod illa est ha qz sua co
tradictoria est f. scilicet ois chimera q currit mo
uetur. pro quo est aduertendu secundum ma
gistz. quod qn est vna propo cathogica
de relatiua cuius ante n est cofusum et est af
firmatiua illa semp equum vni copulatiue
de eisdem ptibus. Exemplu ista Ad a q non
est crit. pueritur cu ista ada n est et ipse erit:
sifr ista chimera q currit mouetur. puerit
cu ista chimera currit et ipsa mouetur sz qn
talit propo eet negatiua tuc illa equum vni
disiunctie d pnb? oppois p tradicorie aut t
contrarie sue affirmatiue. Ex m pmi for. q e
si crit: ista equum huic for. n est uel ipse n erit
q e vna disunctiua scd de ptib? q snt p tradi
cetes pnb? sue affirmatiue ut pz. ex m secu
di. chimera q currit n mouet: ista eqz huic
chimera non currit uel ipsa non mouetur q e
vna disunctiua de ptibus oppositis subco
trarie pnb? illius affirmatiue aut pnb? inf
in quam resolvebatur ista affirmatiua si lz
chimera q currit mouetur ro et hui? regu
le est qz sicut iste sunt subcontrarie chimera

q̄ currit mouetur. ⁊ chymera q̄ currit si mo
uetur Ita debet resolui in propōnes subcō
trarias vna pro disiunctiua. s. illa negatiua
⁊ alia pro copulatiua. s. illa affirmatiua.
Quarta petitiō An ista sit ha Omne al' est
substantia qd ē rōnale ⁊ videtur qd si p pau
lū p gulēsem ⁊ ē tūbex ⁊ alios multos loi /
eos qz apud eos ista signat qd oē al' est sub
stantia ⁊ qd oē al' ē rōnale qz vt dī i tertio mō
sensu ppositi ⁊ diuisi qn̄ relatiuū n̄ vni ter
minati dñi distributo sed remouetur ab eo ⁊
pōitur post xbum pncipale illa ppō eguz
copulatiue In om̄ est mgt argo xli. pmi du
by ⁊ Petrus mātuān⁹ vbi volūt qd relati
uū in eadē cathēgorica cū suo ante semp se
tz ex pte ⁊ ex codē extremo cū suo ante ⁊ ita
apud eos idē erit dicere Dē al' ē substantia
qd ē rōnale ⁊ oē al' qd ē rōnale ē substantia
Sed secunda p oēs ē manifeste ha igitur ⁊
pma qd aut tale relatiuū se teneat sic pbat
Paulus qz aliter illa ppō assumpta nllō
mō posset pueri vt pz : qz nūqz posset fieri
de subiecto ptūm oporteret. n. sic dicere sub
stantia qd est rōnale ē al' vbi si erit bmo lati
nus ⁊ breuiter de isto ē tenēdū illud quod
dicit magister vel soluas rationē suam ve
dicas illam fuisse hypotheticam.

De suppositione relatiuorum.

Ex quo patuit p qbus relatiua sup
ponūt ⁊c. i. isto cao mgt pōit sex re
gulas ptra quas aliqs arguitur ⁊
primo ptra secundā sic in ista omnis homo
qui est albus currit li qui non suppoit sicut
suū aīo ⁊ tñ ē in eadē cathēgorica. igitur re
gula p. p. tenet cū mīori ⁊ maior probatur
qz nec relatiuū nec aīo suppoit cū sub nul
lo eoz liceat aliquo mō descendere de p se vt
pz. Secūdo arguitur ptra eadē sic. In ista
for. non egat equū suū li for. stat discrete ⁊
li suū distributiue igitur regula falsa. p. pz
cū maiori ⁊ minor probatur sic. Tñcun
qz sunt due dictionēs quas vna est substā
tiua ⁊ alia adiectiua eiusdē tunc si vna stat
distributiue alia sibi stat distributiue i Sed
li suū ē adiectiua de li equū ⁊ li equū stat di
tributiue vt pz igitur ⁊ li suū qd fuit pbā
dum. Tercio arguitur ptra qrtā regulaz
sic in ista antixus est vel ipse erit li ipse non
replicat cōpositionē suū aīo ⁊ tñ ē i diuer

sa cathēgorica seu hypothetice relatiū qd
idem est. igitur regula falsa. consequētia te
net cum minori ⁊ maior probatur. quia da
tu oppositum scilicet quod replicet illam ⁊
sequitur quod ista est falsa que coiter conce
ditur ⁊ quod sequatur pbo quia ista signi
ficaret quantum bec disiunctiua scilicet an
texus est. vel ipse antixus qui est erit. Cu
ius quelibet pars est manifeste falsa igitur
ipsa cēt p. Tercio arguit cōtra quintā
regulā sic relatiua accidentium non suppo
nunt igitur regula falsa. p. pz ⁊ aīo probat
sic. Nullū adiectiua suppoit sed tñ relati
ua sunt adiectiua igitur nō supponūt p. pz
cū minori ⁊ maior pbat qz si videtur quo
sub eis liceat descendere. Quinto arguit
ptra sextā regulā sic relatiuū referens aīo
stās materialr nō supponit p se ipso relati
uo aut sibi sibi igitur si supponit materialr
p. pz ⁊ aīo probat. Ad vicēdo homo ē no
men ⁊ illud est species supponit li illud pro
eo pro quo suū aīo ⁊ ita supponit pro illo
termino hō. Ad ista rñ. ad p̄mum dicat
quod difficile est rñ. nisi teneamus illas eē
hypotheticas. quod si volumus rñ. vt su
pra in alio cap. Ad secundū negat qd
li suū stat distributiue ⁊ ad probationē ne
gatur illa maior. s. quādocunqz sunt due di
ctiones ⁊c. ⁊ rō ē qz qn̄qz substantiuū ē ter
minus eoz ⁊ adiectiua est terminus discre
tus sic ē in proposito de li equū quod ē cōe
⁊ de li suū quod est discretum. Ad tertiū
dī quod si semp relatiuū hypothetice rela
tum ad aīo stās discrete replicat totā cōpo
sitiōē aīo vt probat ar. Unde ista coi
ista antixus est ens vel ipse erit sibi
ista antixus est ens vel ipse nō est ens que
tamē secundum regulam essent falsē Ideo
dicatur quod illa regula intelligitur de rela
tiuo existēte in hypothetica copulatiua ⁊
non disiunctiua quia in disiunctiua vt argu
mentum probat relatiuum solum replicat
antecedens. Ad quartum negatur quod
adiectiua non supponāt vnde in ista omnis
homo est albus li albus stat confuse tantū
mobiliter ⁊ ratio est quia ista omnis homo ē
est albus subordinatur isti omnis homo ē
habēs albedinem vbi sub li albedine licet
descendī disiunctum vt patet ⁊ loquor de

albedine sic habita quod sufficiat denomi
nare rem albam. Ad vlt^m dicitur quod
magister n^o voluit quod relatiuū staret ma
terialiter dum refert a^o s^o s^o materialit^r s^z
intellerit q^d stabat pro significato materi
ali sui a^o s^o. Et hic occurrit bo^m du^m
s^z. An pro p^oes de relatiuo sint hypotheti
ce et arguitur quod n^o sic. Dis hypotheti
ca h^{et} p^lres categoricas cōiunctas p^o no
tā cōiunctōis vel vni t^li subordinat^r s^z iste
de r^lio n^o sunt huiusmodi igit^r n^o sunt hyp
pothetice. Huic argum^o p^ot duplici^r r^li.
primo negādo maiore^m i^o t^lentōem o^ocā et
multo^r quia s^o eos locales et p^lales sunt
hypothetice. et t^li i^o c^lis n^o cōiungū^r p^lres
categorice p^o notā cōiunctōis s^z p^o aduer
biū vt si dicam. Tu moueris qⁿ curris
et tu es vbi plato n^o est secūdo poss^z negari
minor ideo probat^r vtraq^z et primo maior
sic. quia dato opposito seq^uitur q^d aduerbiū
ē vere cōiunctio q^d ē s^o et p^otra loicos et grā
maticos et p^o p^obat^r sic. Omne illud q^d
p^lu^git duas s^oas seu duo s^oa respectu du
orū actū seu verborū est vere cōiunctio s^z
aduerbiū est huiusmodi igit^r esset vera
cōiunctio p^o p^z cū minori p^o illos et maior ē
grāmaticorū et apparebit vera p^osideranti
nā n^o est rōabile quod aliud a cōiunctione
cōiungat illom^o. Secūdo p^obat^r illa mi
nor nā da tu o^m. s. q^d iste subordinat^r vni
h^ui^u p^lres et. et capio istā vocale^m for. q^d cur
rit mouetur et arguitur sic. nihil q^d est
i ista vocali nec ēt tota hec vocalis subor
dinatur cōiunctioni igit^r hec vocalis nō
subordinat^r vni in qua cōiungat^r p^lres ca
thegorice p^o p^z et a^o p^obat^r quia si i ista
vocali ēt aliquid quod subordinaret cō
iunctōi marie ēt li qui eo quod esset reso
lubile i^z et. ille illa illud. sed hoc n^o ē igit^r
nihil est hic quod subordinatur cōiunctioni
cōsequētia p^z cū maiori et minor p^obat^r q^d
dato opposito seq^uitur quod li qui n^o est p^o
nomē q^d per te subordinatur p^onoi et cōiun
ctioni simul quod t^li reputatur s^o q^d o^lis
vnt o^m. Et secūdo arguit^r sic. nulla ppō
locabilis in sillogismo est hypothetica. s^z
ista omnis p^o qui currit mouetur ē locabi
lis in sillogismo igit^r n^o est hypothetica
sed hec rō n^o erit multum efficax. Et in o^m

arguitur sic ista for. ē animal quod ē rōna
le subordinatur vni i qua cōiungū^r p^lres
categorice p^o notā cōiunctōis igit^r ipsa
et appari quelz alia ē hypothetica p^osequē
tia p^z per descriptionē hypothetice et a^o
p^obat^r q^d illa subordinat^r vni in q^d sunt duo
nomina et duo actus cōpositiui et ita erunt
ibi due compositiones et ita due propositi
ones et confirmatur quia si in illa cui subor
dinatur sint duo verba cū de verbū i ppōe
vniat extrema ibi erūt duo subiecta et duo
p^lta. et sic due categorice. Ad huc argum^o
potest dupliciter respōderi primo dicendo
quod vnus illorū verborū n^o est p^lncipa
le et soluz verba p^lncipalia sunt que vni
unt extrema. et ita n^o sequitur quod ibi sint
due categorice sed ista est fuga. Et secū
do vel quodl^z verbū ē vniūū extremorū
vel n^o et breuit^r si quis p^osiderabit recte vi
debit istā respōsiōem ē falsā. Et secūdo
posset respōderi cōcedēdo quod illa voca
lis subordinatur vni in qua sunt due cathe
gorice sed negatur q^d subordinatur hypo
thetice q^d illa n^o subordinat^r vni habēti notā
cōiunctōis. Contra quādocūq^z aliq^d
vocale subordinatur plurib^z ppōnib^z men
talib^z sine nota illud tale p^opositū n^o ē cōce
dēduz aut negādū aut dubitanduz sicut si
pponeretur tibi hoc for. currit. plato currit
sine nota sed sic ē q^d ista for. ē animal q^d ē
rōle ē vniūū vocale cōcedēduz et subordinat^r
pluribus categoricis igit^r pluribus ca
thegoricis cum nota. Ad hoc forte r^li
negando istam maiorem et dicitur q^d ista
n^o tenet i relatiuis v^li forte dicitur q^d n^o ē i
pueniēs q^d aliq^d p^lplexū vocale de relatio
subordinatur plurib^z categoricis sine nota
et t^li sit cōcedēduz et hoc ē ideo q^d relatiuaz
h^ui^u depēdentia ad a^o et sic stabūt cōgrue
sine nota. Et cōtra p^lme duplici^r q^d appa
ri sequitur q^d ista ē p^ocedēda for. currit il
le mouetur et ēt vniūū oratio p^lfecta et cōse
quētia ex dictis q^d illud relatiuū habet res
pectuz ad a^o et ita poterit stare sine nota.
Et secūdo data ista respōsiōe seq^uitur q^d
aliquod vocale esset oratio p^lfecta et illud
cui subordinatur est oratio imperfecta q^d
ē impossibile probatur cōsequētia: Quia
istud vocale for. ē animal q^d ē rōnale est

Hypothetica

inuenio

Relatiua

Localis

oratio perfecta vt pz 7 illud cui subordina-
tur n̄ est oratio pfecta quod probō qz illud
cui subordinaatur est due categorice: sine
nota 7 absqz relatiuo ex quo in mente non
sunt relatiua igitur erunt vnum ipsecum
vt pz ex dictis. ¶ Ad istud dubium diffici-
le est rñ. credo tñ qd illi q tenent locales 7
temporales eē hypperbolicas habent etiā
tenere de istis licet non teneant. Et quod oē
argumentum quod ē ptra vnum ē contra
aliud 7 credo qd tenendo istam esse necessa-
riam fm ordinem nature hō qui est aial ē
substantia iste ppositiones de relatiuo sint
hyppotheticę 7 etiā locales 7 tēporales
si qz tñ teneat istam esse contingentem fm
ordinem nē sicut credo quod seqtur ex grā-
matica 7 si male ipse habebit tenere illas ca-
thegoricę 7 hoc apparebit bñ consideran-
ti diffōem ppois 7 ad quid inuentus sit p-
nomen dimittatur tñ dubium insolūtū qd
pro vtraqz parte habet vnam rationem q
consideranti continue videbitur efficacior.

Capitulum de ampliationibus.

Suppositis his q clare dicuntur a
magistro ē considerandum quod
ē differentia inter terminuz distra-
ctiuū 7 ampliatiuū. Nam terminus distra-
ctiuus ē ille q positus in propositione non
permittit terminuz a parte subiecti stare fm
significationē verbi sed tollit sibi hoc 7 dat
aliud. exēplum dicimus quod li mortuus
ē distractiuū. Nam dicendo quod hō ē mor-
tuus nō est sensus quod ille qui est vel fuit
hō est mortuus nec etiā est sensus quod
hō qui est ē mortuus sed quod hō qui fuit
7 non est ē mortuus. Et breuiter qñ vna p-
positio de tertio adiacente de subiecto pno-
mine demonstratiuo 7 a 7 aff³ de pñti non
cōparitur se cū illam de secundo adiacente
de pnomine etiā demonstratiuo per quod
demonstratur idē sed formaliter cum illa im-
plicat cōtradictionem tunc ille terminus ē
distractiuus vnde qz ista hoc ē mortuū de
monstrando adam non cōparitur se cū istaz
hoc est demonstrato eodē dicimus quod li
mortuū ē distractiuū. terminus autem am-
pliatiuus est ille qui positus a parte predi-
cati permittit subiectū stare fm significatio-
nem 7 bñ dando etiā sibi plus sicut dicen-

do Antichristus ē futurus vbi li antichri-
stus stat pro eo qd ē vel erit 7 huic ppois n̄
repugnat formaliter illa de secundo adia-
cente sicut erat i termino distractiuo vñ iste
n̄ repugnat bñ ē futur 7 hoc ē vt pz de me.

Capitulum de appellationibus.

Appellatio 7c. Circa istud diffini-
tum ē primo notandū quod nō ē
credendū quod appellatio sit vna
qñtas exis in termino p quam terminus
talio dicatur appellans sed appellatio nō
ē nisi terminus appellans sicut suppositio
non ē nisi terminus supponens 7 ita etiā
de ampliatiōe dicatur. ¶ Secundo notā-
dum quod appellare est id qd vocare 7 qz
cū aliquis appellat aliquem pro iudice suo
in ista appellatione se restringit ad faciēdū
illud quod volet iste iudex. Ita a simili qñ
terminus restringitur 7 supponit fm qd vult
7 bñ dicimus quod appellat qñ vero n̄
dicimus quod ampliatur ex^m. dicendo hō
fuit animal dicimus quod li hō ampliatur
qz non stat fm quod vult 7 bñ sed ultra
naturā 7 bñ sed li animal appellat 7 restrin-
gitur ad standum sicut vult 7 bñ ex quo
stat so^m proprietatis 7 est sensus propositi-
onis quod homo qui est vel fuit: fuit aial
quod fuit seu quod illud quod est vel fuit
homo fuit id quod fuit animal.

**Appellatio tēporis 7c. Circa istam
appellationem dubitatur an ista 7
consimiles sint vere tu vidisti ppa**

pam posito qd heri tu vidisti vnum qui nō
erat ppa sed bene ante erat ppa 7 vi-
detur qd sic quia ista per regulam videtur
significare quod tu vidisti illū qui fuit ppa
pa quod est veruz vt ponit casus Rñ. Se-
cundum Petruz. 7c. 7 henricum 7 ma-
gistrum 7 alios logicos quod illa proposi-
tio est falsa 7 dicitur quod talio propositio
tu vidisti papam non solum significat qd
tu vidisti illum qui fuit papa vt dicebatur
supra sed quod tu vidisti illum qui fuit pa-
pa pro tempore pro quo cum vidisti qd est
falsum vt patet ex casu similiter 7 ista tu vi-
debis album non significat solum quod tu
videbis illud quod erit album sed quod tu
videbis illud quod erit album pro tempo-
re pro quo videbis ipsum sic quod li album

Appellatio

Suppositio

Ampliatio

Appellatio

Distractiuus terminus
Ampliatiuus terminus

appellat plus quaz tempus futurz vt dicit
 Petrus. ad. pro quo e notanda vna regu
 la que si non sit ex toto sufficiens crit tñ m
 tum vnus e ista qd terminus existens a
 parte pdicati in propone vocali aut e in p
 positione de verbo adiectiuo aut substanti
 uo si p^m semper appellat tali modo supra /
 dicto ex^m in interfecisti sacerdotem sensus e
 qd tu interfecisti illum qui fuit sacerdos dñ
 interfecisti ipsum. Si vero sit de verbo sub
 stantiuo aut e in obliquo aut i recto si in obli
 quo talis terminus appellat modo supra
 dicto ex^m tu fuisti in domo platonis sensus
 e qd tu fuisti in ea que fuit domus platōis
 pro tempore pro quo fuisti ibi. sñr tu fuisti i
 carcere sensus e qd tu fuisti in loco qui fuit
 carcere pro tēpore pro quo fuisti ibi. Si sō
 sit i recto hoc dupliciter quia aut e aliquod
 aduerbiū temporis circa verbum aut si
 si sit tunc talis terminus appellat modo di
 cto exemplum. for. cras crit homo li homo
 sic appellat e est sensus qd for. crit id quod
 cras crit homo Et non est solum sensus qd
 for. cras crit id qd erit homo. Sñr dicendo
 hoc heri fuit homo e sensus qd hoc heri i fu
 it id quod fuit heri homo non quod hoc he
 ri fuit id quod fuit homo absolute. Si vero
 ibi non sit aliquod tale aduerbiū ibi non
 crit talis appellatio exemplūz dicēdo for.
 crit homo sensus est quod for. crit id quod
 crit homo e sic de alijs.

Appellatio forme Circa istaz appel
 lationem e notandū qd appellatio
 forme seu rationis non e nisi in pro
 positione vbi e terminus concernens actū
 mentis. pro quo est notandum qd termini
 concernentes actum mentis positi in pro
 positione non habent vim nisi super psona
 patiente recta ab eis ista autem psona pa
 tiens aut pcedit aut sequitur si pcedit am
 pliatur vsqz ad imaginabilia nullo modo
 appellando ex^m si dicā rosā intelligo sen
 sus e qd rosā que e vel potest eē vel intel
 ligi ego intelligo siue intelligam ipsāz per
 istum conceptum rosā siue p istum cōceptū
 substantia si vero sequitur tunc talis termi
 nus ampliatur modo dicto e vltra hoc ap
 pellat rationem seu formam ex^m dicendo i

telligitur rosā sensus e qd intelligitur rosā
 que e vel potest eē vel potest intelligi e qd
 intelligitur per illum conceptum seu termi
 num rosā e sic li rosā appellat rationē. Et
 si dicitur. quid e istud appellare rationē seu
 formā. rñ. qd appellare formā nil aliud est
 quam per terminum concernentem actum
 mentis pcedentem denotari significatūz
 termini sequentis concipi p talem terminū
 vel per secum sinonimum ex^m dicendo in
 telligo chymeram dicimus qd li chymērā
 appellat formam qz per talem propōnem
 denotatur qd tu intelligis significatū illi
 us terminū chymera per illum conceptum
 chymera sñr dicēdo li homo significat hoiez
 sensus e qd li hō significat boiem per illuz
 conceptum homo e sic de alijs dicatur.

Sed iuxta ampliationes e appellati
 ones possunt concedi multe ppō
 nes pma tu differre a nigro Et tñ tu
 nō potes differre a nigro pma pars e nota
 e secunda pbatur nam da tu o^m. s. tu potes
 differre a nigro Et cum li nigro stet distribu
 tiue pro eo qd potest arguitur sic Tu potes
 differre a nigro e tu potes esse nigz igit tu
 potes differre a te ipso pñs est falsūz igitur
 e antecedens nō minor igitur maior. qd
 fuit probandum Secunda conclusio tu es
 omnis homo existens in ista domo e tñ tu
 nō potes esse omnis homo existens in ista
 domo pma pars ponitur in casu e secunda
 pbatur qz da tu o^m tu potes eē omnis hō
 existens in ista domo e arguitur hoc e fal
 sum qz sequitur tu potes eē omnis hō exi
 stens in ista domo sed for. potest esse hō exi
 stens in ista domo igitur tu potes eē for. cō
 sequens falsum igitur e añs e non pro mi
 nori igitur p maiori. Tertia cōclusio est
 ista. hec consequentia non valet albus crit
 non album igitur non album crit albus qz
 añs e verum e consequēs falsum pbatur e
 pono qd vna res alba crit nigra continue
 post hoc isto posito ista est vera album crit
 non album quia album continue crit nigz
 vt posuit casus e qd pñs sit falsum pbatur
 quia illud pñs significat qd id qd non e v
 crit album crit albū vbi illa negatio cadat
 super toto disuncto qd implicat contradic

tionem quia sensus est quod id quod nec est nec
erit album erit album. Et si dicitur quod illa con
sequentia valet quia est conuersio simplex
dicitur quod non est conuersio simplex quia
non seruatur eadem appellatio sed sua con
uertens erit hec quod erit non album et vel
erit album. **Quarta conclusio** ista 3^a non
valet non rex est filius tuus igitur modo rex
potest esse filius tuus patet ut precedens.
Quinta 3° propositionem impossibilem tu
concessisti bene rati. et tamen tu non concessi
sti impossibilem propositionem bene rati. probatur
posito quod bene concesseris istam homo est
asinus que significabat deum esse nunc rati
significat hominem esse asinum tunc patet
prima pars quia istam concessisti bene rati.
et hec est vel fuit propositio impossibilis igitur
re. Secunda pars etiam patet quia tu non
concessisti bene reponendo propositionem impossi
bilem pro tempore pro quo concessisti eam.
Item conceditur quod carnes crudas co
medisti et tu tu si comedisti carnes crudas.
Item conceditur quod hec propositio que est
falsa ter me negabis dicta fuit a deo et tamen
deus non dixit istam propositionem falsam
patet prima pars quia hec fuit dicta a deo
et hec est vel fuit hec propositio falsa quia est falsa
igitur re. Secunda pars etiam patet quia
non dixit deus illam pro tempore pro quo erat
falsa. **Sexta** 3° premissum a deo potest esse
falsum. Et si premissum a deo non erit falsum
patet secunda pars et prima probatur sic quod
libet istorum potest esse falsum demonstratio ista
Ego diligam Iohannem ego non diligam
Iohannem sed alter istorum est premissum a deo
igitur premissum a deo potest esse falsum 3^a
tenet cum maiori. exponendo illam ex quo
ego sum libere voluntatis et minor probatur
Omne verum est premissum a deo alterum
istorum est verum igitur alterum istorum
est premissum a deo consequentia tenet cum
maiori et minor patet quia ista sunt contra
dictoria. **Septima conclusio** id quod est
non premissum a deo potest esse premissum a
deo probatur quodlibet istorum potest esse pre
missum a deo demonstratis illis contradicto
rijs. Sed aliquod istorum est aliquid quod est non
premissum a deo. igitur aliquid quod est non

premissum a deo potest esse premissum a deo 3°
tenet cum minori quia unum illorum est
falsum. et maior probatur Omne quod po
test esse verum potest esse premissum a deo 3°
quodlibet istorum potest esse verum. ex quo
sum liberi arbitrij igitur quodlibet illorum
potest esse premissum a deo non tamen conce
ditur quod non premissum a deo potest esse
premissum a deo sicut non conceditur quod
non album erit album.

Ultimus sunt ponende quedam pe
ritiones prima An ista sit vera de
us dixit falsum rati. quod sic quia
ista non plus significat quaz quod deus di
xit illud quod fuit falsum pro tempore pro
quo dixit illud quod est verum. Nam deus
dixit duo contradictoria simul igitur dixit
falsum consequentia tenet et antecedens pro
batur quia genesis sexto capitulo dixit ista
negatiuam. Non permanebit spiritus me
us in homine in eternum quam non po
tuit proferre nisi proferret suam contradi
ctoriam affirmatiuam que est pars illius
negatiue. scilicet istam permanebit spiritus
meus re. Sed tu dicis ego bene video quod
dixit falsum sed volebat quod nos credere
mus oppositum illius falsi Ideo peto ulte
rius an deus dixerit falsum et id nobis ma
nifestauerit pro vero volendo quod assenti
remus illi falso quamuis illi ipse non assen
tiretur Respondetur salua veritate quod vi
detur quod sic quia Ione capitulo. 3. Deus
dixit istam categoricam minuitio scilicet
hinc ad quadraginta dies minuitio subuer
tentur que fuit falsa pro tempore prolationis
et illi tenuerunt tam pro vera et eam Jonas
de intentione dei predicauit pro vera forte
dicitur quod deus bene dixit illam cathe
goricam sed ipse intellexit illam conditio
naliter et sic non voluit eos assentiri falso.
Istud tamen non soluit quia bene scimus
quod deus intellexit conditionaliter et non
fuit deceptus Sed tamen eam illis dixit ca
thegorice et voluit illos intelligere cathe
gorice et non conditionaliter ex quo nullus
dedit signum quod intellexerit conditionaliter. An
arguitur sic ipse dixit illam falsam cathe
goricam et per nullum signum aut reuelatione notificauit num
d 2

niniuis quod ipse intellexerit hypothetice
Igitur dixit illud falsum et voluit niniui /
tas illi assentiri p vero licet ipse illi n assen
tiretur et confirmaretur qz si tu dicis quod illaz
quaz deus dixit tñ cathogorice intellexit
cōditionaliter et voluit nō intelligere condi
tionaliter Tunc a simili habere dubitare
de omni propositione dicta a deo cathogo
rice an intellexerit illā conditionaliter et vo
luerit nos illaz intelligere conditionaliter
quod non est dicendū Sed ad primū illorū
forte dicet aliquis quod deus p signū ostē
dit niniuiis qd ipse intellexerit conditiona
liter qz niniue non est fabuosa et ad pñma
tionē dicitur quod nō sequitur qd ego habe
rem dubitare de omni propositione cathe
gorice dicta a deo qz nō apparet oppositū
dicti sicut apparuit niniuiis. sz istud adhuc
non soluit qz signū tēpus in quo dixit deus
illā niniuiis et signū illā i quo dedit signū
in oppositū et sequitur qd ad minus voluit
niniuias p tēpus mediū credere illud fal
sum. Itē stat confirmatio superior. s. qd ha
beo a simili dubitare de oi propositione di
cta cathogorice. An deus voluerit qd intel
lexerit illā conditionaliter qz licet non dede
rit nobis signū in oppositū tñ habeo dubi
tare an in futū sit daturus nobis signum
in oppositū ideo mihi videtur qd ista sit cō
cedenda deus dixit falsū volens nos cre
dere illud pro vero. ¶ Sed contra hoc ar
guitur fori argumento. sic si deus dixit fal
sū volens etc. Aut ergo dixit hoc ex igno
rantia qz crederet illud esse vñ aut ex sciē
tia. Si primū igitur est ignorans vñtatem.
Si secundū igitur est mentis probo con
sequentiaz quia omne dicens falsū alicui
pro xō et credens eius oppositū mentitur
illi sed deus dixit falsū pro xō et oppositū
credidit igitur est mentis. ¶ Ad istud rñ.
qd aliquē mentiri est duobus modis: pro
prie et in proprie ille mentitur proprie q vñ
dicit et aliud sentit volens qd illud qd dicit
teneatur pro xō et hoc facit cū intēione no
rendi aut decipiendi illū cui mentitur absqz
causa et iniuste et hoc dicimus de proditori
bus ille xō mentitur in proprie qui vñ di
cit et aliud sentit sz hoc quacūqz intēiōe
faciat si facit in iuste sicut coiter facit pñs

dicentes fabulas filiis vt per illas filij redu
cantur ad vitā rectāz isto stante dicitur qd
oportet vñ istoz concedere. s. vel qd deus
non scit oia et decipitur aut qd potest facere
preteritū non esse preteritū vel qd mentir
ē niniuiis Quoz primū non videtur dicē
dūz secundū etiā licet non implicet contradi
ctionē qz est pure negatiū mihi non vide
tur vñ quia tunc posset facere christū non
fuisse crucifixū. Tertiū forte videtur pñen
dum capiendū mentiri secundo modo et nō
primo de quo tamen nihil dico assertiue lz
argumentum me ad hoc cogat. Secūda pe
titio An posito qd volēs sor. esse sacerdotē
et volēs eū percutere sequatur qd tu volēs
percutere sacerdotē Et videbit qd sic quia
illa non videtur aliud significare rñ. qd se
cundū dicta et secundū magistrū argumen
to. xxxviij. primi dubij id nō sequitur quia
posito qd volēs percutere eras sor. et vñ
post eras ipsum esse sacerdotem et non per
cutere ipsum est antecedens verum et conse
quens falsum quia consequens significat
quod non solum tu volēs percutere sor. vo
lendo quod sit sacerdos sed tu volēs percu
tere sor. volendo quod sit sacerdos pro eo
tempore adequate pro quo volēs cum per
cutere quod est falsum. ¶ Tertia petitio an
ista sit vera li animal significat hominem
respondetur quod non quia ista propositio
propter appellationem rationis facta et li
significat super illo termino hominem de
notat quod li animal significat hominem
per illum terminum homo qd est fm Ideo
haberes concedere quod li animal non si
gnificat hominem nec substantiaz nec asi
num nec sortem sed bene hominē substan
tiam asinum et sortem significat. nec suppo
nit pro sor. aut asino aut homie sed p sor.
asino et homine supponit. Unde solū li ho
mo significat hominem et li animal signifi
cat animal et li sor. significat sor. et li omnis
homo oēm hominem si tamen quāque dici
mas omī facimus vbi materia nō petit dis
tinguatur.

¶ Tractatus consequentiarum.
Consequencia etc. Circa diffinitio
nem est sciendū quod li cōsequē
tia potest dupliciter accipi vno mo

do formaliter et sic non est nisi quedam ope-
ratio intellectus per quam intellectus infert
vnam propositionem ex alia siue bene infe-
rat siue male. Vel vnum sinonimū cū illa.
et sic p^a in voce nihil aliud ē quā li ergo vel
igitur in mente aut ē talis operatio et sic sp
ē vnum in cōplexum et terminus simeathe-
gorematicus. Alio modo accipitur pñtia
materialiter et sic pñtia ē quedam propo-
sio hypothetica rationalis que habetur p
cōditionali et isto modo non ē vñ simplex
sed complexum et similiter dicatur de li illa
tio quod eisdem modis accipitur. Tunc ad
propositum reducendo dicitur qd cum ma-
gister describit pñtiam describit pñtiam se-
cundo modo et sic li pñtia ē terminus secū-
de significās veras pñtias et habet duo si-
gnificata et non diffinitur pro se aut sibi si-
mili sed pro suis significatis personalib⁹.
Et si peritur in quo differt pñtia primo mo-
do a pñtia secundo modo dicat rñ. qd dif-
fert sicut pars a toto qz pñtia primo modo
ē sola nota illationis sed secundo modo est
aggregatū ex nota et ante et pñte. Circa dif-
finitionem nota qd intelligitur sic pñtia ē
illatio. i. propositio quedam illatiua conse-
quentis ex antecedente. s. habens notam il-
lationis per quam aut per seculz sinonimā
infertur ab intellectu vel sensu pñs ex ante-
cedente sed secundo modo intelligitur diffi-
nitio sic consequentia ē illatio. i. nota illati-
onis per quam aut secū sinonimā infertur
pñs ex ante que nota ē coniunctio habens
officium vniendi et confundendi confusē tā-
tum imobilitate. ¶ Sed contra istam diffi-
rentiam arguitur qz subordinetur li a huic
tu es igitur tu es Tunc li a ē consequentia
et tamen sibi non infertur consequens et
rñ. vt supra pluries est responsum. ¶ Prima
diuisio consequentiarum. Circa diuisiones
nota quod consequentia diuiditur in bonā
et malam diuisione logica vt supra conse-
quentia bona dic qd ē illa cuius oppositū
consequentis est aptum repugnare antece-
denti vel est illa que subordinatur vni tali
mala autem ē illa in qua oppositum conse-
quentis stante sua significatione stat cū an-
tecedente. i. non ē aptum repugnare antece-
denti n3 subordinari vni tali. ¶ Secunda

diuisio circa definitiones secunde diuisionis
dicat sic consequentia bona et formalis ē il-
la i qua o^m pñtis formaliter repugnat an-
tecedenti. i. ē aptum cū antecedente facere
copulatiuam implicante contradictiones.
Que contradictio resultat merito antio et
oppositi cōtis collectiue exemplū dicam⁹
qd ista ē formalis Tu es homo igitur tu es
animal quia ista copulatiua facta ex ante-
cedente et opposito cōsequentis. s. tu es hō
et tu non es animal implicat contradictionē
que contradictio resultat merito vtriusqz
partis et non merito vnius tñ vt patet qd
nulla illaz de se implicat. Consequentia
autem bona et materialis ē illa que ē bona
sed o^m consequentis cum antecedente non
infert contradictionem resultantem merito
vtriusqz ex^m tu es et tu non es igitur tu se-
des illa consequentia ē bona et materialis
et non formalis quia licet ex opposito conse-
quentis cum antecedente sequatur contra-
dictio quia sequitur te esse et te non esse hoc
tamen non est merito antecedentis et oppo-
siti consequentis sed merito antecedentis
tantū. ¶ Tertia diuisio consequentiarum et
Circā istam diuisionem intellige diffinitio-
nes sic consequentia bona de forma est illa
cuius quilibet et. i. ē illa que est bona et for-
malis et quilibet sibi similis in forma et
ē bona et formalis. Sed dices quid ē forma
consequentie dicatur qd ē modus arguēdi
generalis iam inuentus a logicis sūm quē
sit consequentia bona et formalis exemplū
dicimus qd ista ē bona et de forma homo ē
igitur animal ē quia bona est et formalis et
quolibet similis illi secundum illuz modū
arguendi est bona et formalis Consequen-
tia autem bona de materia ē illa que ē bōa
et formalis non tamen quilibet sibi similis
in forma ē bona et formaliter exemplū ista
tantum patet ē igitur non tantum patet est
est bona et for. et non de forma Quia illa q
est sibi similis. s. tantum deus ē igitur non
tantum deus ē non ē bona et formalis licet
sit bona et materialis ex quo antecedens ē
impossibile Sed hic est dubitatio an ista sit
de forma animal ē igitur omne animal ē et
videtur qd sic quia ista ē bona et quilibet si-
bi similis in forma ē bona quia quilibet in

Apparet
qua arguetur a particulari ad vniuersales
in secundo adiacente valebit rñ. qđ ista iā
non est de forma: qz iam non tenet rñe ali
cuius forme seu modi arguendi inuenti z
nominati in logica qz nō dūz composita ta
lis regula in logica ab indefinita ad suam
vniuersales de secundo adiacente valet p^a
sed ista generalis a particulari vel indefini
ta ad suā vniuersalem nō valet p^a si tñ alia
regula pñor esset inuenta credo quod ista
z multe alie que non sunt bone de forma es
sent bone z de forma.

consequens
Capitulum de regulis generalibus.
A dimal pñe zc. hic sunt due peti
tōes pñia an regule generales hic
posite a magistro cōueniant tantū
consequentie bone z formali an omni con
sequentie bone. rñ. qđ iste regule hic posite
cōueniunt oī consequentie bone sed. xxiij.
regule posite a strodo nō conueniunt oēs ei
psequentie vt patet de ista regula si psequen
tia ē bona z añs est pure negatiuū pñs nō
est pure affirmatiuū quia ista tñ competit
consequentie formali qz huius materialis
deus nō est igitur tu es antecedens est pure
negatiuū z cōsequens pure affirmatiuū
Secunda petitio an possit esse qđ for. ima
ginetur se esse z se non esse. rñ. qđ sic qz intel
ligendo istam copulatiuam for. ē z for. nō
est quam ipse negat imaginatur se esse z se
non esse sed bene verum est qđ non potest
esse qđ asseruiatur se esse z se non esse.

Regule
Cap^m primū de regulis pñicularib⁹.
Hinc sequitur particulares zc. In
isto capitulo magister ponit sex re
gulas quarūz secunda habet tres
partes vt videre potes in textu. Iste antez
regule sic se habent quod sexta sequitur ex
prima quarta ex secunda quinta ex tertia
probantur hęc oīa supposito hoc fundamē
to quod terminis cois non distributus in
vno contradictoriōz distribuitur in alio z
reconuerso. isto stante probatur primo qđ
sexta sequitur ex prima. nam si ab inferiori
ad suum superius affirmatiue z sine cōfusi
one semper valet consequentia vt dicit pri
ma regula igitur arguendo a pñadictorio
consequentis ad contradictorium antece
dentis semper valebit consequentia. sz ar

guendo a contradictorio consequentis illi
us consequentie ad contradictorium ante
cedentis arguitur a superiori distributiue
affirmatiue z mobiliter ad suam inferius
per suppositum factum z sic arguitur secun
dum sextam regulam igitur sexta reg ula ē
vera z sequitur ex prima. Sed accipe exem
plum si ista consequentia homo currit igit
animal currit que est secundum primā re
gulam v3. igitur etiam ista que est a cōtra
dictorio consequentis ad contradictorium
añtis valebit. Nullum animal currit igit
nullus homo currit: z hęc est secundum sex
tam regulam igitur sexta regula sequit ex
prima. Secundo probat qđ quarta sequitur
ex secunda nam si ab inferiori ad suum su
perius distributiue sine affirmatiue sine ne
gatiue non valet consequentia vt dicit secu
da regula igitur etiam arguendo a contra
dictorio consequentis ad contradictorium
añtis non valet cōsequentia sed taliter ar
guendo arguitur a superiori non distributo
ad suū inferius qđ dicit quarta regula nō
valere igitur quarta regula vera z sequit
ex secunda exemplum si non valet ista nul
lus homo currit igitur nullum animal cur
rit vt dicit secunda regula non v3 etiaz di
cendo animal currit igitur homo currit. vt
dicit quarta regula z sic quarta sequit ex
secunda. Tercio probatur quod quinta
regula sequitur ex tertia nam si ab inferiori
ad suū superius negatiue post posita sic qđ
termini non confundantur non valet cōse
quentia sine medio vt dicit tertia regula igi
tur etiam arguendo a contradictorio pñtis
ad contradictoriū añtis non valet p^a sz sic
arguendo arguitur a superiori ad suū infe
rius distributiue z affirmatiue sine medio
vt dicit quinta regula igitur quinta regula
sequit ex tertia Sed contra aliquas istarū
regulaz arguit z primo pñia primā sic ista
p^a non valet. ista mobilia eque cito de scē
dent igit eque cito mouebunt z tamen ar
guit p primam regulā igit regula falsa pz
p^a cū minori z maior probat qz descendāt
duo mobilia de tecto vnum p lineaz rectā
puta p cordam arcus. z aliud p lineam cur
uam puta p lignum arcus z pono qđ sic de
scendant qđ eque cito erūt in terra tunc pz

qđ ista eque cito descendunt et tñ non eque
 velociter mouebant qđ illud qđ mouebat
 p arcum velocius mouebat ex quo maius
 spaciū describet. Secūdo arguit cōtra eādē
 sic nunquā potest argui ab inferiori ad su-
 um supius sine cōfusione igitur regula sup-
 flua patet p^a et añs pbat^r et da ta o^m et sit
 qđ in ista hō currit igit aial currit et pbat^r
 qđ arguit cōfuse tñ immobiliter qđ nota rō
 nis p fundit cōfuse tñ immobiliter terminos
 pcedentes vt patet supra igitur li hō et li al-
 stant immobiliter et igitur nō valet p^a nec ar-
 guitur p regulam qđ fuit pbandū. Tercio
 arguitur ptra secundam et tertiam regulā
 simul qđ nō valet p^a ista tñ substantia uō
 ē aliquid igitur tñ aliquid non ē accēs et
 ois substantia ē accēdens. et tñ arguitur p re-
 gulas igitur ambe regule false patet p^a cū
 maiori qđ añs illius cōsequētie ē vep et
 pñs falsum ex quo secunda citis exponēs
 ē falsa vt patet. s. quodl3 non aliqd ē accēs
 minor autem pbat^r qđ hic arguitur ab in-
 feriori ad suum supius cōfuse tñ mobiliter
 et ita arguit p secundam regulā arguitur
 etiam ab inferiori ad suū supius negatiōe
 post posita cum debito medio vt patet et sic
 arguitur p ter. iam. ¶ Ad ista rñ. ad primū
 dicē quod non arguitur p regulam quia li
 eque velociter includit negationem et sic ar-
 guitur negatiue: vnde est ac si ego arguerē
 sic ista mobilia descendunt et non descēdet
 vnum velocius alio: igit ista mouebuntur
 et non mouebuntur vñ velocius alio vbi p3
 quod non arguitur p regulam: Ad secū-
 dum dicitur quod in veritate nunquam ar-
 guitur ab inferiori et. quin arguatur cōfu-
 se tñ immobiliter et sic regula de virtute ser-
 monis ē vana tñ ipsa intelligit sic qđ argu-
 endo ab inferiori affirmatiue sine p fusione et
 hoc i ordine ad cathegoricā ad suū supius
 valet p^a. et sic negat qđ nō possit argui p re-
 gulas et dicitur qđ i exēplo dato arguitur p
 regulā qđ li hō et li aial i ordine ad cathego-
 ricā stāt determinate. Et si dicitur igitur ter-
 minus staret p fuse tñ immobiliter et determina-
 te. dicitur qđ nō est incōueniēs in ordine ad
 diuersas ppōnes. Et si dicitur igitur sub il-
 lo licet descēdere et nō licet descēdere qđ ē cō-
 tra dictio. rñ. qđ absolute sub li hō l3 descē-

dere et negatur ista p^a li hō stat cōfuse tñ i
 mobiliter currit sub eo nō licet descēdere. Sed
 so lum sequitur qđ in ordine ad talem pposi-
 tionem nō licet descēdere euz quo tñ stat qđ
 in ordine ad aliā liceat descēdere et sic intelli-
 gi debet diffinitiones suppositum in q bus
 dicitur non licet descēdere. ¶ Ad 3^m rñ. se-
 cundum p^a paulum in obiectionibus et secū-
 dum. p^a. ad. in capitulo exclusiue quod
 argumentum cōcludit sed secunda regula
 debet intelligi sic ab inferiori ad suum supi-
 us cōfuse tñ mobiliter et mere affirmatiue
 valet p^a. Tertia vero sic ab inferiori ad suū
 supius negatione post posita stāt inferiori
 et superiori determinate aut discrete valet p^a
 et sic argumētum nō ibit ptra regulas qđ nō
 arguitur secūdam regulas sic intellectas vt
 p3. ¶ Sed hic sunt due penitēcie. p^a qđ est
 dicere. valet p^a et nō valet p^a rñ. qđ qñ poni-
 tur regula affirmatiua sensus est qđ v3 de
 forma. i. qđ qñ v3 qñ antē ponitur regula
 negatiua sensus ē qđ nō v3 de forma. i. non
 qñ v3. Secunda penitēcia ē ista siq negaret
 mihi istā regulā magist^r. s. ab inferiori ad
 suū supius p fuse tñ mobiliter et affirmatiue
 valet consequentia. quomodo pbarēz sibi
 rñ. qđ ista regula ē necessariā. et p istam sūz
 motus supra ad dicēdum qđ causale dictio-
 nis reduplicatiue stat cōfuse tñ immobiliter.
 Siquis tamen negaret illam probatur sic
 omnis psequētia q sic se hēt qđ ex cōtradi-
 ctorio pñtis sequitur de forma p^a contradictoriuz
 añtis ē bona de forma sed illa i q arguitur
 ab inferiori ad suū supius affirmatiue et p fusi-
 se tñ mobiliter ē huiusmodi igitur ipsa ē bōa
 de forma p3 p^a cū maiori et minor pbat^r
 sic cuiuslibet pñtie in qua arguitur a supi-
 ori distributo mobiliter et negatiue ad suū
 inferius consequēs sequitur formaliter ex
 antecedente vt dicit sexta regula sed omnis
 consequentia in qua arguitur ex opposito
 consequentis ad oppositum antecedentis
 alicuius consequentem qua arguebatur
 ab inferiori ad suum supius cōfuse tantū
 immobiliter et affirmatiue sic se habet quod i
 ea arguitur a superiori distributo mobiliter
 et negatiue ad suū inferius igitur quilibet
 talis sic se hēt qđ in ea pñs sequitur formaliter
 ex antecedēte qđ fuit pbatū et breuiter qu i

Ab inferiori ad suū supius

negat istā regulā habet negare sextam ex
q̄ ista sequit̄ et secūda ex qua sequit̄ sexta.

Secundum capitulum.

Et gl̄as alias etc. In isto ca^o ponūt
sex regle quas p̄ma ē 1^a ab vli etc.
que pbat sic qz si n̄ da o^m. qd ab vniuersa
li ad p̄cularē n̄ valz p^a et sequit̄ qd stabit
o^m p̄sequētis cū ante et ita pot. rit esse qd
duo p̄traria sint simul n̄a qd ē f^m. **S**ecū
da regula est ista p̄iculari etc. q̄ pbat sic
qz da tu o^m. f. qd a p̄iculari ad vniuersā
lem sit bona p^a et sequit̄ qd in nulla tali
stabit o^m p̄ntis cū ante et sic n̄ posset ēē qd
essent duo subcōtraria siml^r vera qd est f^m
3^a regula ē ista. ab vli affirmatiua ad singu
lares cū medio valet p^a. pbat̄ sic oio cō
sequētia q̄ tenet p³ modū p̄me figure ē
bōa sed ista que ē sū istā reglām ē huius
modi igitur etc. p³ p^a cūz maiori et minor
p³ in exēplo nā ista ē indari oio. hō est asi
mal. et iste ē hō igitur iste est animal. et ita
de alijs dicatur. **Q**uarta regula est ista
ab vniuersali negatiua ad singulares v³ p^a
pbat̄ qz ex opposito p̄ntis sequit̄ o^m a n̄
tis f^m p̄maz regulā p̄mi capituli ex^m qz
v³ ista p̄sequētia de forma iste homo cur
rit igitur hō currit v³ etia³ ep^o nullus hō
currit iste hō n̄ currit quod sit. pbandum
Quinta et vi. regula h̄ns patet̄ itelligēti.

Capitulum tertium.

Oppositiōibus nō qn̄tis etc. In
hoc capitulo ponūt̄ septē regule
p̄ma ab exclusiua affirmatiua ad
vlez etc. v³ p^a et ep^o vt tū animal ē homo
igitur omnis hō ē animal et ep^o ista regula
probat̄ dupliciter p̄mo qz ibi arguitur
p̄ cōuersionē simpliciē vt p³ supra. **S**ecun
do qz exponētes vli inferūt p̄ uersionē
simpliciē illas exclusiue et ep^o probatur qz
exponētes istius quibz hō ē rōlis sunt iste
hō est ratiōalis et nullus hō est n̄ ratiōa
lis q̄ si cōuertāt̄ simpliciē erunt exponētes
istius tū rōle est hō. et si dicitur quod ex
ponētes istius vli n̄ sunt b̄i sumpte dī
atur quod sic qz ille cōuertūt̄ cū exponē
tibus pauli vel sunt illi meliores vt pate
bit in capitulo de vltimis. **S**ecunda regula
ab exceptiua etc. ista regula pbat̄ p hoc
mediū p̄pō vniuersalis vt ista omnis hō

est rōlis inferit p̄ regulā pbat̄ istā exclusi
uam tū ratiōale est homo cuius exclusiue
affirmatiue exponētes cōuertuntur cum
exponētibz huius exceptiue negatiue. f.
nihil p̄ter ratiōale est hō igitur iste tres p
positiōes se inferunt de forma. **T**ertia
et quarta reglā probāt̄ exprobatōibz re
gulaz p̄mi capituli vt patet. **Q**uinta ve
ro et sexta satis patent. **S**ep̄tima regula
A termino stāte etc. ratio istius regule ē qz
dato opposito sequit̄ quod sub eodē termi
no l³ descēdere et si licet descēdere vt p³ in
tuenti. **C**ontra istas regulas arguit magi
ster in obiectiōibz bonis argumētis q̄ tu
vide Arguitur tamē p̄tra p̄mā sic ista cōse
quētia n̄ valet omne albu erit albu igitur
tūm albu erit albu. et tamē arguitur per
regulā igitur regula f^a p³ p^a cum minori et
maior probatur qz aīo ē vep vt p³ et p̄ns
f^m quod probatur nigrū erit albu igitur n̄
albu erit albu et ita n̄ tū albu erit albu p³
p^a ab inferiori ad suū superius affirmatiue
etc. et aīo est verum igitur et p̄ns. **S**ecūdo
sic ista cōsequētia n̄ v³ quilibz hōis est asi
nus igitur tū asinus ē hōis. et tū arguitur
p̄ regulā. igitur regula f^a p³ p̄sequētia cūz
minori et maior probatur qz posito qd qui
libet hō habeat asinū et caprā aīo ē vep et
p̄ns f^m vt p³. **T**ertio sic ista cōsequētia
n̄ v³ oio popl³ currit igitur tū currens ē
popl³ et tū arguitur p̄ regulā igitur regu
la falsa patet̄ p̄sequētia cū minori et maior
probat̄ qz vbi oio popl³ currit ē aīo ve
rum vt p³ et p̄ns f^m cū p̄ma ci^o exponēs
sit falsa. f. currens ē popl³ qz nihil ē popl³
l³ aliq̄ sunt populus **Q**uarto nō sequit̄ tū
tria etia currit igitur omne currens aut oia
currentia sunt tria etia et tū arguitur p̄ regu
lam igitur etc. p³ p̄sequētia cūz minori et
maior probatur qz vbi tria et n̄ plā etia
currerent esset aīo vep vt p³ et p̄ns f^m qd
probat̄ qz sū o^m ē vep. f. aliq̄ currentis
n̄ sunt tria etia qz ista nō sunt tria etia de
mostratis duobz illoz. et ista sunt aliq̄ cur
rentia igitur etc. **A**d p̄mā dicit̄ dupl^r p̄mo
qd n̄ arguitur p̄ reglām secūdo dicit̄ qd
dato qd argueret̄ p̄ regulaz p̄ns ē vep qd
nō arguat̄ p̄ reglā patet qz li alibz qd est
ap̄tē p̄i in vli stat appellatiōe p̄o eo qd est

et non fiat ampliativè pro eo quod vel erit et in
exclusiva sic ideo o3 sic arguitur omne albu
erit albu igitur tñ quod erit albu3 est vel
erit albu. Secundo dicitur quod dato quod ar
guatur p regulā pñs ē verū. s. tñ albu erit
albu et negatur quod n albu erit albu qz ista
ppositio ē in polio vt patet i apliationib⁹
et patebit infra qz significat quod illud quod nec
ē nec erit albu erit albu et generalit omnis
propositio affirmativa i q subijctur termi
nus infinitus et p dicitur terminus opposit⁹
ē impossibilis vt n papa pōt ēē papa n tñ
si ēēt eo⁹ quia ista n ē impossibilis papa erit
n papa sñm opionē cōez ponētē ampliatio
nem. Si quis tamē negaret ampliationē
sicut fecit. p. m. d. habet dicere illā cē ipossi
bilem et cū probat quod illa sit vera nō albu
erit albu qz nigrū erit albu igitur n albu3
erit albu ab inferiori et. Ad hoc pōt tripli
citer dici pmo quod n arguitur p regulam
qz arguitur cū termino includente negati
onē. s. cū li n albu. Sed ista responsio esset
nulla apud illū q tener quod li n albu3 sit
vnus terminus. Secundo posset dici quod
li n albu n ē proprie supius ad li nigrū qz
si ē in pñto nec ē termin⁹ simplex. Tertio
posset dici sñm dicta cōia quod n arguitur p
regulā qz mutas suppo et aplatio ideo o3
sic arguere nigrū erit albu igitur quod est
vel erit n albu erit albu et tunc erit pñs ve
rum ex quo tñ n sequitur quod n album erit
albu vt p3 intelligenti dicta in ampliatio
nibus. Ad secundū vt dicit magister q
dam dicunt quod regula non tenet in obli
quis sed ista solutio ē grossa si aduertat p
batōnem regulē ideo dicas aliter. s. qd nō
arguit p regulā quia si sit de subiecto p dī
catum sed oportet sic arguere reducēdo ad
rectū glubet hō est ens cuius ē asin⁹ igitur
tantum ens cuius est asinus est hō. et ē an
tecedēs et psequens verum in casu. Ad
tertium negatur quod arguatur per reglā
quia li currēs a parte predicati cum sit ad
iectivū debet habere secus li populus pro
substantivus. et oportet sic arguere ois popu
lus ē currēs igitur tantum populus cur
rens est populus et erit antecedens ē conse
quens verum. Ad vltimum dicitur in
tractatu de pbatōib⁹ termin⁹ cap⁹ ppo.

Quartum capitulum.
Ponende sunt regule et. Circa hoc
cap⁹ nota quod termin⁹ quidaz
sunt pertinentes et quidaz sunt im
pertinentes. ipertinentes sunt illi quoz qui
libet potest de alio affirmativè verificari et
negativè vt li album et li dulces pertinentes
autem sunt illi qui sic se habent quod non
quilibet potest de alio affirmativè et negati
vè verificari et isti sunt duplices qz vel sunt
pertinentes disperati et tanquā inimici. Aut
pertinentes sequela et tanquā amici si pri
mum sunt illi quoz nullus potest de alio af
firmativè verificari sed tantuz negativè si
cut li homo et li asinus. Si vero sint pertinē
tes sequela hoc dupliciter qz vel propositio
in qua est vnus infert de forma propositi
tionem in qua est alter et non e converso vel
infert aliam et e converso si primum tunc
illi se habent sicut superius et inferius vt li
homo et li animal. Si secundum hoc du
pliciter qz vel propositio vnus infert ppo
sitionem alterius et e converso mediante oi
verbo vel solam mediante verbo substanti
uo de presenti. Si primū illi dicuntur perti
nentes conuertibiles vt li homo et li risibile
Si secundū illi dicuntur pertinentes relati
ui Et ex hoc patet titulus capituli. Sed
contra regulas huius capituli et contra di
cta arguitur primo probando quod li hō et
li animal sunt ipertinentes cuius o⁹ est di
ctum quia illi duo termini sic se habēt qd
iam verificantur inuicē affirmativè et pos
sunt verificari negativè. igitur sunt iperti
nentes tenet consequentia cū maiori et mi
nor probatur quia vbi nullus homo esset
quelibet istarum esset vera nullus homo ē
animal nullum animal est homo vt patet
Secundo arguitur contra primam regulā
quia non sequitur homo est animal igitur
asinus non est animal et tamē arguitur ab
affirmativa de li homo ad negativā de li
asinus qui termini sunt disperati igitur re
gula falsa Item arguitur contra cādes qz
non sequitur tu fuisti albus igitur tu nō fu
isti niger cum sit oppositum consequentis
et antecedente. Nec sequitur continget
tu es homo igitur continget tu non es
asinus quia antecedens est verum et conse

termini

potentes

impertinentes

Disperati

Conuertibiles

quens falsum ut patet exponendo et tamen
virobiq; arguitur per regulam igitur regula
falsa. Tercio arguitur contra quartam regu-
lam quia non sequitur pater fuit igitur filius
fuit et tamen arguitur per regulam igitur regu-
la falsa: tenet 2^a cum minori et maior probat
quod posito quod sorti nunc primo signatus fili-
us est antecedens verum ut patet resolvendo et
2° non 1°. Nec sequitur pater albus est igitur fi-
lius albus est et tamen arguitur in secundo
adiacente igitur et c. Quarto arguitur
contra septimam regulam quia non sequitur hoc
non est ens demonstrato populo et hoc est igitur
hoc est non ens quia antecedens est verum ut
patet et consequens implicat contradictionem
neque quia significat quod hoc est aliquid quod
non est ens quod implicat cum sequatur igitur
hoc est aliquid et hoc non est ens per regulam
relativam de dicatur de ista hoc non est asinus et
hoc est igitur hoc est si asinus quod antecedens
est verum demonstrato populo ut patet et conse-
quens 1° quod signat quod hoc est aliquid quod
non est asinus quod est 1° quod tunc populus esset
aliquid. Ad ista responderetur ad primum
dicitur quod verbaliter percludit quod illud quod
diximus quod termini improprietates sunt
illi qui possunt verificari invicem affirmative
et negative intelligitur ipsis per aliquo sup-
ponentibus sic quod eis aliquid correspondeat
in re et sic patet solutio. Ad secundum di-
citur quod regula illa non est absolute vera sed
debet intelligi cum his limitationibus. scilicet ab
affirmativa minus disceptari ad negativam
alterius apte per de presenti et sine limitati-
one verum 2^a et sic patet solutio argumentorum
contra istam quod in primo arguitur a parte su-
biecti in secundo arguitur de preterito. In ter-
tio arguitur cum limitatione sed cum li per-
tinet. Ad tertium principale dicitur quod
regula non est absolute vera sed intelligitur sic
ab uno correlativorum simpliciter et solitarie
sumpto ad reliquum simpliciter sumptum de
presenti verum 2^a et sic per solutio ad illas duas in-
stantias. Ad ultimum dicitur quod non ar-
guitur per regulam quod non arguitur cum debito me-
dio nec illud est debitum medium sed illud. scilicet
hoc est aliquid seu hoc est ens que in casu est
1° demonstrato populo posse et aliter non: di-

ci quod illa minor est 1°. scilicet hoc est demonstrato po-
pulo quia per li hoc in singulari non potest
demonstrari populo quia populus non est
hoc sed hec et hanc responsionem credo esse
bonam. Sed est specialis dubitatio contra sex-
tam regulam an sit vera scilicet ab affir-
mativa de predicato infinito ad negativam
de predicato finito est bona consequentia
et arguitur quod non quia ista consequen-
tia non valet tu fuisti non sedens igitur tu
non fuisti sedens et tamen arguitur per re-
gulam igitur regula falsa tenet consequen-
tia cum minori et maior probatur quia po-
sito quod heri fueris currens et ante heri se-
dens esset antecedens verum scilicet tu fu-
isti non sedens quia fuisti currens et conse-
quens falsum ut patet. Ad hoc sunt tres
responsiones prima est vidua tertia philosophi-
corum questione sexta et misini in questio-
nibus peruenientias dicentium quod talis
regula non est vera non solum arguendo
de preterito ut probat argumentum imo
nec de futuro aut de presenti unde dicit vidua
nunc quod non sequitur tu es non sedens
igitur tu non es sedens et ita stat oppositum
consequentis scilicet cum antecedente tu
es non sedens et tu es sedens secundum eam.
Alii autem communiter dicunt quod ta-
lis regula non est absolute vera ut probat
argumentum et dicunt quod de preterito et
de futuro regula non est bona sed bene de
presenti quod est contra viduam. Unde
bene sequitur tu es non sedens igitur tu non es
sedens. Non tamen sequitur tu fuisti non sedens
igitur tu non fuisti sedens et ita procedit quod
tu fuisti sedens et tu fuisti non sedens: Dicunt
tamen quod de preterito et futuro regula tenebit
iungendo consequenti li pro tunc exemplum licet
non valeat tu fuisti non sedens igitur tu non fuisti
sedens valet tamen tu fuisti non sedens igitur
pro tunc tu non fuisti sedens. Tercio imo
dus respondendi dicit probabiliter regulam
tenere in omni tempore absque li pro tunc et
dicit istam consequentiam esse bonam tu fuisti
non sedens igitur tu non fuisti sedens et probat
eam quia probatur a patet et probatio aliarum
responsionum arguo igitur sic ista consequen-
tia tenet arguendo de primo ad ultimum

*tu fuisti sedens
tu fuisti non sedens*

igitur est bona tenet consequentia et anteceden-
dens probatur supponendo quod negatio
infinitans terminum finitum qui est pre-
dicatum neget et remouet ipsum a subiecto
eo modo quo inuenit istud suppositum pa-
tet a paulo pro parte in. xxxvi. argumen-
to primi dubij et pro parte in sexto argumē-
to secundi dubij. Tunc arguatur sic tu fuisti
non sedens igitur tu fuisti res que non fuit
sedens et ultra tu fuisti res que non fuit se-
dens igitur tu fuisti res et illa non fuit sedens
tenet consequentia. quia relatiuum est re-
solubile et ultra igitur tu fuisti res et illa res
que fuit tu non fuit sedens tenet iterum co-
sequentia quia relatiuum illud replicat totā
compositionem et ultra igitur res illa que tu
fuisti non fuit sedens. Sed aliquis forte
negaret primam consequentiam scilicet tu
fuisti non sedens igitur tu fuisti res que
fuit sedens. Et dicit quod ex illo anteceden-
te solum sequitur quod tu fuisti res que fu-
it non sedens ideo probatur consequentia
sic in ista tu fuisti non sedens si non remo-
uet si sedens a subiecto eo modo quo inue-
nit in ista tu fuisti sedens per suppositum. Sed
inuenit si sedens supponere pro omnibus
preteritis igitur remouet ipsam a subiecto
pro omnibus sedentibus preteritis et sic pa-
tet quod ista tu fuisti non sedens significat
quod tu fuisti res que non fuit sedens sicut
ista non album erit album significat quod
illud quod non est nec erit album erit albu
ut patet supra in ampliationibus secundo
reprobatur ista responsio quia ea data itur
in infinitum quia ista responsio dicit quod
ista tu fuisti non sedens significat quod tu
fuisti res que fuit non sedens queratur ab
ea ulterius quid significet ista secunda cum
sit de consimili termino infinito et sic ibitur
in inf. et si quis velit tenere istam responsi-
onem quam credo esse bonam habet ut
terius dicere quod quia regula non tenet
de preterito nec de futuro quia non sequi-
tur tu fuisti inustus igitur tu fuisti non in-
ustus: Sed oportet addere consequenti li. p
tunc et valebit consequentia.

Incipit tractatus de probationibus
terminorum.

Qualiter propositiones et. Circa istū
tractatum sunt aliqua notanda
p^m est quod probare propositionē
ut istam homo currit. est ostendere eius
veritatem improbare autem est ostendere
eius falsitatem hoc autem potest duplici-
ter fieri quantum spectat ad propositum. sc.
vel generaliter vel specialiter. Si generali-
ter unus erit modus omnium. sc. ut dicatur
eius primum et adequatum significatū
est verum igitur ipsa est vera vel est falsum
igitur ipsa est falsum si autem specialiter hoc
fiet vno modo infra dicendum. Secū-
do notandum quod titulus tractatus po-
test dupliciter intelligi vno modo sic inci-
pit tractatus de probationibus termino-
rum id est propositionum que termini sunt
et vere probantur vel in probantur ex quo
sunt vere vel false. Alio modo intelli-
gitur sic de probationibus terminorum scilicet
in complexoribus non quia termini in co-
plexi proprie probentur vel in probentur ex
quo non sunt veri vel falsi sed quia secun-
dum aliam et alium terminum mediatum
id est probabilem denominantem proposi-
tionem sumitur alia et alia propositionis p-
batio ut infra patet. Tertio notandum
quod omnis propositio aut est mediate. i.
probabilis ut esset ista homo est asinus et
homo est animal vel in mediate id est im-
probabilis et est omnis illa et solum illa q
est de verbo substantiuo aut de verbo po-
test personaliter sumpto cum pronomine
demonstratio ut hoc est. vel hoc potest ee.
Si mediate aut est negatiua aut affirmati-
ua si primum probatur per affirmatiuas.
Si secundum hoc dupliciter quia aut est
hypothetica aut categorica. Si hypo-
thetica iterum dupliciter quia aut est pro-
babilis categorice aut hypothetice. Si
primum probatur secundum exigentiam
primi termini mediani denominantis ip-
sam exemplum necessario tu es vel tu non
es ista est hypothetica probabilis cathe-
gorice ratione de li necessario exponibili-
ter ut ista patet. Si hoc sit hypothetice p-
babilis aut est condicionalis aut copulari-
ua aut disiunctiua: Si p^m dicitur al. pbal sic o^m

probare
improbare

termini

propositio

tu fuisti et iustus
tu fuisti et iustus

consequentis indicatue sumptū ē aptum
natū repugnā aīnī igit ipa ē ha. Si copu
latiua probatur sic quelz pars pncipalis ē
vera igitur ipsa ē vera. si disiunctiua probat
sic vna pars pncipalis ē vera igitur ipsa est
vera si autem ppō sit cathegorica probat
vno istoz modoz infra positoz. s. aut reso
lubilitate: aut expōibilitate aut officiabilitate:
aut descriptibilitate: aut per casus veritatis.

Ultimo sunt notanda qdam facientia
ad ppositum infra p totum: p^m: pbatio p
pois semp debet incipere a pmo termino me
diato non a pmo sūm situm sed a primo ter
mino denominante ppōnem ex^m pbatio
istius hoīem currere ē pōe non debet iape
a li hoīem sed a li possibile ex quo ista pmo
minatur modalis s3 sensu cōposito. CSe
cundo notandum quod omnis cathegori
ca affirmatiua de relatiuo referente aīnō nō
confusum equiūm copulatiue: ex^m ista ali
quid ē homo qd non est animal equialet
huic aliquid est homo et id non est animal.

Tertio notandum qd quando vnus no
men regitur ab alio et post ponitur ei et sunt
termini cōmunes si eis datur suppositio
ab aliquo tertio semp dabitur con similes
suppositio vtriusqz ex^m dicēdo quilibet asi
nus hoīs ē animal hoīs tam li hoīs quaz
li asinus stat distributiue et taz li hoīs quā
li animal stat confuse tantam dixi primo si
sunt termini cōmunes pp istam et con simi
les quilibet asinus for. currit vbi li asinus
distribuitur et li for. non dixit secundo si vi
cio recta post ponat: qz si non: non d3 vt
si dicam cuiuslibet hoīs asinus currit stat
li hoīs distributiue et li asinus confuse tñ.

Tertio dixi si eis datur suppositio a ter
tio qz in ista tu es differens ab hoīe li dif
ferens stat determinate et li hoīe distribu
tiue. Quarto notandum quod oīs pba
tio propositiōis bona debet reduci vltima
te ad resolubiles et ad immediata.

Capitulum de resolutionibus.

In capitulo resolubiliū magister cla
re loquitur. Sed arguitur contra
ipsum et primo sic quelibet istarū. s.
isti currunt homo ē homo. ē indefinita affir
matiua et tñ non sunt resolubiles igitur con
tra cum patet psequentiā cum maiori qz i

alio subijcitur terminus communis sine si
gno ex quo li isti ē terminus cōmunis per
ipsum et minor probatur quia non videtur
quomodo pma habeat resoluti quia ibi eēt
nugatio. i. in vtilis repetitio vt si dicat iste
ē homo et iste ē hō igitur hō ē hō. CSecū
do arguitur sic iste et cō similes. s. iste hō al
bus incipit currere in hac domo tu es sunt
resolubiles et tñ sunt de pronōie demonstra
tiuo singularis numeri igit ptra cum dicē
tem tales eē immediatas patet cōsequentiā
cum minori et maiori pbatur qz dato quod
iste non resoluatur sequitur qd duo ptra
dictoria sunt simul falsa et probatur conse
quentia et capio istam iste homo albus in
currit currere et iste homo albus non in cur
rit currere que sunt contradictorie et dicas
qd prima nō probatur ratione de li iste hō
albus sed ratione de li in currit et arguitur
qd iste sunt simul vere et pono qd for. cur
rat currit et cucurrit et non sit albus sed i
mediate post erit albus tunc ista ē vera iste
hō alb? si i currit currere vt patet ex casu et
ista similiter eēt vera iste homo albus inci
pit currere probando ratione de li in currit
quia iste homo albus nunc nō currit et iste
homo albus immediate post hoc currit vt
patet igitur et. C Tercio arguitur ptra mo
dam resoluendi qz non sequit hoc ē homo
demonstrando animal cōmune. et hoc est asi
nus igitur homo ē asinus. Item non sequi
tur hoc ē pater demonstrata diuina essentia
et hoc ē filius igitur pater ē filius quia ante
cedens in illis est verum et consequens fal
sum et tamen arguitur per resolutionem igit
tur et. Quarto arguitur sic iste cōsequē
tie non valent hoc erit album demonstrato
vno nigro qd erit album et hoc ē vel erit si
album igitur non album erit album. Simi
liter hoc erit verum demonstrata illa tu dor
mis et hoc est vel erit aliud a vero igitur ali
ud a vero erit verum et tamen arguitur se
cundum modum pbauli igitur ille modus
est malus patet consequentiā cum minori
et maiori probatur quia antecedens in illis
est verum vt patet et consequens falsus qd
probatur et capio oppositum istius non al
bum erit albū qd ē hoc nihil si albū erit al
bum et arguitur sic ista negatiua ē ha igit

Alia affirmativa p³ p² a² n²o probatur sic
tñ albu crit albu igitur nihil non albu crit
albu p³ p² itez ab exposita ad exponens
2 a² n²o e² vep igitur 2 p² n²o qd a² n²o sit verum
probatur sic omne qd crit albu est vel crit
albu igitur an albu crit albu p³ p² ab vni
uersali ad sua exclusiuā 2 a² n²o e² verum igitur
2 p² n²o finili mō arguitur de secunda p²
Idem etiaz dicatur de istis hoc curret 2 hec
e² uel crit non currens igitur n² currens cur
ret. iste potest esse rex 2 iste e² uel potest eē n²
rex igitur non rex potest eē rex. Quinto
arguitur sic ista p² non u²z per istū habitū
tu decipieris 2 iste habitus e² uel crit sciētia
igitur per sciētiā tu decipieris 2 in arguit
fm magist² igitur 2c. p³ p² cū miori 2 ma
ior probatur q² a² n²o e² xuz 2 p² n²o falsuz qd
a² n²o sit xum probatur 2 pono qd tu hēas i
mente habitū istius p²positionis for. e² per
quē credas firmiter qd for. sit 2 pono qd te
sic credente deus annihilabit for. 2 sequitur
qd a² n²o e² uerum. s. per istū habitū tu decipi
eris quia per istū quando for. n² crit credēs
ipsuz eē 2 iste habitus e² uel crit sciētia q²
e² 2 qd p² n²o sit falsuz etiaz patet quia nemo
per sciētiā decipietur ut patet. Ad p² m² rñ.
qd non e² de intentione magist² qd ois in
definita sit resoluibilis ut probat argumen
tum de illis duabus indefinitis assumptis
dicitur tamen qd quelz ista p² est mediata 2
probabilis prima. n. inferitur ex multis sin
gularibus sic iste currit 2 iste currit 2c. igit
isti currunt 2 secunda inferitur ex una singli
sic iste e² hō igitur hō e² homo per illaz regu
laz consequentia p² ab inferiori affirmatiue
2c. Ad secundū similiter dicitur qd non intē
dit magister qd omnis propositio in qua e²
demonstratiuuz non sit resoluibilis sed qd
ois ista in qua e² demonstratiuū simpliciter
seu solitarie sumptuz ut eē ista hoc e² unde
quelibet istarum est resoluibilis talis homo
currit iste homo albus in currit currere 2 in
ista domo tu es prima eni sic resoluitur iste
currit 2 iste e² talis homo igitur 2c. 2 secūda
resoluitur sic: sic incipit currere 2 iste e² uel i
cipit eē iste hō albus igit 2c. 2 tñ sic ibi tu
es 2 ibi e² i hac domo igit i hac domo tu es.
Ad tertium dicitur quod illa argumen
ta petūt aliam difficultatem tamē pro nūc

dicitur quod iste modus resoluendi non e²
generalis sed fallit in vno casu. s. quando
per demonstratiuum demonstratur sicut e²
in primo argumento vbi demonstratur ani
mal cōmune quod est multa quia asinus 2
bos 2c. quorum vnum non e² aliud 2 simili
ter in secundo argumento ubi demonstratur
eētia diuina. S² si quis uelit moduz gene
ralē resoluendi inferat ex illis resoluētib²
unā de li qd e². Sic ut dicamus hoc e² pater
2 hoc e² filius igitur illud qd e² pater e² fili².
Ad 4^m dicitur de intentione magist² i.
xxvi. argumento primi dubij 2 Strodi in
suis consequentijs qd ibi nō arguitur a re
soluētib² ad resolutam idco non mix² si
antecedens sit vep 2 consequens falsuz vn
de resoluētes istius non albu crit album
sunt iste hoc crit albu. 2 hoc e² vel crit aliqd
qd non e² vel crit albu 2 vbi li non neget to
tum disiunctuz. seu 2 hoc e² vel crit aliquid
qd nec e² nec crit albi vbi secūda resoluēō
semper e² falsa p²ro declaratione autē bui²
suppono qd nota negationis infinitans ter
minum negat cum eo modo quo inuenit
exemplū dicendo homo e² animal li hō stat
p²o eo qd e² solū idco si dicam non homo e²
aial sensus erit aliquid qd non e² homo est
animal. Similiter dicēdo hō crit albu stat
li hō p²o eo quod e² vel crit idco dicēdo nō
hō crit albus li nō negabit li hō eo modo
quo inuenit apliatuz 2 subordiat huic ali
quid quod n² e² vel crit hō crit albu vbi li n²
neget disiunctū sic quod pueriatur cum illo
copulato de p²ibus oppositis. s. aliqd qd
nec e² nec crit hō crit albu Isto stante patet
quod ista propositio n² albi crit albu ex
quo li albi siabat disiunctū p²o eo qd est
v² crit 2 negat a tali negatiōe e² falsa: 2 sen
sus finis e² qd aliquid qd non est vel crit al
bum seu qd nec e² nec crit album crit albu 2
sue resoluētes erūt iste v² patet supra hec
erit album. 2 hoc e² vel crit aliquid qd nec
est nec crit albu quarum secūda est falsa.
Similiter dicitur de ista aliud a xō crit ve
rum qd ip² est falsa quia ex quo li aliud di
stribuit li vero eo modo quo inuenit 2 inue
nit ipsum ampliatum distribuit ipsum sin
pliatum 2 sensus e² quod id quod e² vel crit
aliud ab eo quod e² vel crit verum crit vep

resoluo

Ne p²ro
Indefinita
Infinitate

Appliat

Demonstratiu

Aliud

no sine
nunc per
in videtur
quia ibi est
iocal iste
C. Secū
iste hō al
tu es sum
e² demostra
a cum deē
sequeña
oio quod
p² oio p²ra
atur conse
no albus in
e non in cur
oriz 2 deas
de li iste hō
2 2 arguitur
qd for. cur
albus sēli
ia e² vera de
tet ex casti
2 albus iū
de li in cur
currit 2 iste
ec currit v
tur p²ra mo
hoc e² hō
2 hoc albi
mon sequi
una ellēna
2 quia oio
sequētes fal
monem igit
sic cōsequē
monem
vel crit h
omni. Simi
illa tu de
p² igitur p²
gaurit se
lic modus
n² mouet
is in illo
falsuz qd
no nō al
ū crit al
2 2 igit

*Similiter
concluditur*

*to decipiens
et scilicet*

*Vbi plato est
non es*

qđ est ^{fm} et tunc p3 solutio argumenti quia
dicitur qđ illa n̄ bene resoluebatur supra
sz sic debet resolui hoc erit veruz et hoc est
vel erit aliud ab eo qđ ē vel erit veruz vbi
secunda exponens est falsa qz ex illa sequi
tur ^{fm} sequitur. n. hoc vel erit aliud ab eo
qđ ē vel erit verū demonstrata iya tu dor /
mis et hoc idem est vel erit verū igitur hoc
erit aliud a se ipso. Similiter dicitur qđ ista
n̄ currens curret et nō rex pōt esse rex quod
iste sunt falsē et resolunt sic hoc curret et hoc
est vel erit aliqd quod n̄ est vel erit currens
igitur et. Similiter hoc pōt esse . rex et hoc
est vel potest ēē aliqd quod n̄ ē vel potest
esse rex seu qđ nec est nec potest esse rex igitur
et. vbi secunda exponens semper est f^a
Ad vltimū dicitur quod ista est vera per
habituū scientie per scientiaz aut per veri-
tatem tu decipiens qz li scientiaz stat apli-
atiue vnde qz idem habitus est primo sciē-
tia in isto casu et deinde error istud n̄ est in-
ueniens: n̄ tamen pceditur quod tu deci-
piens per scientiam vt pater supra in appel-
lationib⁹ quia ista significat quod tu deci-
piens per habituū qui erit scientia quādo
decipiens per illud qđ est falsuz vt p3 Sz
contra solutionē secundi argumenti et pira-
modum probādi ibi positum arguitur for-
ti argumento qz eo dato sequitur duo cōtra-
dictoria eē simul vera qđ pbat^r et capio
istas in hac domo tu es et i hac domo tu n̄
es et arguit sic ista sunt simul vera dato isto
modo. et ista sunt contradictoria igitur et.
p3 psequētia cū minori qz prima ē singu-
lari affirmatiua et secūda sua negatiua et
maior probatur supposito quod tu et plato
sitis in hac domo. et quod qlibz locus pro-
pius et etiam quilibz locus cōmunis sit lo-
cus isto stante p3 veritas p̄me. s. in hac do-
mo tu es et secunda probat sic vbi plato est
tu n̄ es sz i hac domo plato ē igitur in hac
domo tu n̄ es p3 p^a ab inferiori ad suū su-
perius negationi post posita et cum debito
medio. vel sic et melius. ibi tu nō es. demō-
strato loco p̄prio platonis et ibi est i hac do-
mo igitur i hac domo tu n̄ es. Sz forte ne-
gabitur ista vbi plato est tu n̄ es. qz dicitur
qđ vbi plato est tu es qz in hac domo vbi
plato est tu es ideo probatur ista sic i loco

in quo plato est tu n̄ es igitur vbi plato est
tu n̄ es p3 p^a qz li vbi n̄ significat nisi in lo-
co in quo et añs probatur sic in loco p̄prio
in quo plato est tu n̄ es. Sed omnis lo-
cus proprius in quo plato est ē locus igitur
in loco in quo plato ē tu nō es. p3 psequē-
tia ab inferiori ad suū superius negatiōe
post posita cum debito medio. Ad hoc
rñ. quod iste sunt simul vere vt probat ar-
gumentū. Sed dicitur qđ n̄ sunt p̄dicto-
rie nisi apparenter. et cū dicitur quod vna ē
singularis affirmatiua et alia est sua nega-
tiua et. posset dici et bene qđ n̄ sunt singula-
res nisi i voce aut in scripto tamen teneat^r
oñ et dicatur quod n̄ semp singularis affir-
matiua et singularis negatiua sunt contra-
dictorie sicut in proposito Sz tu dices vbi
erit hoc et vnde pro venit rñ. quod qñ per
subiectū singularis demonstratur vna res
habens ptes pro quaz qlibet vel multis
potest predicari talis singularis verifi-
cari de suo subiecto tūc singularis affirmati-
ua et negatiua nō p̄dicent nisi negatio
p̄pōatur ton: vnde qz ad hoc quod in hac
domo tu sis sufficit qđ in una qua vis pte
h⁹ dom⁹ tu sis et sifr ad hoc qđ i hac domo
n̄ sis sufficit qđ i vna pte h⁹ domus n̄ sis
hinc est qđ iste nō sunt p̄dictorie sed be-
ne iste erunt p̄dictorie i hac domo tu es.
et n̄ i hac domo tu es. Sifr iste n̄ p̄dicūt
ibi tu es. et ibi tu n̄ es nec iste sup. a. plano
tu moueris et sup a plano tu n̄ moueris nec
iste heri tu fuisti. et heri tu nō fuisti nec iste
tunc tu fuisti. et tunc tu n̄ fuisti demōstrato
vno tempore. similiter in. a. hora tu fuisti et
in. a. hora tu n̄ fuisti. sed in omnibus o3 p̄
ponere negationē. Sed aduerte quod n̄ de-
bet cōcedi qđ per. a. horam tu fuisti. et p. a.
horā tu n̄ fuisti qz iste multuz differrūt. s. p.
a. horam tu fuisti et. in a hora tu fuisti quia
ad hoc qđ p̄ma sit vera requiritur qđ tu fue-
ris p quālibet ptem a. hore sed ad hoc qđ
secūda sit vera sufficit quod in una pte vel
. o. intrinsecus illius tu fueris vnde pcedim⁹
cōmuniter quod. o. fuit in sua hora et tamē
nō fuit p suā horam Ex his poteris multa
pulera in ferre que tu p̄sidera. Sed hic
sunt. y. petitiones prima quā ita est ista isti
currunt Ad hoc sunt quattuor modi respō

In omni

dendi primus eodem qui dicit quod hec
 est singularis contra quod potest argui mlt
 tripliciter et primo sic subiectum istius pro
 positionis supponit pro multis et comunis
 igitur ista nō ē singularis p3 2^a et aīo ē notū
 de Secūdo sic nulli singulari pōt pgrue ad
 di. signū distributivū sed isti pgrue addit si
 gnū distributivū igitur ista nō ē singularis p3
 2^a et aīo pbat qz nō pgrue dicim⁹ oīs for.
 currit et pgrue dicimus omnes isti currūt.
 Tertio et fortius sic si ista est singularis def
 sua indefinita et non poterit dari. Secū
 dus modus est quorundam dicentium qd
 ista est vniuersalis cōtra quos arguitur du
 pliciter primo sic hic non subijcitur termi
 nus cōmunis signo vniuersali determinat⁹
 igitur ista non est vniuersalis patet conse
 quentia et antecedens est notū. Secūdo
 sic si ista sit vniuersalis quero q sit sua sin
 gularis et sua indefinita vel particularis et
 non poterit dari. Tertius modus respō
 dendi ē magistri in obiectionibus dicentis
 qd ista ē indefinita quia omnis p pō i qua
 subijcitur terminus cōmunis sine signo ē
 indefinita ista ē huiusmodi igitur ē indefini
 ta tenet 2^a cum maiori et minor etiaz patet
 quia pronomē pluralis numeri est termi
 nus cōmu. is. Contra hoc arguitur du
 pliciter primo sic si ista esset indefinita ipsa
 posset habere particularem secum conuer
 tibilem sed non habet neqz habere potest
 igitur non ē indefinita tenet 2^a cum maiori
 et minor probatur quia da tu oppositum. s.
 quod habeat et assigna mibi illam. Secū
 cundo arguitur sic si ista ē indefinita subi
 ectum staret determinate et sub eo liceret de
 scendere disjunctiue sed non licet igitur nō
 ē indefinita patet 2^a et antecedens ē verūz
 igitur et cōsequens. Forte dicitur quod
 licet descendere sic isti currūt et isti sunt oīs
 isti igitur iste currit vel iste currit et. Et
 contra quia ex hoc nō sequitur quod liceat
 descendere disjunctiue et quod subiectum
 illud stet determinate quia tūc dicim⁹ qd
 aliquis terminus stat determinate quādo
 sub eo licet descendere disjunctiue et a con
 uerso ascendere vt patet supra sed hic licet
 liceat descendere non tamen ascendere igitur
 non stabit determinare. tenet consequentia

cum maiori et minori probatur quia non se
 quitur iste currit vel iste currit et. igitur isti
 currunt vt patet Ideo respōdetur aliter po
 nendo istam conclusionem. s. quod data p
 positio vel est simul singularis et indefinita
 vel est nullius quantitatis cuius credo se
 cundum esse melius. pro cuius declaratio
 ne nota quod cum in mente nō sint prono
 mina eo quod pronomē ponitur loco pro
 prii nominis secūdm grammaticos ista
 vocalis isti currunt nō subordinatur huic
 isti currūt aut huic quilibz istorū currit sed si
 per li isti demonstrantur for. et. populo ista su
 bordinatur vni cathegorice de subiecto co
 pulato facto ex duob⁹ tūc discretio puta
 isti for. et pō currit tunc probatur conclu
 sio sic ista isti currunt subordinatur huic for.
 et pō currit aut currunt sed ista vel est nul
 lius quantitatis aut simul in definita et sin
 gularis igitur appari ratioe et ista patet cō
 sequentia per supradicta et antecedens pro
 bat quia ista for. et plato currūt aut ē byp
 othetica aut cathegorica: si primum pa
 tet quod non est alicuius quantitatis si se
 cundum probatur quod est simul singula
 ris et indefinita quia subiectum istius. s. illa
 copulata sunt simul terminis cōmunis et
 discretus capiēdo terminum cōmunem
 et discretum i proprie sicut supra loquutus
 sum igitur ista simul est singularis et indefi
 nita i proprie et sic patet conclusio. Et si di
 citur igitur subiectum simul stabit cōmu
 niter et discrete cōceditur nam stabit cōmu
 niter quia p multis et discrete quia multis
 suppositionibus discretis et ad argumenta
 scientia contra hoc poteris rñ. ex distincti
 onibus habentis supra. Secunda peti
 tio an ista sit vera quando tu volas tu nō
 potest volare rñ. quod sic quia sua contra
 dictoria ē s. s. in omni tempore in quo tu
 volas tu potest volare quia ex ea sequitur
 quod in aliquo tempore i quo tu volas tu
 potes volare tāquam a subalternante ad
 subalternatam que est s. vt patet cū ex ea
 seq^r qd i aliquo tpe tu volas et in illo tu po
 tes volas vt p3 supra i stativis et i pñapio
 h⁹ tractat⁹ et sic seq^r qd tu volas. iō pceda
 tur qd ista fuit et. et sicut iste st. et. et. chyme
 ra q currit nō mouet asinus q ē bō non est

prota

Indefinita

Singularis

Indefinita

Terminū cōm

Terminū dēfōr

Commutor

Defect

*Quia eo loq
tu nō potes volare*

determinato

Chimera quod nō mouet

ratiōalis. for. qui īfuit velociter currit si
mouetur. & sic dī multis quāz q̄libet ē pure
negatiua equalens vni dīfinitīue vt pz in
capitulo relatiōz & nulla eaz ē resoluibi
lis sed probatur p̄ sumū contradictoriūz.

Capitulu de vniuersalibus

Alīuērsalis p̄positio zc. In hoc ca
pitulo faciām q̄ttuor p̄mo videbi
tur de modo p̄bādi. secūdo d̄ sup
p̄bē terminōz. Tercio dubiatur cōtra
magist̄. Quarto crūt petitiōes. Quā
tuz ad p̄mū nota quod veritas vel falsi
tas p̄positiōis vliis affirmatiue cognoscit̄
p̄ duas p̄positiones q̄ vocātur expōntes
& ipsa vniuersalis expōita & modus p̄bā
di expōitōis. Iste autēz expōntes de
bent eē huiusmodi. p̄ma sit p̄iacēs .i. to^m
residūz dempto signo vt huius q̄lz hō ē
animal p̄ma sit ista hō ē animal. Secunda
aut sit vna vliis negatiua in q̄ sit li qnēz an
li qn sit totū subiectū expōndē cū vno ter
mino transcendēte & p̄dicatuz expōnen
de & breuiter li qn debet eē i mediate post
subiectū & in mediate ante r̄lin vt dicatur
nihil ē hō qn illud sit animal. Quāntū
ad secundūz dico quod in expōita subiec
tuz stat distributiue mobiliter vt pz & p̄di
catuz p̄fūse tantū mobiliter qz sub eo licet
descēdere sic omīo hō ē animal & ista sunt
omīa animalia igitur omīs hō ē hoc vel
hoc alal. p̄sequens. n. ē vep & ē vna vniuer
salis affirmatiua habens sic expōni hō est
hoc vel hoc animal. q̄ postea resoluūt & re
ducitur ad in mediate: & nihil ē homo qn
illud sit hoc vel hoc animal omībus dīmō
stratis cuius veritas omīs p̄ p̄tradicōriūz
quod ē f^m. s. aliqd ē homo quod n̄ est hoc
vel hoc animal ē. n. vna p̄positio cuius p̄
ma resoluens ē f^m. s. hoc ē hō quod n̄ ē hoc
vel hoc animal qz ista ē vna p̄positio de
relatiūo equalēs huic hypothece. s. hoc
ē homo & hoc n̄ est hoc vel hoc animal q̄ ē
falsa vt pz In p̄ma expōntē vt in ista hō
ē animal stant termini determinate & in se
canda vt in ista nihil est hō qn illud sit ani
mal stat li ens inclusuz in li nihil & omīes
termini p̄cedens li quin p̄fūse distributiue
p̄pter vnā negationem. illi vero q̄ sequūt

li quin excepto relatiūo stant p̄fūse tantūz
mobiliter propter duas negatiōes media
te cadētes quoz secūda ē in li qn relatiūū
vero stat distributiue sicut li ens cuius est
an̄s ex quo ē in eadez cathēgorica euz illo
De vniuersali negatiua duo dicit pau
lus p̄mūz qd̄ ipsa probatur p̄ p̄tradicōri
um & hoc ē generaliter veruz. Secūduz
qd̄ probatur p̄ singulares & hoc n̄ est gene
raliter vep qz ista n̄lla chymēra ē homo n̄
pōt sic p̄bāri qz o3 sic arguere nec ista chy
mēra ē homo nec ista zc. & iste sunt omīes
chymēre igit̄ zc. vbi minor eēt f^m Et sic dici
tur quod ista minor potest aliter sumi. s. vt
dicat̄. & sic de singulis. aut & n̄ sunt plures
chymēre scias quod hoc n̄ ē vep & nulluz
ē debētuz mediūz nisi illud. Quāntum
ad tertūz occurrūt p̄tra magist̄ tria du
bia p̄mūz ē p̄tra modum p̄bādi vniuer
salēs qz n̄ videtur bonus & arguitur p̄mo
sic. nulla cathēgorica debet probāri p̄ hyp
pothēticaz sed talis vniuersalis ē cathēgo
rica & probatur p̄ hypotheceaz secūdum
magist̄uz qz p̄ vnāz copulatiūz igit̄ mo
dus probandi ē malus pz p̄^o euz minorū &
maior probatur qz cathēgorica ē p̄or & no
tiōz hypothece. Secūdo arguit̄ sic ar
guendo ab expōntib⁹ pauli ad expōitaz
n̄ v3 p̄^o igitur suus modus ē malus pz p̄^o
qz ab expōntib⁹ ad expōitā debz vale
re p̄sequētia & an̄s probat̄ qz n̄ segtur for.
currit & nihil ē for. qn illud currat igit̄ oīs
for. currit. similiter nō segtur tu curris & ni
hil ē tu qn illud currat igitur omīs tu cur
ris probatur qz si valēt an̄s eēt vep & p̄se
quēs nec vep nec f^m qz eēt oratio in p̄pria
Tercio arguitur sic ab expōntib⁹ pau
li ad expōitaz n̄ v3 p̄^o igitur ille modus ē
malus pz p̄^o & an̄s probatur quia nō seq
tur populus ē rome & nihil ē paulus quin
id sit rome igitur omīs populus est rome
qz p̄sequēs ē falsūz vt pz & an̄s est vep qd̄
probatur qz p̄ma para ē vera & secunda si
militer qz suūz o^m est f^m. s. aliqd ē popul⁹
quod n̄ ē rome qz in veritate nihil ē popu
lus quia nulla substantia est populus & nul
lum accidēs ē populus licet multe substā
tie sint populus. Ad p̄mū r̄n. quod ista p̄
positio ē distinguēda p̄positio cathēgori

ea ē prior hyppothetica quia vel termini i
ista stant personaliter vel materialiter. si
personaliter ista propositio est falsa. quia
eius prima resoluens est falsa. hista est pri
or hyppothetica quia li hyppothetica stat
distributiuē a li prior modo nulla est cathe
gorica que omni hyppothetica sit prior vt
patet bene tamen est verum qd omnis ca
thegorica ē prior hyppothetica cuius ipsa
est pars quia pars est prior suo toto et nun
quāz talis cathegorica probatur per sua
hyppotheticam et hoc probat argumentūz
et hoc volunt doctores cum dicūt quod ca
thegorica est prior hyppothetica. Si vero
termini stent materialr adhuces ista disti
guēda qz vel ista loqr de pōritate tminoz
qzrū ad eē sic quod sit sensus quod ille ter
minus cathegorica quātum ad esse suum
est prior isto termino hyppothetica et sic p
positio est falsa vt prius vel loquitur d pri
oritate istorum terminorum personaliter
sumptorum quantum ad illationē et sic ista
propositio est vera cathegorica est pōr hypp
othetica quia sequitur hyppothetica est
igitur cathegorica est et non econuerso et ta
lis propositio sic sumpta non est ad propo
situm. Ad secundum dicitur quod id ar
gumentum concludit et mihi videtur qd
iste exponentes non sint omnino sufficiētes
res ideo p dicitur. ad melius exposuit di
cens quod ista quilibet homo currit sic ex
ponitur homo currit et nullus homo est nō
currentes igitur et. vbi in secunda exponen
te non ponit terminum transcendentēz sicut
ponit p paulus ideo diceret qd due expo
nētes superiores non iferunt istam omnis
fortes currit Sed istaz omne quod est for.
currit et quod ista omnis for. currit habent
inferri ex his for. currit et nullus for. est nō
currentes igitur omnis for. currit vbi patet
quod ita est in proprium antecedens sicut
consequens. Ad tertium dicitur qd cō
cludit de virtute sermonis. ideo nota quod
quando subiectum vniuersalis est dictio nō
potens supponere pro re vna sicut sunt li
populus li domus li numerus et. tunc de
bemus in secunda exponente ponere pro
subiecto terminum transcendentem in pli
secundum p paulum quo stante dicitur qd

ista omnis poplū est rome sic habet expo
ni populus est rome et nulla sunt poplū qn
illa sunt rome igitur et. et tunc sicut conse
quens est falsum ita et antecedens pro mi
nori. Secundo principaliter dubitatur
circa propositiones concessās a p paulo. et
primo circa istam omnis homo vel asinus
est asinus quam concedit dato qd pars dī
siuncti sit subiectum contra isto dato sequi
tur qd aliqua est ppositio cathegorica ve
ra habens ptūm cuius tamen subiectum
et ptūm non supponunt pro eodem conse
quens falsum arguitur et illud ex quo seq
tur et qd hoc sequatur probatur quia i illa
omnis homo vel asinus est asinus ex par
te subiecti non est nisi li homo et ex parte p
dicati li asinus vt patet que sic significādo
non possunt supponere pro eodem Et si di
citur quod hoc non est in consequens con
tra in propositione affirmatiua vera et. po
testatum verificatur de subiecto et non pro
illo Sed pro significato vt patet igit opor
tet subiectum et ptūm supponere pro eodē
Secundo arguitur quod iste cōcessē a
p paulo sunt falsē. s. omne qd fuit est et om
ne qd erit est quia sequitur omne qd fuit ē
adam fuit igitur adāz ē similiter omne qd
erit est: antix? erit igitur antichristus ē con
sequens falsum igitur et antecedens et non
minor igitur maior. Tercio arguit con
tra istam concessām: omne qd non poterit
nec potuit esse ē quia apud i polis ex quo
omne qd ē potuit esse. Ad primum qui
dam vt bentisber concedūt conclusionem
s. quod aliqua est affirmatiua vera et. vt
patet ab eo in septimo sophisinate. Alij
tamen vt strodus et gaetanus sup illo so
phisinate et etiā. p. ad. capitulo de li tot
vident dicere oppositum et habēt cōsequē
ter dicere qd ista vocalis inueritate nō ha
bet ptūm sed bene subordinat vni haben
ti ti. huic. s. omnis homo est aliquid quod
vel asinus ē asinus in qua subiectū et ptūz
supponant pro eodem et sic haberent dicere
quod quando propositio est cathegorica
affirmatiua vera habens predicatū et. oz
subiectū et ptūm supponere pro eodem qn
vero non habet oppositum quod subordi
netur vni in qua subiectum et ptūm suppo

nant pro eodem.

Ista responsio quantum ad ultir-
mū dictū mihi placet sed quātū ad
hoc quod dicit istaz omnis homo
vel asinus est asinus subordinari illi n̄ pla-
cet quia nemi confiteri volenti sic subordi-
natur: unde credo quod sicut mihi ista sub-
ordiatu huc omnis homo est asinus vel
asinus est asinus ista et cuiuslibet sic subordi-
netur: idēo potius dicerem quod ista fuit
vna hyppothetica licet apparet cathego-
rica: et sic non oportet subicctū et p̄tū sup-
ponere pro eodem: Et si arguitur quod ista
sit vna vniuersalis q̄ ordinatur pro ma-
iori dāri sic arguendo omnis homo vel
asinus est asinus: for. est homo igitur for.
vel asinus est asinus. rñ. negando istaz cō-
sequentiam. s. ordinatur pro maiori dāri
igitur ē vniuersalis Sz sōm sequitur quod
est vniuersalis vel locatur ibi ratione vni-
us vniuersalis et adducitur instantia d̄ ista
omnis homo ē asinus vel tu curris sed tu
es homo igitur tu es asinus vel tu curris.

Ad secundum dicitur quod ille sunt ve-
re licet magister in illo sophismate omnis
fenix ē neget eas. pro quo nota qd̄ in illis
propositionib⁹ sunt duo verba. s. principa-
le et est li. est. et non principale vt li fuit et li
ens i clusum in li omne supponit respectu
verbi principalis cum ab illo regatur et sic
sensus propositionis erit talis omne quod
ē ens quod fuit ipsum est seu subnotiorib⁹
verbis et eadem sentētia omne quod ē ens
et etiam fuit ipsum est. et sic patet illas esse
veras. patet etiam quod non sequitur om-
ne quod fuit est. adam fuit igitur adam est
quia verbum principale minoris debet eē
de presenti sicut in maiori sub qua minor
sumitur et etiaz non fit de subiecto maioris
predicatum minoris sed debet minor sic
summi adam est ens quod fuit que minor
esset falsa sicut et conclusio quia sequit̄ adā
est ens quod fuit igitur adā est ens et id fu-
it patet consequentia per regulam de rela-
tius et consequens est falsum pro p̄ma par-
te et sic patet solutio argumenti Idem etiā
dicatur de ista omne quod erit est. et simili-
ter de ista omne quod non erit est.

Sed contra istam vltimam arguitur
quia sua contradictoria scilicet
ista aliquid quod non erit non est
est vera igitur ista falsa: consequentia pa-
tet et antecedens probatur sic hoc quod nō
erit non est demonstrato adam igitur ali-
quid quod non erit non est. rñ. qd̄ nō valet
consequentia quia arguitur ab inferiori ad
suum superius negatione postposita sine
medio vt patet.

Pro responsione ad tertium nota
quod magister vult quod in sua p-
positione verbū futuri p̄cedat ver-
bum p̄teriti aliter propositio nō esset ve-
ra et quidam habent eam econuerso et ma-
le. secundo intendit magister quod totum
copulatum sit ex parte subiecti et quod li. n̄
neget totū copulatum et non partē. Istis
stantibus dicitur quod propositio est vera
quia quod non poterit nec potuit esse est. et
nihil est quod nō poterit nec potuit esse qn̄
id sit igitur et. p̄ma exponens sic probat
resolucendo hoc est demonstrato. o. p̄nti et
hoc est ens quod non poterit nec potuit eē
igitur et. patet consequentia cum maiori et
minor probatur quia per regulam de rela-
tius ista minor equum huc hoc est ens et
id non poterit nec potuit esse que ē vera vt
probatur quia p̄ma pars est vera vt pa-
tet. et secunda similiter dato quod li non ne-
get copulatum quia eius o ppositūz dēpta
negatione est falsū. s. id poterit nec potuit
esse cum per li id importetur ens quod est.
o. p̄sens. secunda etiam exponens p̄nci-
palis probatur. s. nihil est quod nō poterit
nec potuit esse quin id sit quia suum oppo-
situm est falsum. s. aliquid est quod non po-
terit nec potuit esse quod nō est igitur ipsa
est vera tenet consequentia et antecedens
probatur quia id oppositum conuertit̄ cuz
ista copulatiua falsa aliquid est ens et id n̄
poterit nec potuit esse et id non est. quod au-
tem conuertatur cum ista patet quia li qd̄
bis ibi positūz est resolubile in. et. et ille illa
illud vt patet per regulam relatiuorū et sic
patet solutio. Similiter dicitur ad alias cō-
similes.

Tertio principaliter dubitatur an in illa omnis homo vel asinus est se subiectum et dicit magister et Petrus. ad. quod sic et tunc propositio est falsa cum secunda eius exponens sit falsa. si nihil est ho vel asinus quin id sit asinus. patet etiam falsitas ex alio quia ipsa est una universalis affirmativa et subiectum illi ho vel li asinus dicitur de aliquo de quo non dicitur primum ut patet. Quidam autem alij de quorum numero est benedictus dicunt quod non est possibile quod totum sit subiectum et sic dicere quod ista est vera et quod secunda exponens debet sumi sic. et nihil est ho quin illud vel asinus sit asinus sic quod li quin immediate post ponatur subiecto: id autem istorum est quia dato quod totum sit subiectum sequitur duo contradictoria esse simul vera quod probant quia iste sunt simul vere iste homo vel asinus est asinus et iste homo vel asinus non est asinus. et iste sunt contradictorie igitur etc. patet consequentia cum minori quia singularis affirmativa et singularis negativa de consimilibus subiectis etc. sunt contradictione maior autem probatur quia prima est vera iste homo vel asinus est asinus demonstrato brunello et secunda similiter scilicet iste homo vel asinus non est asinus demonstrato eodem brunello quod probatur quia iste homo non est asinus demonstrato brunello igitur iste homo vel asinus non est asinus patet consequentia a parte disiuncti ad totum sine impedimento et antecedens est verum cum eius oppositum sit falsum ut patet igitur et primo.

Primo solutione huius argumenti tenedo magister nota quod ista omnis ho vel asinus est asinus si totum sit subiectum habet tot singulares quot iam sunt supposita istius termini homo et illius termini asinus secundo nota quod in suis singularibus ut in ista iste homo vel asinus est asinus li iste etc. demonstrare et de terminare totum disiunctum et non solum li homo sic quod sit sensus quod omne quod est homo vel asinus. i. omne ens quod est homo vel asinus est asinus. Istis stantibus

tenetur quod totum est subiectum et negatur quod duo contradictoria essent simul vera et cum probatur quia ista est vera iste homo vel asinus est asinus conceditur si demonstratur brunello quia sensus est quod iste qui est homo vel asinus est asinus quod est verum sed negatur quod secunda sit vera scilicet iste homo vel asinus non est asinus demonstrato eodem. quia sensus est quod iste qui est homo vel asinus non est asinus quod est falsum ut patet et cum probatur quia iste homo non est asinus demonstrato brunello igitur iste homo vel asinus non est asinus negatur consequentia. quia arguitur ab inferiori ad superius negatione post posita sine medio sicut si sequitur adam non est substantia igitur ad deus non est substantia quia antecessus est verum ut patet et consequens falsum quia eius oppositum est verum scilicet omne quod est adam vel deus est substantia ut patet per exponentes. et ad regulam a parte disiuncti et cetera. respondetur quod negatur non tenet istud tamen argumentum licet sic solvatur et bene. posset fortificari et tu illud considera.

Altimo restant tertia petitiones. prima que est melior probatio an illa. Petri ad antuam an illa magistri respondetur quod per argumentum factum supra mihi videtur quod ista Petri ad antuam sit melior sicut est dictum in consequentia. Secunda petitio an iste propositiones exponibiles de quibus infra dicitur sicut sunt exclusivae et exceptivae et cetera sint categorice vel hypothetice respondetur quod secundum communia dicta logicorum iste sunt categorice probabiliter tamen teneri posset quod omnes sunt hypothetice et si quis hoc tenet habet dicere quod ista et consimiles omnis homo est animal est hypothetica et non est necessaria et quod in mente non est terminus communis proprie dictus. quod et si probabile sit est tamen multum alienum a communibus dictis ideo non tenetur et dicatur quod sint categorice.

Tertia petitio an terminus debeat stare

magis confuse in exponente quam i exposti-
ta. rñ. quod ratio si bene consideretur dicta.
qd non. tamen secundum exponentes que
cōmuniter dant habem? tenere opposituz.
sicut infra patebit.

Capitulum de officiabilibus.

Depositio officiabilis etc. Circa
istud capitulū nota quod quādo
terminus modalis aut verbus cō-
cernens actum mentis vt dicit Paulus
determinat. i. habet ante se aut post se dictū
alic? propositionis. i. ordinem infinitiui aut
coniunctiuam. et nō dicas significatū nullo
terminū mediato precedente tunc illa pro-
positio est officiabilis exemplum hominē
esse animal est scitum et for. esse est possibi-
le aut possibile ē for. esse aut potest esse qd
for. sit. quia li potest in personaliter sum-
ptum secundum cōmunia dicta quantuz ad
hoc conuertitur euz li possibile et probatur
huiusmodi propositio per vnam singularem
et sic eius probatio reducitur ad resolubiles
exemplum ista possibile est for. esse sic pro-
batur ista propositio for. est est possibile q
adequate significat for. esse igit? etc. vbi ista
officians est vna singularis valens quātū
vna copulatiua cum in ea sit li que resolu-
bile in et ille illa illud vt p3 supra. Et ap-
pellatur si sit vna categorica officiāns et si
sit copulatiua officiātes. i. probantes pro-
positionem officiabilem. i. propositionem i
qua est dictio habens officiū determi-
nādi et determinans totam cōpositionem.
Supponant termini cōmunes nō distri-
buti in officiātis confuse tantum immobili-
ter vt necesse est hominem esse animal aut
scio mulam esse sterilem non enim sequi-
tur scio mulam esse sterilem et iste sunt oēs
mule igitur scio istam vel istam etc. esse ste-
rilem quia antecedens ē verum et consequens
falsum in hoc casu. s. qd ego sum vnus qui
nūquam viderim mulas tamen ex relatu
credo illas ēē steriles sicut sunt deinde pre-
sententur mihi mule quas credam esse eqs
et non steriles tunc scio mulam esse sterilem
quia ita credo firmiter et ita ē et iste sunt oēs
mule vt pono in casu et tamen non scio istā
v. i. etc. esse sterilem ex quo non credo vt po-
nit casus In officiāte autem vt i ista: hec

ppō hō ē aīal ē necēssaria q̄ adeq̄te etc. stat
li propositio discrete et personaliter a li hec
et totum hoc homo est animal stat materia-
liter a li hec propositio quod est signuz ma-
terialitatis et tenetur appositue et stat deter-
minate secundum magistrum et supponit.
p se aut sibi simili personalit sumpto quia
li homo est animal materialiter sumptum
non est propositio secundum magistrū sed
nomē neutri generis et li necēssaria stat de-
terminate et personaliter et li que discrete et
personaliter sicut suum antecedēs. s. li pro-
positio et li homines et li animal confuse tā-
tum immobiliter et personaliter a li significat
quod est verum concernens actum mentis
et non licet descendere vt patet. Contra
istum modum officiādi arguitur primo quia
non sequitur ista propositio homo est aīal
nec est possibile et hec significat adequate
hominem esse asinum et primarie igitur pos-
sibile est hominem esse asinum: quia conse-
quens est falsum vt patet et antecedēs ve-
rum quod probatur nam secunda pars an-
tecedentis est nota et prima probatur quia
ista homo est asinus potest esse vera igitur
est possibile. tenet consequentia et an-
tecedens iterum probatur quia ipsa potest
significare primarie et adequate deum esse.
Secundo arguitur sic dato isto modo of-
ficiādi sequitur istas esse veras. s. impossi-
bile est antechristus esse si possibile est anti-
christum esse impossibile est te esse si tu po-
tes loqui consequens falsum et consequen-
tia probatur quia officiātes sunt vere vt
patet. Tercio arguitur probando quod
in illa hec propositio homo est animal est
necēssaria li homo est animal non stat ma-
terialiter cuius opposituz dicebatur et pro-
batur sic quia dato opposito sequitur quod
aliquis terminus categorematicus sup-
ponit materialiter qui tamē non potest sta-
re personaliter quod videtur falsuz et quod
hoc sequatur probatur quia tota ista pro-
positio stat materialiter vt dicitur et ista non
potest stare personaliter quia propositio p-
sonaliter sumpta non potest poni in pro-
positioe vt patet igitur etc. Ad primum
dicitur quod consequentia ista est bona et
ad argumentuz negatur quod antecedēs

31

fit verum et negatur quod ista homo est asinus sit possibilis et cum arguitur ista potest esse vera. igitur est possibilis negatur consequentia. quia propositio possibilis est illa que potest aut potuit aut poterit esse vera secundum significationem quam iam habet quod non contingit de illa homo est asinus ut patet. ¶ Ad secundum conceditur quod ille sunt vere ut probat argumentum dato quod si impossibile cadat super tota propositione quia hec propositio est impossibilis antichristus est si possibile est antichristum esse ut patet. quia est condicionalis cuius oppositum consequentia stat cum antecedente ideo falsa et impossibilis cum omnis condicionalis falsa sit impossibilis. ¶ Ad tertium possit concedi totum scilicet quod aliquis terminus categorizemeticus stat materialiter qui non potest stare personaliter si tamen hoc sit in consequens respondeatur aliter et dicitur quod id non sequitur et ad probationem cum dicitur propositio non potest poni in propositione ipsa stante personaliter negatur quia dicendo homo est animal est verum aut necessarium si homo est animal quod est una propositio stat personaliter pro significato ex parte rei istius homo est animal quod significatum est verum et necessarium et sic patet solutio. ¶ Sed hic sunt tres petitiones. prima in quo differunt modales de sensu composito ab illis de terminis concernentibus actum mentis. quod in nullo nisi quia prime secundum doctores communiter non sunt quantitate et alie sic exemplum ista possibile est hominem legere non est quantitas sed bene ista scio hominem legere quia est singularis tantum sicut in prima si homo stat confuse tantum immobiliter ita et in secunda. ¶ Secunda petitio quid est hominem esse animal ex parte rei quod est significatum verum et necessarium istius homo est animal. quod in veritate non est nisi homo. quomodo autem homo aut tale significatum sit necessarium forte dicitur infra. ¶ Tertia petitio an omnis propositio de sensu composito sit officialiter probanda. quod non sed solum illa in qua non

precedit terminus medietas quia ista homo scit scire legere est de composito et tamen non est officialiter probanda sed resolvable a primo termino quod autem illa sit de composito patet quia terminus talis concernens actum mentis cadit super dicto propositionis et ita est de composito si autem magister non posset probare istam esse de composito scilicet tu scis sortem legere.

Capitulum de descriptibilibus.
 ¶ Propositio descriptibilis et cetera
 Circa hoc capitulum nota quod terminus concernens actum mentis aut est terminus qui non cadit congrue aut vere super in complexo nisi id sit signum complexi sicut sunt si scio credo et dubito aut est terminus qui potest cadere super in complexo quod non est signum complexi sicut si intelligo et imaginor et cetera.

¶ Si primum aut talis terminus est in propositione cum in complexo verbali aut cum complexo verbali Si cum complexo tunc secundum omnes facit terminum appellare rationem et confundi si sit terminus communis et cadat super illo ut scio hominem esse animal. si cum in complexo tunc secundum quosdam non confundit nec facit terminum appellare sed quod idem erit dicere scio aliquam propositionem et aliquam propositionem scio. Sed secundum magistrum in hoc capitulo est dicendum quod facit terminum appellare ut dicendo scio propositionem affirmatiuam si propositionem affirmatiuam appellat formam et non est idem dicere scio propositionem affirmatiuam. et propositionem affirmatiuam scio propter appellationem Si vero terminus concernens actum mentis est talis nature quod possit cadere super in complexo non significante complexum hoc dupliciter quia vel talis terminus iam actu est super in complexo aut super complexo Si primum confundit secundum magistrum confuse tantum mobiliter si sit terminus communis et facit appellationem rationis ut intelligo hominem Si secundum tunc confundit confuse tantum immobili ter et iterum facit appellationem ut intelligo.

hominem esse animal. Contra modum describendi magistri arguitur sic dato tali modo sequitur processus in infinitum inde scribendo igitur talis modus est malus patet consequentia et antecedens probatur et capio istam ego intelligo for. que sic describitur ego intelligo aliquid sub ratione fortis et patet quod ista describens est ulterius describenda in infinitum quod probatur quia omnis propositio in qua terminus concernens actum mentis determinat in complexum nullo termino mediato precedente est describenda ut patet in textu. Sed ista est huiusmodi ut patet igitur est describenda. et sic de alijs arguitur. Et confirmatur quia ista ego intelligo aliquid sub ratione fortis cum si aliquid per dicta appellet rationem significabit quod ego intelligo aliquid sub ratione aliquid sub ratione fortis et sic iter in infinitum. Secundo arguitur sic descripta non convertitur cum describenda data a magistro igitur talis modus malus patet consequentia et antecedens probatur quia non sequitur ego intelligo populum. igitur ego intelligo aliquid sub ratione populi quia antecedens est verum ut patet et consequens falsum cum populus non sit aliquid nec esse possit aut intelligi. Tertio arguitur sic ista consequentia non valet scilicet ego scio adequatum significatum a propositionis quod scio significari pro a propositionem igitur ego scio a propositionem igitur talis modus malus patet consequentia et antecedens probatur quia pono quod ipariete sit ista propositio homo est animal ebraice scripta ordine retrogrado secundum eos que sita et dicatur mihi a preceptore cui credas firmiter quod ista significat hominem esse animal et quod appellatur a tunc in isto casu ego scio adequatum significatum illius propositionis ut patet quod scio adequatum significari per. a. propositionem quia credo firmiter quod significetur per. a. et ita est quod significatur per. a. et tamen ego non scio. a. propositionem quod probatur quia ego non intelligo terminos illius propositionis immo iste terminus de quo credo quod significet hominem significat autem

mal et e converso ut patet ex casu. Quarto arguitur sic dato isto modo sequitur quod idem est scitum et dubium consequens falsum et consequentia probatur et suppono quod idem sit ex parte rei hoc esse hominem et hoc esse for. demonstrato for. similiter quod idem sit ex parte rei hoc esse for. et for. isto stante sit for. a longe et credas illud esse hominem non tamen credas illum esse for. sic quod scias istam hoc est homo et dubitates ista hoc est for. et capio istas duas hoc est homo hoc est for. quarum prima sit. a. et secunda. b. et significatum prime. c. et secunde. d. tunc arguitur sic tu scis. a. propositionem igitur tu scis adequatum significatum. a. propositionis sed adequatum significatum. a. est ipsum. c. igitur. c. est scitum a te nunc probatur quod idem. c. est tibi dubium quia omne. d. est dubium sed omne. c. est. d. igitur omne. c. est tibi dubium patet consequentia cum maiori quia. d. est significatum propositionis tibi dubie et minor probatur sic omne. d. est for. et omne. c. est for. igitur omne. c. est. d. patet consequentia cum minori per suppositum quia idem est ex parte rei hoc esse hominem et hoc esse for. et maior etiam patet ex supposito quia idem est hoc esse hominem demonstrato sorte et for. Et per idem potest probari quod si scio et dubito determinat in complexa quia iste sunt vere for scitum et. for. dubitatur quod probatur quia hoc scitum demonstrato significato prime propositionis et hoc est for. per suppositum igitur for. scitum. Similiter hoc dubitatur demonstrato. d. et hoc est for. igitur for. dubitatur. Ultima arguitur probando quod si intelligo eadem super in complexu confundit confuse tantum immobili et iter quod est contra magistrum in septima regula suppositionum probatur quia in illa propositione intelligo animal si animal stat immobiliter igitur contra magistrum patet consequentia et antecedens probatur quia non licet descendere quod probatur et pono quod in mente mea nullus remaneret conceptus singularis sed sit solum iste conceptus animal de quo considerem et sequitur quod ista copulativa est vera intelligo animal et ista sunt omnia animalia et

tamen iste descensus erit falsus scilicet ego
 intelligo hoc vel hoc vel hoc animal. quia
 ista secundum magistrum habet describi
 sic ego intelligo aliquid sub ratione qua
 hoc vel hoc vel hoc animal et sub conceptu
 tali consequens falsum et contra causam po-
 nentem quod nullus sit conceptus singulis
 in mente mea. Ad primum rñ. negando
 antecedens et cum probatur dicitur quod
 in ista ego intelligo aliquid sub ratione for-
 tis si aliquid non appellat et sic non itur in
 infinitum in describendo et ad regulam que
 dicit quod omnis terminus sequens ver-
 bum concernens actum mentis appellat
 rationem et quod talis propositio est descri-
 benda dicitur quod ista regula non est ab-
 solute vera sed intelligitur supposito quod
 tali termino sequenti non superueniat aliter
 qua limitatio exemplum dicendo intelli-
 go hominem si hominem appellat sed dñdo
 intelligo hominem sub ratione seu sub co-
 ceptu proprio for. si hominem non appel-
 lat propter limitationem illam et propositio
 non est describenda Similiter est in p/
 posito de ista ego intelligo aliquid sub rati-
 one foris et patet etiam solutio ad confir-
 mationem. Ad secundum dicitur quod
 argumentum verbaliter concludit et dicitur
 quod ista ego intelligo populum descri-
 bitur sic ego intelligo aliquid vel aliqua
 per istum conceptum populus et patet solu-
 tio. Ad tertium dicitur quod talis mo-
 dus describendi est bonus si sane intelliga-
 tur et dicitur quod ibi non arguitur a descri-
 ptione ad descriptam quia describens isti-
 us ego scio. a. propositione est ista ego scio
 adequatum significatum a propositionis
 quod scio mihi significari per. a. proposi-
 tionem seu quod mihi significatur per. a. p/
 positione et tunc patet quod si sumatur isto
 modo ipsa erit falsa sicut descripta. Pos-
 set etiam aliter dici concedendo quod ego
 scio a propositionem et tu considera. Ad
 quartum admissio presupposito quod non
 omnibus appz verum est dicendum quod
 concludit nec est in consequens quod ea-
 dem res sciatur et dubitetur per diversas p/
 positiones ut dicit Petrus. ad. et sic est in

proposito. Et ad confirmationem cum
 probatur quod si scio determinat in com-
 plexum et cetera. quia ista est vera for. sci-
 tur rñ. quod hoc non est contra dicta quia
 intelligebatur supra quod si scio non deter-
 minat post se in complexum et cetera. unde
 licet congrue et vere dicatur for. scitur aut
 for. dubitatur non tamen congrue et vere di-
 citur scitur for. aut dubitatur for. et ratio est
 quia sensus prime cum ibi nulla sit appella-
 tio est iste scilicet quod res ista que est for.
 aut potest esse for. aut si esset: esset for. sci-
 tur. et hoc est verum quia scitur per illam
 for. est sensus aut secunde est quod talis res
 scitur per illum conceptum in complexum
 for. propter appellationem et hoc est falsum
 Ad ultimum dicitur quod concludit et
 quod ista verba confundunt confuse tan-
 tum immobiliter licet magister hic dixerit
 oppositum. Posset etiam dici aliter ad
 hoc argumentum non tamen secundum
 communia dicta et possumus dicere quod
 si intelligo nullam habet vim confunden-
 di et quod si animal stat determinate et qd
 si non licet descendere hoc non est ratione
 confusionis sed ratione appellationis. Et
 ista responsio est bona si bene considerabi-
 tur super ea et teneo illam. Sed hic sunt
 due petitiones prima an ista sit vera sara-
 cenī adorant deum viuum et verum et vide-
 tur quod sic quia ipsi adorant aliquid sub
 ratione dei viui et veri. Et videtur quod nō
 quia ipsi adorant maumerez rñ. quod ista
 est falsa quia ad hoc quod ista sit vera sara-
 cenī adorant deum et cetera non sufficit qd
 adorent aliquid sub ratione dei viui et ve-
 ri. Sed requiritur quod adorent rem
 que si esset: esset deus viuus et verus et ado-
 rent illam sub ratione dei et cetera. et ita in-
 telligatur modus describendi superius po-
 situs modo non sic est de illis quia adorāt
 maumerez qui si esset non esset deus sed
 vnus homo sicut tu.

Secunda petitio an ista sit vera de
 us intelligit antichristum et vi-
 detur quod non quia non intel-
 ligit aliquid sub ratione et sub conceptu
 antichristi ex quo nullus habet in se pcep-

tum et ex alia parte apparet vera ratio. quod ipsa est vera et licet deus nullum habeat in se conceptum ipse tamen est sibi ipsi conceptus. id est imago omnium rerum et per se ipsus omnia intelligit.

Capitulum de li necessario et ptingeter

Ex predictis patet et c. In hoc capi-
tulo faciam tria. primo videbo
aliqua circa textum. Secundo ar-
guam contra magistrum. Tercio po-
nam petitiones. Quantum ad primum
pro habenda recta expositione de li neces-
sario quando sumitur adverbialiter et in
su composito est sciendum quod li necessario
semper ponitur cum propositione et non
cum oratione infinitiva sicut li necessarium
ut necessario homo est animal talis autem
propositio habet exponi per preiacentem et
vnam negativam de li potest impersonali-
ter sumptio in qua li potest cadat super di-
cto propositionis que contradicit illi super
qua cadebat li necessario exemplum ista
necessario animal est substantia sic proba-
tur animal est substantia et non potest esse
quin animal. id est quod non animal seu nul-
lum animal sit substantia igitur necessario
animal est substantia ubi patet quod li po-
test cadit super hoc dicto scilicet quod non
animal sit substantia quod est dictum hu-
ius nullum animal est substantia que est
contradictoria illius animal est substantia
super qua cadebat li necessario. Sed
ad inveniendum bene istam secundam ex-
ponentem considera si li necessario cadit
super propositione de presenti aut de pre-
terito aut de futuro si primum sume secun-
dam exponentem de verbo potest de pre-
senti et fac quod cadat super dicto propo-
sitionis de presenti si secundum sume illam
de preterito et fac quod cadat super dicto
de preterito si tertium sume de futuro et ca-
dat super dicto de futuro exemplum primi
necessario celum est expone sic celum est. et
non potest esse quin celum sit id est quod
non celum seu nullum celum sit igitur et ce-
tera vel sic et non potest esse nullum celum
esse. exemplum secundi necessario ens fuit
deus expone sic ens fuit deus et non potuit

esse quod nullum ens fuerit deus vel et
non potuit esse nullum ens fuisse deum igitur
et cetera. exemplum tertij necessario ani-
mal est substantia. expone sic. animal est
substantia et non poterit esse quod nullum
animal erit substantia vel et non poterit es-
se nullum animal fore substantia igitur an-
et cetera Simili modo exponatur ista neces-
sario animal est futurum substantia.

Secundo nota quod termini commu-
nes non distributi in propositione de li ne-
cessario stant confuse tantum immobili-
ter et distributi confuse distributive immo-
biliter exemplum primi necessario homo
est animal. exemplum secundi necessario
omnis homo est omne risibile. in secunda
autem exponente istius necessario homo
est animal que est ista scilicet non potest
esse quin homo sit animal stant illi termi-
ni iterum confuse tantum immobiliter cu-
ius ratio est quia ibi sunt tria signa quo-
rum vnum scilicet li potest tollit descen-
sum et alia duo negativa quorum vnum
est in li quin impediunt distributionem et
ita stabunt termini confuse tantum immo-
biliter. Sed tu dicis quid de expositio-
ne propositionis de li contingentem ratio. quod
est dicendum omnino sicut de li necessario
duobus exceptis primum est quia propo-
sicio talis exponitur per secundam affirma-
tivam exemplum contingentem animal di-
sputat sic exponitur animal disputavit et
potuit esse quod nullum animal disputa-
rit seu nullum animal disputavisse igitur
et cetera. Secundum est quia in secun-
da exponente de li contingentem sicut in ista
potest esse quod nullum animal disputa-
rit stat terminus confuse distributive im-
mobiliter propter duo signa quorum vnum
dat distributionem scilicet li nullum et ali-
ud tollit descensum scilicet li potest.

Quantum ad secundum arguitur con-
tra istos modos exponendi et primo sic ista
propositio est vera necessario ens est deus
et exponentes sunt falsi. igitur non sunt bo-
ne patet consequentia cum maiori et minori
probat quia secunda exponens est falsa
scilicet non potest esse quod ens non sit de-
us quod probatur quia eius oppositum est ve-

rum scilicet potest esse quod ens non sit de
 us. est enim una modalis de sensu compo
 sito habens sic officari hec propositio est
 populis ens non est deus que significat
 adequate quod et cetera. igitur et cetera mo
 do patet quod officians est vera quia ista
 propositio ens non est deus non solum est
 populis sed vera quia hoc non est deus te
 demonstrato. et hoc est ens igitur ens non
 est deus. ¶ Secundo arguitur sic ista est
 falsa contingenter tu es vel tu non es dato
 quod li contingenter cadat super tota dis
 iunctiva et tamen exponentes eius sunt ve
 re igitur talis expositio mala patet conse
 quentia cum maiori quia necessario tu es
 vel tu non es et minor probatur quia ista
 est vera tu es vel tu non es et similiter ista
 potest esse quod tu sis vel tu non sis ut pa
 tet. ¶ Tertio arguitur quod exponentes
 de li contingenter non sunt bone sic ab om
 ni exposita ad exponentes debet valere co
 sequentia de forma sed ab ista contingen
 ter homo est albus ad exponentes datas
 non valet consequentia de forma igitur il
 le non sunt bone patet consequentia cum
 maiori et minor probatur quia li animal
 in exposita stat confuse tantum immobili
 ter et in secunda exponente distributive. mo
 do a termino stante confuse tantum ad stan
 te distributive non valet 2^a de forma ut p3.
 ¶ Ad primum conceditur quod ista e ve
 ra necessario ens est deus et negatur quod
 secunda exponens sit falsa. et cum proba
 tur quod ista est falsa non potest esse quod
 ens non sit deus conceditur s3 dicitur quod
 ista non est sua exponens sed ista non po
 test esse quod non ens sit deus seu quod
 nullum ens sit deus ubi ista negatio prece
 dat li ens et cadat super dicto propositio
 nis contradictorie ut diximus supra et sic
 patet quod secunda exponens non erit fal
 sa. ¶ Ad secundum conceditur quod ista
 est falsa contingenter tu es vel tu non es et
 negatur quod exponentes sint vere unmo
 dicitur quod secunda e falsa et dicitur quod
 ista non est sua exponens sed ista potest ef
 se quod tu non sis et tu sis que est falsa ut
 patet ratio autem huius est quia tu3 li ne
 cessario caderet super disiunctiva cuius pri

ma pars erat affirmativa et secunda nega
 tiua et li potest in secunda exponente debe
 at cadere super dicto propositionis contra
 dictorie oportet quod cadat sup dicto uni
 us copulatiue cuius prima pars sit nega
 tiua et secunda affirmativa et hoc quia disi
 iunctiva et copulativa de partibus opposi
 tis sunt contradictorie ut patet in logica.
 ¶ Ad tertium dicitur pro nunc quod ista
 consequentia est bona de forma et cum di
 citur quod a termino stante confuse tantum
 ad eundem stantem distributive non va
 let consequentia de forma dicitur quod non
 valet de tali forma cum quo tamen stat
 quod secundum aliam formam valeat et
 sic est in proposito quia talis consequentia
 contingenter homo est albus igitur potest
 esse quod non homo sit albus est bona de
 tali forma scilicet ab exposita ad exponen
 tem quia quilibet talis valet et non est bo
 na de tali forma a termino stante confuse
 tantum ad stante distributive et hoc probat ar^m.
 ¶ Quantum ad tertium sunt tres petitio
 nes. prima an ista sit possibilis contingen
 ter si tu es homo tu sedes n. quod omnis
 propositio in qua li contingenter cadit su
 per conditionali est impossibilis et sic data
 propositio fuit impossibilis ratio autem
 huius est quia omnis conditionalis est ne
 cessaria aut impossibilis et nulla est conun
 gens ut poteris considerare Secunda pe
 titio est ista an propositiones de li contin
 genter et de li necessario in sensu composito
 semper repugnent n. quod sic unde iste et
 christus erit et necessario antichristus erit
 cuius ratio est quia exponuntur semper
 per propositiones contradictorias ut patet
 in secunda exponente. ¶ Ex quo sequi
 tur quod ista propositio implicat contra
 dictionem necessario contingenter anti
 christus erit ut patet. ¶ Tertia petitio
 quid est dicendum de istis adverbis vere
 false possibiliter et impossibiliter n. quod
 li vere et li false possunt officari secundum
 quod dicitur via communis de li verum et
 de li falsum propositio autem de li possibi
 liter ut ista possibiliter tu es potest sic pro
 bari tu es et potest esse quod tu sis igitur et

cetera. et forte sufficit tibi sola prima quia si iam es potest esse quod sis. Sed propositio de li impossibiliter non oportet quod probetur quia quelibet talis implicat contradictionem ut impossibiliter chymera est et hoc supposito quod illa sit affirmativa.

Quarta petitio quare magister prepositum capitulum de officiabilibus hunc capitulum. quod hoc est ex eo quod iste propositiones de li necessario aut contingenter exponuntur per unam de sensu composito de li potest que habet officiari et sic preponit capitulum de officiabilibus.

Capitulum de gradibus comparationis.

In gradibus et cetera. In hoc capitulo sunt quattuor videnda primum quomodo confundunt gradus comparationis. Secundum quomodo exponantur. Tertio est arguendum contra modum exponendi Quarto ponuntur petitiones. Quantum ad primum dicitur quod li ita sicut et gradus comparationis et superlativus secundum magistrum et secundum philosophum. confundunt confuse distributive non absolute sed pro his in quibus cadit comparatio exemplum si dicam nix est ita alba aut albior homine li homine non fiat absolute pro omnibus hominibus sed pro his in quibus cadit comparatio scilicet pro albis sic quod est sensus nix est albior homine albo et debet sub li homine descendit cum isto debito modo scilicet et isti sunt omnes homines albi aliter ista propositio esset falsa ut patet descendendo ad et hyopem que tamen apud omnes conceditur. Quantum ad secundum ponitur ista distinctio quod propositio de gradu positivo aut comparativo et superlativo aut est affirmativa aut negativa si negativa probatur per suam affirmativam sicut patet de ista non tu es ita albus sicut nix. si vero sit affirmativa hoc tripliciter quia vel ipsa est de presenti aut preterito aut futuro. Si primum exponere illam per tres sicut dicit magister exemplum nix est albior homine dicas sic nix est alba et homo albus est albus. et non homo albus est ita

albus sicut nix. igitur et cetera. Si vero sit de preterito hoc dupliciter quia vel talis propositio est de simplici comparatione sicut ista tu fuisti albior sor. aut de duplici sicut ista tu fuisti albior quam fuerit sor. Si primum non debes eam immediate exponere sed debes eam reducere ad certum tempus vel .o. et deinde probare per regulas magistri. exemplum ista tu fuisti albior sor. sic probatur in a. o. vel in b. o. vel tempore tu fuisti albior sor. igitur tu fuisti albior sor. ista consequentia est bona et antecedens est verum igitur et consequens et deinde id antecedens probatur sic in a. o. tu fuisti albus et in eodem a. o. sor. fuit albus et non in eodem a. o. sor. fuit ita albus sicut tu igitur et cetera. Si autem propositio talis sit de duplici comparatione immediate exponitur et non oportet istam inferre ex alia reducendo ad .o. ut patet a paulo in quarta conclusione huius capituli et capituli sequentis exemplum ista tu fuisti albior quam fuit plato et consimiles sine de gradu positivo siue comparativo immediate exponitur sic tu fuisti albus et plato fuit albus et non plato fuit ita albus sicut tu igitur et cetera. Si autem propositio sit de futuro distingue similiter quia vel est de simplici comparatione aut de duplici et dicas sicut de illa de preterito ista sunt de intentione magistri hic et in secundo dubio argumento vigesimo quarto. et est ista distinctio utilis istis tribus capitulis de gradibus comparationis. Quantum ad tertium arguitur contra modos exponendi et primo contra modum positivum quia ista consequentia non valet tu es albus et homo albus est albus. et non homo albus est albior te igitur tu es ita albus sicut homo. igitur exponentes iste non sunt bone patet consequentia et antecedens probatur quia ubi tu solus es albus esset antecedens verum ut patet et consequens falsum quod probatur quia ex isto consequente ratione comparationis videtur sequi quod aliquis homo alius a te sit albus quod est falsum in casu. Secundo arguitur contra expositionem comparativam sic ista consequentia non valet. a. est magnum demonstrato uno infinito. et sor. est

magnus et non fortis est ita aut tante magni
 sicut. a. igitur. a. est maius fortis. igitur expo
 nentes Pauli non sunt bone patet conse
 quentia et antecedens probatur quia ante
 cedens est verum dato quod. a. sit vnum
 infinitum vt patet et consequens falsum
 quod probatur dupliciter. primo quia in
 ter infinitum et finitum nulla est compara
 tio. Secundo quia ex isto consequente se
 quitur falsum sequitur enim. a. est maius
 fortis. igitur fortis. est minor. a. et ultra fortis. est mi
 nor. a. igitur tam fortis. quam. a. est parum
 et sic sequitur quod infinitum est parum
 quod est falsum. Sed forte dicitur ad hoc
 quod non valet ista prima consequentia
 scilicet. a. est maius fortis. igitur fortis. est mi
 nor. a. Contra si. a. est maius fortis. igitur ab
 .a. ad fortis. est proportio maioris sequalitatis
 scilicet proportio maioris inaequalitatis est maior
 ad minus igitur fortis. est minor. a. Alii forte nega
 rent secundam consequentiam scilicet fortis. est minor
 a. igitur tam fortis. quam. a. est parum sed
 ista vt patet tenet a comparatiuo ad positi
 uum. Tercio contra idem arguitur sic il
 le modus exponendi non est bonus qui vl
 timate non reducit ad immediata et ad
 resoluentes sed iste est huiusmodi igitur si
 est bonus patet consequentia cum maiori
 et minor probatur quia hic fit circulus in
 probationibus quia comparatiuus pro
 batur per positium et positium per com
 paratiuum et sic ibitur in infinitum.
 Quarto arguitur contra exponentes su
 perlatiu quia non sequitur fortis. est fortis et
 isti sunt fortes. et non aliquis istorum est for
 tior fortis. igitur fortis. est fortissimus istorum
 igitur exponentes magistri sunt male pa
 ter consequentia et antecedens probatur
 quia posito quod per li isti demonstrantur
 Plato et Cero quorum quilibet sit mi
 nus fortis quam fortis. est antecedens verum
 vt patet et consequens falsum quod probo
 quia ex ista fortis. est fortissimus istorum rati
 one superlatiouis sequitur quod fortis. sit vnus
 de illis duobus quod est falsum vt patet igitur
 ipse est falsus. Quinto arguitur quia
 videtur quod quarta conclusio magistri sit
 falsa scilicet aliquid est maximum istorum quod non
 est maximum istorum. vel li quod refert li ens iclusum

si aliquid aut li maximum aut li istorum: Si
 tertium sequitur quod ibi est mala latini
 tas si primum sequitur quod li quod est re
 solubile in. et. et ille illa illud per regulam
 de relatiuo et sic. propositio est falsa quia equi
 ualet huic scilicet aliquid ens est maxi
 mum istorum et illud ens quod est maxi
 mum istorum non est maximum istorum
 quod est impossibile. Si dicitur secun
 dum sequitur idem quia etiam illud rela
 tiuum quod debet resolui ex quo nullum
 est impedimentum.

Ad primum negatur quod ille ex
 ponentes non sint bone et vni di
 citur quod illa consequentia non
 valet quia antecedens est verum et conse
 quens falsus negatur et dicitur quod dato
 quod tu solus sis albus ista est vera tu co
 ita albus sicut homo quod potest proba
 ri per dicta magistri quia tu es ita albus
 sicut tu: et tu es omnis homo albus igitur
 tu es albus sicut homo nec ex isto sequi
 tur quod homo alius a te sit albus sicut di
 cebatur in argumento. Ad secundum
 dicitur quod concludit et quod ultra expo
 nentes Pauli oportet ponere quartam expo
 nentem ita quod ista et confirmiles. a. est
 maius fortis. sic probatur. a. est magnum et
 fortis. est magnus et tam. a. quam fortis. sunt fi
 nite magni et non fortis. est ita magnus sicut
 .a. igitur. a. est maius fortis. et sic patet quod
 sicut consequens erit falsum ita et antece
 dens pro patet consequentia parte.

Ad tertium tu responde. Ad quartum
 dicitur quod concludit et dicitur quod ista
 fortis. est fortissimus istorum sic habet expo
 ni fortis. est aliquis istorum et est finite fortis
 et isti sunt finite fortes. et nullus istorum non
 fortis. est ita fortis sicut fortis. vel nullus isto
 rum non fortis. est fortior fortis. igitur et cetera
 Ad vltimum dicitur quod ista conclu
 sio mihi videtur falsa sicut etiam dicit Pe
 trus. ad. et argumentum probat. scias ta
 men quod intellectus magistri fuit bonus
 et iudicio meo est iste vt patet per suas ex
 ponentes scilicet quod aliquid vt ipsum.
 a. sicut ipse dicit est maximum inter ea quorum
 nullum est maximum illorum trium et iste sensus est
 verus. Quantum ad quartum restant peti

tu evy marov
farto

5
or the of albin
have

Compt. et em.

Cor. e. d. i. n. t. p. o. r. t.

Defect

Euphorbia

ego sum et alius
fuerit et alius
fuerit et alius
ego

Capitulum de li differt.

Quantum ad primum dicitur quod pro
positio de li differt aut est affirmativa aut
negativa si negativa probatur per affir
mativam ut patet si affirmativa aut de pre
senti aut de futuro aut de preterito si de pre
senti exponit illam per tres ut dicit Ihu /
lus exemplum tu differes ab asino expone
sic tu es ? asinus est ? tu non es asinus igitur
et cetera si sit de futuro non debes eam
immediate exponere sed reducere ad ecr /
tum. o. vel tempus secundum magistrum
argumento. xxi. primi dubij exemplum
si vis probare istam tu differres ab asi /
no dicas sic in .a. o. vel tempore tu dif
ferres ab asino igitur tu differres ab asino

et facta tali illatione proba antecedens sic
 in. a. o. tu eris et in. a. o. erit asinus et non in
 a. o. tu eris asinus igitur et. Et similiter de
 preterito dicat et nisi fiat talis reductio non
 esset bona probatio sicut etiam dictum est de
 gradu comparationis et esset falsa ista propo-
 sitio tu differres ab asino que tamen secundum
 eodem viam concedit quod autem esset falsa patet
 quia tu non differres ab asino quod erit post mil-
 le annos ex quo non eris secundum. **Quantum**
 ad secundum arguitur contra modum exponendi
 positum hic a magistro quia si talis modus esset
 bonus sequitur quod valeret ista consequentia
 de forma tu eris et for. erit quando tu eris et
 tu si eris for. igitur tu differres a for. sed ista
 non valet igitur talis modus est malus consequen-
 tia patet cum maiori et minori probatur multipli-
 citer et primo sic a termino stante ampliatum
 ut ad eundem statum appellativum et conver-
 so non valet consequentia de forma sed hic ar-
 guitur a termino stante ampliatum et igitur pa-
 tet consequentia cum maiori et minori probatur
 quia si for. in exponente stat ampliatum ut pa-
 tet et in exposita appellat tempus futurum.
Secundo probatur illa minor sic istius conse-
 quentie antecedens est verum et consequens fal-
 sum igitur ipsa non valet patet consequentia
 et antecedens probatur et pono secundum intensionem
 nem per. et. vel saltem ad imaginatio-
 nem quod a. anima sit separata a corpore. b.
 et stabit sic per annum et in fine videtur hec
 anima corpori ex quibus resultabit for. et po-
 no quod tu eris solum per medietatem istam
 anni tunc patet antecedens esse verum pro prima
 et tertia parte et secunda probatur quia iste bina-
 rius ex. a. anima et b. corpore erit quando tu
 eris quia immediate huius anni et iste binarius est
 vel erit for. quia erit for. in fine anni igitur for.
 erit quando tu eris quod autem consequens
 principale sit falsum probatur quia per regulam
 dictam in appellatione temporis ista tu dif-
 ferres a for. significat quod tu differres ab
 eo quod erit for. pro tempore pro quo dif-
 ferres ab eo quod est falsum Et confirmatur
 quod ille modus exponendi non sit bonus et
 pono quod tu non eris adequate cum anti-
 christo sed eris in eodem centenario anno
 tunc patet istam esse falsam tu differres
 ab antichristo et tamen ista sunt vera tu eris

et antichristus erit quando tu eris quia in
 tempore in quo tu eris puta in centenario isto
 et tu non eris antichristus ut patet. **Se-**
 cundo principaliter contra illum modum
 exponendi arguitur sic ex illis exponetibus
 sequitur quod tempus erit sed tempus fore
 est impossibile igitur ille exponentes sunt
 male patet consequentia cum maiori et mi-
 nor probatur quia da tu oppositum. scilicet quod
 tempus erit puta hora futura que vocatur
 .a. et arguitur quod non erit quia medietas
 prima. a. hore non erit igitur. a. hora si erit
 patet consequentia et antecedens probatur
 quia da tu oppositum. scilicet quod prima medietas.
 a. hore erit et appellatur. b. et secunda. c. et ar-
 guitur quod ista sit falsa. b. medietas erit
 quia ista habet sic probari hoc erit. et hoc est
 vel erit. b. medietas. igitur. b. medietas erit
 ubi patet quod secunda resolutio est falsa quod
 probo quia. nondum est medietas ut patet
 cum nondum sit nec erit medietas. quod pro-
 bo quia vel. b. erit medietas quando. c. erit
 aut quando. c. non erit. non primus quia qua-
 do. b. erit. c. non erit ex quo successus repu-
 gnat habere partes simul. nec etiam quan-
 do. c. non erit quia. b. tunc non erit medietas
 quia. nihil erit medietas nisi dum erit cum
 alia medietate sui totius. Sed quando. c.
 non erit. b. non erit cum alia medietate sui
 totius igitur. b. tunc non erit medietas et sic
 patet quod partes successui non erunt et ex co-
 sequenti quod successui ut tempus et mo-
 tus non erunt quod fuit probandum. **Ad**
 primum dicitur quod argumentum bene
 probat et dicitur de intentione magistri lo-
 co supra allegato quod talis propositio de-
 bet prius reduci ad. o. et deinde probari si
 autem non velis illam sic reducere et velis
 tenere modum positum hic in logica par-
 ua dic quod ista et consimiles tu differres a
 for. sic debet exponi tu eris et erit for. ade-
 quate quando tu eris et tu non eris for. sic
 quod si for. in secunda exponente appellet
 sicut in exposita et tunc cessat argumentum
 primum cum suis confirmationibus quia
 dicitur quod minores in illis confirmatio-
 nibus erunt falsae si sic summantur ut patet
 ex casu. **Ad** secundum principale con-
 ceditur quod successui erit et quod. a. bo

ra futura erit et cum arguitur b. medietas
 non erit igitur. a hora futura non erit bene
 respondendo negaretur consequentia ut ne
 gat Paulus. *ad.* tamen pro nunc negatur
 antecedens et dicitur quod b. medietas erit
 et dicitur quod ista est vera. b. erit medietas
 et cum dicitur aut quando. c. erit aut quan
 do. c. non erit dicitur quod quando. c. erit
 quia. b. erit medietas in .a. hora in qua est
 am. c. erit ideo erit medietas quando. c. erit
 et cum dicitur quod successivo repugnat ha
 bere partes simul dicitur quod verum est
 fidei simul dicat adaequationem et sin autem
 non repugnat sicut est in proposito. unde
 licet. b. erit quando. c. erit non tamen. b. erit
 adequate cum. c. *Quantum* ad tertium
 sit praeteritio quomodo stat si asino in ista
 tu differres ab asino. *rn.* secundum. p. *ad.*
 capitulo primo quod si asino stat distribu
 tue absolute pro omnibus asinis futuris.
 et sic propositio est falsa secundum ipsum quia
 tu non differres ab asino qui erit post te *Sz*
 secundum magistrum dicitur quod si asino
 stat distributivum non pro omnibus asinis
 futuris sed pro his qui in certo tempore
 erunt tecum quia ista habet reduci ad. o. et
 sic propositio est vera et ita precise dicendum
 est superius de comparativo Sed tu dices
 Petrus. *ad.* concedit istam in capitulo ap
 pellationum ut patet. *U*ltimum. quod ipse sibi
 non loquebatur de intentione propria vel
 si sic sibi contradixit Secunda petitio an iste
 stent simul tu differres ab albo et tu eris al
 bus. *rn.* quod secundum modum exponen
 di positum in principio ille stant simul quia
 stat quod in certo tempore puta cras tu dif
 ferres ab albo et tamen post cras eris albus
 sicut etiam iste stabant simul tu eris maior
 fortis et tu eris minor fortis. Sed exponendo si
 differres secundum modum positum a ma
 gistro hic in logica parva autem secundum
 opinionem. *ad.* ille repugnant ut pa
 tet. *T*ertia petitio an ista sit vera popu
 lus est differres ab asino. *rn.* quod si differ
 res potest ita teneri participialiter et nomina
 liter Si primum propositio est vera sicut
 ista cui equum scilicet populus differt ab
 asino si secundum dicitur quod illa est fal
 sa quia significaret quod populus esset ali

qua res que differret ab asino quod est falsum
 quia populus non est una res ut patet.
Capitulum de exclusivis.

*E*xclusivarum et. In isto capitulo
 tria faciam primo ponam unum no
 tabile. Secundo arguam contra
 magistrum. tertio ponam petitiones. *Q*ua
 tum ad primum est sciendum quod iste sunt
 dictiones exclusivae scilicet tantum solus tan
 tum modo solum solummodo et precise. Sed
 si tantum et si solus tenentur dupliciter uno
 modo adiective et tunc sunt nomina cathe
 gorematica non facientia propositionem
 exclusivam et non habentia vim confundendi
 exemplum unius tu vides tantum spa
 cium quantum sex. exemplum alterius so
 lus fortis. currit et est sensus quod fortis. qui est
 solus currit. *A*lio modo tenentur ille di
 ctiones exclusivae et sic sunt termini similes
 thegorematici habentes vim confundendi
 precise per contrarium quam signum uni
 uerle scilicet subiectum confuse tantum
 mobiliter et predicatum confuse distributi
 ue mobiliter et faciunt propositionem expo
 nibilem ut tantum homo currit et solus fortis
 currit et exponitur ut dicit magister sic ho
 mo currit et nihil non homo currit igitur et.
*Q*uantum ad secundum arguitur con
 tra modum exponendi datum a magistro
 et primo sic ista consequentia non valet po
 pulus est aggregatum et nihil non populus
 est aggregatum. igitur tantum populus est
 aggregatum. et tamen hic arguitur secun
 dum modum magistri igitur talis modus
 est malus. patet consequentia cum mino
 ri et maior probatur quia consequens est
 falsum ut patet ex quo cumulus granorum
 est aggregatum et non est populus et ante
 cedens est verum pro prima parte scilicet
 populus est aggregatum et secunda proba
 tur scilicet nihil non populus est aggrega
 tum. quia da tu oppositum scilicet aliquid
 non populus est aggregatum et patet quod hoc
 est falsum quia tunc si unum esset multa en
 tia disunctiva quod est falsum. *U*ltimo so
 lutione huius argumetum nota quod in ex
 ponendo propositionem exclusivam affir
 mativam primi ordinis non est nega

37
no potest esse error ideo distingue sic aut no
ta exclusionis cadit super termino impo-
tante numerum aut non. si primum proba-
tur per notam pluralitatis exemplum tan-
tum tres homines currunt expone sic tres
homines currunt et non plura quam tres
homines currunt igitur &c. Si secundum
hoc dupliciter quia vel nota cadit super ter-
mino qui potest stare pro re una. aut non.
Si secundum expone per negatiuam in nu-
mero plurali. exemplum tantum populus
est aggregatum expone sic. populus est ag-
gregatus. et nulla non populus sunt aggre-
gati igitur &c. **S**imiliter dicatur de ista
tantum domus aut exeratus est aggrega-
tum. si autem sit primum tunc expone ut di-
cit magister in textu. Iste stante patet solu-
tio ad argumentum dicitur enim quod non
valet consequentia illa. quia secunda expo-
nens non bene sumitur sed debet sic sumi
nulla non populus sunt aggregatum que
est falsa ut patet quia duo homines de po-
pulo qui non sunt populus sunt aggrega-
tum. **Q**uantum ad tertium sit prima
petitio an ista sit populus tantum homo est.
et forte appet quod sic. Sed arguitur quod
non quia ex illa sequitur contradictio quia
sequitur tantum homo est igitur nihil non
homo est et sequitur tantum homo est igi-
tur homo est et ultra igitur anima est et sic
aliquid non homo est et sic sequitur quod
nihil non homo est et aliquid non homo est.
Tertio. ponendo tres regulas prius omnis
exclusiva de secundo adiacente primi ordi-
nis in qua nulla est negatio cuius subie-
ctum est terminus discretus significans re-
diuisibilem implicat contradictionem pa-
tet de istis tantum sor. est. tantum brunel-
lus est. tantum. a. materia est aut fuit. et tan-
tum. b. albedo erit. quia ex istis sequitur
quod partes eorum sunt vel erunt que non
sunt illud totum. **S**ecunda regula om-
nis talis exclusiva cuius subiectum est ter-
minus communis significans solum res
compositas ex partibus essentialibus seu
ex materia et forma implicat contradic-
tionem patet de istis tantum homo est. tantum
asinus est et cetera. **T**ertia regula omnis

talis exclusiva cuius subiectum est termi-
nus communis mere substantialis et signi-
ficat res non compositas ex materia et for-
ma est possibilis patet de istis tantum al-
bedo est. tantum color est. quarum nulla
implicat contradictionem. **S**ecunda pe-
titio an ista sit possibilis tantum sor. est al-
bus. r. quod si sor. sit albus ista non solu-
m est possibilis sed vera quia ista tantum sor.
est albus significat quod tantum sor. est
sor. albus. cuius ratio est quia cum illo ad-
iectio albus debet subintelligi aliquod
substantium ut patet supra et nullus con-
uenientius ponitur quam illud quod est a
parte subiecti unde iste sunt simul vere ta-
tum homo est coloratus et tantum asinus
est coloratus quia prima subordinatur hu-
ic tantum homo est homo coloratus. et se-
cunda huic tantum asinus est asinus colo-
ratus non tamen debemus concedere istas
tantum homo est coloratum et tantum as-
inus est coloratum quia li coloratum non
est adiectiuum sed substantiuum: et signi-
ficat quod tantum homo est res colorata
quod est falsum. **E**t si dicat quomodo ex-
ponitur ista et consimiles tantum sor. est al-
bus dicitur quod sic exponitur sor. est al-
bus et nihil non sor. est sor. albus igitur et
cetera cuius exponentes sunt vere et hoc est
de intentione Paulus. ad. et magistri in
quinto argumento primi dubij. **T**ertia
petitio an posito quod de hominibus cur-
rant tres et de asinis tres ista sit vera tan-
tum tres homines currunt et apparet quod
sic quia non plures quam tres currunt.
Sed arguitur quod sit falsa quia sequi-
tur tantum tres homines currunt igitur tan-
tum tria animalia currunt patet consequen-
tia ab inferiori ad suum superius a parte
subiecti addita dictione exclusiva subiectis
et consequens falsum igitur et antecedens:
r. quod secunda exponens istius tantum
tres homines currunt potest dupliciter su-
mi scilicet improprie et proprie si primum
tunc in illa debet poni plures quod sit ad-
iectiuum de li homines et sic propositio est
vera. quia tres homines currunt et non
plures homines quam tres currunt. Si

secundum tunc in illa debet sumi li pla in neutro genere qd si adiectiuum de licentia et sic propositio est falsa quia habet sic exponi tres homines currunt et non plura quaz tres homines currunt idest non plura enria quam tres homines currunt igitur et. vbi secunda exponens est falsa respondendo igitur dicitur quod si illa exponatur proprie est falsa si improprie est vera. et ad argumentum tantum tres homines currunt igitur tantum tria animalia currunt dicitur quod quando exclusiua sic improprie exponitur non valet consequentia. tene illud qd tibi placet. Quarta petitio an ista et con similes sint affirmatiue tantum homo non currit et videtur qd non quia verbum principale negatur Ad hoc quidam dicunt qd ista est negatiua vt probat argumentum sed non est pure negatiua cum ex illa sequatur sua secunda exponens que est affirmatiua. Probabiliter tamen posset teneri qd data propositio est affirmatiua: cuius ratio est quia in istis exclusiuis et in multis alijs propositionibus exponibilibus sicut in reduplicatiuis oportet negari nota et non verbum: ratio autem huius est quia credotales propositiones ratione illarum notariuz subordinari hypotheticis et ideo sicut ad hoc qd hypothetica sit negatiua oportet negare notam ita hic oportet negare notam. et hoc credo esse verum supposito qd hypothetice sint affirmatiue vel negatiue cuius oppositum aliqui tenent. Quinta petitio an ista sit bona consequentia tantum animal est homo igitur animal tantum est homo rñ. quod sic vt patet: et ponuntur tres regule prima ab exclusiua primi ordinis vbi nulla est negatio ad illam secundi valet consequentia et non econuerso exemplum. sequitur tantum homo est animal. igitur ho rñ est al' s'z n' sequit ho rñ e' al': igitur tantum homo est animal quia antecedens est verum vt patet resoluendo. et exponendo et consequens falsum. Secunda regula a tali exclusiua primi ordinis ad illam tertij non valet consequentia vnde n' sequitur tantum animal videt hominem igitur animal videt tantum homines quia posito quod quicumque videt homines et

am videat asinum est antecedens verum vt patet et consequens falsum quia quodlibet animal videt non hominem idest reque non est homo quia asinum et videt simul hominem et non hominem. Tertia regula omnis categorica affirmatiua conuertitur cum vna in qua ponitur nota exclusionis predicato exempluz sequitur homo est animal igitur homo est tantum animal et econuerso. Ex duabus primis regulis sequitur quod ab exclusiua secundi ad illam tertij non valet consequentia patet hoc exemplo quia non sequitur animal tantum videt asinum igitur animal videt tantum asinum patet etiam ratione quia si ab illa primi ad illam secundi valet consequentia vt dicit prima regula et ab illa secundi ad illam tertij valent oportet et postea quod ab illa primi ad illam tertij valeret cuius oppositum dixit secunda regula: et sic sequitur quod affirmatiua primi aut secundi ordinis stat cum negatiua tertij. Sexta petitio an li homo in predicato istius tantum animal est omnis homo stet distributiue et videtur quod non quia sunt duo signa: rñ. quod sic et dicitur qd signum vniuersale affirmatiuum non impedit distributionem note exclusionis nec econuerso. secundo dicitur qd signum negatiuum sequens notam exclusionis non ipedit ei distributionem exemplum tantum animal non est asinus stat li asinus distributiue.

Capitulum de exceptionibus.
Petitiones exceptionis In hoc capitulo tria faciam. primo annotabo aliqua circa textum: secundo dubitabimus contra. Tercio erunt petitiones. Quantum ad primum nota qd note exceptionis sunt iste preter preterquam et nisi et sunt termini sine categoricis: nihil significantes et habentes officiu sed li preter pro nunc tenetur duobus modis scilicet diminutiue et exceptione. exemplum primi. x. preter quinque sunt quinque et probat talis propositio sic de primis quinque a decem residuum est quinque exemplum secundi omnis homo preter sor. currit similitur li nisi tenetur dupliciter vno modo conditionaliter vt nisi tu es animal tu non es

hō alio mō exceptie vt nllus hō nisi for. cur
rit qñ tenet p dñō alr pōt poni tā i. ppōe af
firmatiua quā i negatiua. ¶ Sed qñ tenet
exceptiue n̄ ponit nisi i negatiua. Silr qñ te
net p dñō alr pōt pgrue pōi cū tñio n̄ distri
buto vt h̄ dicā for. n̄ cur. nisi moueat z bēt p
bari sicut p dñō alr s̄ qñ tenet exceptie ppē
exapit a tñio distributo vt null⁹ hō nisi for.
cur. ¶ Scdo nota qd sicut dīc mgt exceptia
affirmatiua vt ista oīs hō pter for. cur. expōit
p duas i quaz pma reuocet p dñatū a pte ex
capta z i bā p dñatū idē p dñatū z affirmatiue
d̄ subiecto exceptie pte ex capta infinita: ex^m
ista qlz hō pter for. cur. sic expōit for. n̄ cur.
z qlz hō n̄ for. cur. ¶ 3° nota qd i exceptia
affirmatiua vt i ista oē alr pter hoīez ē bñtū
stat li alr distributiue imoblr z li hoīez qd ē
ps extra capta p fūse tñi moblr. z silr p dñatū
tū bñ mgtz. z idē dicat d̄ exceptiua negatiua
ppā nisi qd p dñatū stat p fūse distributiue z
si p fūse tñi Quātū ad h̄ dubitat ptra modū
exponēdi qz illo dato seqr qd posito qd oē alr
currat ista ppō ē h̄a oē alr pter lapidē cur. q
tñ a nullo pcederet igit talis mod⁹ mal⁹ pz
2° z añs pbat qz sue exponētes eēnt h̄e vt
pz exponendo. ¶ Scdo arguit sic dato isto
mō s̄ qd posito qd tu videas oēs hoīes q
st i ista domo z for. sit foris qm tu n̄ videas
ista eēt h̄a tu vides oēs hoīes existētes i ista
domo pter for. z tñ ista a nullo pcederet igit
talis mod⁹ mal⁹ pz 2° cū minori z maior p
bat qz expōentes s̄ h̄e. s. tu n̄ vides for. seu
tu n̄ vides for. existētem i ista domo. z tu vi
des oēs hoīes existētes i ista domo n̄ for. vt
pz. ¶ Tertio arguitur qd ps extra capta n̄
stat p fūse tñi moblr qz si statet illo mō tunc
valeret ista 2° oē alr pter hoīez ē bñtū igit
oē alr pter substantiā ē bñtū s̄ h̄ec n̄ v̄z igit
si stat ps extra capta illo mō pz 2° cum ma
iori qz ibi argueret ab inferiori ad suū supi⁹
p fūse tñi moblr z mōzi. pbat qz illi 2° pñtie
añs est v̄z z pñs f̄m cū h̄a exponēs sit f̄m vt
pz. ¶ Ad p^m dicēt. p. m̄d. qd illa est f̄m oē alr
pter lapidē cur. z dicēt qd vna exponētiū ē f̄m
z qd illa nō expōit sic dīc paul⁹ s̄ expōit p
tres ex^m oē alr pter lapidē cur. expōit sic oē
alr n̄ lapis cur. z lapis n̄ cur. z lapis ē alr vbi
3° exponēs ē f̄m z ista solutō appet mibi bōa
z ēt sua expositio tñ bñ modū mgt h̄ic non
pōt cūitari qu illa pcedat qz tñ pcedē mibi
z p̄acet. ¶ 3° tu dicco bñ mgtm illa n̄ ē p

pa h̄ n̄ solut ar^m qz exponētes s̄ h̄e S̄z for
te dices alr. s. qd mgt vlt qd subitelligat 3°
exponēs sic dīc. p. m̄d. Istud n̄ ē v̄z qz si vlt
let h̄ tūc d̄ itētōe sua iste repugnarēt oē alr p̄t
ātir^m ē alr. z ātirbuit^o n̄ ē alr q tñ bñ cū n̄ re
pugnat vt pz ista i bā petitiōe. ¶ Ad bñ m̄.
oīno silr. ¶ Ad 3^m dīc qd ps extra capta stat
p fūse tñi moblr z cū dīc qd illa 2° d̄ bēt valef
negat h̄ z ad regulā cū dīc qd ibi a^o ab inferio
ri ad suū supi⁹ p fūse zc. dīc qd n̄ a^o oīno affir
matiue cū arguat cū li pter icludēte negatio
nē vt pz z ita n̄ ē ptra regulā. ¶ Quātū ad
3^m si lex petitiōes p^o an ista sit. ppā oē alr p̄t
lapidēz ē s̄bā. m̄. bñ. p. m̄d. qd sic qz ista h̄et
oīa reqsita ad exceptiua z ē p̄fca oīo z ppō.
s̄z ē f̄m. z ipolis vt pz exponēdo bñ ipm z hoc
credo eē v̄z. tñ bñ paulū dīc qd illa ē i ppā
vt pz ex dictis suis. ¶ Scda petitiō an exce
ptiua repugnet sue p̄iacēti m̄. bñ. p. m̄d. qd
sic vbi i exceptis n̄ pōat aliud simcathegof
ma vt patet ex suis exponētib⁹ vñ iste repu
gnat oē alr pter ātir^m ē alr. z oē alr ē alr z pma i
plicat ptradicionē vt pz p suas exponētes.
S̄z bñ mgtm dīc qd exceptiua n̄ repugnat p̄
iacēti vt pz ab eo i textu z iō n̄ ē de itētōe sua
qd i exponēdo sub itelligat 3° exponēs h̄e dī
xit. p. m̄d. 3° petitiō an exponēdo ista oē alr p̄
ter bonē cur. e^o ps extra capta ē tñm^o cois
i p^o exponēte ego debeā remouē p dñatū a p
te extra capta vlt vlt p̄icularit. h̄bigēa vñ
debeā exponē sic null⁹ bos cur. z oē alr n̄ bos
cur. vel dicē bos n̄ cur. z oē alr n̄ bos cur. m̄.
bñ Paulū arg^o octauo pmi dubij qd p dñatū
tū d̄z remoueri vlt a pte extra capta s̄z h̄ nō
credo. bñ tñ oē h̄a ca^o. xvij. h̄e p̄tis dīc o^m. s.
qd d̄z remoueri p̄icularit tene illud qd p̄lz
h̄ tñ scias qd si tñs paulū h̄e dīc qd ps ex
tra capta sup̄pōit magis p fūse i exponēte q̄z
i exposita qz i exponēte distributiue z i exposita
p fūse tñi moblr. ¶ Quarta petitiō an ista
2° sit possibilis tu icipis scire oēm ppōem p̄
ter a. z tñ tu icipis scire a. z appet qd n̄ qz s̄z
tu icipis scire oēm ppōem p̄ter a. igit tu n̄ i
cipis scire a. ab exposita ad exponēte. m̄. bñ.
p. m̄d. qd illa 2° ē polis z h̄a poito isto casu
qd sint s̄o^m tres ppōnes i mūdo due h̄e q̄s
icipias scire p positionē de p̄nti s̄z 3° q̄ vocet
a sit f̄m z imēdiate post hoc erit h̄a z facta a te
tūc pz h̄a ps 2° nis. s. tu icipis scire a. z pma
pbat. s. tu icipis scire oēm ppōem p̄ter a. qz
nūc scis oēm ppōnem p̄ter a. vt pz z n̄ ime

*Alia e homo
homo e animal*

diatē aū h̄ sciūisti oēm ppōnē p̄ter. a. vt pz
igit̄. Et ad ar^m i o^m dī qd̄ ibi n̄ arguit ab
expōitā ad expōnētē qz illa n̄ h̄z expōitōne
exceptiue s̄z rōne de li incipit. Et si dī igit̄
stabit ista siml̄ tu icipis scire oēm ppōnē p̄
ter. a. 2 tu icipis scire oēm ppōnē 2 sic n̄ repu
gnabit exceptiua p̄tenti c^o o^m dixit. p. 28.
rñ. qd̄ i istis ppōnib⁹ q̄ n̄ sunt pure excepti
ue n̄ ē i p̄ns vt pz i p̄a p̄tentiōe. Quia pe
nitio quō p^r ista n̄ oē al^r p̄ter for. cur. rñ. qd̄ si
li n̄ neget totā ppōnē sic appz illa h̄z p̄bati
p̄ p̄tentiōis vt pz. Sexta p̄tentiō an va
leat ista p^r oē al^r p̄ter antir^m ē al^r igit̄ oē al^r p̄
ter hoīem ē al^r 2 appz qd̄ sic qz arguit ab iſe
riori ad sup̄ius cōfūse tñ mobil̄ 2 affirmati
ue. Ex alia p̄te appz qd̄ h̄ qz s̄m p̄bati
aū ē vt pz 2 p̄ns s̄m cū p^r sua expōnēs sit f^r.
rñ. qd̄ n̄ v̄z p^r 2 ad regulā pz solutio sup̄a
qz regula itelligit̄ qd̄ arguat sine negatiōe
tā ip̄licite quā explicite qualiter non est hic.

Capitulum de reduplicatiōis.

Dicō reduplicatiua 2c. In isto ca^o
ponā vnū notabile deide vnā p̄ti
tiōe. Et ad p^m nota qd̄ ppō
i q̄ p̄tē li i q^m reduplicatiue tētū sp̄ ē distin
guēda qz vel li i quātū reduplicat 2 denotat
p^m seu p̄comitātiā seu p̄sequentiōe formalē
p̄dicati ad terminū reduplicatū: vel li i q^m
reduplicat 2 ip̄ortat cām. ex^m i ista for. i quā
tū hō ē al^r v̄l li i quātū reduplicat 2 comitan
tiā seu p^m formalēz aīalio ad hoīez sic qd̄
ex ppōne de li hō s̄ illa de li al^r ceteris non
mutatis v̄l cām sic qd̄ terminus reduplica
tiū aut sig^m e^o sit cā qd̄ tale p̄dicatū i sit su
biceto 2 alijs qb⁹ i ē Si p^m illa ppō ē 2a 2
expōit̄ p̄ tres sicut expōit̄ mḡ. sic for. ē hō 2
for. ē al^r 2 si aliqd̄ ē hō 2 lud ē al^r v̄bi i 3° expo
nētē sit p^r formal̄ hoīs ad al^r Si 2o li i quan
tū reduplicet cām dico qd̄ ista ē f^r: qz cū i ista
for. i q^m hō ē al^r li i q^m cadat sup̄a li hō de
notat qd̄ hō ē cā q̄re aliqd̄ sit al^r sic. f. qd̄ nō
pōt tale p̄dicatū al^r 2ificari de aliquo nisi p^r
de eo p̄dicat̄ t̄min⁹ reduplicat^r. f. li hō qd̄ ē
f^m qz de aliquo puta de asino 2ificat̄ li al^r de
quo tñ n̄ 2ificat̄ li hō qd̄ ē t̄min⁹ reduplica
tiū vt pz. S̄z bñ p̄cedit qd̄ for. i q^m hō ē rī /
sibil^r 2 qd̄ for. i q^m rōnal̄ ē disciplinabil^r pz qz
cā q̄re aliqd̄ ē disciplinabile ē qz rōnal̄ 2 sibil^r
cā q̄re aliqd̄ ē rīsilē ē qz est hō loq̄ndo de cā
s̄m logicos qz si de aliquo debeat dici qd̄ sit
rīsilis ōz qd̄ p̄us de eo dicat̄ qd̄ sit hō loq̄e

do de p̄ori ad modū logicor. Et ad s̄m
sit ista p̄tentiō an ista sit 2a replicado p^m hō
i q^m hō ē coloratus. Et d̄ h̄ dicit. p. 28. qd̄
sic qz expōnētes sit 2e. Et cā at̄ dīc qd̄ ista
ē f^r qz ei⁹ 3^a expōnēs. f. ista si aliqd̄ ē hō ill⁹
ē hō colorat^r n̄ ē p^r bōa 2 formal^r cū sit vna
p̄ditōal̄ i q̄ ē imaginabile o^m p̄ntis stare cū
ante sine p̄tentiōe mō sicut dicit̄ ē sup̄a ad
h̄ qd̄ tal̄ reduplicatiua sit 2a ōz qd̄ possit sic
ri p^r n̄ solū bōa s̄z bōa 2 formal^r iter ter^m re
duplicatū 2 p̄dicatū. Et h̄ immediate.

Imediate duas 2c. In isto c^o p̄ ar^r p̄
tra mḡm. S̄cdo ponē due p̄tentiōes.
Et ad p^m ar^r p̄ sic datis expōnē
tib⁹ mḡi s̄ qd̄ duo p̄tentiōes sit siml̄ 2a
i^r ille expōnētes male pz p^r 2 aīis p^r 2 pono
casū mḡi. f. qd̄ hora p̄tā fuerit diuisa i p̄tes
pp̄tōales pp̄tōe dupla micub⁹ t̄matis
ad h̄. o. p̄ns 2 qd̄ i q̄s p̄te pi tu fueris alb⁹ 2
i q̄s i pi niger. 2 capio istas duas tu imedia
te an h̄ fuisti alb⁹ 2 tu imedia te an h̄ n̄ fuisti
alb⁹ 2 ar^r sic iste sūt s̄l̄ v̄e 2 iste sūt p̄tentiō
rie i^r due p̄tentiōes sūt s̄l̄ 2e pz p^r cū mio
ri qz singlis affir^r 2 singlis neg^r de p̄silib⁹ 2c.
sūt p̄tentiōes 2 m^o p^r qz tu q̄n fuit aliq̄
ps p̄ fuisti alb⁹ s̄z imedia te an h̄ fuit aliq̄ p̄
p^r tu imedia te an h̄ fuisti albus. Et s̄l̄ tu
q̄n fuit aliq̄ ps i p̄ n̄ fuisti alb⁹ s̄z imedia
te an h̄ fuit aliq̄ ps i p̄ tu imedia te an h̄
n̄ fuisti alb⁹ qd̄ fuit. pb^m. Et h̄ ar^r sic ista p^r
nō v̄z post hoc. o. tu eris dem⁹. o. qd̄ ē p̄ns 2
nullū erit. o. post hoc qn̄ iter ill⁹ 2 hoc tu eris
i^r imedia te post hoc tu eris. 2 tñ h̄ ar^r ab ex
ponētib⁹ pauli ad expōitā i^r sic expōnētes
sūt male pz p^r cū minor i 2 m^o p^r 2 pono q̄
celū nūc p̄ q̄scat 2 q̄scet sic p̄ horā vt ita lo
q̄r. Et sic qd̄ p̄ spatū vnū hō vt ita loq̄r
nullū erit ip̄o nec. o. s̄z bñ post d̄inde it̄ex mo
ueat 2 pono qd̄ imedia illius hore vt ita lo
q̄r tu nascaris tūc in isto casu illa expōitā q̄
ē p̄ns. f. imedia te post hoc tu eris ē f^r vt pz 2
expōnētes 2e qd̄ p^r qz post hoc tu eris vt pz
2 nullū erit. o. post hoc qn̄ inter ill⁹ 2 hoc tu
eris vt pz qz nullū erit. o. nisi h̄nc ad horāz
mō pz qd̄ inter ill⁹ 2 hoc tu eris qz eris ime
dio illius q̄tis vt p^r it casus. Et d̄ p^m rñ.
p̄cedēdo qd̄ iste sūt s̄l̄ 2e tu imedia te an hoc
fuisti alb⁹ 2 imedia te an hoc n̄ fuisti alb⁹ s̄z
negat̄ qd̄ sint p̄tentiōes 2 ad p̄tentiōē cū
dī singlis affir^r 2c. pōt dupl̄ rñ. p̄ qd̄ ille nō
sūt singlis nisi vocat̄ 2 app̄ent tñ s̄z s̄ h̄p

Inq̄tem

porbe
n̄ ē h̄z
affir^r
sup̄a
n̄ ē de
vt stat
p. 28. qd̄
cū ē qd̄
q̄t̄ imo
itelligit̄
sua expō
p̄ h̄ r̄ar
p̄ hoc qm
sua expō
vt. post h̄
n̄ aliqua
2 hoc tu
aliquod
h̄ p̄ma p̄
re post hoc
ca vt bñ
p̄arē qd̄
est affirm
affir^r d̄
tercat̄ illa
re qd̄ nō
cum illa
d̄m̄ nō
p̄ulsiōe
negat̄ h̄
v̄rbū quā
tenet illam
tenetur d̄
ra 2c q̄ nō
matia.
tānt̄ imedia
d̄. o. h̄m̄
tu v̄m̄ d̄
dicit̄ quod
s̄bilis qz h̄
ante om̄d̄
h̄a red̄m̄
m̄re est m̄
2c. vt. d̄
vera 2 d̄m̄
ratione de
tū post h̄
aut. o. stat
ip̄o 2c. vt
posset d̄
sicut d̄m̄

pothe^r ex quo subordinat^r hyppothe. ista tñ
 n^o ē h^o coia deā. **C**ho pōt dici qd n^o sp^o singlis
 affir^r z singlaris neg^r sūt p^radictoria vt p^r
 supra s^z o^z qd singlis neg^r sit p^r neg^r q^r l^r
 n^o ē de ista tu imediate an hoc n^o fuit albus
 vt statim parebit i p^r petitōe. **C**Ad s^m dicit.
 p. ad. qd ar^m p^rcludit tu tñ s^z m^rg^rz dic o^m z
 cū d^r qd ille exponētes s^t s^e z exposita f^r ne
 gat^r imo d^r q^r si exponētes itelligit^r vt debēt
 itelligi z n^o vt s^z bā sonāt vna eaz erit f^r sicut
 sua exposita vñ s^z exponēs ist^r. s. imediate
 p^r s^z tucrio d^r sic sumi nullū erit. o. vñ s^z fura
 p^r hoc qñ inter illaz z hoc tu eris q^r ē f^r sicut
 sua exposita vt patet q^r s^z nullū erit tempus
 vñ. o. post hoc qñ inter illud z hoc tu eris erit
 tñ aliqua mensura post hoc et non inter illā
 z hoc tu eris pura erit cum vel eternitas vñ
 aliquod p^rportionale istis. Quātum ad s^m
 sit prima petitio an ista sit negatiua imedia /
 te post hoc tu nō eris z appet quod sic q^r in
 ea verbum p^rncipale negat^r z ex alia parte ap
 parer^r qd nō ga ex ea seqtur sua p^rciacens q^r
 est affirmatiua modo ex negatiua non seq^r
 affirmatiua. **C**Ad hoc dicitur quod si quis
 teneat illam esse hyppotheticaz habet tene
 re qd non est negatiua cuius ratio est quia
 cum illa ratione de li imediate in quo inclu
 ditur nota copulatiōis subordinetur vni co
 pulatiue oportet ad hoc vt fiat negatiua qd
 negetur li imediate in quo est talis nota z n^o
 verbū qualiter non est in proposito s^z tñ
 tenet illam esse cathegoricā sicut cōmuniter
 tenetur dicat qd illa est negatiua sed nō pu
 ra ex q^r non est inconueniens qd seqtur affir
 matiua. **C**Secunda petitio an iste conuer /
 tant imediate post hoc tu eris z an quodli
 bet. o. futurū post hoc tu eris. **C**Ad hoc va /
 rij varia dicunt p^rmo. **P**. ad. caplo proprio
 dicit quod non q^r p^rma est x^a z s^z est impos
 sibilis q^r h^z sic resolu^r tūc tu eris z tunc erit
 ante quodl^rz. o. futurū post hoc igit^r zc. vbi
 s^z resolvens ē impossibilis Alij de quoz nu /
 mero est magister in secdo dubio argumento
 .xxxviii. dicunt quod sic z quod vtraque est
 vera z dicunt qd non h^zet resolu^r sed exponi
 ratione de li quodlibet sic post aliquod. o. fu
 turū post hoc tu eris z nullam erit tempus
 aut. o. futurū post hoc qñ ante illud tu eris
 igit^r zc. vbi p^rz qd exponētes sunt s^e. Aliiter
 possēt dici z forte melius qd ille n^o p^ruertunt^r
 sicut dicit. **P**. ad. Sed bñ iste conuertuntur

imediate post hoc tu eris z quodlibet. o
 futurū post hoc erit aliquid inter quod z hoc
 tu eris sic qd primus terminus probabilis
 sit li quodlibet z li ante nō p^rcedat z erit tuti
 or via z itelligo ibi p. o. o^m mēsurā sic dixi
 i solutiōe si arguūti. **C**Cap. de li incipit.

Incipit dupliciter exponitur z cete.

CIn isto capitulo arguitur p^rmo
 contra modum exponendi magi /
 stri sic ab exposita ad exponētes **P**auli nō
 valet p^r. igitur ille exponētes non sunt bo
 ne p^rz p^r z aⁿs probatur q^r non seqtur for
 incipit esse igitur in. o. quod est p^ris for. nō
 est z imediate post. o. qd ē p^ris for. erit patet
 q^r aⁿs est v^rz posito quod for. nunc primo
 sit z p^ris falsum pro prima parte vt patet.

CSecdo arguitur sic ista consequentia non
 valet in. o. qd est p^resens animal non est homo
 z imediate post. o. qd est p^resens animal erit
 homo igitur incipit animal esse homo z ta /
 men hic arguitur ab exponentibus ad expo
 sitam secundum **P**aulum igitur ille expo
 nentes sunt male patet consequentia cū mi
 nori z maior probatur. quia illius consequē
 tie antecedens ē v^rz z p^ris f^m qd p^rsequēs
 sit f^m p^rz q^r p^rinve an al^r fuit hō igit^r n^o i cur
 al^r cē homo. qd tñ aⁿs sit v^rz p^rz p^r s^z p^rte
 z p^r p^rma p^rbas q^r asin^o n^o ē hō z q^rz asin^o ē
 al^r igit^r al^r n^o ē hō. **C**3° arguit sic datis istis
 exponētib^o pauli s^e ista p^r f^r. s. qd. a. aia i
 pit cē postquā incipit cē igit^r iste exponētes sit
 male p^rz p^r z aⁿs p^rbas z pono qd aia for. i
 cipiāt cē p^r remotionē d^r p^riti sic vult. **P**. ad.
 vel saltē ad imaginationē z p^rz p^r q^r i. o. qd
 ē p^ris hec aia n^o ē postq^rz incipit cē z imediate
 post erit postq^rz incipit cē igit^r hec aia incipit cē
 postq^rz incipit cē p^rz p^r ab exponētib^o ad expo
 sitā z aⁿs ē v^rz igit^r z p^ris qd aⁿs sit v^rz p^rz
 p^r p^rma p^rte q^r ei^o o^m ē f^m z s^z p^ras ē ēt s^z v^r
 p^rz exponendo rōne d^r li imediate. **C**Ad p^r
 rñ. s^m. p. ad. c^o p^rprio z s^m m^rg^rm p^r dubio
 arg^o. xvi. qd i rei xⁱtate p^ro de li incipit n^o d^r
 exponi sed h^z p^rbari p^r cās xⁱtatis iō n^o m^rz
 si ab illa q^r appet exposita ad illas q^r appet
 exponētes n^o v^rz p^rz q^r bñ scit qd a p^roⁿe
 hēnte cās xⁱtatis ad suā cām n^o v^rz p^rz l^rz bñ
 e^rz. z hoc p^rcludebat ar^m z bene. **C**Ad s^m
 p^rcedit qd illa p^r n^o v^rz z negat^r mior. s. qd ar
 guat ab exponētib^o zc. q^r vt dictū ē li inci
 pit n^o h^zet expōi. Et si dicit qd adhuc stat ar^m
 q^r arguit ab vna cā xⁱtatis ad p^roⁿez hēn

te illa negat et dicit quod illa est si bene sumit. p
quo nota quod ad assignandum bene casus habitatio
isti incipit aliter est homo aut similitudo in quibus a parte
subiecti est finis cois ois quod in negatione propter
semper ille finis iter distribuitur. ex^m si vis be
ne probare ista incipit aliter est homo debet sic arguere
i. o. quod est finis nullum aliter est homo et i. mediate post
aliter est homo igitur et. et si debet dicere i. o. quod est
finis aliter est homo et sic per solutio quod dicit quod si
causatio debet sumit ipsa erit sic et sua
propter. Ad 3^m procedit quod propter est etiam ut pro
bat ar^m Et si arguit contra sic hec anima incipit esse
post quam incipit esse igitur post quam hec anima ince
pit esse ipsa in cur. esse propter est bona et finis est finis igitur
an^m. quod finis sit finis probatur quod habet sic resoluti
nunc hec anima incipit esse. et nunc est vel in cur. esse post
quod hec anima incipit esse igitur et. ubi ha resolutio
est in polis p^me. Ad hoc r^m. negatio illa
p^mtiat. s. hec anima incipit esse. post quod incipit esse igitur
tur post quod hec anima incipit esse ipsa incipit esse quod
ar^m atio stare profuse tunc ad eundem stare d^mtermi
nate. Pro quo nota quod ad aduerbiu post
quod et alia aduerbia t^mis et s^milr aduerbia loci si
sunt finis sim cathegorematici. sed cathegore
tica potentes suscipi profuse a li incipit et sunt di
ctiois quod quous appetit in voce simplices sub
ordinat tunc noi et relatiuo aut noi ratu. ex^m
ide est dicere quod et dicere i. tpe vel i. o. i. quo et ide
est dicere post quod et post tpe i. quo s^milr ide est dicere
ubi et i. loco i. quo et sic d^m multis alijs et sic a. p
pone de li post quod vel de aliquo alio ad ubi
profuse tunc ad illa de code ad ubi non profuse non
vz propter et per solutio argum^mti et q^mli ibi ar^m a ter
mio stare profuse tunc i. mobili ad eundem stare de
terminare. Ex solutio ista argum^mti sequunt
tria. p^m quod ois iste p^mones si. s. for. i. incipit
esse quod ipse non est for. incipit cur. quod non incipit cur.
for. incipit cur. post quod incipit cur. patet ois iste
i. hoc casu imaginabili. s. quod for. s^milr incipiat
et et cur. p. remotione d^m p^mti ut per pbado
Sed ois quod ad. pone de ad ubi loci vel
t^mis profuse profuse tunc ad illa de similib^m ad
ubi non profuse non vz propter. p3 quod non est for. incipit
esse quod non incipit esse igitur quod for. non incipit esse incipit
esse quod an^m est v^m ut per pbado p^mreotione de
p^mti casu supiori et finis est finis quod probat quod se
quod quod for. non incipit esse incipit esse et ultra est tpe
vel i. o. i. quo for. non incipit esse incipit esse igitur i. ali
quo tpe vel. o. for. non incipit esse et i. illo for incipit
esse ut per p^m r^mlam d^m resolutione relatiui sed v^m

finis est finis et impossibile ut per i^m et p^m an^m quod
fuit pbadu. et ita de similib^m dicat. C3^o
sequit quod ad. pone de talib^m ad ubi non profuse
profuse tunc ad. pone absolute et sine ad ubi
is non vz propter. p3 quod non sequit tu incipis esse quod tu in
cipis cur. igitur tu incipis esse per posito quod tu
non incipias esse sed bene incipias cur. nec sequit tu
incipias esse ubi plato est igitur tu incipis esse nec
sequit de^m incipit esse quod hoc. o. est igitur de^m inci
pit esse per hoc ad. t^mti supiori. et similes pos
sent fieri p^mones d^m li desinit. Cap. de li tor^m
Tor^m couertibil^m et. In hoc ca. p^m ar^m
contra dicta magis hoc erit petitiones
Quatu ad p^m ar^m quod li tor^m sim
cath^m et couertat^m c^mli q^mlz ps probat quod dato
o^m sequit quod ista est pcedenda tor^m est ps. finis
f^m quod illa non videt perfecta ois et propter. p^m quod fm
magis est sens^m q^mlz ps est ps. Sed ar^m
contra idem sic dato illo sequitur quod ista est ha to
tor^m est ps et hoc est finis igitur et illud ex quo se
quitur. p3 propter cum maiori et p^m m^mo^m quod illa totus
for. est ps et vna affirm^m cui^m subiectu^m p^mdcu^m non
supponit p^mcode ut per de li for. et de li ps i^m
illa non est ha. C3^o ar^m contra magis dicere quod
so^m tunc li tor^m tunc simcath^m cum pcedit tota
ppone contra i. ista non tor^m for. cur. li tor^m tunc
simcath^m et tunc non pcedit tota. ppone i^m et. p3
propter cum maiori et maiori p^m sic ita tunc li tor^m in
ista non tor^m for. cur. sicut ista q^m est sua p^mtradie
toria tor^m for. cur. sed ista tunc simcath^m i^m
et illa C3^o ar^m contra 3^m p^mne magis sic ista
est ha to^m quod est i. mundo est i. oculo tuo et ipse di
cit quod est i^m male p3 propter cum maiori et maiori p^m
quod si illa non est ha hoc idem est quod li totu^m tunc
simcath^m sed li totu^m non tunc sic sed cath^m i^m
illa est ha p3 propter ite^m cum maiori et minor p^m quod
li totu^m ibi est vnu cath^m quod est vnu non sub
stantiu^m neutri g^mris cum beat post se li quod quod
est r^ml^m substantie et neutri g^mris. Ad p^m nega
tur propter de quod ista est in p^mgrua totus est ps et de
quod non est de intentione magis quod semper cum li totus
tunc simcath^m p^muertatur cum li q^mlz ps sed h^m
so^m h^met cum ei couertitur substantiu^m q^mli non est in
illa ut per. Ad h^m p^mceditur quod illa est ha et
cum d^m quod ista est vna affirm^m e^m subiectu^m et p^mdu^m
non supponit p^mcode de quod est v^m ut per ista i. voce
non h3 sub^m quod tunc ipsa subordinatur vni in q^m
sub^m et p^mdcu^m supponunt p^mcode puta h^mic
q^mlz ps for. est ps ipsa est ha et hoc sufficit ut per
supra. Ad 3^m d^m quod non est de intentione magis
quod li tor^m debeat pcedere tota ppone ad hoc v^m

tñatur simcathegorizatiue vt ar^m probat hoc
 .n. ē impossibile qz tñc oportet qd li totus pce
 det se ipm sed de inuētiōe sua ē qd li totus p
 cedat totū subiectū a sic ē in illa a iō tñtur sim
 cathegorizatiue. ¶ Ad 4^m dicit. p. ad.
 qd illa ē a vt ar^m pbat si tñ vis tenē p. an
 lū nega qd li totū tñatur cathegorizatiue a
 nega qd li qd sit rlin de li totū sz dic qd ē r l z
 vnus substantiui inclusi in li totū a qd nos d
 bemus iudicare de vocalibus p metalia a n
 alr a p3 solutio. ¶ Ad 5^m ad fm si sex petitiō
 nes. p^a qre ē qd cū li totus pueratur cū li q
 l3 ps dicimus qd tñtur simcathe^e a pueritur
 cū li ens pscm ex suis partibus tñtur cathe^e.
 rñ. qd hoc iō ē qz li totus p mō sumptus in
 cludit li q l3 qd ē vnū simcathegorizatiue hñs
 vim pfundēdi vt p3 sed hō mō sumptū n in
 cludit simcathegorizatiue vt p3. ¶ Secda peti
 tio an ista sit vliis totus for. est hō rñ. qd fm
 deā supiora ista ē vliis qz subordinatur vli.
 cā tñ qre mgi fecit caplm diuersus de istis ē
 duplex p^a qz erat ponēda distinctio de li tot^o
 ba ē qz ista vocalr n appz vliis. ¶ 3ª petitiō
 an posito qd for. dñcat māus ista sit a for.
 ē totus hō a appz qd sic qz for. ē hō pfectus
 ex suis partibus i^o for. ē tot^o hō p3 p^a a nñs
 p^o Sicois pars for. ē in for. i^o for. ē ens per
 fectū ex suis partibus p3 p^a itez a nñs p^o ex
 ponēdo sic ps for. ē in for a nulla ē pars for.
 qñ illa sit in for. i^o omnis pars for. est in for.
 p3 p^a cū maiori a m^o est nota qz ei^o d^m im
 plicat a traditiōes ex alia parte appz qz illa
 sit f^a qz for. dñcat māus rñ. qz illa ē f^a a cū dē
 for. est ens perfectū ex suis partibus rñ. qz ali
 qd esse perfectū ex suis partibus est duplr ūo
 mō qz est perfectū ex partibus qñ h3 a sic oē
 habens partes est perfectū alio mō qz est per
 fectū ex partibus qñ nālī debēt hē a sic nō oē
 habens partes est perfectū ex suis partibus
 qz ille cui deficit māus aut pes qm fm cōez
 cursū debēt hē nō est perfectū isto mō a ita ca
 pitur perfectum in proposito a patet falsitas
 propositionis. ¶ Quarta petitiō an ista sit
 vera totus for. est minor for. rñ. quod ista ē
 distinguenda quia vel li totus conuertitur
 cū li q l3 pars absolute vt dicit mgi vel puer
 titur cū li q l3 pars integral Si p^m ppō ē f^a
 qz nlla duar partū cēntialiū ē minor for. qz
 nec aia intellectiua ē minor for. cū n sit qzta
 nec corpus for. ē minus for. vt p3 si hō h3 d^r
 quod illa ē a qz q l3 pars integral for. ē mi

nor for. qz caput a pes a. ¶ 2ª petitiō an
 aliquod indiuisile vt puta deus dicatur totū
 rñ. quod nō qz li totū quocunq3 sumatur h3
 respectū. ad partes indiuisile at nō h3 partes.
 ¶ Sexta petitiō an valeat ista p^a totus hō ē
 hois i^o totū al^o est hois a videtur forte quod
 sic rñ. quod nō qz a nñs ē vez a pñs f^m vt p3
 exponēdo a hoc iō ē qz ar^o ab inferiori ad suū
 superius confuse distributue vt patet.

Capitulum de li semper.

Sēper pueritur a. In isto caplo se
 qtuor petitiōes. ¶ 1^a an li semper
 sit terminus cathegorizatiue vel
 simcathe. rñ. quod li semper est tmin^o pgnāf
 q subordinatur cathe. a simcathe. a nō est pu
 ra dictio sz est pplexū vt p3 supra cū diceba
 mus quod li ep^o erat cōplexū a ita li semper
 nec est tmin^o cathe. nec simcathe. Et si ar^o
 quod omnis terminus aut est cathe. aut sim
 cathe. rñ. quod vez est de incōplexo nō aut
 de cōplexo a ita de li totus dicatur. ¶ Secū
 da petitiō an ista sit qzta semper fuit hō. rñ.
 quod sic qz est vliis eo quod subordinat vli.
 ¶ 3ª petitiō qd significat ista aliquādo fuit
 hō. respō. quod sicut ista q est sua cōtradictio
 ria semper fuit hō est distinguenda qz pōt si
 gnificare vel quod omni tempore aut. o. ab
 solute fuit hō sic quod li tempore stet apliati
 ue p eo quod est vl fuit vl pōt significare qz
 omni tempore fuit hō nō absolute sz fm exi
 gentiā a bi sic quod omni tempore pterito fu
 it hō. ita illa aliquādo fuit hō aut aliquādo
 non fuit hō h3 pñlī distingui. ¶ 4ª petitiō
 an iste repugnet hoc semper fuit. a hoc ince
 pit esse. rñ. quod nō qz celū semper fuit ex q
 in omni tempore a in omni. o. pterito fuit a
 tamen incepit esse secundum veritatem.

Capitulum de li ab eterno.

Ab eterno duplr a. In hoc cap^o. fa
 ciā qtuor p notabo duo circa litte/
 rā hō arguā ptra mgi m 3° ponā pe
 titiōes qrtō mouebo vnū dubiū. ¶ 1^a ad
 p^m nota quod li ab eterno aduerblī sumptū
 inuocē est vnū simplex a vna dictio habens
 vim pfundēdi cōfufe tñ sicut li semper sic
 quod dicendo ab eterno deus pduxit mūdū
 aut hominē li mūdū a li hominem stat p fu
 se tñ moblr. Secūdo nota quod ppō cuius
 p^mus terminus est li ab eterno aduerbialr
 sumptū. f. p vt cōuertitur cū li eternalr pōt
 duplr exponi vno mō fm. p. ad. sic eternalr

Ser

Totus
Semper fuit hō
Aliquādo fuit hō

Hoc semper fuit
Hoc incepit

seu ab eterno. a. fuit dicatur. a. fuit et non ince-
pit nec desinit. a. esse igitur et. Secundo mo-
exponitur li ab eterno fm p^o paulu sic ate ali-
quod tempus p^omi finitum a. fuit et non est vel
fuit aliquod tempus p^omi finitum aut. o. qn
ante illud. a. fuerit igitur ab eterno. a. fuit.
Q^{uod} ad fm ar^o p^otra m^ogm sic ponatur q^o
deus per anu ate q^o p^oduxit mudu vt ita di-
xerim p^oduxerit for. et sequitur quod ista fm
ip^oz sic vera ab eterno deus p^oduxit for. de no
ce ad ee. S^{ed} hoc est f^om i^o mod^o m^ogm est malus
p^oz p^o cu m^oi q^o iueritate for. n^{on} fuit. p^oductus
ab etno seu etnalr vt p^oz q^o sol^o deus fuit et
nalr et m^or p^o exponedo q^o an aliq d tps p^o
tni finitum d^us p^oduxit for d n^{on} ce ad ee et nullu
est vl fuit. o. aut tps p^otni f^om qn an illd d^us p^o
duxerit for. d n^{on} ce ad ee vt p^oz i^o ab etno et.
S^{ecundo} et forti^o ar^o sic fit ita ad imagiatioez
qd nihil sit. et p^oremotione de p^onti icipiat ee
for. et deide eccl^o et mot^o ci^o et tps et se qd p^o
motuz celi ista sit va ab etno seu etnalr for.
fuit S^{ed} h^o est f^om i^o modus m^ogm est falsus p^oz p^o
cu m^oiori q^o iueritate for. icipit ee et m^or p^o
q^o an aliq d tps et. et nullu est vl fuit tps vel.
o. p^otni et. i^o et. **Ad** ista arg^o poss^{et} aliq^o
dic^{et} qd vbalr pcedit et n^{on} p^otra m^oz expon^{et}
di m^ogm b^on itellectu et poss^{et} dic^{et} qd du i sa
expon^{et} de et nullu est vl fuit. o. aut tps p^otni
et. p. o. aut tps itelligit ois m^oisura sic qd sit
seus et nlla est vl fuit m^oisura p^ota finita qn an
illa for. fuerit p^oductus de n^{on} ce ad ee et sic ista
erit f^o sic exposita et p^oz solutio p^omi argum^oti
S^{ed} ista solutio lz soluat p^om ar^o n^{on} tn soluit
fm q^o si for. icipisset ee illo mo an ipm nlla
fuisset m^oisura q^o nec tps nec enu nec etnitas
vt p^oz. i^o m^ogm n^{on} pot b^on d^ucedi. **S^{oluto}** t^o
aliq d dic^{et} o^z dic^{et} qd m^ogm i suis expon^{et}ib^o
p^osupp^oebat etnitate mudi et tps et iuxta illd
dabat expon^{et}es. **Q^{uod}** ad 3° sit p^o petio
q^o diff^o est iter li sp ab etno et p^opetuo rn. qd sp
p^op^oe f^ospic tps et pot p^oi p^op^oe ta cu vbo d p^o
terito qua d futuro v^on ita p^op^oe dicim^o sp fu
it de^o sic sp erit de^o. li at ab etno p^op^oe f^ospic
p^otni et p^oi cu vbo d p^oto v^on p^op^oe dicim^o de
us ab etno fuit et n^{on} dicim^o deus ab etno erit
lz dicam^o et enu erit et li p^opetuo p^op^oe f^ospic fu
tur v^on magis p^op^oie dicimus h^o p^opetuo erit
qua h^o p^opetuo fuit. iste tn diff^o p^o excepta n^{on}
se m^oltu vtile. **S^{ecundo}** a petio an ista p^o sit
boa h^o etnalr fuit i^o h^o sp fuit. d^u qd n^{on} q^o ante
mudi creatione etnalr deus fuerat et tn n^{on} sp

fuerat ex quo nullu fuerat tps. nec o^{mn}e et ep^o
h^o sp fuit i^o h^o etnalr fuit q^o a^o et v^oz et p^ois
f^om vt p^oz d celo qd sp fuit ex quo o^{mn}i tpe vl. o.
p^oto fuit et tn n^{on} etnalr fuit. **Q^{uod}** 3° petio an
ista sit va etnalr h^o fuit. rn. qd fm modu ex-
ponedi ipius m^ogm que m^oz seq^o i dubio fu-
turo ista est va vt p^oz exponedo. **Q^{uod}** ad q^o
tn sit h^o dubiu an ista iplicet p^oradictioez ab
etno d^us p^oduxit mudu d n^{on} ce ad ee et ar^o du-
pli qd sic p^o sic ex illa est cotradictio i^o illa i-
plicat p^oradictioez p^oz p^o et a^o p^o q^o seq^o ab
etno de^o p^oduxit mudu d n^{on} ce ad ee i^o ab et-
no mudu h^ouit ee. S^{ed} ar^o qd n^{on} ab etno h^ouit
ee q^o se de^o p^oduxit mudu d n^{on} ce ad ee. igit^{ur}
qn q^o fuit et qn q^o n^{on} fuit et sic n^{on} ab etno h^ouit
ee. **Et** p^ofirmat sic iplicat p^oradictioez mu-
du p^opetuo fore et ipm ifituz cotu^opi vt p^oz. i^o
a fili iplicat p^oradictioez ipm ab etno fuisse
et fuisse p^odcu lz ex illa ab etno de^o p^oduxit
mudu d n^{on} ce ad ee se ipm ab etno fuisse et
ee p^odcu igit^{ur} illa et iplicat. **Q^{uod}** sic h^o illa n^{on}
iplicaret appi ista n^{on} iplicaret ab etno de^o p^o
duxit d n^{on} ce ad ee. a. lapide i p^ocano lue et der-
lictu fue n^{on}. lz ista iplicat. igit^{ur} et illa. p^oz p^o cu
maiori et mior p^o q^o ex illa est p^oradictio se
. n. ab etno de^o p^oduxit. a. lapide d n^{on} ce ad
ee i p^ocano lue derlictu fue n^{on} igit^{ur} a. lapis ab
etno fuit lz p^obo qd n^{on} ab etno fuit q^o se
ab etno de^o p^oduxit. a. lapide et. derlictu
fue n^{on} igit^{ur} a. lapis d^ucedit n^{on} q^oro aut. a. la-
pis d^ucedit p^o tps if^om aut f^om n^{on} p^om q^o lapis
flic^o fue n^{on} i p^ocano lue n^{on} d^ucedet ad et^oz p^o
tps if^om si de fm t^onc signo illd tps p^o qd d^uced-
dit et q^oro aut. a. lapis an fuit aut n^{on} fuit n^{on} est di-
cedu p^om q^o t^onc. a. lapis q^ouisset i fuit n^{on} est di-
cedu p^o tps if^om qd est p^otra casu ponere qd. a. lapis
fuerit flic^o fue n^{on} si de fm igit^{ur}. a. lapis n^{on} ab
etno fuit et sic est p^oradictio. **Q^{uod}** 3° ar^o sic
ista n^{on} iplicat ab etno h^o p^oduxit hoiem de
n^{on} ce ad ee i^o nec illa ab etno de^o. et. p^oz p^o
q^o sic vna est d^u terminis coib^o p^ofusis p^oful^o t^onc
ita et alia et a^o p^o q^o illa n^{on} solu est possib^ois lz
va vt p^oz exponedo q^o an aliq d tps p^otni f^om
h^o p^oduxit hoiez de n^{on} ce ad ee. et nullu est vl
fuit tps p^otni f^om qn an illd h^o p^oduxerit ho-
ne de n^{on} ce ad ee i^o et. p^oz p^o ab expon^{et}ib^o ad
exposita et a^o est v^oz igit^{ur} et p^ois. **Q^{uod}** 4° ar^o. ad
dubiu p^o pono vnu notabile deide qn q^o p^o
nes et rn. argum^otor q^o ad p^om nota qd refert
dic^{et} al h^o p^oduxit ab etno de n^{on} ce ad ee et
ab etno homo p^oduxit animal de non esse

ad eē pater quia i prima termini stant deter
miare 7 n̄ pōt eē n̄a nisi vn̄ hō determiat⁹
7 vn̄ al' eternali fuerit. i ba at stat termi cō
fute tñ 7 pōt eē n̄a imo vt p3 p suas expo
nētes iā ē n̄a q̄a uis nullus hō 7 ē nullū al'
eternali fuerit. Et ita p̄lī dicat de istio mun
dū de⁹ ab eterno pduxit de n̄ eē ad eē 7 ab
eterno de⁹ pduxit mūdū de n̄ eē ad eē p̄. n.
n̄ pōt imaginari nisi tā de⁹ quā ē determi
tus mūd⁹ ab eterno fuerit s3 ba pōt imagia
ri poito qd nullus de⁹ 7 ē nullus mūdus eter
nali fuerit. Istō stāte pōt ista p̄ ista p̄pō n̄
iplicat ab eterno deus pduxit mūdū de n̄ eē
ad eē q̄ p̄. n̄ificat i duob⁹ casib⁹ p̄ ponendo
qd deus fecerit de mūdō sic de hoie sic qd p
duxerit eos gñrables 7 corruptibiles sicut
fecit de hoib⁹ 7 tunc p3 qd sicut ista ē n̄a ab
etno deus pduxit hoiez de n̄ eē ad eē vbi li
hoiez stat cōfute tñ ita ista cēt i illo casu n̄a
ab etno de⁹ pduxit mūdū de n̄ eē ad eē ex
q̄ tñ n̄ eē qd aliq̄s mūd⁹ fuerit etnali sicut
ex p̄ n̄ eē qd aliq̄s hō fuerit ab eterno seu
eternali. Et si dī si ab eterno deus pduxit
mūdū igitur aliquando deus produxit mū
dum. rñ. concedendo consequentiam 7 con
sequens 7 conceditur tanquam vep̄ 7 i per
tinēs qd iā sūt circiter sēptē milia annoꝝ qd
pduxit mūdū 7 tāquā sequēs hēs pcedere
qd i ist⁹ aū pduxerat alios mūdōs. 7 si dī
qñ aū dī qd n̄ debes certificare. Et secūdo
pōt illa p̄pō n̄ificari i b̄ casu. s. qd vn̄ deter
minatū mūdū deus ab eterno pduxerit de
n̄ eē ad eē quē infinites ad nihilauerit 7 cre
auerit. v. g. imaginādo ip̄o p̄m̄ fuisse ist⁹ 7
fuisse diuisū i seclā i ip̄iōdo ab. o. i q̄ sum⁹ 7
pcedēdo i ist⁹ 7 qd deus i p̄ seclō seu cētēa
rio ānoꝝ pduxerit. a. mūdū 7 p̄ sm. a. mun
dus sit ad nihilatus 7 i 3⁹ itē creatus 7 sic i
ist⁹ istō stāte p̄ p̄ ab eterno deus pduxit
a. mūdū de n̄ eē ad eē igit ab eterno deus p
duxit mūdū de n̄ eē ad eē p3 p̄ ab inferiori
ad suū sup̄ius p̄fute tñ moblī 7 aū ē vep̄
vt p3 exponēdo igit 7 p̄. n̄. Et secūdo p̄ est
ista sicut ista n̄ iplicat ab eterno deus pdu
xit mūdū de n̄ eē ad eē ita nec ista mūdū de⁹
ab eterno pduxit de n̄ eē ad eē vbi li mūdū
stet determiare. 7 ista p̄ n̄ificat solū i b̄o casu
ponēdo. s. qd eūdē mūdū deus infinites crea
uerit 7 adnihilauerit. Et tercia p̄ ab eterno
fuit ita qd. a. mūdus ē 7 ab eterno fuit ita qd
a. mūdus n̄ ē p3 ista p̄ exponēdo quāz sūt

ptē i casu pcedēte. Et ista p̄ ne seq̄ qd n̄
prius fuit ita qd. a. mūdus ē quā. qd. a. mū
dus n̄ est 7 tñ in q̄l3 sui pductiōe prius fu
it ita qd n̄ est quā qd est p3 corclariū intel
ligenti. Quarta si ab eterno deus produ
xit mūdū necessārio pduxit mūdū p̄bas qz
si ab eterno pduxit mundum ab eterno siue
eternali fuit ita qd produxit mūdū 7 ex pi
nō potuit eē ip̄m nō pduxisse mūdū 7 sic ne
cessārio pduxit mūdū Et p̄firmat qz si ab
eterno produxit mūdū tūc seq̄ qd pduxit
mūdū 7 nō potuit eē ip̄m nō pduxisse
mūdū 7 sic necessārio produxit mūdū. in q̄
libet tñ pductiōe mundi p̄tingenter p̄ tūc
pduxit mūdū vt pater. Quinta p̄ ista
p̄positio implicat contradictionem ab eter
no deus pduxit. a. mundum de n̄ eē ad
eē 7 tñ semel pduxit ip̄suz p̄ quia ex illa
eē cōtradictio eē. n. ab eterno de⁹ pduxit.
a. mundum de non eē ad eē i. a. mūd⁹
eternaliter fuit 7 eē ab eterno deus produ
xit. a. mundum de n̄ eē ad eē 7 semel pro
duxit i. a. mūd⁹ accepit eē post non eē
tunc signo mensuram in qua non erat 7 cū
ante n̄ fuisset ex quo solū semel pducebatur
i n̄ ab eterno seu eternaliter fuit quod est
contradictio. Istis stantibus p3 solutio
argumentorū. Ad p̄m pcedit qd ab eterno
mundus fuit 7 negatur quod sequatur non
ab eterno mundus fuit 7 ad probationēz cū
dicitur mundus quandoq3 fuit 7 qñque nō
fuit igitur non ab eterno fuit negatur conse
quentia quia stat oppositam consequentia
cum antecedente in casu illo quod idem mū
dus pluries fuerit generatus 7 corruptus.
Et ad confirmationem negatur quod im
plicet contradictionem mundum perpe
tuo fore 7 ip̄suz corrupti nam posito quod
vnus modus per vnū seculum futurum
erit 7 per aliud non 7 per tertium erit 7 per
quartum non 7 sic vlt̄a patet quod ille mū
dus ppetuo erit 7 tñ corruptet. Ad sm
pcedit p̄ntia l3 n̄ valeat d̄ forma 7 pcedit qd
ista n̄ iplicat ab eterno de⁹ pduxit. a. lapidē
d̄ n̄ eē ad eē igit p̄cauo lūc relicū sue n̄ 7 ne
gat qd ex illa seq̄ p̄radictio 7 pcedit qd ex
illa seq̄tur qd a lapidē ab etno fuit 7 negat
qd seq̄ qd n̄ ab etno fuit vñ aduerte qd tū
hēs dicē qd. a. lapidē infinites fuit gñrat⁹ aut
pduct⁹ adeo i p̄cauo lūc 7 qd infinites d̄scē
dit d̄orsū 7 corrupēbas p̄ 7 decide de⁹ eū ip̄a

bat fursū nūq̃z tñ iste lapis mouebat fursūz
ex quo erat d̃ relict⁹ sue nē z tūc ad ar^m cū dē
signo tēp^o i quo d̃scēdit signet⁹ z dico qd illd
ñ fuit p^o tps i quo d̃scēdit qz h̃ n̄ ē dabile qz
i infinitis tēp^o añ d̃scēdit z ita ar^m n̄ pcedit
¶ Et si petis an iste lapis p̃fuerit fursū qz
dorsū rñ. qd n̄ qz ab eterno fuit fursū z ab et
no fuit dorsū tñ i oi suo motu p̃us fuit fursū
qz dorsū z p̃ infinita. o. stetit fursū lz p nullū
tēp^o steterit fursū z tādē hēo obligatorie rñ.
sic ille q admittit vnū ipossibile h̃m eē possibile
tñ h̃m imaginationē. ¶ Cap^m d̃ li i^m.

Infinītū zc. i isto cap^o faciā tria p̃ ad
notabo aliq̃ circa expositōez. ¶ Se
cūdo arguā p̃tra mgr̃m. ¶ 3° ponā
p̃cūtiōes. ¶ Quātū ad p^m nota qd ista dic
tio mag^m sumit dupl̃r vno mō i p̃p̃e z sic cō
uertit cū li p̃tinuū z sic linea z sup̃ficies d̃icūt
magna. alio mō p̃p̃e z sic p̃uertit cū li lōgū
latū z p̃fūdū z sic linea z sup̃ficies n̄ sūt ma
gna s̃z sō^m cōp^o. ¶ Secūdo nota qd aliqd eēt
pedale aut bipedale ē tripl̃r. s. vel sō^m h̃m lō
gitudinē z sic lineē s̃z pedales aut h̃m lōgitu
dinē z latitudinē z sic sup̃ficies s̃z pedales aut
h̃m oēm dimēsiōnē z sic solū cōp^o dā s̃z peda
lia vt posito qd vnū cōp^o h̃m oēm dimēsiō
nē sit pedale. ¶ 3° nota qd aliqd eē dupl̃s
aut triplū ad aliq̃ pōt eē q̃tuō mōis aut h̃m
lōgitudinē tñ aut h̃m lōgitudinē z latitudi
nē aut h̃m oēm dimēsiōnē aut h̃m numer.

¶ 4° ad h̃z ar^m p̃tra mgr̃z dicētē qd li i^m
tenet cathē qñ limitat⁹ i subiecto z subiūgit
qd ista limitatio sit qñ adiectiue vel s̃be tenet
ar^m igit sic. sp li i^m tenet adiectiue vel s̃be
igit sp tenet cathē qd ē p̃tra ip̃z p̃z 2^a z añs
pbat qz n̄ videt qūo possit alr teneri. ¶ Se
cūdo ar^m p̃tra sex 2° nes mgr̃i sic i oib^z ill^z p^o
ps ē s̃z igit 2° nes s̃z. p̃z 2^a z añs pbat qz si
ñ eēt s̃z h̃o eēt qz li i^m in illis teneret sim
cathē sed in rei x̃itate li i^m tñ tenet cathē
cū in eis teneat adiectiue vt p̃z igit ille n̄ sūt
h̃e sed s̃z. ¶ 3° ar^m sic ista 2^a n̄ ṽz infinita ē
linea giratiua igit aliquāta ē linea giratiua
z in duplo maior ē linea giratiua igit mod^o
exponēdi posīt^o a mgr̃o n̄ ē bon^o. p̃z 2^a z añs
pbat qz añs ill^z ē ṽz d̃mostrata linea gi
rāte p̃tes p̃p̃tōales vni^z colūne z 2° n̄s ē s̃z
qd pbat sic linea n̄ ē magna igit n̄ in duplo
maiō ē linea giratiua. p̃z 2^a z añs pbat qz si
linea eēt magna eē qd linea pedal^{is} eēt peda
liē magna s̃z h̃ ē s̃z igit linea n̄ ē magna. p̃z

2° itēz cū maiōi z minor pbat. qz va tu o^m
s. qd linea pedal^{is} sit pedal^{is} magna z arguit
sic oē peda li magnū ē cūlz pedal^{is} magno
eqle. sed linea pedal^{is} ē pedal^{is} magna z cōp^o
pedale ē ē pedal^{is} magnū igit talis linea eēt
eqle cōp^o d̃i. lz 2° n̄s ē ipossibile igit z añs z n̄ p
maiōi igit p̃ minor qd fuit pbatū. ¶ Ad
ista rñ. ad p^m d̃ negādo qd li infinitū sp te
neat adiectiue vel s̃be imo d̃r qd qñqz tenet
aduerbial^{is} z tūc p̃uertit cū li in infinitū seu
cū li i^m sic qd d̃u dico i^m cōp^o deus pōt
pducē ē s̃z i^m seu i^m d̃e pōt pducē cōp^o
z sic p̃z solutio. ¶ Ad h̃m qd d̃ oēs ille 2° /
nes s̃z h̃e z qd li i^m tñtur i^m cathē z cū d̃r
qd tñtur cathē qz tñtur adiectiue d̃i qd ṽz
ē d̃ h̃tate h̃mōis tñ itētio mgr̃i ē qd li i^m n̄
tñatur adiectiue s̃z tñatur p li i^m ē op^o
i x̃itate qd p̃cordei cū substantiua lz mgr̃i sic
dixerit. vñ p̃p̃e d̃bem^z dicē i i^m nūcz tu po
tes nūcrare z n̄ i^m nūcz tu potes nūcrare.
¶ Ad vltimū d̃r qd p̃p̃o d̃ li i^m n̄ d̃z expōi
p li i duplo mai^o capiēdo li mai^o p̃p̃e s̃z d̃z
expōi p li duplū s̃z exigētā tñi seq̃ntis ex^m
i^m cōp^o d̃e pōt pducē dicatur aliquātū cō
p^o d̃e pōt pducē z i duplo mai^o z sic vltra.
S̃z dicēdo infinitā lineā d̃e pōt pducē. z i duplo
lōgiorē. z i triplo zc. S̃z de sup̃ficie z nūcro
dicatur. ¶ 4° ad 3° sit p^o p̃cūtiō. an oē pe
dal^{is} magnū sit oi pedal^{is} magno eqle rñ. qd
accipiēdo magnū i p̃p̃e hoc n̄ õz qz linea pe
dal^{is} n̄ ē ē eqle cōp^o p̃tū pedal^{is} q̃suis qd lz illoz
sit pedal^{is} magnū accipiēdo li magnū i p̃p̃e.
s. p̃ cōtinuo s̃z accipiēdo magnū p̃p̃e d̃r qd
p̃cūtiō ē h̃a h̃a p̃cūtiō an vnū refe pedal^{is} lō
gū sit tātē magnū q̃ste magnū ē lapis p̃eda
li lōg^o z pedal^{is} latūs. rñ. qd n̄ imo d̃r qd ē
minus alr seq̃retur qd medietas vni^z lapi
dis capta h̃m lōgitudinē eē tātē mag^o q̃ste
magnū eēt suū totū z sic n̄ oē totū q̃stū rñ
eēt maius sua p̃te integrali qd ē s̃z. ¶ Ad
hoc qd aliq̃ duo in aiata sunt eqle magna õz
qd ip̃is reductio ad p̃siles figuras nullū s̃z
aliq̃z mēsurā excedat aliq̃ q̃l̃r n̄ eēt d̃illo s̃z
z lapide vt p̃z.

¶ Finis.

¶ Explicuit qd ānotatōes sup̃ logica. p̃.
¶ A. edite p̃ eximū artū z medicane doctōrē
mgr̃m Jacobū Ricciū de Alretio.

¶ Imp̃sūz Tenetis p̃ me Guilelmū Tri
diēlez d̃ anno. s̃er. anno d̃ni. 1488. 3° nonas
Octobris. B. G. B. R. A. T. J. S. A. m.

100
guit
agno
cop
ca cit
r n p
ad
pre
nec
u seu
a pot
cop
le p
ai of
d rex
m n
cop
gr lie
ru po
crare
expoi
c h s
no q
am co
vira
fice
uplo
uro
re pe
i q d
a pe
the
p p e
or q d
ali lo
peda
q d e
lapi
qste
am u
in ad
ma oz
u f
u rre
me
p
vie
En /
ma
m

